PRESTIGE PHILATELY
CLUB PRAGUE

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

POSLEDNÍ EMISE ZNÁMEK GENERÁLNÍ GUBERNIE – *ZEMĚ A LIDÉ*

LAST GENERAL GOVERNMENT STAMP EMISSION – *COUNTRY AND PEOPLE*

Hermann Ernst Sieger (1902–1954)

Prof. Erwin Puchinger (1875–1944)

Karl Friedrich Wilhelm Seizinger (1889–1978)

Generalgouvernement (1939 bis 1945)

Mapa Generální gubernie

General Gouvernmet map

Vzácné návrhy a zkusmé tisky, poprvé vystavované na veřejnosti

Generální gubernie, také označovaná jako Generální gubernie pro okupovaný polský region, byla německá okupační zóna, vzniklá po invazi nacistického Německa, Slovenska a Sovětského svazu do Polska v roce 1939 na začátku druhé světové války. Nově okupovaná druhá Polská republika byla rozdělena do tří zón: Generální gubernie ve svém středu, polské oblasti anektované nacistickým Německem na západě a polské oblasti anektované Sovětským svazem na východě. Území bylo podstatně rozšířeno v roce 1941 po německé invazi do Sovětského svazu o nový okres Galicie. Oblast Generální gubernie zhruba odpovídala rakouské části Polsko-litevského společenství po třetím rozdělení Polska v roce 1795.

Generální gubernie neměla žádné mezinárodní uznání. Území, která spravovala, nebyla nikdy zcela ani částečně zamýšlena jako jakýkoli budoucí polský stát v rámci Evropy, ovládané nacistickým Německem. Podle nacistické vlády polský stát fakticky přestal existovat, a to navzdory existenci polské exilové vlády. Generální gubernie měla charakter koloniálního státu. Neexistovala žádná polská loutková vláda, protože v místní správě nebyli žádní polští zástupci.

Rare drafts and test prints first time on public display

The General Government, also referred to as the General Governorate for the Occupied Polish Region, was a German zone of occupation established after the invasion of Poland by Nazi Germany, Slovakia and the Soviet Union in 1939 at the onset of the World War II. The newly occupied Second Polish Republic was split into three zones: the General Government in its centre, Polish areas annexed by Nazi Germany in the west, and Polish areas annexed by the Soviet Union in the east. The territory was expanded substantially in 1941, after the German Invasion of the Soviet Union, to include the new District of Galicia. The area of the General Government roughly corresponded with the Austrian part of the Polish–Lithuanian Commonwealth after the Third Partition of Poland in 1795.

The General Government had no international recognition. The territories it administered were never either in whole or part intended as any future Polish state within a German-dominated Europe. According to the Nazi government the Polish state had effectively ceased to exist, in spite of the existence of a Polish government-in-exile. The General Government had the character of a type of colonial state. There was no Polish puppet government, as there were no Polish representatives in the local administration.

Barevné zkusmé tisky v ochranném kartonovém obalu

Colour test prints in protective cardboard packaging

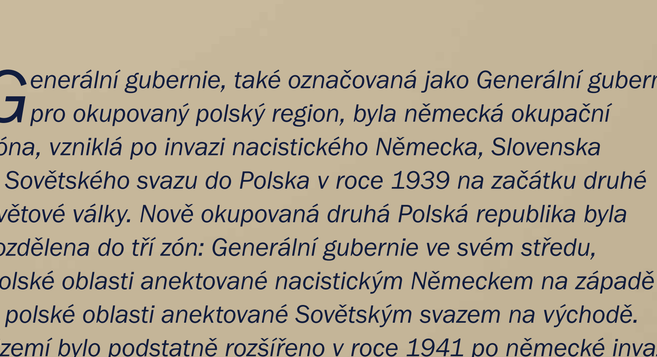

Foto esej ve známkovém formátu se zoubkováním

Photo essay in stamp format with serrations

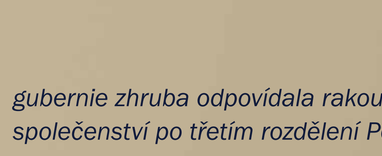

Původně plánované návrhy známek

Originally planned stamp designs

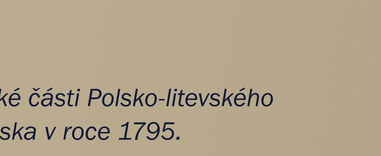

Schválené návrhy

Approved designs

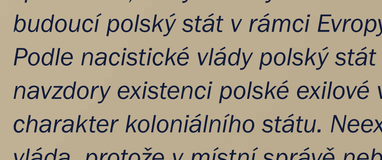

Nerealizované návrhy známek

Unrealized stamp designs

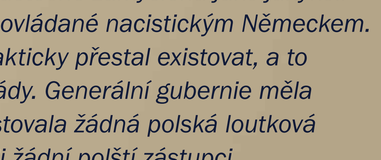

Nerealizované návrhy známek v horizontálním formátu

Unrealized stamp designs in horizontal format

Nerealizované návrhy známek s částečně neschválenými nominálními hodnotami

Unrealized stamp designs with partially unapproved denominations

Nerealizovaných návrhy známek na originálním kartonu s vyraženou pečetí Říšské tiskárny

Unrealized stamp designs on original cardboard with embossed seal of the Reichsdruckerei

Poštovní styk v Generální gubernii

Poštovní styk v Generální gubernii, dříve zajišťovaný Polskou poštou), převzala po invazi do Polska a ustavení Generální gubernie v roce 1939 a poté v roce 1941 v dalších oblastech východního Polska německá poštovní služba (Reichspost) pod názvem ***Deutsche Post Osten (DPO)***. DPO zaměstnávala Němce, etnické Němce, Poláky a také Ukrajince Na území Generální gubernie se do 31. března 1940 platilo za poštovní styk zahraniční poštovné. Důvodem byla obava, že po skončení války pošta nezvládne objem pošty (všichni budou hledat své známe a příbuzné). Poté, co bylo přijato dostatečné množství nových zaměstnanců, obzvláště Poláků a Ukrajinců, došlo k normalizaci poštovního provozu. Omezení v dostupnosti poštovních služeb se týkala těch občanů, kteří neměli úřední záznam o vykonávaní práce ve svém osobním průkazu. Poštovní komunikace v židovských ghettech probíhala tak, že veškerá pošta musela být doručena na takzvanou Židovskou radu, která tuto poštu cenzurovala a teprve následně předávala DPO k doručování.

V roce 1942 byla zavedena takzvaná zahraniční kontrolní karta pro všechny obyvatele Generální gubernie. V souladu s touto kontrolní kartou bylo zavedeno omezeni na maximálně dva dopisy do zahraničí za měsíc, každý dopis byl limitován maximálně dvěma stranami (toto omezení se nevztahovalo na pohlednice) a komunikace byla možná pouze se spřátelenými zeměmi. Důvodem byl velký objem zahraniční korespondence, kterou bylo čím dál tím složitější doručovat. Kromě těchto omezení bylo zavedeno další nařízení, které vyžadovalo, aby se na všech stránkách dopisu do zahraničí objevilo celé jméno a adresa odesílatele, aby byla usnadněna práce cenzurního úřadu, který veškerou zahraniční korespondenci kontroloval. Pošta používala zpočátku pouze německé říšské známky, a proto dopisy a pohlednice mohl odesílat pouze ten, kdo je měl k dispozici. Od začátku prosince 1939 byly přetištěny německé říšské známky s vyobrazením medailonu Paula von Hindenburga nápisem ***Deutsche Post Osten*** a v roce 1940 pro jejich nedostatek došlo k přetisku polských známek nápisem ***Generalgouvernement***. Od srpna 1940 bylo zahájeno vydávání vlastních známek.

Hermann Ernst Sieger byl německý nacionálně socialistický politik a úředník, obchodník se známkami a také vydavatel. 16. prosince 1922 ve věku 20 let Sieger založil stejnojmennou filatelistickou společnost v Lorchu. Byl také filatelistickým poradcem společnosti Zeppelin AG a vedl Říšskou organizaci německého obchodu se známkami během nacistické éry v Německu. Po dobu existence Generální gubernie byl Hermann Sieger konzultantem DPO při navrhování motivů známek a poštovních razítek.

Na území Generální gubernie vyšla celá řada emisí poštovních známek, ale poslední řádně vydaná známka Generální gubernie je datována 5. října 1944 s vyobrazením krakovského zámku v nominální hodnotě 10+10 Zl. Poté byla připravena následující emise ***„Země a lidé“*** a do konečné fáze výběru se dostaly pouze 3 známky – ***6 Gr s těžebními věžemi, 24 Gr s párem horalů a 40 Gr s pravoslavným dřevěným kostelem v obci Tatarow***. Tato emise však již nebyla vydána a nedostala se do oběhu, protože Generální gubernie a s ní i celá německá Třetí říše přestala existovat.

Příběh exponátu

Na tomto exponátu je představen příběh poslední nevydané emise, který byl zdokumentován na základě archivů Hermanna Siegera a materiálů Státní tiskárny ve Vídni. Autorem této emise byl ***profesor Erwin Puchinger*** – rakouský grafik a výtvarník plakátů, malíř a průmyslový designér. Jak název této emise – Země a lidé, tak její obsah – vyobrazení prostých polských lidí, jejich práce a polské krajiny bez jakýchkoliv znaků německé propagandy měla podpořit snahu úřadů o integraci Poláků v rámci Generální gubernie.

Příprava emise začala z velkoformátové foto eseje (175 x 205 mm) nejprve bez uvedení nominálních hodnot, která byla prakticky jedním z prvních kroků výrobního procesu vydání každé známkové emise. Dochovaly se jak eseje vyobrazení, které postoupily do konečného výběru, tak eseje ostatních návrhů. Následujícím krokem bylo zmenšení foto eseje do skutečného známkového formátu opatřeného zoubkováním s postupným doplňováním nominálních hodnot.

Vybraná vyobrazení se pak dostala do pracovny rytce, jímž byl v tomto případě ***Karl Friedrich Wilhelm Seizinger***, který na základě foto eseje zhotovil rytiny. Karl Friedrich Wilhelm Seizinger je v Čechách znám jako ***Karel Seizinger*** a zhotovil celou řadu rytin československých známek (od roku 1926 do roku 1934 ryl všechna vydání československých známek) a známek z období Protektorátu Čechy a Morava. Existuje řada otisků nedokončených i dokončených rytin poslední emise Generální gubernie s nominálními hodnotami nebo bez nich, v různých barvách, v některých případech rovněž s podpisem Seizingera.

Před zahájením tisku známek Státní tiskárna ve Vídni ještě prováděla zkoušky zoubkování – nejprve na velmi drahém minerálním fotografickém papíru (Baryd-Papier) a následně na známkovém papíru, na základě čehož bylo rozhodnuto známky tisknout na arších o 150 kusech (10 x 15) a opatřit je hřebenovým zoubkováním 10¼: 12¼.

Jako poslední krok před tiskem se prováděly tiskové zkoušky barev, na základě kterých byl stanoven konečný odstín pro každou známku: 6 Gr tmavě hnědá; 24 Gr tmavě karmínová; 40 Gr modrá.

Zajímavostí je, že do posledního stádia tisku se dostaly ještě 2 známky se dvěma hodnotami: 12 Gr s vyobrazením dřevěného povozu zvaného Panjewagen – tmavě zelená; 60 Gr s vyobrazením domu s krajinou – šedoolivová.

Dle dostupných informací byl s hodnotou 12 Gr se vší pravděpodobností vytištěn pouze jeden známkový arch a s hodnotou 60 Gr existují 4 známé odstíny zkusmých tisků na známkovém papíru.

Známka s nominální hodnotou 60 Gr a vyobrazením domu s krajinou je také považována za poslední vytištěnou známku známkové historie Generální gubernie.

Otisky rytin nevydaných známek v různých barvách

Prints of engravings of unissued stamps in various colors

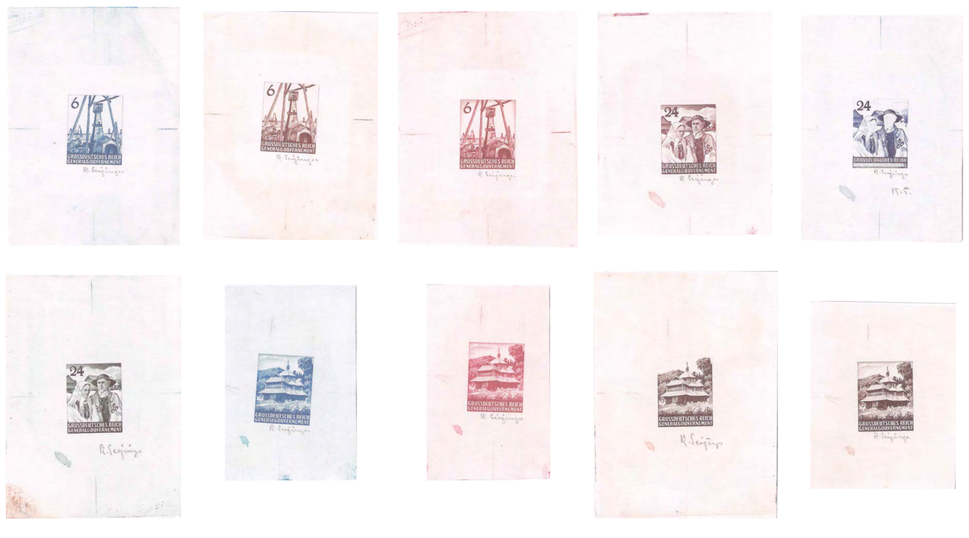

Konečná podoba nevydaných známek

Final form of unissued stamps

6 Gr těžební věže

6 Gr Mining towers

12 Gr Panjawagen

12 Gr Panjawagen

24 Gr pár horalů

24 Gr Pair of Gorals

40 Gr kostel v Tatarově

40 Gr Church in Tatarow

Stefan Hempfling

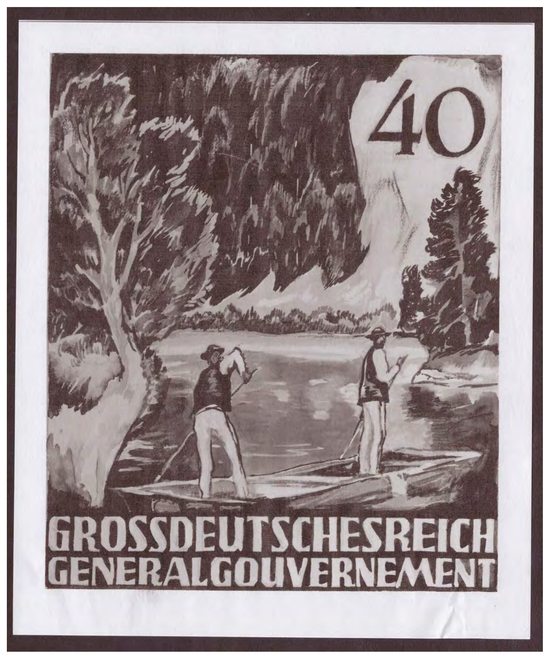

Velkoformátové foto eseje s plánovanými motivy

Large-format photo essay with planned motifs

Velkoformátové foto eseje schválených nevydaných známek

Large-format photo essay of approved not issued stamps

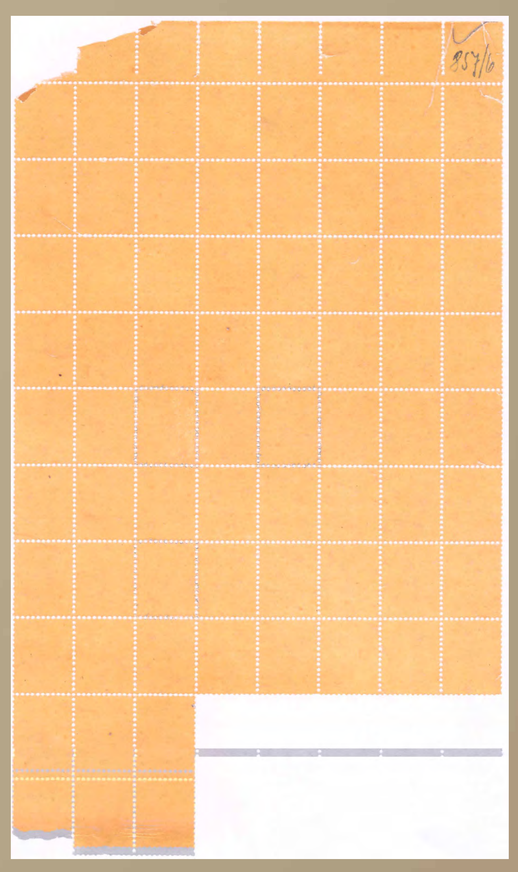

Zkouška perforace na drahém minerálním fotografickém papíru (Baryd-Papier)

Perforation test on expensive mineral photographic paper (Baryd-Papier)

Zkusmé tisky v různých barvách

Test prints in different colours

Známkové meziarší

Stamp interleaves

S deskovou značkou, jménem tiskárny a datem

With plate number, name of Printing center and date

6 Gr různé odstíny

6 Gr different shades

S deskovým číslem

With plate number

24 Gr různé odstíny

24 Gr different shades

40 Gr s částečně různou perforací

40 Gr with partly different perforation

60 Gr všechny 4 známé odstíny šedoolivové barvy

60 Gr all 4 known shades of grey olive color

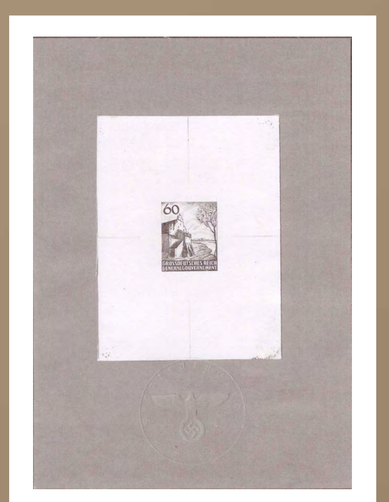

60 Gr malý černobílý aršík na originálním kartonu s vyraženou pečetí Říšské tiskárny

60 Gr small black and white sheet on original cardboard with embossed seal of the Reichsdruckerei

Zkusmé tisky připevněné na kreslicím papíře

Zkusmé tisky byly zhotoveny dle barevného vzorníku Státní tiskárny.

Test prints mounted on drawing paper

Test prints were made according to the master color samples of the State Printing Centre.

6 Gr s vyobrazením těžebních věží v 6 barevných odstínech se zkusmým řádkovým zoubkováním 12

6 Gr with depiction of mining towers in 6 color shades with experimental line perforation 12

12 Gr s vyobrazením Panjewagen v 8 barevných odstínech a zkusmým řádkovým zoubkováním 14

12 Gr with Panjewagen depiction in 8 color shades and with experimental line perforation 14

4 zkusmé tisky známky 6 Gr s vyobrazením těžebních věží v různých barevných odstínech na originálním kartonu s číslováním a výběrem finální barvy označené červeným křížkem;

4 test prints of the 6 Gr stamp depicting mining towers in different color shades on original cardboard with numbering and final color selection marked with red cross.

Postal communication in the General Government

Postal communication in the General Government, formerly provided by the Polish Post Office, took over after the invasion of Poland and the establishment of the General Government in 1939 and then in 1941 in other areas of eastern Poland the German postal service (Reichspost) under the name ***Deutsche Post Osten (DPO)****. The DPO employed Germans, ethnic Germans, Poles, as well as Ukrainians. In the territory of the General Government, foreign postage was paid for postal traffic until 31 March 1940. The reason was the fear that after the end of the war the post office would not be able to handle the volume of mail (everyone would be looking for their acquaintances and relatives). After a sufficient number of new employees, especially Poles and Ukrainians, were recruited, postal operations were normalized. Restrictions in the availability of postal services concerned those citizens who did not have an official record of working in their personal identification card. Postal communication in the Jewish ghettos took place in such a way that all mail had to be delivered to the Jewish Council, which censored this mail and only then handed it over to the DPO for delivery.*

In 1942, the foreign control card was introduced for all residents of the General Government. In accordance with this control card, a limit was introduced to a maximum of two letters abroad per month, each letter was limited to a maximum of two pages (this restriction did not apply to postcards) and communication was possible only with friendly countries. The reason was the large volume of foreign correspondence, which was increasingly difficult to deliver. In addition to these restrictions, another regulation was introduced that required the full name and address of the sender to appear on all pages of a letter abroad in order to facilitate the work of the censorship office that inspected all foreign correspondence. At the start, the post offices only used German Reich stamps, so letters and postcards could only be sent by whoever had them available. From the beginning of December 1939, German Reich stamps with the image of Paul von Hindenburg's medallion were overprinted with the inscription Deutsche Post Osten, and in 1940, due to their shortage, Polish stamps were overprinted with the inscription ***Generalgouvernement****. From August 1940, the issuing of own stamps begun.*

Hermann Ernst Sieger *was a German National Socialist politician and official as well as a stamp dealer and publisher. At the age of 20, Sieger founded his eponymous philatelic company in Lorch on 16 December 1922. He was also a philatelic advisor to Zeppelin AG and headed the Reich organization of the German stamp trade during the Nazi era in Germany. During the existence of the General Government, Hermann Sieger was a consultant to the DPO in designing the motifs of stamps and postmarks.*

There were several stamps issues but last regularly issued stamp of General Government is dated 5 October 1944 depicting the Krakow castle with face value 10+10 Zl. There were next emission ***"Country and people"*** *prepared after that and only 3 stamps made it to the final selection stage –* ***6 Gr with mining towers, 24 Gr with Pair of Gorals and 40 Gr with Orthodox wooden church in Tatarow.*** *However, this emission was no longer issued and did not enter circulation because the General Government and with it the entire German Third Reich ceased to exist.*

The story of the exhibit

This exhibit presents the story of this last unreleased emission, which was documented based on Hermann Sieger's archives and materials from State Printing Centre in Vienna. The author of this emission was ***Professor Erwin Puchinger*** *– an Austrian graphic artist and poster artist, painter, and industrial designer. Both the title of this issue – Country and People, and its content – depictions of poor Polish people, their work, and the Polish landscape without any signs of German propaganda were intended to support the efforts of the authorities to integrate Poles within the General Government.*

The preparation of the issue started from a large-format photo essay (175 x 205 mm) first without indicating the denominations, which was practically one of the first steps in the production process of issuing each stamp emission. Both the depiction essays that advanced to the final selection and the essays of the other proposals have been preserved. The next step was the reduction of the photo essay to the actual stamp format equipped with perforation with the gradual addition of nominal values.

The selected images then went to the studio of the engraver. It was in this case ***Karl Friedrich Wilhelm Seizinger****, who made the engravings based on the photo essay. Karl Friedrich Wilhelm Seizinger is known in Czechia as* ***Karel Seizinger*** *and he made a number of engravings of Czechoslovak stamps (from 1926 to 1934 he engraved all issues of Czechoslovak stamps) and stamps from the period of the Protectorate of Bohemia and Moravia. There are several prints of both unfinished and finished engravings of the last issue of the General Government with or without denominations in various colours, in some cases also with Seizinger's signature.*

Before starting the printing of stamps, the State Printing Centre in Vienna still carried out perforation tests – first on very expensive mineral photographic paper (Baryd-Papier) and then on stamp paper, based on which it was decided to print the stamps on sheets of 150 pieces (10 x 15) and provide them with comb perforation 10¼ : 12¼.

As a final step before printing, colour printing tests were carried out to determine the final shade for each stamp: 6 Gr dark brown; 24 Gr dark crimson; 40 Gr blue.

An interesting fact is that 2 more stamps with two values made it to the last stage of printing: 12 Gr depicting a wooden carriage called Panjewagen - dark green; 60 Gr with the image of a house with a landscape - grey olive.

According to the available information, only one stamp sheet was most likely printed from the value of 12 Gr, and from the value of 60 Gr there are 4 known shades of test prints on the stamp paper.

The 60 Gr face value stamp depicting a house with a landscape is also considered to be the last printed stamp of the stamp history of the General Government.

Stefan Hempfling

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

12 ZNÁMEK ZA 12 MILIONŮ

12 STAMPS FOR 12 MILLION

19. století – století revolucí, technického pokroku i emancipace společnosti, přineslo světu mimo jiné také zavedení poštovních známek, které následně zapříčinilo do té doby nevídaný komunikační boom. Je příznačné, že k němu došlo ve Velké Británii, která v souvislosti s probíhající průmyslovou revolucí akcelerovala svůj rozvoj a zajistila si tak vůdčí ekonomické a mocenské postavení ve světové politice, které jí zůstalo de facto až do konce první světové války. Industriální a urbanizační proces 19. století akumuloval ve městech značné množství lidských i materiálních zdrojů. Rozmáhající se sociální skupina bankéřů, obchodníků a podnikatelů propagující politiku ***laissez-faire***, přirozeně volala po emancipaci práv a reformách, které se následně dotýkaly také málo funkční a těžkopádné poštovní soustavy na Britských ostrovech.

*The 19th century – a century of revolutions, technological progress and emancipation of society, brought the world, among other things, the introduction of postage stamps, which subsequently caused a communication boom unprecedented until then. Significantly, it occurred in Great Britain, which accelerated its development in the context of the ongoing Industrial Revolution and thus secured a position of economic and power leadership in world politics that remained de facto until the end of the First World War. The industrial and urbanisation process of the 19th century had accumulated a considerable amount of human and material resources in the cities. A burgeoning social group of bankers, merchants and businessmen, promoting **laissez-faire** policies, naturally called for emancipation rights and reforms, which in turn also affected the poorly functioning and cumbersome postal system in the British Isles.*

Znak Spojeného království používaný od roku 1837

Coat of arms of the United Kingdom used since 1837

Portrét královny Viktorie od A. E. Chalona (cca 1840)

Portrait of Queen Victoria by A. E. Chalon (around 1840)

Poštovní reforma

V roce 1837 vypracoval otec poštovní reformy ve Velké Británii, Rowland Hill (1795–1879) svou slavnou stať ***Post Office Reform: Its Importance and Practicability*** (Poštovní reforma: její důležitost a proveditelnost), ve které navrhl základní stavební prvky ***„poštovní revoluce“***. Jejími nejdůležitějšími body byly: 1) Sjednocení ceny poštovného podle váhy zásilky a nikoliv podle přepravené vzdálenosti a počtu listů v dopise; 2) Stanovení ceny poštovného 1 penny pro dopisy zaslané v rámci Velké Británie s váhou nepřesahující ½ unce; 3) Prosazení předplacených, respektive předfrankovaných poštovních zásilek, tedy dopisů s již uhrazeným poštovným adresátem, a to buď ve formě tzv. letter sheets (obálky) – tedy celin, později známých např. jako Mulreadyho obálky, anebo frankováním dopisů poštovními známkami, kterýžto způsob Hill začlenil do svého plánu podle původního návrhu Charlese Knighta a původně jej považoval pouze jako doplněk k celinám. Rowland Hill si od těchto kroků sliboval zrychlení a zefektivnění poštovního systému a jeho masové rozšíření do všech vrstev společnosti mělo bohatě nahradit ztráty způsobené radikálním snížením poštovních tarifů.

Postal reform

*In 1837, the father of postal reform in the UK, Rowland Hill (1795–1879), produced his famous essay **Post Office Reform: Its Importance and Practicability**, in which he proposed the basic building blocks of a **"postal revolution"**. Its most important points were: 1) the unification of postage prices according to the weight of the parcel rather than the distance travelled and the number of letters in the letter; 2) the fixing of a 1p postage price for letters sent within Great Britain weighing no more than ½ ounce; 3) The promotion of prepaid or pre-franked mail, i.e. letters with postage already paid by the addressee, either in the form of so-called letter sheets (envelopes) - i.e. stationery, later known e.g. as Mulready envelopes, or by franking letters with postage stamps, which method Hill incorporated into his plan according to Charles Knight's original proposal and originally considered it only as a supplement to stationery. Rowland Hill hoped to make the postal system faster and more efficient, and its mass extension to all sections of society was to amply compensate for the losses caused by the radical reduction in postal rates.*

Poštovní dostavník na trase Londýn–Edinburg

London to Edinburgh mail carrier

Poštovní kurýr v Anglii

Postal courier in England

Blok dvanácti nepoužitých prvních známek světa Penny Black z páté tiskové desky s písmeny HG – KI. Současná katalogová cena činí 400 000 liber dle Stanley Gibbons 2024. Jedná se o mimořádnou klasickou raritu a největší celek „čistých“ Penny Black v držení českých sběratelů vůbec.

Block of twelve unused first Penny Black stamps from the fifth printing plate with the letters HG – KI. The current catalogue price is £400 000 according to Stanley Gibbons 2024. This is an exceptional classic rarity and the largest block of "pure" Penny Black ever held by Czech collectors.

Předplacené poštovné

Na přelomu let 1839/1840 byly v návaznosti na chystané radikální změny v plném proudu přípravy tzv. Mulready Letter Sheets and Evelopes, tedy Mulreadyho obálek s již „předplaceným poštovným“ 1 penny a 2 pence, pojmenované podle autora jejich výtvarného návrhu Williama Mulreadyho. Zároveň s nimi bylo počítáno s vydáním prvních adhezivních (nalepitelných) poštovních známek Penny Black a Two Pence Blue. Po poměrně složitém výběrovém procesu bylo nakonec pro jejich zhotovení rozhodnuto použít podobiznu královny Viktorie. Předlohou grafického zpracování se stala Městská medaile Williama Wyona s vyobrazením busty královny. Portrét mladé panovnice byl zvolen záměrně pro snadné rozpoznání známek, a jak se později ukázalo i velice šťastně, neboť na rozdíl od často karikovaných Mulreadyho obálek, které byly nakonec staženy z oběhu a používaly se výhradně pro úřední korespondenci, staly se první známky světa ve Velké Británii neobyčejně oblíbené. Návrh pro známku zhotovil Henry Courboult a samotnou rytinu vytvořili Charles Heath a jeho syn Frederick. Tisk byl svěřen firmě Perkins, Bacon & Petch (od roku 1852 jako Perkins, Bacon & Co.), která měla zkušenosti s tiskem britských bankovek. Známky byly tištěny na speciálním stroji ***„Rose“*** ve 240 kusových arších z celkem 11 tiskových desek.

Prepaid postage

At the turn of 1839/1840, in the wake of the forthcoming radical changes, preparations were in full swing for the so-called Mulready Letter Sheets and Evelopes, i.e. Mulready envelopes with already "prepaid postage" of 1p and 2p, named after their designer William Mulready. At the same time, the first adhesive (stick-on) stamps Penny Black and Two Pence Blue were to be issued. After a rather complicated selection process, it was finally decided to use Queen Victoria's likeness for the stamps. The graphic design was based on William Wyon's City Medal with a bust of the Queen. The portrait of the young monarch was deliberately chosen for easy recognition of the stamps and, as it later turned out, very happily so, for unlike the often caricatured Mulready covers, which were eventually withdrawn from circulation and used solely for official correspondence, the First World stamps became extremely popular in the UK. The design for the stamp was made by Henry Courboult and the engraving was done by Charles Heath and his son Frederick. The printing was entrusted to Perkins, Bacon & Petch (from 1852 as Perkins, Bacon & Co.), a firm experienced in printing British banknotes. The stamps were printed on a special 'Rose' press in 240 sheets from a total of 11 printing plates.

Rowland Hill (1795–1879)

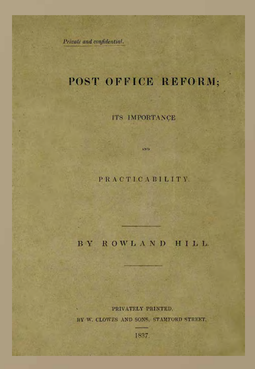

Titulní strana Hillovy „Poštovní reforma“

Cover of Hill's "Post Office Reform"

Jednotné poštovné 1 penny

Celá reforma, označována jako ***„Uniform Onepenny Postage“*** – *„Jednotné poštovné 1 penny“*, byla rozdělena do dvou fází. Od 5. prosince 1839 do 9. ledna 1840 bylo na britských ostrovech zavedeno pro dopisy s váhou do ½ unce jednotné poštovné 4 pence, pro dopisy doručované na území Londýna a uhrazené předem byla pak sazba snížena na 1 penny s tím, že pokud odesílatel nezaplatil a nechal úhradu na adresátovi, bylo poštovné 2 anebo 3 pence. Tato experimentálně vyzkoušená dvoukolejnost cen vedla k okamžitému nárůstu počtu dopisů hrazených odesílateli. Zároveň to vedlo ke vzniku prvních poštovních schránek, kam jednotliví poštovní úředníci doručovali uhrazenou korespondenci, neboť již nemuseli čekat na příjemce dopisů a vybírat od nich poštovné.

Druhá a nejdůležitější část Hillovy poštovní reformy, byla vyhlášena vládním nařízením ze dne 10. ledna 1840 a stanovovala nové radikálně snížené poštovné: pro dopisy zasílané v rámci Království Velké Británie a Irska s váhou do ½ unce - 1 penny, s váhou ½ - 1 unce 2 pence, 1 unce - 2 unce 4 pence atd., vždy 2 pence za další 1 unci váhy až do hmotnosti 16 uncí. Zároveň byla stanovena dvojnásobná výše poštovného pro dopisy placené adresátem.

Uniform Onepenny Postage

*The whole reform, referred to as the **"Uniform Onepenny Postage"**, was divided into two phases. From 5 December 1839 to 9 January 1840, a uniform postage of 4 pence was introduced in the British Isles for letters weighing up to ½ ounce, and for letters delivered within London and paid for in advance, the rate was reduced to 1 pence, with the proviso that if the sender failed to pay and left payment to the addressee, the postage was 2 or 3 pence. This experimentally tested two-track pricing led to an immediate increase in the number of letters paid for by senders. At the same time, it led to the creation of the first post boxes where individual postal clerks delivered paid correspondence, as they no longer had to wait for letter recipients and collect postage from them.*

The second and most important part of Hill's postal reform was announced by government order of 10 January 1840, and provided for a new radically reduced postage rate: for letters sent within the Kingdom of Great Britain and Ireland weighing up to ½ ounce - 1p, for those weighing ½ - 1 ounce 2p, 1 ounce - 2 ounces 4p, etc., always 2p for each additional 1 ounce of weight up to 16 ounces. At the same time double postage was fixed for letters paid by the addressee.

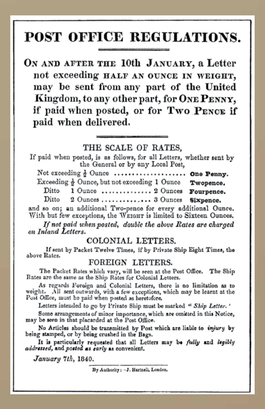

Dobový leták s vyhlášením poštovní reformy *„Jednotné poštovné 1 penny“*

Period leaflet announcing the postal reform "Uniform Onepenny Postage"

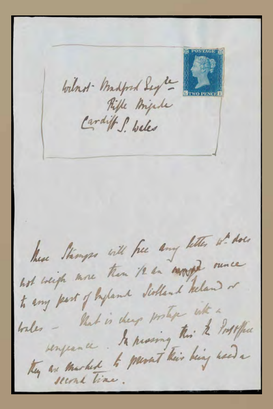

Dopis z roku 1840 s nalepenou známkou Two Pnce Blue s informacemi o způsobu použití právě vydaných známek

A letter from 1840 with a Two Pence Blue stamp affixed with information on how to use the stamps just issued

„London District Post letter sheet“, návrh na celinovou obálku

"London District Post letter sheet", design for a stationery envelope

Mulreadyho obálka s černým razítkem Maltézský kříž

Mulready's envelope with a black stamp Maltese Cross

Wyonova medaile z roku 1837

Wyon's medal from 1837

Jeden z nepřijatých návrhů na první známku světa

One of the unaccepted designs for the world's first stamp

Tiskařský stroj firmy Perkins, Bacon & Co.

Perkins, Bacon & Co. printing press

Archy se neperforovaly a jednotlivé známky se z nich odstříhávaly nebo odřezávaly. Každý čtyřblok či dokonce víceblok je proto mimořádně vzácný. Celkem bylo vydáno 286 700 archů, tj. Přes 68,8 milionů známek. Nedochoval se žádný kompletní nepoužitý arch. Jeden kompletní arch 1840 Penny Black byl vystaven v roce 1925 na výstavě ve Wembley ve stánku Chas Niessena. Tento arch byl ale později rozdělen a žádný další není dodnes znám. Pokud by existoval, jeho tržní cena by podle odborného konsensu přesáhla 10 milionů amerických dolarů.

The sheets were not perforated and the individual stamps were cut or cut off. Each four-block or even multi-block is therefore extremely rare. A total of 286 700 sheets were issued, i.e. over 68.8 million stamps. No complete unused sheet has survived. One complete 1840 Penny Black sheet was exhibited at the 1925 Wembley Exhibition in Chas Niessen's stand. However, this sheet was later split and no other is known to exist. If it existed, its market price would exceed $10 million, according to expert consensus.

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

ZNÁMKA ZLATÁ OPICE

THE GOLDEN MONKEY STAMP

Huang Yongyu (1924–2023)

Opice zlatonosé, pohoří Qinling, Čína

Golden Snub-nosed Monkeys, Qinling Mountains, China

V roce 1980 běžná známka, dnes statisícová

Známka Golden Monkey (Zlatá opice), známá také jako Gengshen Monkey (Čcheng-šenova opice), je poštovní známka vydaná v Číně 15. února 1980. Předlohu známky namaloval slavný čínský umělec Huang Yongyu. Výtvarníkem známkové podoby byl Shao Bolin a rytcem Jiang Weijie. Tištěna pak byla metodou fotogravury a hlubotisku v Pekingské tiskárně poštovních známek. Velikost perforace je 11½. Čínské znaky na levé straně známky uvádějí ***„Čínská lidová pošta“*** a ***„rok Čcheng-šen“***.

Jedná se o moderní známku, které bylo vytištěno 5 milionů kusů v arších po 80 kusech s rozložením archu 8x10 známek. Z tohoto pohledu se nezdá být vůbec vzácná. Je třeba vzít v úvahu, že čínská spotřeba známek v roce 1980 byla obrovská a více než polovina jich byla použita k poštovnímu styku. Podle Richarda Lehmanna se předpokládá, že 1,5 milionu známek se dochovalo v nepoužitém stavu a 3 miliony jako razítkované. Známka se stala symbolem silného trhu s poštovními známkami v Asii. Poptávka po této známce z ní učinila jednu z nejvyhledávanějších současných čínských známek.

Známka čínského zvěrokruhu

Jedním z důvodů, proč hodnota známky tak dramaticky vzrostla, může být skutečnost, že se jedná o vůbec první známku z populární série čínského zvěrokruhu k čínskému novému roku. V čínské kultuře jsou číslo 8 (v tomto případě nominální hodnota) a červená barva považovány za šťastné. Také opice byla v čínské kultuře považována za symbol přinášející štěstí v pracovní kariéře. Hodnota se řídí výhradně poptávkou jak ze strany více než 20 milionů odhadovaných sběratelů známek v Číně, tak celosvětovou poptávkou, která je poháněna ikoničností této známky.

Chinese Zodiac Stamp

One of the reasons why is the value of the stamp grown so dramatically might be the fact, that it is the very first stamp in the popular Chinese zodiac series for the Chinese New Year. In Chinese culture the number 8 (in this case the nominal value) and the colour red are both seen as lucky. Monkey was also considered to be a good luck' symbol in the Chinese culture in one's professional career. The value is driven entirely by demand both from the 20 million+ estimated stamp collectors in China and from worldwide demand as it is such a stamp icon.

Růst ceny

Přestože známka byla zpočátku běžná, celý aršík 80 kusů se v roce 2011 prodal za 180 000 dolarů, což je více než 100 000krát více než její původní cena 8 fenů. Jedna samostatná známka se v současné době prodává za 700-1 200 EUR (vydražená cena, ke které je třeba připočítat nejméně ca 18-24 % aukční provize a další poplatky, pokud je známka kupována v zahraničí – clo, doprava, pojištění…). V srpnu 2011 se kompletní aršík prodal za 1,44 milionu hongkongských dolarů (117 300 liber) na aukci Zurich Asia v Hongkongu a další aršík se prodal za 1 495 000 hongkongských dolarů (122 700 liber) na aukci InterAsia v září 2011.

Bloky a části archů větší než čtyřbloky jsou velmi vzácné a na trhu se objevují jen jednou za několik let. Tento 24kusový exemplář z levého dolního rohu archu s okraji po celém obvodu, je velmi vzácný. Žádný podobný kus se v aukcích za posledních 10 let neobjevil. Protože existuje mnoho padělaných kopií této známky, pravost tohoto bloku je potvrzena certifikátem RPS z roku 2021.

Rising prices

Although the stamp was initially common, a full sheet of 80 sold for $180 000 in 2011 with a single stamp currently selling for 700-1200 EUR (hammer prices, to which at least approx. 18-24% have to be added). This is more than 100 000 times more than its original price of 8 fen. In August 2011, a complete sheet sold for HK $1.44M (£117 300) in Zurich Asia's Hong Kong sale, and another sheet sold for HK $1 495 000 (£122 700) at an InterAsia sale in September 2011.

Blocks larger than a block of four are very rare and appear on the market just once in a few years. This block of 24 from the lower left sheet corner with sheet margins all around is very rare. No other piece like this appeared at auctions in the last 10 years. As there are many forged copies of this stamp, the authenticity of this block is confirmed by RPS certificate from 2021.

Tato konkrétní známka začínala jako skromná emise, jejíž cena byla v roce 1982 katalogizována na 10 centů, ale do roku 1988 vzrostla na 8 USD. Její cena dále stoupala na 12 dolarů v roce 1992, 55 dolarů v roce 1996, 160 dolarů v roce 2000, 175 dolarů v roce 2005 a 575 dolarů v roce 2010, kdy se začala skutečně prosazovat. V roce 2011 byla její cena už na 1 000 USD, v roce 2019 na 1 800 USD a v roce 2020 na 2 150 USD.

This particular stamp began as a humble issue cataloging at 10 cents in 1982 but rising to $8 by 1988. It continued to rise to $12 in 1992, $55 in 1996, $160 in 2000, $175 in 2005, and $575 in 2010 when it really started to take off. It commenced a run to $1 000 in 2011, $1 800 in 2019 and in 2020, $2 150.

Příběh známky

Za návrhem známky se též skrývá pěkný příběh. Britské noviny The Times věnovaly šest stran reportáži o životním příběhu a uměleckém díle Huang Yongyu. Když Huang hovořil o své prvotní inspiraci při tvorbě této známky, uvedl, že šlo pouze o vzpomínku na malou opičku Yiwo, která s Huangem žila a dělala mu společnost při kreslení a přinášela Huangovi mnoho radosti. Huang byl z jejího úmrtí smutný, ale zvěčnil ji prostřednictvím obrázku na známce. Huang Yongyu, narozen v roce 1924, zemřel 13. června 2023.

The stamp's story

There is also a nice story behind the design of the stamp. The Times, a British newspaper, devoted six pages to report life story and artwork of Huang Yongyu. When talking about his initial inspiration in creating this monkey, Huang said it was only to commemorate Yiwo, a little monkey who lived with Huang, kept him company when he was drawing and brought him a lot of joy. Huang was saddened by his passing, but he immortalized him through the image on the stamp. Huang Yongyu, born in 1924, passed away on 13 June 2023.

A common stamp in 1980 costs tens of Euros today

The Golden Monkey Stamp, also known as Gengshen Monkey, is a postage stamp issued in China on 15 February 1980. The stamp was painted by famous Chinese artist Huang Yongyu. Designer was Shao Bolin and engraver Jiang Weijie. Printed by the photogravure and recess printing methods in Beijing Postage Stamp Printing Works. It is perforated 11½. The Chinese characters on the left side of stamp say *"The People's Post of China"* and *"the Year of Gengshen"*.

It is a modern stamp of which 5 million copies were printed in sheets of 80 with sheet composition 8x10. From this point of view, it does not seem to be rare at all. It is necessary to consider that Chinese demand on stamps in 1980 was huge and more than a half of the stamps were used for postage. According to Richard Lehmann, it is assumed that 1.5 million of the stamps survived as mint and 3 million as used. The stamp has also become to symbolise the strong market for collectable postage stamps in Asia. Demand for the stamp has made it one of the most sought after contemporary Chinese stamps.

Huang Yongyu a jeho opice Yiwo

Huang Yongyu and his monkey, Yiwo

PRESTIGE PHILATELY
CLUB PRAGUE

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

BIENNALE 2023
PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

NEJVZÁCNĚJŠÍ PERFOROVANÉ ZNÁMKY BRITSKÉ KOLONIÁLNÍ FILATELIE

THE RAREST PERFORATED STAMPS OF THE BRITISH COLONIAL PHILATELY

Znaky protektorátů Oil Rivers a Pobřeží Nigeru

Coat of Arms of the Oil Rivers and Niger Coast Protectorates

Protektorát Oil Rivers (1884–1893)
Protektorát Pobřeží Nigeru (1893–1900)

Delta řeky Niger leží v Guinejském zálivu u Atlantského oceánu v Nigérii. Rozkládá se v devíti pobřežních regionech jižní Nigérie. Tato velmi hustě osídlená oblast se někdy nazývá Oil Rivers, protože kdysi byla významným producentem palmového oleje (takže název tedy nemá nic společného s ropou, jak by si mohli mnozí myslet). Oblast byla britským protektorátem Oil Rivers, který byl zřízen v roce 1884 a potvrzen na berlínské konferenci v následujícím roce. Berlínská konference, známá také jako Konžská konference nebo Konference o západní Africe, se sešla 15. listopadu 1884 a po odročení skončila 26. února 1885 podpisem obecného zákona, který upravoval evropskou kolonizaci a obchod v Africe v období nového imperialismu. Konferenci uspořádal Otto von Bismarck, první německý kancléř, na žádost belgického krále Leopolda II.

Oil Rivers Protectorate (1884–1893)
Niger Coast Protectorate (1893–1900)

The Niger Delta is the delta of the Niger River sitting directly on the Gulf of Guinea on the Atlantic Ocean in Nigeria. It is located within ninecoastal regions in the southern Nigeria. This very densely populated region is sometimes called the Oil Rivers because it was once a major producer of palm oil (therefore the name has nothing to do with crude oil, as many might think). The area was the British Oil Rivers Protectorate which was originally established in 1884 and confirmed at the Berlin Conference the following year. The Berlin Conference, also known as the Congo Conference or West Africa Conference met on 15 November 1884, and after an adjournment concluded on 26 February 1885, with the signature of a General Act, regulating the European colonisation and trade in Africa during the New Imperialism period. The conference was organized by Otto von Bismarck, the first chancellor of Germany at the request of Belgian King Leopold II.

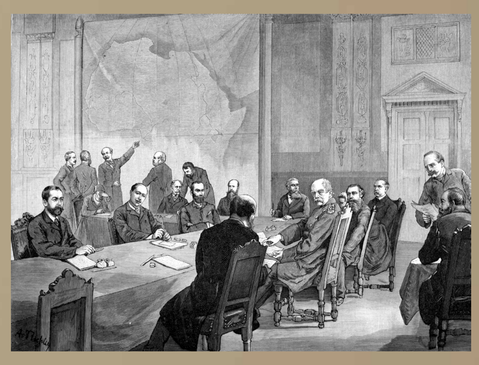

Berlínská konference, jak ji ilustruje Illustrierte Zeitung

The conference of Berlin, as illustrated in Illustrierte Zeitung

Nepoužitý exemplář s fialovým ručním přetiskem „20/-“ na matně zelené 1s. známce Velké Británie, typ ručního přetisku 12 dle Stanley Gibbons, ***je jednou z nejvzácnějších známek ve světě klasické filatelie s pouhými dvěma existujícími exempláři.*** Třetí známá známka má ruční příplatkový přetisk vzhůru nohama, což z ní dělá absolutní unikát. Zde prezentovaný exemplář má krásnou barvu a vzhled a je z velké části opatřen původním lepem ve skvělém stavu. J***edná se bezpochyby o lepší z obou existujících exemplářů. Druhý exemplář*** (ex Henry Duveen a Arthur Hind, ***který je nyní ve sbírce Jeho Veličenstva krále Karla III.***) má nahoře lehce zkrácené zoubky perforace. ***Tato známka, která je v soukromých rukou unikátní, je nejvzácnější perforovanou známkou britské koloniální filatelie. Je tak vzácná, že se ve veřejné aukci objevila v roce 2022 po více než 100 letech.*** Známka je signována A. Diena a R. Mondolfo a je s atesty pravosti A. Diena (1963) a BPA (1974). Současná katalogová hodnota je 140 000 liber. Kdysi byla součástí slavné sbírky Philippa Ferraryho de la Renotière a byla prodána v aukci Druout v Paříži, která se konala 15.–17. listopadu 1922 a prodala se za 16 000 francouzských franků.

Unused handstamped overprint '20/-' in violet *on Great Britain 1s. dull green, Stanley Gibbons overprint surcharge Type 12, is one of the rarest stamps in the world of classic philately with just two examples recorded. The third example known is with the handstamped surcharge inverted. This example presented here is of excellent fresh colour and appearance and has superb large part of the original gum.* ***It is, without doubt, the finer of the two existing examples. The other one*** *(ex Henry Duveen and Arthur Hind,* ***now residing in the collection of His Majesty King Charles III****) has nibbed perforations at top.* ***This stamp, which is unique in private hands, is the rarest perforated stamp of British Colonial philately. It is so rare, that in 2022 was the first time this stamp has been available for open auction sale in 100 years.*** *The stamp is signed A. Diena and R. Mondolfo and comes with certificates from A. Diena (1963) and BPA (1974). The catalogue value is £140 000. It was once part of the famous collection of Philippe Ferrary de la Renotière and was sold for 16 000 French Francs at the Druout auction in Paris, which took part on 15–17 November 1922.*

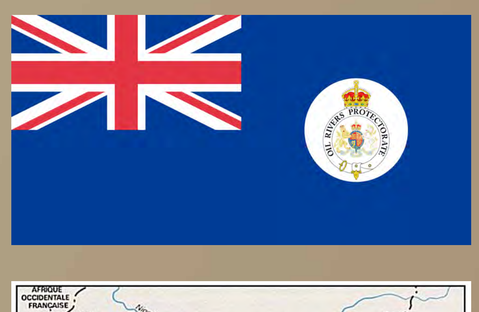

Vlajka protektorátu Oil Rivers

Flag of the Oil Rivers Protectorate

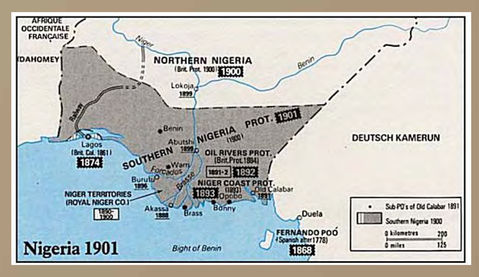

Mapa Nigerie z přelomu století

Map of Nigeria at the turn of the century

Nepoužitý ruční přetisk „20/-“ vermilion na matně zelené 1s. známce Velké Británie, typ ručního přetisku 12 dle Stanley Gibbons, je téměř stejně vzácný exemplář jako předchozí známka, neboť ***jsou známy pouze tři kusy*** (možná i čtyři, ale čtvrtý zatím není potvrzen). Tři známé exempláře, z nichž ***jeden je v britské královské sbírce*** a není tedy dostupný na trhu, jsou vyobrazeny v článku H. R. Holmese ve Philatelic Journal z října–listopadu 1946.

Tato známka hezké barvy a vzhledu s velkou částí původního lepu ***je bezpochyby lepší ze dvou dostupných kusů***. Druhý exemplář (ex Ferrary) má nahoře dva otupené perforační zuby. ***Třetí exemplář se nachází ve sbírce Jeho Veličenstva krále Karla III.*** Tato známka byla naposledy nabízena v aukci v roce 1987 a poté znovu v roce 2022. Na zadní straně je signována Stanley Gibbons a její katalogová hodnota činí 120 000 liber.

Unused handstamped overprint '20/-' in vermillion *on Great Britain 1 s. dull green, Stanley Gibbons overprint surcharge Type 12 is almost as rare as the previous stamp* ***with just three examples recorded*** *(possibly four examples, but the fourth one is unconfirmed). The three recorded examples of which* ***one is in the British Royal Collection*** *and thus not available on the market, are illustrated in the H.R. Holmes article in the Philatelic Journal of October-November 1946.*

This item of good colour and appearance and superb large part original gum is in all respects and ***without doubt the finer of the two available examples****. The other one (ex Ferrary, sale 9, lot 32 / Hind lot 619 / Dale-Lichtenstein lot 201 / H and T. Gibralter lot 1918) has two blunted perforation teeth at top.* ***The third example resides in the collection of His Majesty King Charles III****. This stamp was the last time offered at auction in 1987 and then again in 2022. It is signed Stanley Gibbons at the back and has catalogue value of £ 120 000.*

Protektorát Oil Rivers byl 12. května 1893 přejmenován na Protektorát Pobřeží Nigeru a 1. ledna 1900 se spojil s pronajatými územími Královské nigerské společnosti – předchůdce dnešního konglomerátu UNILEVER a vznikl Protektorát Jižní Nigérie.

The Oil Rivers Protectorate was renamed the Niger Coast Protectorate on 12 May 1893, and on 1 January 1900, it merged with the leased territories of the Royal Niger Company – the forerunner of today's UNILEVER conglomerate – to form the Protectorate of Southern Nigeria.

Nepoužitý ruční přetisk „20/-“ v černé barvě na matně zelené 1s známce Velké Británie, typ ručního přetisku 12 dle Stanley Gibbons, je stejně vzácný kus jako předchozí známka – opět jsou ***zaznamenány jen tři exempláře***. Druhý z nich byl kdysi součástí sbírek plukovníka Greena a sbírky Dale-Lichtenstein. ***Třetí známý exemplář se opět nachází ve sbírce Jeho Veličenstva krále Karla III.*** Známka má svěží barvu i vzhled, až na nepatrnou mírně otupenou dolní perforaci a malý hnědý zbytek nálepky na zadní straně. Taktéž má velkou část původního lepu. Tato legendární známka je na rubu opatřena fialovým ručním razítkem Ferraryho čtyřlístku a má katalogovou hodnotu 120 000 liber.

Zde zobrazený exemplář nebyl veřejně nabízen k prodeji více než 100 let. Naposledy byla známka veřejně nabízena a prodána na aukci Druout v Paříži, 15.–17. listopadu 1922 – součást prodeje slavné sbírky Philippe Ferrary de la Renotière. Vydražila se tehdy za 12 500 francouzských franků. Od té doby byla jen jednou prodána v soukromé transakci při prodeji sbírky Giangiacoma Orlandiniho v prosinci 1996.

Unused handstamped overprint '20/-' in black *on Great Britain 1s. dull green, Stanley Gibbons overprint surcharge Type 12, is as rare as the previous stamp –* ***three examples recorded*** *again. The second one was once part of Colonel Green and Dale-Lichtenstein collections.* ***The third known example resides in the collection of His Majesty King Charles III****. The stamp has fresh colour and appearance but slightly blunt perforation at base and small brown hinge remnant. It comes with superb large part of the original gum. This legendary stamp bears the Ferrary violet handstamp on reverse and has catalogue value of £120 000.*

This stamp has not been offered openly for more than 100 years. *The last time it was sold at an open auction was at Druout auction in Paris, 15–17 November 1922 – part of the famous sale of Collection Philippe Ferrary de la Renotière. It was auctioned for 12 500 French Francs. Afterwards it was sold in private sale of Giangiacomo Orlandini collection in December 1996.*

Velká hodnota

První poštovní úřad v tehdejším protektorátu Oil Rivers byl otevřen v roce 1891 v osadě Old Calabar a první známky, které se zde používaly, byly známky Velké Británie. První známky protektorátu Oil Rivers byly vydány v roce 1892 – jednalo se o britské známky s přetiskem ***„British Protectorate Oil Rivers“***. V roce 1893 byla vydána řada ručně razítkovaných provizorií s novou nominální hodnotou – všechny tyto známky dnes mají vysokou, až velmi vysokou katalogovou hodnotu. Nejcennějšími exempláři Oil Rivers jsou tři zde prezentované známky. Všechny byly vydány v Old Calabar v prosinci 1893 a takto společně se na trhu neobjevily více než 100 let. ***V roce 2022 byly tyto rarity prodány na aukci Corinphila ve Švýcarsku za cenu 520 000 CHF***, s aukční provizí a clem (protože kupující nebyl švýcarským rezidentem) byla ale konečná ***cena přes 700 000 CHF***. Je důležité poznamenat, že současná katalogová hodnota těchto 3 rarit je 380 000 britských liber (v době prodeje tedy cca 450 000 CHF) a vyvolávací cena v aukci byla pouhých 160 000 CHF.

Great value

The first post office, in then the Oil Rivers protectorate, was opened in 1891 in the settlement of Old Calabar. The first stamps used were the stamps of Great Britain. The first stamps for the Oil Rivers protectorate were issued in 1892 – they were British stamps overprinted ***'British Protectorate Oil Rivers'****. A number of hand stamped provisionals with a new face value were issued in 1893 – all these stamps have high to very high catalogue value nowadays.The most valuable examples are the three items presented here. All of them were issued at Old Calabar in December 1893. These stamps have not been offered for sale together for more than 100 years.* ***In 2022 were these rarities sold at Corinphila auction in Switzerland for price of 520 000 CHF.*** *With the auction commission and custom (as the buyer was not a Swiss resident),* ***the final price was over 700 000 CHF.*** *It is important to note that the current catalogue value of these 3 items is £380 000 (at the time of sale approx. 450 000 CHF).*
The starting price at auction was 160 000 CHF only.

Andreas Fahl

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

DOPLATNÍ CHYBOTISK 50/50

V rámci emise Osvobozená republika bylo vydáno v letech 1920 až 1922 celkem 11 známek lišících se nominální hodnotou a barvou. Z nich tři hodnoty byly v barvě červené, jednalo se o hodnoty 20, 50 a 150 haléřů. V letech 1921 a 1923 byla ukončena platnost některých hodnot z této emise a když pošty odváděly nespotřebované archy, spolu s archy známek 20 h nebo 150 h Osvobozená republika 1920 byl omylem opatřen přetiskem ***DOPLATIT*** i jeden arch hodnoty 50 h, z 2. tiskové desky. K záměně došlo zřejmě v roce 1923. Tento přetištěný arch byl přidělen poštovnímu úřadu Praha 14, kde známky z něj byly pravděpodobně beze zbytku vypotřebovány začátkem ledna 1928. První zmínka o nálezu chybotisku je datována říjnem 1928. Do dnešních dnů bylo nalezeno mezi 15-20 exemplářů.

Jedná se o nejvýznamnější a nejpopulárnější raritu československé provenience, autentickou a prestižní vzácnost, která je respektována celou světovou filatelií.

Tento exemplář pochází ze ZP 83/2 s charakteristickou deskovou vadou v písmenech O a P.

500 %

Vratislav Hugo Brunner
(1886–1928)
Author of the stamp

900 %

Úřední znak Československé pošty z roku 1925

Official emblem of Czechoslovak Post from 1925

Listonoši z poštovního úřadu Praha 14 se připravují na pochůzku, 30. léta

Postmen from post office at Prague 14 preparing for postal delivery, 1930s

Dnešní podoba budovy, kde v r. 1928 sídlil p. ú. Praha 14, pplk. Sochora 727/27, Praha 7

Current resemblance of seat of the post office at Prague 14 in 1928, pplk. Sochora 727/27, Prague 7

POSTAGE DUE STAMP PRINTING ERROR 50/50

Within the Liberated Republic issue, a total of 11 stamps differing in the nominal value and colour were issued between 1920 and 1922. Of these, three values were colour red, namely the values 20, 50 and 150 hellers. In 1921 and 1923, some of the values from this issue ceased to be valid and when post offices returned unused sheets, together with sheets of stamps 20 h or 150 h the Liberated Republic 1920, also one sheet with the value of 50 h, from the 2nd printing plate, was also marked with overprint ***DOPLATIT*** (postage due). The confusion probably occurred in 1923 when, at the same time, 50 h and 150 h stamps ceased to be valid. This overprinted sheet was assigned to the post office of Prague 14, where the stamps from the sheet were completelyused up at the beginning of January 1928. The finding of the printing error was mentioned for the first time in October 1928. To date, 15 to 20 specimens have been found.

It is the most important and most popular rarity of the Czechoslovak provenance, an authentic and prestigious rarity, which is respected throughout the philatelic history.

This specimen comes from pos. 83/2 with a typical plate error in letters O and P.

PRVNÍ DVĚ POŠTOVNÍ ZNÁMKY SVĚTA

Historie

Pohled na počátek každé oblasti lidské činnosti je obvykle zajímavý, poučný a inspirativní. Vznik poštovní známky není výjimkou. Tento exponát se vrací na úplný začátek vzniku poštovní známky, konkrétně popisuje první dvě známky světa, které vznikly ve stejný den v téže zemi. Byla to právě Velká Británie, která jako první země na světě vydala poštovní známky. Stalo se tak 6. května 1840, kdy byly uvedeny do oběhu dvě známky s portrétem královny Viktorie (1819–1901), po kterých následovaly další, vždy s portrétem královny. Byl to významný krok v celosvětové poště. Tomuto historickému počinu předcházela ***poštovní reforma***, která se začala ve Velké Británii prosazovat od roku 1837. V čele této reformy stál ***Sir Rowland Hill*** (1795–1879).

Poštovní známka

Poštovní známka od té doby garantuje jednoduchým a jednoznačným způsobem předplacenou poštovní službu. Tento princip byl postupně přijat **celým světem** a bereme ho dnes jako samozřejmost. Sami se zamyslete, na jakých jiných principech se lidstvo tak mírumilovně a relativně rychle dokázalo shodnout a realizovat je. Poštovní známka umožnila a urychlila komunikaci mezi lidmi po celém světě. Dnes bychom s určitou nadsázkou mohli říct, že se poštovní známka stala **internetem poloviny 19. století**.

Poštovní reforma a soutěž na první poštovní známku

Pro realizaci poštovní reformy ministerstvo financí (Treasury) vyhlásilo v říjnu 1839 soutěž na první poštovní známku nebo obálku se zvláštním důrazem jak na estetické, tak praktické aspekty. Byli osloveni umělci, lidé z vědeckých kruhů a široká veřejnost. Celkem bylo přijato přes 2 600 návrhů. V tomto exponátu je ukázka několika významných a přínosných návrhů, které předložil tiskař ***Charles Whiting***. Na ***obrázku č. 1*** je přední strana kompletního archu, kde Whiting použil svoje patentované tiskařské techniky ***embossing*** (vytvoření reliefu a vzniku 3 – dimenzionálního útvaru) a metodu ***Congreve*** (současného tisku dvou barev). Na ***obrázku č. 2*** jsou tři další Whitingovy návrhy známek vzniklé metodou Congreve. ***Pro první známku světa – The One Penny Black – je Whitingovým přínosem známka se znaky (písmena a číslice v rozích).*** Byla to myšlenka právě Charlese Whitinga, který na ukázku do spodních rohů umístil své iniciály. Charles Whiting sám předložil na první známku světa více než 100 návrhů.

Po složitém výběrovém procesu bylo nakonec rozhodnuto použít ***podobizny královny Viktorie*** (1819–1901). Jako podklad sloužil portrét na pamětní medaili, vyražené v roce 1837 při příležitosti první návštěvy královny Viktorie v Guildhall (ceremoniální a administrativní budova z roku 1440 v centru Londýna), v Londýnské City v listopadu 1837. Tvůrcem medaile byl respektovaný ***neoklasicistický umělec William Wyon*** (1795–1851). Návrh na známku následně provedl Henry Corbould a vlastní rytinu vyhotovili Charles Heath a jeho syn Frederick. ***Dva originály Wyonovy medaile jsou zde vystaveny (avers a revers) na obrázku č. 3***.

Charakteristika prvních dvou známek světa

Tyto známky jsou obecně považovány za měřítko, jímž se měří budoucí návrhy portrétů na známkách. Na pozadí portrétu je jemná rytina s geometrickými tvary. ***Shodou okolností jde o první známky s portrétem.*** Ten byl zvolen záměrně jako ochranný prvek proti padělání, neboť v době vzniku této známky byla obecná shoda v tom, že odlišnost ve tváři je snáze indikovatelná než u mechanických či ornamentálních tvarů. Horní rohy známky mají hvězdicový motiv, spodní rohy obsahují písmena označující pozici známky na tiskovém archu (sheet). Arch se skládá z 240 známek ve 20 řadách a 12 sloupcích, což odpovídá ***písmenovému značení (LETTERING) horizontálně A až L a vertikálně A až T.*** Arch měl hodnotu jedné libry.

Proces vývoje

Proces vývoje první a současně druhé známky světa v období od ledna 1840 do března 1840 ukazuje na šesti fázích ***obrázek č. 4***.
Poznámka: Písmena pro Two Pence Blue byla připravena 7. dubna 1840.

Jedná se o známky v hodnotě jedné pence pro dopisy o váze do ½ unce – známá jako ***The 1840 One Penny Black***. Pro dopisy s váhou nad ½ unce do 1 unce byla určena známka o hodnotě dvou pencí – známá jako ***The 1840 Two Pence Blue. Obě tyto známky vstoupily v platnost dne 6. května 1840 a jsou to „PRVNÍ DVĚ ZNÁMKY SVĚTA“***. Celkem bylo vydáno 286 700 archů PENNY BLACK, tj. přes 68,8 milionu známek. Originály The 1840 One Penny Black a The 1840 Two Pence Blue jsou na tomto exponátu umístěny na ***obrázku č. 5***.
Poznámka: Tiskové desky pro vyšší hodnoty se v budoucnu skládaly z menšího počtu známek (56 známek pro 2/-, 5/-, 10/- , 40 známek pro GBP1, 28 známek pro GBP5). Pouze tisková deska pro hodnotu ½ pence (tzv. známka BANTAM) se skládala ze 480 známek.

ONE PENNY BLACK byla tištěna z 11 tiskových desek (PLATES), přičemž první tisková deska má 2 verze (1a a 1b).

TWO PENCE BLUE byla tištěna pouze z 1. a 2. desky (16 962 archů a 10 600 archů). Celkem bylo vydáno přes 6,6 milionu známek Two Pence Blue, což je ***přibližně 10 x méně než známek One Penny Black***. Two Pence Blue nepoužitá je velmi vzácná.

Známky byly tištěny ve firmě Perkins, Bacon & Co. (firma, mající zkušenosti s tiskem bankovek, která přesídlila z USA do Anglie v roce 1819). Jednotlivé archy známkového papíru byly opatřeny průsvitkou „Koruna“. Archy se neperforovaly a jednotlivé známky se z archu odstřihávaly nebo odřezávaly.

1840 One Penny Black – VR Official

Z upravené 1. desky byla zhotovena i ***velmi vzácná PENNY BLACK VR Official (Victoria Regina)*** – první služební známka světa, určená výhradně pro frankování korespondence vysokých úřadů. Oficiálně nebyla Penny Black VR nikdy dána do oběhu, přičemž přesné důvody jsou stále diskutovány. Počínaje 14. dubnem 1840 do 3. června 1840 bylo vytištěno 3 471 archů, z nichž většina byla na základě rozhodnutí zničena. Dnes existuje pouze několik desítek kusů této známky. Originál Penny Black VR je na ***obrázku č. 5***. ***Jedná se o jednu z nejslavnějších nevydaných známek světa, která mohla být jako třetí v pořadí vydaných známek světa.***
Poznámka: Všeobecně se uvádí, že Penny Black VR nebyla nikdy dána do oběhu. Přesto v roce 1899 byla objevena obálka se známkou Penny Black VR (s písmeny JF) odeslaná z Londýna do Tetbury Gloucestershire, s razítkem 'JY-3 1840'.

Blokové struktury

Není známo, že by existoval kompletní nepoužitý arch PENNY BLACK v osobním vlastnictví. Pokud by existoval, odhaduje se jeho cena na více než 10 milionů US dolarů. Nicméně, existují ***bloky*** těchto prvních známek, ať už nepoužitých nebo použitých, a to ***včetně použití na dopisech***. Vybrané raritní položky jsou součástí i tohoto exponátu na ***obrázcích č. 6, 7, 8***.

1 Návrh Charlese Whitinga
Charles Whiting Design

2 Návrhy Charlese Whittinga
Charles Whitting Essays

3 Originály medailí Williama Wyona (avers a revers)
Original William Wyon Medals (Averse and Reverse)

4 Šest vývojových fází 1840 One Penny Black
Six Phases of 1840 One Penny Black Process Developing

5 Zleva:
1840 One Penny Black
1840 Two Pence Blue
1840 One Penny Black – VR Official Rainbow Colour Trial of 1840

From the left:
1840 One Penny Black
1840 Two Pence Blue
1840 One Penny Black – VR Official Rainbow Colour Trial of 1840

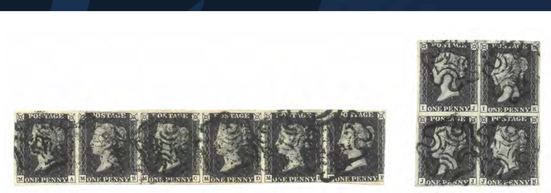

6 Horizontální šestipáska a čtyřblok 1840 One Penny Black
Horizontal Strip of 6 and Block of Four of 1840 One Penny Black

7 Horizontální sedmipáska a čtyřblok 1840 Two Pence Blue
Horizontal Strip of 7 and Block of Four of 1840 Two Pence Blue

8
Nepoužitá svislá dvojpáska 1840 One Penny Black
Nepoužitá horizontální trojpáska 1840 One Penny Black
Extrémně vzácná osmi páska 1840 One Penny Black na dopise
Mint *Vertical Strip of Two of 1840 One Penny Black*
Mint *Horizontal Strip of Three of 1840 One Penny Black*
Extremely Rare *Strip of 8 of One Penny Black on the Cover*

Závěr

S vývojem prvních dvou známek vyvstala řada praktických otázek, které bylo nutno vyřešit. Ať už to byla volba papíru, kdy bylo nutno přejít na nižší gramáž (z 30 lbs až na 24 lbs za 500 archů papíru), nebo volba lepidel, volba ochranných prvků, odolnost barev a razítek aj. V této době se neřešila otázka dělení známek z archu 240 známek, což byl mj. úkol pro následující období. V každém případě jsou tyto dvě první známky světa – The 1840 One Penny Black a The 1840 Two Pence Blue považovány za ikonické a charismatické počáteční body filatelie.

Sir Rowland Hill
(1795–1879)

THE FIRST TWO POSTAGE STAMPS OF THE WORLD

History

The beginning of any field of human activity is usually interesting, informative and inspiring. The creation of postage stamps is no exception; in fact, it is particularly noteworthy. This exhibit takes us back to the very beginning of the postage stamp, specifically describing the first two stamps of the world, which were created on the same day in the same country. It was Great Britain that became the first country in the world to issue postage stamps. This happened on 6 May 1840, when two stamps featuring the portrait of Queen Victoria (1819–1901) were introduced into circulation. These were followed by others, each featuring the Queen's portrait. It was a significant step in worldwide mail service. This historic achievement was preceded by ***postal reforms*** that had been advocated in Great Britain since 1837. ***Sir Rowland Hill*** (1795–1879) was at the forefront of this reform.

Postage stamp

*Since then, **postage stamps** have guaranteed a prepaid postal service in a simple and unambiguous manner. This principle was gradually adopted **worldwide** and is now taken for granted. Reflecting on this, we can contemplate the peaceful and relatively rapid consensus and realization achieved by humanity on these principles. The postage stamp enabled and expedited communication between people around the world. Today, one could metaphorically say that the postage stamp became the **internet of the mid-19th century**.*

Postal reform and the treasury competition

*To implement the postal reform, the Treasury announced a competition in October 1839 for the first postage stamp or envelope, emphasizing both aesthetic and practical aspects. Artists, individuals from scientific circles, and the general public were invited to participate. Over 2 600 designs were submitted. This exhibit showcases several significant and valuable designs presented by printer **Charles Whiting**. **Figure 1** shows the front side of a complete sheet, where Whiting employed his patented printing techniques of **embossing** (creating relief and three-dimensional shapes) and the **Congreve** method (simultaneous printing of two colours). **Figure 2** displays another three Whiting's stamp designs using the Congreve method. For the first stamp of the world, **The One Penny Black**, **Whiting's contribution included corner letters and numerals**. It was Charles Whiting's idea to place his initials in the bottom corners as a demonstration. **C**harles **W**hiting himself submitted over 100 designs for the first stamp of the world.*

*After a complex selection process, it was ultimately decided to use a **portrait of Queen Victoria** (1819–1901). The basis for this portrait was a commemorative medal struck in 1837 on the occasion of Queen Victoria's first visit to Guildhall (a ceremonial and administrative building dating back to 1440 in the center of London) in November 1837. The medal was created by the respected **neoclassical artist William Wyon** (1795–1851). The stamp design was subsequently executed by Henry Corbould, and the engraving was carried out by Charles Heath and his son Frederick. **Two original Wyon medals, averse and reverse, are displayed here in Figure 3**.*

Characteristics of the first two stamps of the world

These stamps are generally regarded as a benchmark for future designs of portrait stamps. *The background of the portrait features a delicate engraving with geometric shapes.* ***Interestingly, these are the first stamps to feature a portrait.*** *This choice was intentional as a security measure against counterfeiting, as it was widely agreed at the time of their creation that facial differences are more easily detectable than mechanical or ornamental shapes. The top corners of the stamp feature a star-shaped motif, while the bottom corners contain letters indicating the position of the stamp on the sheet. The sheet consists of 240 stamps in 20 rows and 12 columns,* ***corresponding to the lettering horizontally from A to L and vertically from A to T.*** *Therefore, the sheet had a value of one pound.*

Process of developing

*The process of developing the first and second stamps of the world from January 1840 to March 1840 is shown in six phases in **Figure 4**.*
Note: The letters for the Two Pence Blue were prepared on 7 April 1840.

*These stamps are valued at one penny for letters weighing up to ½ ounce, known as **The 1840 One Penny Black**. For letters weighing over ½ ounce up to 1 ounce, a two-pence stamp was designated, known as **The 1840 Two Pence Blue**. **Both of these stamps were put into circulation on 6 May 1840, and they are the "FIRST TWO STAMPS OF THE WORLD"**. A total of 286 700 sheets of the Penny Black were issued, which amounts to over 68.8 million stamps. The originals of the 1840 One Penny Black and the 1840 Two Pence Blue are displayed in **Figure 5**.*
Note: In the future, printing plates for higher denominations consisted of a smaller number of stamps (56 stamps for 2/-, 5/-, 10/-, 40 stamps for £1, 28 stamps for £5). Only the printing plate for the ½ penny value (known as the BANTAM stamp) consisted of 480 stamps.

ONE PENNY BLACK was printed from 11 printing plates (PLATES), with the 1st printing plate having 2 versions (1a and 1b).

*TWO PENCE BLUE was printed only from the 1st and 2nd plates (16 962 sheets and 10 600 sheets). A total of over 6.6 million Two Pence Blue stamps were issued, which is approximately **10 times fewer than the One Penny Black stamps**. Unused Two Pence Blue stamps are very rare.*

The stamps were printed by Perkins, Bacon & Co., a company experienced in printing banknotes, which relocated from the USA to England in 1819. Individual sheets of stamp paper were equipped with a watermark of the "Crown". The sheets were not perforated, and the individual stamps were either cut or trimmed from the sheet.

1840 One Penny Black - VR official

*A rare **PENNY BLACK VR Official (Victoria Regina)** was produced from the modified 1st plate. It is the world's first official stamp exclusively used for franking correspondence of high offices. Officially, Penny Black VR was never put into circulation, and the exact reasons are still debated. Between 14 April 1840, and 3 June 1840, 3 471 sheets were printed, most of which were destroyed based on the decision. Today, only a few dozen copies of this stamp exist. The original Penny Black VR is shown in **Figure 5**. It is one of the most famous unreleased stamps in the world, which could have been the third stamp issued in order.*
Note: It is generally stated that Penny Black VR was never put into circulation. However, in 1899, an envelope with the Penny Black VR stamp (with the letters JF) sent from London to Tetbury Gloucestershire was discovered, with the cancellation mark 'JY-3 1840'.

Block structures

*It is not known to exist a complete unused sheet of PENNY BLACK in private ownership. If it did exist, its estimated value would be over 10 million US dollars. However, **blocks** of these first stamps, whether unused or used, including their **usage on letters**, do exist. Selected rare items are also part of this exhibit in **Figures 6, 7, 8**.*

Conclusion

The development of the first two stamps raised a number of practical questions that needed to be addressed. Whether it was the choice of paper, which required a transition to lower weight (from 30 lbs to 24 lbs for 500 sheets of paper), or the choice of adhesives, security features, colour fastness, and cancellations, among others. At that time, the question of dividing the stamps from a sheet of 240 stamps was not addressed, which became a task for the following period. In any case, these two first stamps of the world – the 1840 One Penny Black and the 1840 Two Pence Blue are considered iconic and charismatic starting points of philately.

Jaroslav Stuna

PRESTIGE PHILATELY
CLUB PRAGUE

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

OKOLO SVĚTA ZA STO DNÍ

ROUND THE WORLD IN A HUNDRED DAYS

Österreichischer Lloyd

Rakouská dopravní společnost založena roku 1883

Österreichischer Lloyd

Austrian shipping company founded in 1833

Přeposlaný dopis

Neuvěřitelných 100 dní strávil dopis na cestě z ***PRAHY*** do Japonské ***JOKOHAMY*** a zpět mezi 21. květnem a 29. srpnem 1883. Tuto cestu kolem světa má za sebou správně vyplacená ***3 kr*** celinová obálka 1874/80 doplněná známkami ***2 kr, 5 kr a 10 kr*** ve čtyřbarevné kombinaci znehodnocené podacím razítkem ***PRAG 21/5/83 – PRAHA POŘÍČ***. (Podle poštovní úmluvy z 1. července 1876 mezi Japonskem a Rakousko-Uherskem bylo vzájemné poštovné stanoveno na 20 kr).

Dopis byl přepraven železnicí přes ***Bodenbach*** do ***Neapole*** a parníkem (pravděpodobně společností ***Austrian Lloyd***) tzv. ***Jižní cestou*** přes Suezský kanál (otevřen 1869) do Japonska.

Po neúspěšném třináctidenním hledání adresáta bylo rozhodnuto o vrácení dopisu zpět. Proto, za účelem zjištění adresáta, byl dopis úředně otevřen, o čemž svědčí poznámka na zadní straně ***„Bitte Couvert wie bekannt zu öffnen und via S. Francisko zu remittieren“***. K zaplacení zpátečního poštovného byly na dopis vylepeny ***2 japonské známky 5 sen/1883*** a odeslání bylo potvrzeno razítkem ***YOKOHAMA 2 JUL 1883*** na přední straně. V důsledku toho dopis obeplul zeměkouli a urazil více než 40 tisíc kilometrů za 100 dní.

A Forwarded Letter

Between 21 May and 29 August 1883, a letter from ***PRAGUE*** to ***YOKOHAMA*** underwent an incredible journey that took one hundred days. The presented and well-travelled envelope was correctly paid out of ***3 kr*** 1874/80, and was supplemented with 2 ***kr, 5 kr and 10 kr*** stamps in four-colour combination, devalued by the ***PRAG 21/5/83 - PRAHA POŘÍČ*** handstamp. (According to bilateral postal agreement from 1 July 1876 between Japan and the Austro-Hungarian Empire, the mutual postage was set at 20 kr).

The letter was transported by railroad via ***Bodenbach***, Czechia to ***Naples***, Italy, where it boarded a steamer (most probably run by ***Austrian Lloyd***) and sailed through Suez Canal (that opened in 1869) to Japan by the so-called ***Southern Voyage***.

After an unsuccessful, thirteen day long huntsearch for the letter's addressee, it was decided to return the letter to the addresser. To find out who had mailed the letter, the envelope was opened, which is confirmed by the hand-written note ***"Bitte Couvert wie bekannt zu öffnen und via S. Francisko zu remittieren"*** on the back. ***Two Japanese post stamps of 5 sen/1883*** were attached to pay for the return journey, and mailing was confirmed by a stamp cancellation ***YOKOHAMA 2 JUL 1883*** on the front of the envelope. As a result, the letter circumnavigated the globe and traveled more than 40 thousand kilometers in a 100 days.

Druhá část cesty: Jokohama–Praha (Severní trasa)

Dopis byl re-adresován do Vídně a přepraven tzv. Severní cestou, pravděpodobně společností Pacific Mail Steamship Company nejprve do SAN FRANCISCA (viz poznámka na přední straně), tam byl předán transkontinentální železnici k přepravě do NEW YORKU a následně, pravděpodobně společností Norddeutscher Lloyd via Brémy. A poté železnicí do VÍDNĚ a PRAHY.

The Second Journey: Yokohama–Prague (The Northern Voyage)

In Yokohama, the letter was re-addressed to Vienna, and mailed mailed via "the Nothern Voyage". The letter was most likely shipped from Japan to San Francisco on one of the PACIFIC MAIL STEAMSHIP COMPANY's ships (see the note on the front of the envelope). There it was received by the US transcontinental railroad for transportation to New York, from where it was probably shipped by the Norddeutscher Lloyd Company via Bremen. From Bremen, it took another train to Vienna and finally to Prague.

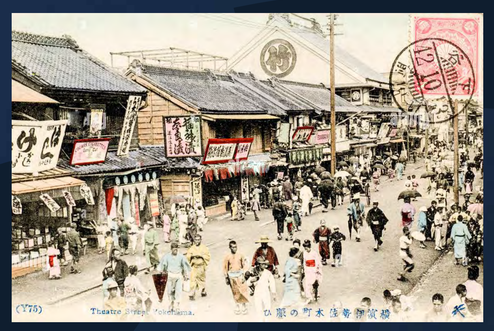

Pohlednice z Jokohamy

Postcard from Yokohama

První část cesty: Praha – Jokohama (Jižní trasa)

Ve druhé polovině 19. století nastal překotný rozvoj lodní dopravy mezi Evropou a Severní Amerikou. Vznikaly nové paroplavební společnosti přepravující zprvu pouze zboží a poštu a následně na pravidelných linkách i cestující. Z Terstu a Rijeky operoval ***ÖSTERREICHISCHER LLOYD***, z Hamburku společnost ***H.A.P.A.G.***, z Bremenhavenu, Janova a Neapole společnost ***NORDDEUTSCHE LLOYD***, z Anglického pobřeží společnosti ***CUNARD LINE***, ***P&O*** a další.

V Americe byla pošta napříč kontinentem přepravována dostavníky, jejichž cesta trvala cca 3 měsíce a byla nespolehlivá. Krátkou epizodou od 04/1860–10/1861 byla existence kurýrní přepravy jednotlivými kurýry na koních ***(Pony Express)***, kteří dopravovali pouze listovní poštu. Oproti dostavníkům s vojenským doprovodem však byli zranitelnější při napadnutí indiány. Proto po konci zlaté horečky uzavřela Americká pošta kontrakt s ***PACIFIC MAIL STEAMSHIP COMPANY*** na přepravu pošty lodí z východního pobřeží do Kalifornie, kolem mysu Horn a později s využitím krátké železnice přes Panamskou šíji (Panamský průplav byl otevřen až v roce 1914).

Trasa přestala být využívána v roce 1869, když byla zprovozněna transkontinentální železnice, která nabízela mnohem levnější a rychlejší přepravu pošty. V roce 1867 společnost zahájila první pravidelnou trans-pacifickou dopravu na trase mezi San Franciskem, Hongkongem, Jokohamou a Šanghají.

The First Journey: Prague—Yokohama (The Southern Voyage)

*Naval traffic between Europe and North America saw an explosive growth in the second half of the 19th century. New steamship companies were being founded, using steamships to regularly transport goods and mail at first, and passengers afterward. To name just a few that became quite famous: **ÖSTERREICHISCHER LLOYD** sailed from Trieste and Rijeka, **H.A.P.A.G.** from Hamburg, **NORDDEUTSCHE LLOYD** from Bremen, Genoa, and Naples, from the English coast the **CUNARD LINE**, **P&O** and others.*

*North America saw a quick succession of attempts to deliver mail across the continent. Stagecoaches took around 3 months to cross the continent, and their reliability was questionable. Another, short-lived attempt, was a courier service **(Pony Express)** composed of individual horseback riders—these could only deliver paper mail, and were highly susceptible to attacks of outlaws and native people protecting their lands. After the California Gold Rush, the USPS signed a contract with the **PACIFIC MAIL STEAMSHIP COMPANY** to deliver mail from the East Coast to California by circumnavigating the Cape Horn, and then across the Isthmus of Panama using railroad (the Canal was opened only in 1914).*

*These attempts were finally rendered obsolete in 1869, when the transcontinental railroad was finished. The trains offered much cheaper, faster, and safer mail delivery. The **PACIFIC MAIL STEAMSHIP COMPANY** offered extension of its service in 1867, when it opened steamship lines from San Francisco to Hong Kong, Shanghai, and Yokohama.*

Zvětšená zadní strana *Enlarged back side*

Odchozí, tranzitní a příchozí razítka

BODENBACH 22/5/83, NAPOLI 25/5/83, YOKOHAMA 7 JUL 1883, YOKOHAMA 20 JUL 1883, NEW YORK 12 AUG 1883, WIEN 27/8/83, HERNALS (Wien) 27/8/83, PRAG 28/8/83, KAROLINENTHAL 29/8/83.

Outcoming, transit, and incoming cancellations

BODENBACH 22/5/83, NAPOLI 25/5/83, YOKOHAMA 7 JUL 1883, YOKOHAMA 20 JUL 1883, NEW YORK 12 AUG 1883, WIEN 27/8/83, HERNALS (Wien) 27/8/83, PRAG 28/8/83, KAROLINENTHAL 29/8/83.

Transkontinentální železnice 1862–1869

První transkontinentální železnice v Severní Americe spojující pobřeží Atlantského a Tichého oceánu byla postavena mezi lety 1862–1869. Stavba byla realizována ze dvou stran – ze Sacramenta, poblíž San Francisca, společností Central Pacific a z Omahy na řece Missouri, společností Union Pacific. Obě větve se spojily u Promontory Point v Utahu – viz obrázky. Tím bylo propojeno západní americké pobřeží s východním, kde za řekami Missouri a Mississippi byla železniční síť již vybudována. Nicméně skutečného propojení bylo dosaženo až v roce 1872, kdy byl dokončen železniční most přes Mississippi.

Transcontinental Railroad 1862—1869

The first transcontinental railroad in Northern America connected the Atlantic and the Pacific oceans and was constructed between 1862 and 1869. The construction was carried out from both coasts: The Central Pacific Co. started building from Sacramento, California, and the Union Pacific Co. from Omaha, Missouri. Both branches met at Promontory Point in Utah. As there had been an existing railroad connection between Missouri and Mississippi, this latest construction finalized the connection between the two coasts. However, a true, streamlined train connection was not accomplished until 1872, when a railroad bridge over the Mississippi was constructed.

Lokomotiva společnosti Central Pacific

Central Pacific locomotive

Lokomotiva společnosti Union Pacific

Union Pacific locomotive

Toto je jedno z nejstarších zpodobnění vlaku na poštovní známce. Byla vydána v roce 1869, ve stejném roce kdy byla dokončena transkontinentální železnice. Tímto vlakovým spojením začala nová éra komunikace a expanze na Západ.

This is one of the earliest depictions of a train on a postage stamp. It was issued in 1869, the same year the transcontinental railroad was completed, opening a new era in connection as well as expansion.

Dopis na obálce 19. vydání prestižní EDITION D'OR (2009)

The letter was featured on the 19th volume of the prestigious EDITION D'OR (2009)

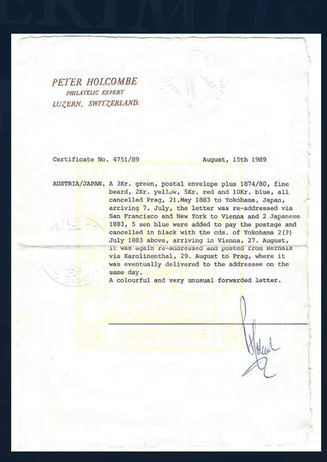

Švýcarský certifikát unikátního dopisu

Swiss certificate of the unique letter

Loga a obchodní značky přepravních společností

Logos and Merchandising of the shipping companies

Vít Vaníček

PRVNÍ KOLONIÁLNÍ ZNÁMKA SVĚTA – LADY McLEOD

THE FIRST COLONIAL STAMP OF THE WORLD – LADY McLEOD

Vlajka guvernéra britské kolonie Trinidad – vavřínový kruh s vyobrazením přístavu Port of Spain, hory El Tucuche a dvou královských fregat s latinským nápisem MISCERIQUE PROBAT POPULOS ET FOEDERA JUNGI

Flag of the Governor of the British Colony of Trinidad – laurel circle depicting Port of Spain, Mount El Tucuche and two royal frigates with latin inscription MISCERIQUE PROBAT POPULOS ET FOEDERA JUNGI

Historický úvod

Vůbec první koloniální známkou světa se stala proslulá 5centová Lady McLeod, vydaná v dubnu roku 1847 na karibském ostrově Trinidad. Toto lokální vydání „předběhlo“ o 6 měsíců legendární a již britskou správou oficiálně vydané Mauricie POST OFFICE.

Historie vzniku těchto známek sahá do roku 1845, kdy byl ve skotském přístavu Govan postaven Robertem Napierem lopatkový parník pojmenovaný po manželce guvernéra britské kolonie Trinidadu Henryho George McLeoda (1791–1847). Loď Lady McLeod se na konci roku 1845 přeplavila přes Atlantický oceán do přístavu Port of Spain a její nový vlastník David Bryce se rozhodl zajišťovat námořní přepravu osob a také poštovních zásilek mezi přístavy Port of Spain a San Fernando. Odesílatelé si mohli buď předplatit měsíční paušál za převoz pošty ve výši 1 dolaru, nebo měli zaplatit 5 centů za každý dopis. Při přepravě dopisů však nastal problém s rozměňováním a vrácením drobných nazpět odesílatelům, kteří platili za zásilky mincemi s vysokým nominálem, a proto byl Bryce nucen po určitou dobu převážet některou poštu zadarmo. Tyto obtíže se rozhodl David Bryce vyřešit v dubnu roku 1847 vydáním prvních známek, které byly prodávány za cenu 5 centů za kus nebo po 100 kusech za 4 dolary. Zájemci o přepravu poštovních zásilek si napříště museli tyto známky dopředu zakoupit.

Mimořádná vzácnost

Známky Lady McLeod byly nezoubkované, vytištěné litografickou metodou. Na modrém pozadí je zobrazen parník a doplněn iniciály ***LMcL***. Jedná se o vůbec první vyobrazení lodi na poštovní známce. Vzhledem k mimořádné kvalitě dochovaných barev i samotného tisku lze předpokládat, že původní předlohou byla rytina, zřejmě vyhotovena Charlesem Pétitem, pozdějším autorem trinidadských provizorních Sedících Britannii z let 1852–1860.

Historical Background

The world's first colonial stamp was the famous Lady McLeod 5 cent stamp, issued in April 1847 on the Caribbean island of Trinidad. This local issue "beat" by 6 months the legendary and already officially issued, by the British administration, the Mauritius POST OFFICE stamps.

The history of these stamps dates back to 1845, when a paddle steamer named after the wife of the Governor of the British Colony of Trinidad, Henry George McLeod (1791–1847), was built in the Scottish port of Govan by Robert Napier. The Lady McLeod sailed across the Atlantic Ocean to Port of Spain in late 1845, and her new owner, David Bryce, decided to provide sea transport for passengers as well as mail between Port of Spain and San Fernando. Shippers could either subscribe to a monthly flat rate of $1 for the carriage of mail, or they had to pay 5 cents for each letter. However, there was a problem with changing the letters and returning change back to the senders who paid for the mail with high-denomination coins, so Bryce was forced to carry some of the mail for free for a period of time. David Bryce decided to resolve these difficulties in April 1847 by issuing the first stamps, which were sold at 5 cents each or 100 pieces for $4. From now on, those interested in carrying mail had to purchase these stamps in advance.

Extraordinary rarity

The Lady McLeod stamps were imperforated, printed by the lithographic method. The blue background depicts a steamship, completed with the initials LMcL. *This is the first ever depiction of a ship on a postage stamp. Due to the exceptional quality of the surviving colours and the print itself, it can be assumed that the original design was an engraving, probably by Charles Petit, later author of the Trinidadian provisional Seated Britannia of 1852–1860.*

Známky Lady McLeod byly vydány 14. dubna 1847, nezoubkované, vytištěné litografickou metodou. Na modrém pozadí je zobrazen parník a doplněn iniciály ***LMcL***. Jedná se o vůbec první vyobrazení lodi na poštovní známce. Vzhledem k mimořádné kvalitě dochovaných barev i samotného tisku lze předpokládat, že původní předlohou byla rytina, zřejmě vyhotovena Charlesem Pétitem, pozdějším autorem trinidadských provizorních alegorií ***Britannia*** z let 1852–1860. Vystavený exemplář s mimořádnou proveniencí je jedním z pouhých 26 dochovaných neupotřebených kusů, přičemž převážná část z nich je více či méně poškozená.

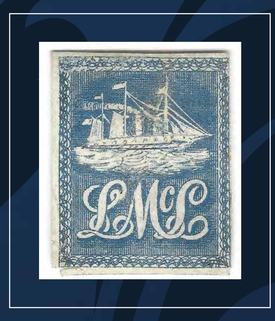

300 %

Lady McLeod stamps, issued on 14 April 1847, were imperforated and printed using litography. A paddle steamboat is featured on a blue background with ***LMcL*** *initials. It is the first ever depiction of a ship on a stamp. Due to the supreme quality of both the colours and the print, we can only assume, that the original model was an engraving, probably created by Charles Pétit, who later became the author of Trinidad's provisional stamps* ***Seated Britannia*** *from the years 1852–1860. Here exhibited specimen with its unique origin is one of the 26 remaining unused pieces, of which most are more or less damaged.*

Dopis zaslaný 12. května 1847 ze San Fernanda do Port of Spain, adresovaný Taylor Graham & Angus. Je zobrazen v knize L. N. Williams Encyclopaedia of Rare and Famous Stamps, 1993, str. 284.

Letter sent on 12 May 1847 from San Fernando to Port of Spain, addressed to Taylor Graham & Angus. Illustrated in L. N. Williams Encyclopaedia of Rare and Famous Stamps, 1993, page 284.

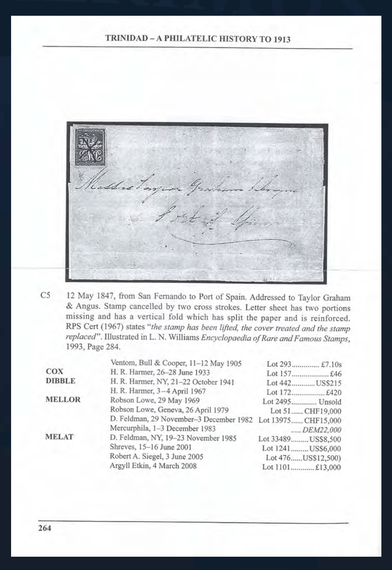

TRINIDAD – A PHILATELIC HISTORY TO 1913

C5 12 May 1847, from San Fernando to Port of Spain. Addressed to Taylor Graham & Angus. Stamp cancelled by two cross strokes. Letter sheet has two portions missing and has a vertical fold which has split the paper and is reinforced. RPS Cert (1967) states "*the stamp has been lifted, the cover treated and the stamp replaced*". Illustrated in L. N. Williams *Encyclopaedia of Rare and Famous Stamps*, 1993, Page 284.

COX	Ventom, Bull & Cooper, 11–12 May 1905	Lot 293..... £7.10s
DIBBLE	H. R. Harmer, 26–28 June 1933	Lot 157..... £46
	H. R. Harmer, NY, 21–22 October 1941	Lot 442..... US$215
	H. R. Harmer, 3–4 April 1967	Lot 172..... £420
MELLOR	Robson Lowe, 29 May 1969	Lot 2495..... Unsold
	Robson Lowe, Geneva, 26 April 1979	Lot 51..... CHF19,000
	D. Feldman, 29 November–3 December 1982	Lot 13975..... CHF15,000
	Mercurphila, 1–3 December 1983	..... *DEM22,000*
MELAT	D. Feldman, NY, 19–23 November 1985	Lot 33489..... US$8,500
	Shreves, 15–16 June 2001	Lot 1241..... US$6,000
	Robert A. Siegel, 3 June 2005	Lot 476..... US$12,500)
	Argyll Etkin, 4 March 2008	Lot 1101..... £13,000

264

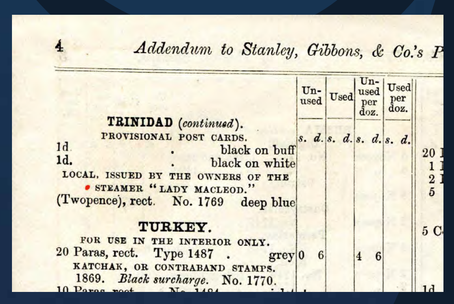

První tržní informace o Lady McLeod se objevila v katalogu Stanley, Gibbons & Co.'s Priced Catalogue v roce 1881, který vyšel v Londýně zároveň s tehdy významnějším Alfred Smith& Co.'s Standard Catalogue of the Postage Stamps of All Nations. Známka je zde vyobrazena, ale její cena není vyčíslena.

The first market information about Lady McLeod appeared in Stanley, Gibbons & Co.'s Priced Catalogue in 1881, published in London at the same time as the then more important Alfred Smith & Co.'s Standard Catalogue of the Postage Stamps of All Nations. The stamp is illustrated here but its price is not quoted.

Port of Spain, Trinidad, De Berard, publikováno v Le Tour du Monde, Paříž 1850

Port of Spain, Trinidad, De Berard, published on Le Tour du Monde, Paris 1850

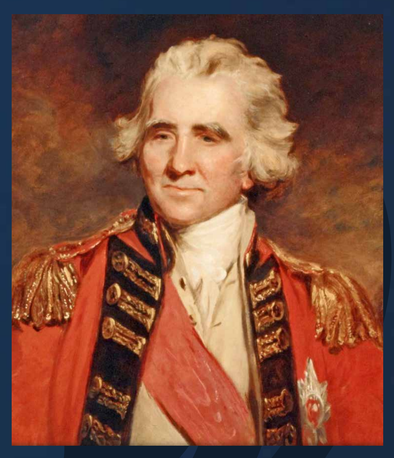

Sir Ralph Abercromby
(1734–1801)

Skotský šlechtic a vojevůdce, který v roce 1797 obsadil Trinidad a ukončil španělskou vládu nad ostrovem. Následně byl jmenován jeho prvním guvernérem.

A Scottish nobleman and general who gained control of Trinidad in 1797, thus ending Spanish rule. He was subsequently appointed as its first governor.

Mapa ostrova Trinidad

Map of Trinidad Island

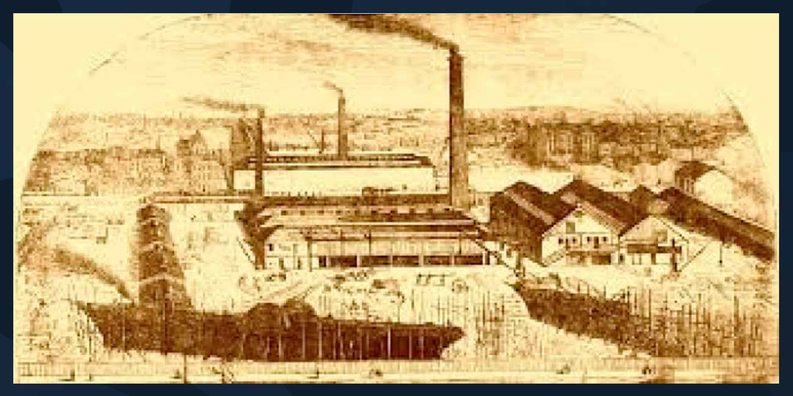

Dobový pohled na loděnice Roberta Napiera ve skotském Govan (1861)

Period view of Robert Napier's shipyard in Govan, Scotland (1861)

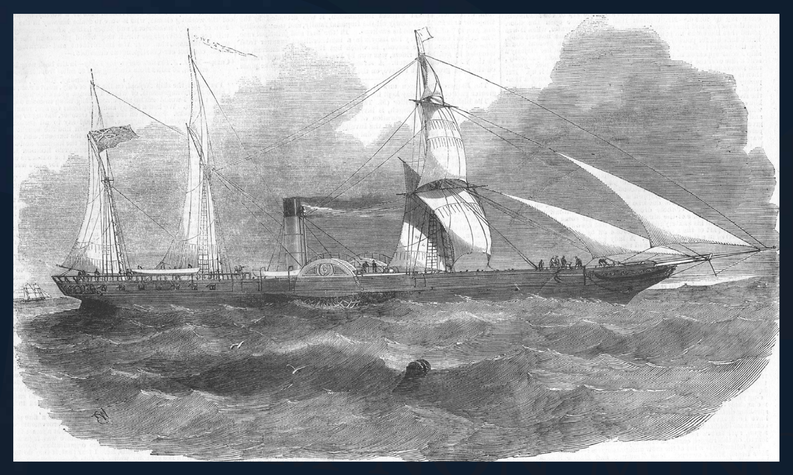

Lopatkový parník Lady McLeod byl pojmenován po manželce trinidadského guvernéra, Henriettě. Loď o výtlaku 67 tun a délce 109 stop zajišťovala od roku 1845 přepravu zboží, osob a poštovních zásilek mezi přístavy Port of Spain a San Fernando. V roce 1854 Lady McLeod u tohoto přístavu ztroskotala a z celé lodi byl „zachráněn“ pouze její zvon, který je od roku 1948 vystaven na místním úřadě v San Fernandu.

The paddle steamer Lady McLeod was named after the wife of Trinidad's governor, Henrietta. The 67-ton, 109-foot-long ship transported goods, passengers and mail between Port of Spain and San Fernando from 1845. In 1854, the Lady McLeod was wrecked at this port and only her bell was 'saved' from the ship, which has been on display at the local San Fernando office since 1948.

Petr Valošek

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

CO NEMÁ ANI KAREL III...

WHAT EVEN CHARLES III DOES NOT HAVE...

Velká Británie během své koloniální expanze v jihovýchodní Asii ovládla roku 1846 i ostrov Labuan (odvozeno od malajského slova ***„laboh-an“*** a znamená přístav), ležící nedaleko pobřeží Severního Bornea (dnes Sabah v Malajsii). Tento ostrov o rozloze pouhých 90 km² byl až do 16. století neobydlený a dalších 300 let náležel brunejskému sultanátu. V prosinci 1846 byl na základě britsko-brunejské smlouvy ***Treaty of Labuan*** postoupen britské královně Viktorii ***„na věčné časy“***. Smlouvu signoval, údajně před namířenými děly britského loďstva, sultán Omar Ali Saifuddin II. a James Brooke zvaný ***„Bílý rádža ze Sarawaku“***, který v té době úspěšně rozšiřoval britský vliv v malajské oblasti. Britové z Labuanu mj. zajišťovali ochranu západní Malajsie a námořních cest z Filipín proti domorodým pirátům, hodlali zde také vytvořit obchodní centrum podobné Singapuru, či využít místní bohaté zásoby uhlí. Podnikatelské plány se ale nezdařily a administrativu těžce zadlužené ***Korunní kolonie Labuan*** v roce 1890 přebírá British North Borneo Company, společnost ustavená roku 1881 pro správu Britského Protektorátu Severní Borneo. Od roku 1906 se Labuan stává součástí skupiny kolonií Straits Settlement (1826–1942).

In 1846, during its colonial expansion in Southeast Asia, Great Britain took control of an island close to the shores of North Borneo called Labuan. This island, having little over 90 km², was uninhabited until the 16th century, when it was taken over by the Brunei Sultanate, which held it for the next 300 years. Labuan was ceded to the British Queen Victoria in perpetuity in December 1846 according to the ***Treaty of Labuan*** (between GB and Brunei). Sultan Omar Ali reportedly signed the Treaty while being aimed at by cannons of the British fleet. The other signatory was and James Brooke known as the ***White Rahaj of Sarawak***, who at the time successfully spread British influence in the Malay area. The British used Labuan to protect West Malaysia and naval routes from the Philippines against indigenous pirates and intended to create a mercantile centre similar to Singapur as well as mining local rich supplies of coal. However, their entrepreneurial plans failed and in 1890 the administration of the ***Crown Colony of Labuan***, heavily burdened by debt, was taken over by the British North Borneo Company, which was created in 1881 to govern the British North Borneo. Labuan became a part of the Straits Settlement group of colonies (1826–1942) in 1906.

Znak Labuanu z francouzských pramenů kolem r. 1890

Coat of arms of Labuan from French sources in 1890.

Znak Sev. Borneo resp. British North Borneo Co.

Coat of arms of North Borneo resp. British North Borneo Co.

Západní Malajsie, r. 1900

West Malaysia, 1900

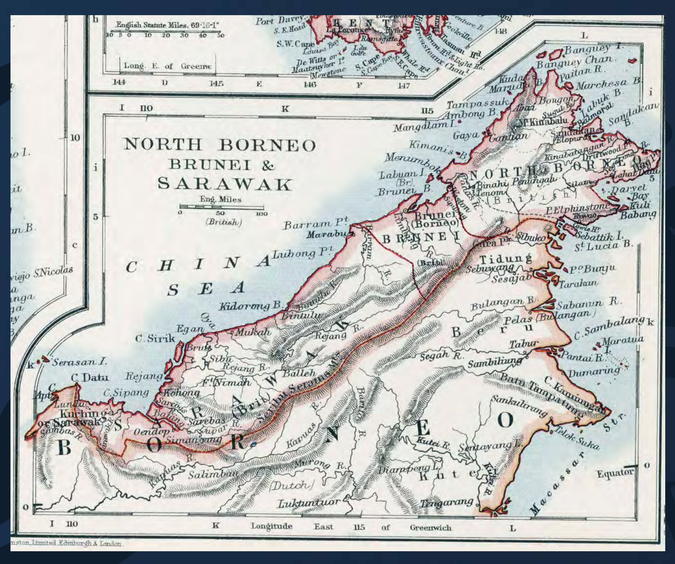

Známky Labuanu

Pohnuté dějiny ostrova se odrážejí i v jeho poštovní historii a známkových emisích. Již roku 1849 byl Labuan poštovně spojen s Borneem. Od roku 1860 se zde, na základě dohody s britskou poštou o přepravě dopisů, frankovalo známkami Britské Indie a Hong Kongu. O sedm let později se začaly používat i známky Straits Settlements. V roce 1879 vychází první vlastní známky Labuanu, tištěné v Londýně slavnou firmou De La Rue.

Victoria 2 Cents, květen 1879

Victoria 2 Cents, May 1879

Stamps of Labuan

The eventful history of the island is also reflected in its postal history and stamp emissions. Labuan had a postal connection with Borneo as early as in 1849. From 1860 the postal administration started franking with British India and Hong Kong stamps, based on an agreement with the British Post. Strait Settlements stamps were put in use 7 years later and in 1879, Labuan's own stamps printed by the famous De La Rue Company in London are issued.

Poslední známka kolonie

V rámci administrace British North Borneo Co. platily na Labuanu od roku 1892 známky Severního Bornea s krásnými lokálními motivy, zhotovené v jiné významné tiskárně – Waterlow. Od roku 1894 byly vydávány nové známky s původním bornejským designem, v pozměněných barvách a s nápisem LABUAN. Tyto pak v roce 1902 nahradilo další definitivní vydání ***Labuan Colony*** a následující emisí byly vysoké bornejské nominály z roku 1894 (litografie East & Blades, London) přetištěné lokálně v labuanské Victorii r. 1904/1905 velkým přetiskem LABUAN. Známka 10 dolarů POSTAGE / REVENUE s tímto přetiskem je úplně poslední známkou této kolonie a v katalogu Stanley Gibbons je vedena jako č. 142. Dle dostupných pramenů zůstaly poslední známky v poštovním depozitu British North Borneo Co. (zřejmě r. 1906) a po platnosti byly staženy z pošty ve Victorii na Labuanu, či z úřadů v Borneu a coby dosud nepoužité opatřeny dodatečným znehodnocením ***„cancelled to order“*** (CTO) a připraveny k rozprodání pod nominální cenou obchodníkům. Většina dochovaných známek vydání 1904/1905 nese toto typické čárkové razítko určené pro dodatečné znehodnocení všech stažených emisí Bornea a Labuanu. 10 dolar SG.142 se podle všeho dochoval jediný, s dodatečně odstraněným oválným raz. typu CTO. Neexistuje žádný další exemplář, ať už čistý, či jakkoli použitý. Známka samozřejmě chybí i v těch největších sbírkách jako např. u Ferraryho, Burruse, v Tilly Lilly Collection apod. A dokonce i v Britské královské sbírce, což jí dodává skutečně světový význam!

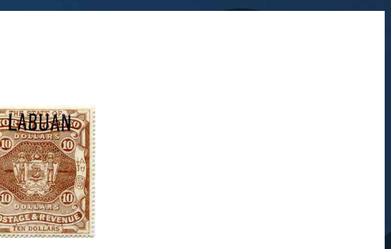

250 %

SG.142, 10$, jediný známý kus, katalogový záznam pro známku čistou 60 000 GBP (nicméně není známa), CTO 15 000 GBP. Tento exemplář byl prodán roku 2011 na aukci Spink, London za 32 000 GBP, ex. Bickley Collection, s atestem Royal Philatelic Society. V roce 2015 byla u British Philatelic Association zjištěna stopa oválného razítka, v tomto druhém atestu zřejmě omylem popsaného jako fiskální. Mnohem pravděpodobnější je ale raz. typu CTO.

SG.142, 10$, only known piece, catalogue entry for an unused stamp is GBP 60 000 (however, not known), with CTO then GBP 15 000. This example was sold in 2011 at Spink auction, London, for GBP 32 000, ex. Bickley Collection, with Royal Philatelic Society certificate. In 2015, the British Philatelic Association found traces of an oval postmark, apparently mistakenly described in this second certificate as fiscal. More likely, however, is a CTO-type postmark.

Last stamp of the colony

*Under the administration of the British North Borneo Co., North Borneo stamps with beautiful local motifs, produced by another major printer, Waterlow, were valid on Labuan from 1892. From 1894, new stamps were issued with the original Borneo design, in altered colours and with the inscription LABUAN. These were replaced by another definitive issue of **Labuan Colony** in 1902 and the next issue was the high Bornean denominations of 1894 (lithographed by East & Blades, London) reprinted locally in Labuan Victoria in 1904/1905 with a large LABUAN overprint. The $10 POSTAGE / REVENUE stamp with this overprint is the very last stamp of this colony and is listed as #142 in the Stanley Gibbons catalogue. According to available sources, the last stamps remained in the British North Borneo Co. postal depository (probably 1906) and after expiration were withdrawn from the post office in Victoria, Labuan, or from the Borneo offices, and as unused stamps were given an additional **"cancelled to order"** (CTO) depreciation and prepared for sale below face value to dealers. Most of the surviving stamps of the 1904/1905 issue bear this typical bar postmark intended for the additional depreciation of all withdrawn issues of Borneo and Labuan. The $10 SG.142 is believed to be the only surviving one with the additional CTO-type oval cancellation removed. There is no other specimen, clean or used in any way. The stamp is of course missing from even the greatest collections such as Ferrary, Burrus, the Tilly Lilly Collection, etc. And even in the British Royal Collection, which gives it a truly worldwide significance!*

Typy razítek „cancelled to order“

Types of "cancelled to order" postmarks

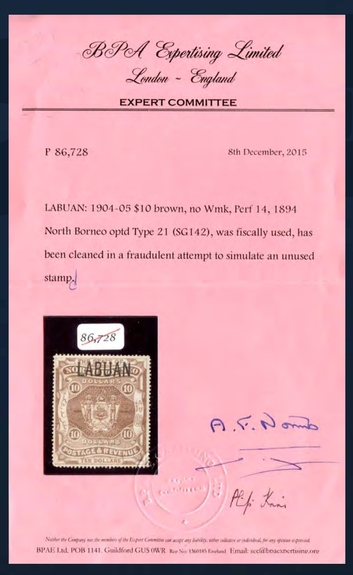

Certifikát

Certificate

A Labuan 1904–05 "high values" $10 brown was the biggest seller at Spink's recent Walter Bickly sale, smashing its pre-sale estimate.

Said to be a superb example of the rarest of Labuan stamps, Spink stated it was in fine, unused condition, without gum as is customary for these specimens.

Against a £10 000 high estimate, it finally went for a substantial £37 530.

Zpráva o rekordním prodeji na webu britského investičního poradce Paula Frasera

Report of record sales on the website of British investment adviser Paul Fraser

Poštovní úřad na Labuanu byl v sídle guvernéra v přístavu Victoria, r. 1900

The post office in Labuan was at the Governor's Mansion in Victoria Harbour, 1900

James Brooke – první guvernér Labuanu

James Brooke – The first governor of Labuan

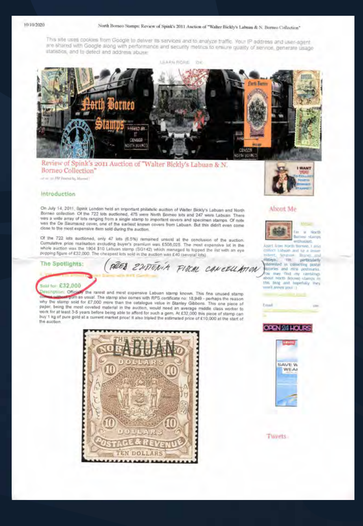

Článek v americkém magazínu Linns Stamp News o prodeji tohoto desetidolaru u Spink Auction za 32 000 liber

An article in the american stamp collector's magazine Linns Stamp News about the sale of the $10 at the Spink Auction for 32 000 GBP

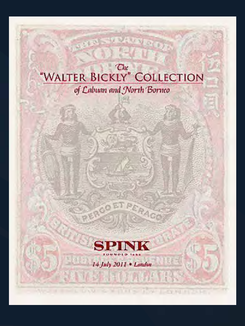

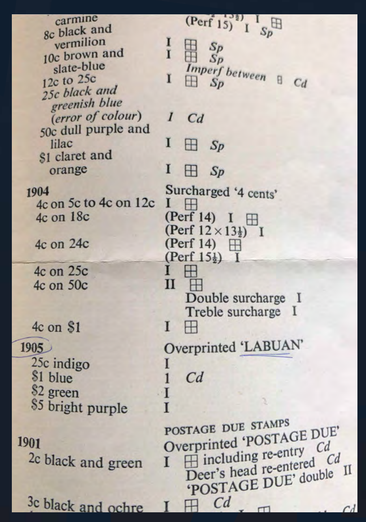

V katalogu Royal Collection (sestavil Sir John Wilson, 1952, kurátor sbírky v období 1938–1969), který je úplným indexem známek v této nejslavnější sbírce na světě, desetidolarovka LABUAN chybí.

In the Royal Collection catalogue (compiled by Sir John Wilson, 1952, curator of the collection from 1938–1969), which is a complete index of the stamps in this most famous collection in the world, the $10 LABUAN is missing.

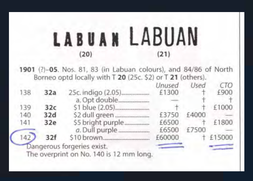

Typy razítek „cancelled to order“

Types of "cancelled to order" postmarks

JEHO CÍLEM BYLA DOKONALOST

HIS AIM WAS PERFECTION

Alfred H. Caspary
(1877–1955)

Alfred H. Caspary (1877–1955) byl americký filatelista, který je ve filatelistickém světě známý jako ***Znalec*** a který prý vlastnil nejcennější sbírku klasických známek světa, jaká kdy vznikla, a měl o nich bezkonkurenční znalosti.

Kupoval pouze nejkvalitnější známkový materiál. Drobné vady Caspary akceptoval pouze tehdy, když nebyly známy žádné jiné exempláře. Tvrdil, že nikdy nekoupil ani jeden z ***Post Office*** Mauritiů, protože nikdy nebyly nabízeny exempláře, které by odpovídaly jeho kritériím kvality. Přesto byla jeho sbírka uložena chaoticky, často v původních obálkách z nákupu, v opotřebovaných albech. Nikdy soutěžně nevystavoval, ale zapůjčoval rarity na významné světové výstavy známek. Celková hodnota a kvalita jeho sbírky se ukázala, a když byla vydražena (H. R. Harmerem) v sérii 16 aukcí v letech 1955 až 1958. Vynesly celkem 2 850 746 dolarů, což byl mnohonásobek toho, co zaplatil během desetiletí nákupů.

Nakoupil mnoho klasických známek, jejich duplikátů a celistvostí, obvykle ve výjimečné kvalitě, a poznámka ***„ex Caspary“*** je jedním z nejpůsobivějších vymezení původu.

K raritám v Caspary sbírce patří např. Baden error cover, dopis s černou 9 krejcarovou známkou Baden 1851, omylem vytištěnou na modrozeleném papíře místo růžovém, který byl v roce 2018 prodán za 1 524 601 EUR.

Další z nejvýznamnějších položek Caspary sbírky je jediný známý dopis s havajskou dvoucentovou misionářskou známkou z roku 1851 a zároveň jediný neporušený dopis se dvěma různými nominálními hodnotami těchto misionářských známek. Jde o nejvzácnější a nejslavnější ze všech havajských dopisů a dopisů Spojených států. Je všeobecně řazen mezi nejvýznamnější světové filatelistické položky, jeho současná cena je 3 000 000 dolarů.

Cottonreels

Jednou z významných položek Caspary sbírky byla i Britská Guiana 1851 12 centů černá na světle modrém papíru. Patří do první série známek vydaných v letech 1850–1851 v Britské Guianě, později nazvaných ***Cottonreels***. Do série patří ještě 4centová žlutá a 8centová zelená. Přezdívka ***Cottonreels*** vznikla proto, že známky nejvíce připomínaly tehdejší ozdobné etikety na koncích dřevěných špulek s bavlněnými nitěmi. Známky byly tištěny v tiskárně novin Royal Gazette of British Guiana na barevných papírech různých typů a odstínů. Vznikly podivuhodné a naprosto originální kruhové známky pomocí tisku hranou stočené mosazné pásky s naletovanými běžnými tiskárenskými písmeny a číslicemi tvořícími nápis BRITISH GUIANA a nominální hodnotu. Tištěny byly ručně, čtyřmi těmito stočenými pásky naráz (rozeznáváme tak 4 tiskové typy), obyčejnou tiskařskou barvou, písmena poskládaná nepravidelně a v jiném fontu, než označení nominálu. Z archů se známky oddělovaly vystřižením, buď do čtverce (jsou velkými raritami), nebo do kruhu. Brzy po zrodu filatelie byla rozpoznána vzácnost těchto známek (poprvé se objevily v katalozích v roce 1864) a záhy patřily jen do těch nejvýznamnějších sbírek.

Cottonreels

One of the significant items in Caspary's collection was the 1851 British Guiana 12 cents black on pale blue paper. It belongs to the first series of stamps issued in British Guiana, later called ***Cottonreels****. The series also includes 4-cent yellow and 8-cent green. The nickname* ***Cottonreels*** *came about because the stamps most closely resembled the decorative labels on the ends of wooden spools with cotton thread. The stamps were printed in the Royal Gazette of British Guiana newspaper printing-house on coloured papers of various types. This led to remarkable and completely original circular stamps printed using the edge of a rolled up brass tape, to which common printing letters and numbers were soldered, creating the British Guiana + denomination inscription. The stamps were hand-printed using 4 of these rolled up tapes at once (thus we distinguish 4 print types) with common printing colour and the letters were placed irregularly and in a different font than the one used for the denominations. Stamps were separated from the sheets by being cut out, either in squares (very rare) or in circles. The rarity of these stamps was recognized shortly after the birth of philately (appearing in catalogues for the first time in 1864) and soon became part of only the most significant collections.*

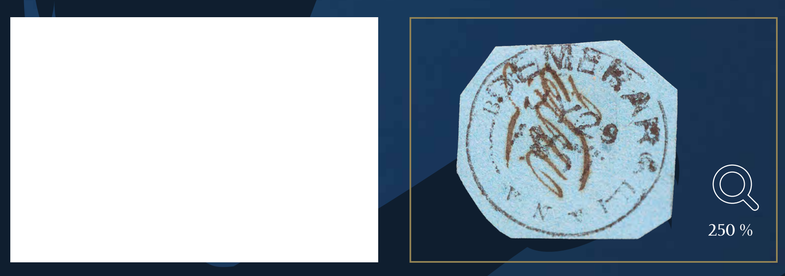

Britská Guiana 1851, 12 centů černá na světle modrém papíru ***Cottonreel*** z Caspary sbírky

British Guiana 1851 12 cents black on light blue ***Cottonreel*** *paper from the Caspary collection.*

Britská Guiana 1850–51 ***Cottonreels*** 12c. černá na indigovém papíru, Townsendův typ ***D***, kruhově střižená s rovnoměrnými okraji nedotýkajícími se rámečku, nezřetelné iniciály, velká část razítka ***Demerara*** (2. prosince 1851). Certifikát B.P.A. (2014).

British Guiana 1850–51 ***Cottonreels*** *12c. black on indigo, Townsend type* ***D****, cut round and not touching frameline with good even margins all around, indistinct initials, used with large part* ***Demerara*** *c.d.s. (2 December 1851). B.P.A. Certificate (2014).*

Britská Guiana 1850–51 ***Cottonreels*** 2c. černá na bledě modrém papíru, Townsendův typ ***C*** s tenkým rámečkem, se vzácnou variantou ***2*** z ***12*** s rovnou patkou (červená šipka ukazuje na rovnou patku dvojky zespodu), kruhově střižená s rovnoměrnými okraji, s iniciálami ***„EDW“*** (postmaster E. D. Wight) a s jasným razítkem Demerara z 30. května 1851; ***Na celém světě je známo méně než deset exemplářů.*** Certifikát B.P.A. (2014).

British Guiana 1850–51 ***Cottonreels*** *2c. black on pale blue, Townsend Type* ***C*** *with thin frame, showing the rare* ***2*** *of* ***12*** *with straight foot variety (the red arrow points to the straight foot of the two from below), cut round with good even margins, initialled* ***"EDW"*** *(postmaster E. D. Wight) and cancelled by clear* ***Demerara*** *cancellation of 20 May 1851;* ***Less than ten specimens are known worldwide.*** *B.P.A. Certificate (2014).*

Cottonreel na světle modrém papíru

Jednou z významných položek Caspary sbírky byla i Britská Guiana 1851 12 centů černá na světle modrém papíru ***Cottonreel***. Byla vydražena v Harmerově aukci v květnu roku 1957. Kupcem byl John Eleuthère du Pont (1938–2010), dědic jmění známé americké rodiny du Pontů, ornitolog, koncholog a podporovatel sportu. A také filatelista. Zemřel ve vězení, odsouzen za vraždu. Vlastnil nejvíce Cottonreels v dějinách filatelie. Byl majitelem i slavné Britské Guiany 1 c magenta, kterou z jeho pozůstalosti v roce 2014, v aukci Sotheby's, koupil za 9,5 mil USD známý americký miliardář a filatelista Stuart Weitzman.

Cottonreel on a pale blue paper

One of the significant items in Caspary's collection was the 1851 British Guiana 12 cents black on pale blue paper ***Cottonreel****. It was sold at the Harmer's auction in May 1957. The buyer was John Eleuthère du Pont (1938–2010), heir to the fortune of the famous American du Pont family, ornithologist, conchologist and sports supporter. And also a philatelist. Died in prison, convicted of murder. He owned the most Cottonreels in the history of philately. He was also the owner of the famous British Guiana 1 c magenta, which was bought from his estate in 2014, at Sotheby's auction, for 9.5 million USD by the famous American billionaire and philatelist Stuart Weitzman.*

John Eleuthère du Pont
(1938–2010)

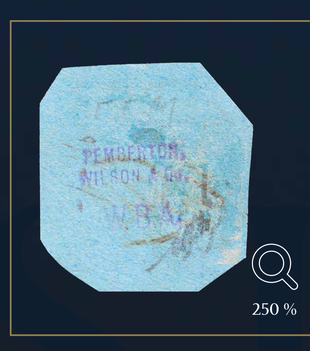

Zadní strana známky z Caspary sbírky s firemní značkou Pemberton, Wilson & Co. (cca 1920) a se znaleckou značkou H. Bloch, cca 1940 (viz nahoře uprostřed)

The reverse of a stamp from the Caspary collection with the company mark Pemberton, Wilson & Co. (about 1920) and the expert mark H. Bloch, about 1940 (see top centre)

Vystavená známka (viz nahoře uprostřed) jako los 204 v aukci H. R. Harmer - Alfred H. Caspary Collection z r. 1957

Exhibited stamp (see top centre) as lot 204 in the 1957 H. R. Harmer - Alfred H. Caspary collection Auction

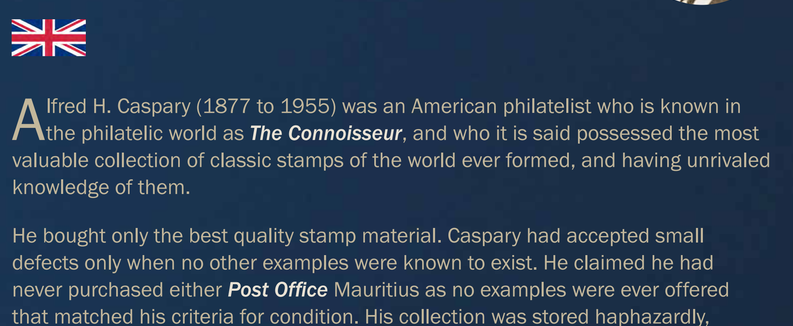

Dopis Baden error

Baden error cover

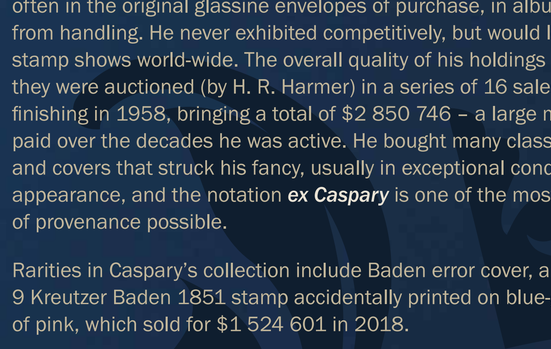

Dopis Havajská misionářská

Hawaiian Missionary Cover

Nejdražší Cottonreel ze sbírky

Nejvyšší částka za Britskou Guianu 1851 12 centů ***Cottonreel*** z Caspary sbírky padla v aukci Davida Feldmana 27. června 2014, když známku vydražil katarský princ Mohammed Al Thani za 46 000 EUR + aukční provize.

Popis v aukčním katalogu: 1850–51, 12 centů černá na bledě modré, Townsend typ B, s iniciálami poštovního úředníka Wighta ***EDW***, osmiúhelníkový střih se zřetelnými až širokými okraji po celém obvodu, s ideálním otiskem datového razítka z 29. července 1851 Demerara, v certifikátu jsou uvedeny ***dvě povrchové ztenčeniny***, ale domníváme se, že by mohly být způsobeny průsvitem způsobeným lepem z předchozího připevnění, protože nejsou patrné žádné odřeniny papíru (známka byla při prodeji z Caspary sbírky popsána jako ***velmi dobrá***); jeden z nejlepších z pouhých sedmi exemplářů s osmiúhelníkovým střihem v soukromých rukou. Znalecký posudek: Pemberton garantuje a signováno Bloch, Cert. BPA (2014).

The most expensive Cottonreel in the collection

The highest price for the British Guiana 1851 12 cent ***Cottonreel*** *from the Caspary collection was achieved at the David Feldman auction on 27 June 2014, when the stamp was auctioned by Mohammed Al Thani, prince of Quatarthe for EUR 46 000 + auction commission.*

Description in the auction catalogue: 1850–51, 12 cents black on pale blue, Townsend Type B, with initials of postal clerk Wight ***EDW****, cut octagonally with almost clear to large margins all round, with ideal strike of 29 July 1851 Demerara datestamp,* ***two shallow thins*** *mentioned in the certificate, but we are of the opinion that these could be due to translucency caused by the gum from a previous hinge, as no paper abrasion is to be seen (actually in the Caspary sale this stamp was described as* ***very fine****); one of the finest of just seven cut-octagonally single examples in private hands. Expertise: Pemberton guarantee and signed Bloch, Cert. BPA (2014).*

František Vorel

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

RAKOUSKO – PRVNÍ MEZI VŠEMI NOVINOVÉ ZNÁMKY 1851

AUSTRIA - FIRST AMONG ALL / NEWSPAPER STAMPS 1851

Poštovní vůz z poloviny 19. století, Technické muzeum Vídeň

Postal coach from the middle of the 19th century, Technical Museum Vienna

První myšlenka Merkuru na známkách

Dne 5. února 1850 byla ve vídeňské Staatsdruckerei zadána objednávka na první emisi známek habsburské říše, přičemž bylo vyrobeno celkem asi 20 milionů známek poměrně jednoduchým způsobem, v pěti různých nominálních hodnotách a dvou různých měnách, krejcarech a centesimech.

Přibližně ve stejné době a na příkaz ministerstva obchodu nechal ředitel Staatsdruckerei Auer von Welsbach u slavného rytce Josefa Axmanna zhotovit další návrh pro vydání poštovních známek. Pro tento návrh byla zvolena mnohem složitější, dražší a proti padělání mnohem odolnější metoda mědirytinového tisku. Josef Axmann zvolil jako obrázek na razítko hlavy Merkura, které odpovídaly vkusu doby biedermeieru a byly v politicky neklidné době chápány bez jakýchkoli politických souvislostí v mnohonárodnostní monarchii. Navíc bylo běžné, že Staatsdruckerei používala hlavy Merkuru pro hodnotné papíry. Pět různých vzorů bylo, stejně jako u bankovek, vyrobeno v různých velikostech a buď s vousatými, nebo bezvousými tvářemi – symbolizujícími nominály Kreuzer a Centesimi. Poštovní správa však návrhy Josefa Axmanna odmítla jako příliš složité a příliš nákladné na výrobu. Axmannův nápad s hlavou Merkura na známce však krátce nato realizoval v návrhu první novinové známky na světě, modrého, žlutého, růžového a červeného Merkura, a dosáhl tak ve filatelii světového věhlasu.

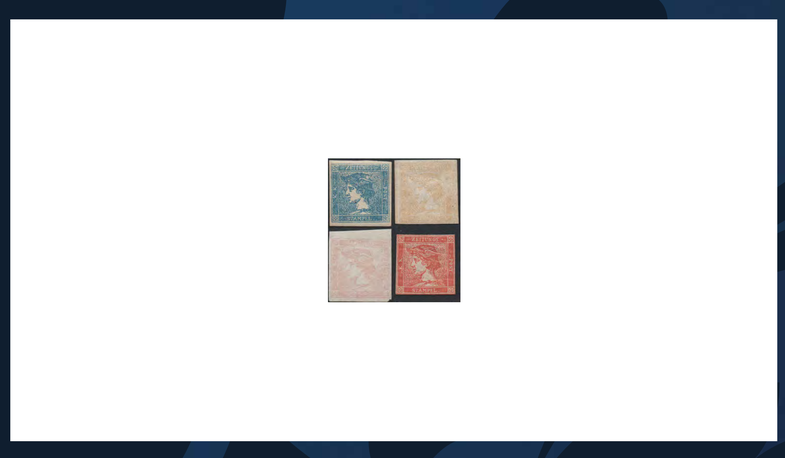

První novinové známky na světě

V roce 1851 byly vydány rakouské novinové známky, první novinové známky na světě. Noviny byly hromadně rozesílány po celé velké habsburské monarchii a byly zasílány jednotlivě nebo ve smyčkových svazcích. Zasílání novin bylo pro vydavatele novin mnohem levnější než zasílání dopisů, ale podléhalo přísným pravidlům. Novinové známky se směly od vydavatelů kupovat pouze v celých arších po 100 kusech a noviny musely být na poštu doručeny již roztříděné – podobně jako dnes hromadné zásilky. Zaslání novin však stálo pouze 0,6 K, a bylo tedy mnohem levnější než zaslání dopisu.

Modrá barva pro zasílání jedněch novin (hodnota 0,6 K): Modrý Merkur je mezi sběrateli známek velmi oblíbený, existuje mnoho druhů a desek, jednotlivá známka je poměrně levná jak použitá, tak nepoužitá – její náklad byl 136 000 000 kusů.

*In **blue** for sending a single newspaper (value 0.6 K): The blue Mercury is very popular among stamp collectors, there are many types and plates, the individual stamp is quite cheap both used and unused – its circulation was 136 000 000 pieces.*

Žlutá barva pro balíček 10 novin (hodnota 6 K): V této podobě se používala velmi zřídka, většinou se používala jako upotřebitelná známka z roku 1856. Změnou barvy modrého Merkura bylo poměrně snadné padělat žlutý Merkur, který byl 10krát dražší, a proto byl v roce 1856 stažen z oběhu a nahrazen červeným Merkurem. Žlutý Merkur patří mezi velmi vzácné a oblíbené známky. Bohužel má často bledou barvu, která není u sběratelů oblíbená. Čím je barva výraznější, a obraz známky rozpoznatelnější, tíme je známka dražší. Nepoužité žluté Merkury – zejména s původním lepem – jsou extrémní vzácností; jejich cena dosahuje až šestimístných čísel v eurech.

*In **yellow** for a newspaper package of 10 newspapers (value 6 K): Very rarely used in this form and mostly used as an use up stamp in 1856. By changing the colour of the Blue Mercury, it was quite easy to counterfeit the Yellow Mercury, which was 10 times more expensive, and so it was taken out of circulation in 1856 and replaced with the Red Mercury. The Yellow Mercury is one of the very rare and popular stamps. Unfortunately, it is often pale in colour, which is not popular with collectors. The stronger the colour and thus the more recognizable the stamp image – the more expensive the stamp is. Unused yellow Mercuries – especially with original gum – are extreme rarities; they cost up to 6-digit euro prices.*

Růžová barva pro novinové balení 50 známek (hodnota 30 K): stejně jako žlutý Merkur byla většina růžových Merkurů používána v období, kdy se tato hodnota spotřebovávala – tj. s hodnotou modrého Merkuru pro jedny noviny. Extrémně vzácné s krásným výsekem a jasně rozpoznatelným obrazem známky – nepoužitých s původní gumou je známo jen několik kusů a stejně jako žluté Merkury jsou růžové velmi cenné.

*In **pink** for a newspaper package of 50 stamps (value 30 K): like the Yellow Mercury most of the Rose Mercuries were used in the period of the use up of this value - i.e. with the value of a Blue Mercury for a single newspaper. Extremely rare with a beautiful cut and clearly recognizable stamp image – unused with original gum only a few pieces are known and like the yellow Mercuries the rose are very valuable.*

Červená (vermilionová) barva, tato barva nahradila od roku 1856 žlutou známku, ale již se téměř nepoužívala, neorazítkované červené Merkury jsou velmi drahé, použité červené Merkury jsou mimořádně vzácné, jeden z nich je k vidění v pražském Poštovním muzeu.

***Red (vermilion)** colour replaced the yellow stamp from 1856 onwards but was almost no longer used, unstamped Red Mercuries are very expensive, used Red Mercuries are extremely rare, one of them is to be seeen in the Prague Postal Museum.*

500 %

The First Newspaper Stamps in the World

In 1851 Austria's newspaper stamps were published as the first newspaper stamps in the world. Newspapers were sent en masse throughout the great Habsburg Monarchy and they were sent individually or in looped bundles. Sending newspapers was much cheaper for newspaper publishers than sending letters, but it was subject to strict rules. Newspaper stamps were only allowed to be purchased from publishers in complete sheets of 100 and newspapers had to be delivered to the post office already sorted – similar to mass mailings today. However, sending a newspaper only cost 0.6 K and was therefore much cheaper than sending a letter.

The first idea of Mercury on stamps

On 5 February 1850, the order for the Habsburg Empire's first stamp issue was placed with the Staatsdruckerei in Vienna, where a total of about 20 million stamps were produced using the comparatively simple letterpress printing process in five different denominations and two different currencies, Kreuzer and Centesimi.

At about the same time and with the order of the Trade Ministry, the director of the Staatsdruckerei, Auer von Welsbach, had the famous engraver Josef Axmann produce another design for the postmark issue. For this design, the far more complicated, expensive, and much more forgery-proofed method of copperplate printing was chosen. Josef Axmann chose Mercury heads as the stamp image, as they corresponded to the taste of the Biedermeier period and were understood in the politically turbulent time without any political context in the multi-ethnic monarchy. Furthermore, it was common for the Staatsdruckerei to use the Mercury heads for value papers. The 5 different designs were, just like the ones used for banknotes, made in different sizes and either with bearded or beardless faces – symbolising Kreuzer and Centesimi denominations. However, the postal administration rejected Josef Axmann's designs as too complicated and too expensive to produce. But Axmann's idea of the Mercury head on stamp was executed by him shortly afterwards in the design of the world's first newspaper stamp – the blue, yellow, rose and red Mercury, and achieved world fame in philately.

Josef Axmann

Josef Axmann se narodil v roce 1793 v Brně a na vídeňskou Akademii výtvarných umění nastoupil ve věku 18 let. Zde se vyučil rytcem a vytvořil mnoho návrhů, zejména ilustrací pro almanachy (ilustrace Karla Velikého). Ve 40. letech 19. století se zabýval také počátky fotografie – daguerrotypií. V průběhu těchto let byl přijat jako řádný člen Akademie výtvarných umění ve Vídni a v roce 1850 vytvořil první novinové známky na světě v sérii známek *„Merkur“*. Axmann zemřel v Salcburku v roce 1873.

Josef Axmann was born in Brno in 1793 and came to the Academy of Fine Arts in Vienna at the age of 18. There he was trained as an engraver and created many designs, especially illustrations for almanacs (illustration Charlemagne). In the 1840s he also worked on the field of early photography, daguerreotypes. During these years he was accepted as a full member of the Academy of Fine Arts in Vienna and in 1850 he created the world's first newspaper stamps with the "Mercury" stamp series. Axmann died in Salzburg in 1873.

Josef Axmann (1793–1873)

Jeden z prvních hlubotiskových návrhů, významná sbírka v České republice

One of the first engraved essays, significant collection in the Czech Republic

Štoček – definitivní tiskový štoček, tzv. „Urstöckel“

The definitive cliché

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

BALÓNOVÁ POŠTA

BALLOON MAIL

Balónem z Paříže, a pak až do Prahy!

Balónová pošta je dnes komerční, filatelistickou záležitostí, ovšem v 19. století byla používána před nástupem pošty letecké zejména ve válečných dobách. Využívána ale příliš mnoho nebyla z důvodu velké závislosti na povětrnostních podmínkách, a tedy časté nespolehlivosti.

By balloon from Paris, and then even to Prague

Balloon mail is now a commercial, philatelic affair, but in the 19th century it was used before the rise of airmail, especially during wartime. However, it was not used much because of its heavy dependence on weather conditions and thus its frequent unreliability.

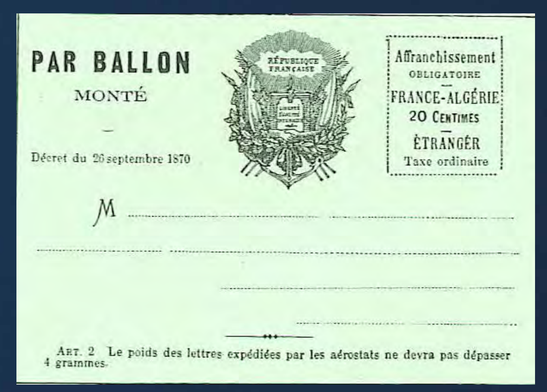

Ukázka balónové pošty

Sample balloon mail

Historie balónové pošty

Z roku 1859 je evidován první pokus s balónovou poštou v USA, kde byl ve městě Lafayette vyslán balón Jupiter. Prokazatelně byly použity horkovzdušné balóny Francouzi k přepravě pošty ve válečných letech 1870 až 1871 v obležené Paříži, tehdy v kombinaci s poštou holubí.

Balónová polní pošta byla zorganizována počátkem roku 1915. Tehdy bylo z rakouské pevnosti Przemysl vypuštěno 10 balónů bez lidské posádky s několika tisícovkami speciálně zhotovených dopisnic. Mimo nich byly vyslány 4 pozorovací balóny s posádkou, i ty měly ve svých gondolách poštu. Tyto čtyři balóny padly do ruského zajetí a polní poštu posléze dopravil k adresátům dánský Červený kříž. V období první světové války bylo zřízeno několik vojenských balónových útvarů.

Dopisy byly zasílané do různých destinací. Nejčastější adresy byly samozřejmě Francie, potom Belgie, Británie a Švýcarsko.

Zde můžete vidět dva z nich. Tržní cena se pohybuje kolem 10 000 EUR. Zachovaly se ovšem ještě vzácnější zásilky, a to například balónové dopisy dopravené až do Moskvy, s cenou cca 20 000 EUR.

History of balloon mail

In 1859, the first attempt at balloon mail in the USA is recorded, where the Jupiter balloon was sent to Lafayette. Hot-air balloons were demonstrably used by the French to carry mail in the war years 1870 to 1871 in besieged Paris, then in combination with pigeon mail.

Balloon field mail was established in early 1915. At that time, 10 unmanned balloons were launched from the Austrian fortress of Przemysl with several thousand specially made covers. In addition, 4 manned observation balloons were sent, which also had mail in their gondolas. These four balloons fell into Russian captivity, and the field mail was subsequently delivered to the addressees by the Danish Red Cross. During World War I, several military balloon units were established.

Letters were sent to various destinations. The most common addresses were of course France, then Belgium, Britain and Switzerland.

Here are two of them. The market price is around EUR 10 000. However, even rarer parcels have survived, for example balloon letters were delivered to Moscow, with a price of around EUR 20 000.

Komerční současnost

Pro filatelisty a propagaci balónového létání byly lety se zvlášť orazítkovanou poštou vypravovány např. během světových výstav poštovních známek včetně těch v Československu (Praga 1968, Praga 1978).

Commercial present

For philatelists and the promotion of ballooning, flights with specially stamped mail were made, for example, during world stamp exhibitions, including those in Czechoslovakia (Praga 1968, Praga 1978).

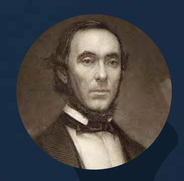

John Wise
(1808–1879)

Vznik balónové pošty

Touha po co nejrychlejší výměně informací spolu se zálibou v létání vedla Američana Johna Wise k myšlence použít horkovzdušný balón pro doručování pošty. Jeho nápad se ujal, ale první pokus selhal. Cíle – východního pobřeží USA – se nepodařilo dosáhnout. Jeden z dopisů z jeho zásilky byl nalezen až 98 let poté, co byl podán. Navzdory tomu je Wise považován za zakladatele letecké pošty. Vysloužil si ji svým prvním balónovým letem s nákladem pošty z Lafayette, Indiana, USA. Stalo se to 17. srpna 1859 – před více než 160 lety.

Balónová pošta byla hromadně používána Francouzi během francouzsko-pruské války v letech 1870–71. Za čtyři měsíce vypustili z obležené Paříže 67 balónů. Většina z nich nosila poštu. Bylo přepraveno 2,5 milionu balíků. Pouze 7 balónů nedoletělo do cíle. Část spadla do moře a část padla do rukou Prusů.

Takto se pošta přepravovala vzduchem až do první světové války. Nevýhodou byla přílišná závislost na počasí. Pokud vítr nefoukal správným směrem, balóny nešlo použít a bylo nutné počkat, až se počasí zlepší.

The birth of balloon mail

The desire to exchange information as quickly as possible, accompanied by a passion for flying, led American John Wise to the idea of using a hot air balloon to deliver mail. His idea caught on, but the first attempt failed. The target – the East Coast of the US – was not reached. One of the letters from his shipment was not found until 98 years after it was submitted. Despite this, Wise is considered as the founder of airmail. He earned it with his first balloon flight with a load of mail from Lafayette, Indiana, USA. It happened on 17 August 1859 – more than 160 years ago.

Balloon mail was used en masse by the French during the Franco-Prussian War of 1870-71. In four months they launched 67 balloons from besieged Paris. Most of them carried mail. Two and a half million parcels were carried, only 7 balloons failed to reach their destination. Some fell into the sea and some fell into the hands of the Prussians.

That's how mail was carried by air until World War I. The downside was too much dependence on the weather. If the wind was not blowing in the right direction, the balloons could not be used and it was necessary to wait for the weather to improve.

Efemeridy z 23. září v Paříži: První let balónu Le Neptune během obléhání Paříže

17. září 1870 byla Paříž obklíčena Němci, což znamenalo začátek obléhání Paříže. Komunikace se zbytkem země byla přerušena a vláda musela rychle vymyslet způsob, jak dostat civilní a vojenskou poštu z hlavního města. Řešení nebylo snadné: pro nedostatek pozemních cest se pošta měla posílat letecky. Zkušený balónista a francouzský inženýr Claude Jules Dufour, známý jako Duruof, byl pověřen generálním ředitelem francouzské pošty Germainem Rampontem, aby navrhl balóny pro leteckou poštu s pomocí pařížského fotografa a inženýra Félixe Tournachona, známého jako Nadar, zakladatele Militaires Compagnie des Aérostiers. Tournachon, který si vyvinul vášeň pro balóny, již od začátku konfliktu stavěl upoutané balóny, aby pozoroval nepřátelské linie a upravoval palbu.

23. září 1870, kdy byla Paříž v obležení pruské armády, vzlétl první balón z Place Saint-Pierre. Balón pokřtěný Le Neptun vzlétl s 125 kilogramy oficiálních zásilek pro členy vlády, kteří se stáhli do Tours. První plynový balón, následovaný 65 dalšími až do 28. ledna 1871, nesl 125 kilogramů oficiálních zásilek, novin a dopisů do Château de Cracouville. To byl začátek letecké poštovní služby. V pátek 23. září v 8 hodin ráno Le Neptun, který byl v noci znovu nafouknut z plynového potrubí používaného k osvětlení pouličních lamp, odstartoval z Place Saint-Pierre před očima zvolených členů vlády Národní obrany a davu shromážděnému na úpatí Butte Montmartre poté, co Nadar zakřičel ***„Lâchez tout!“*** (Pusťte!) vojákům, kteří drželi lana. Pilotoval ho Duruof, jediný člověk na palubě, který balón dobře znal, jelikož byl jeho prvním majitelem. Neptun překročil nepřátelské linie přes Versailles a zamířil k Le Havru, protože německá armáda ještě nedosáhla Normandie. Balón letěl 104 km bez problémů, než přistál po 3 hodinách a 15 minutách ve vzduchu v parku Château de Cracouville v Normandii. Jednalo se o vůbec první let ve světové historii aeropošty. Když se Otto von Bismarck dozvěděl o cestě, zvolal: ***„To není fér!“***

Do konce obléhání Paříže a podepsání příměří 28. ledna 1871 vzlétlo z Paříže ještě 65 balónů. Přepravily více než sto cestujících a mezi 2,5 a 3 miliony oficiálních a soukromých dopisů, obálek a jiných zásilek do míst za Pařížskou pánví, mimo dosah pruských děl. Balóny byly nafouknuty vysoce hořlavým osvětlovacím plynem, stoupaly dnem i nocí. Aby se zvládlo fungování, vláda naverbovala gymnasty a námořníky jako dobrovolníky, protože nebyli k dispozici žádní letečtí dopravci. Vycvičeni na zemi v základech aerostanice, vzlétli do nebe v balónech s malými zkušenostmi. Sám Gambetta vzlétl v balónu Barbès 7. října 1870, kdy se připojil k prozatímní vládní delegaci v Tours, aby organizoval obranu země. Naštěstí, jak měsíce plynuly, balóny prokázaly svou spolehlivost, pouze se třemi poruchami ve více než 60 vzletech.

Cestování však nebylo snadné, podléhalo směru a síle větru. Aerostat Le Duquesne přistál v okupované zóně, Ville de Paris přistál v Německu, Le Jacquart se potopil ve vodách jižně od Anglie a Le Daguerre byl kulometně sestřelen Prusy, jeho dva cestující byli zajati. Rekord ale držel balon Ville d'Orléans, který urazil 1 246 km, než definitivně přistál v Norsku.

Na památku těchto leteckých úspěchů je Ballon des Ternes, dílo sochaře Frédérica-Auguste Bartholdiho představující město Paříž, s dítětem na kolenou natahujícím se k holubovi přinášejícímu zprávy o zemi a na vrcholu impozantního měděného balónu. Byl postaven v roce 1906 na Porte des Ternes, jakožto výchozí bod pro mnoho letů balónem. Pomník byl roztaven Němci během druhé světové války.

Ephemeris of 23 September in Paris: The first flight of the balloon Le Neptune during the siege of Paris

On 17 September 1870, Paris was surrounded by the Germans, marking the beginning of the Siege of Paris. Communication with the rest of the country was cut off and the government had to quickly devise a way to get civilian and military mail out of the capital. The solution was not an easy one: for lack of a land route, mail would be sent by air. An experienced balloonist and French engineer, Claude Jules Dufour, known as Duruof, was commissioned by the Director General of the French Post Office, Germain Rampont, to design balloons for airmail with the help of Parisian photographer and engineer Félix Tournachon, known as Nadar, founder of the militaires Compagnie des Aérostiers. Tournachon, who developed a passion for balloons, had been building tethered balloons to observe enemy lines and adjust fire since the beginning of the conflict.

On 23 September 1870, when Paris was under siege by the Prussian army, the first balloon took off from Place Saint-Pierre. The aircraft, christened Le Neptune, took off with 125 kilograms of official dispatches for members of the government who had retreated to Tours. This first gas balloon followed by 65 others until 28 January 1871, carried 125 kilograms of official dispatches, newspapers and letters to the Château de Cracouville. This was the beginning of the airmail service. At 8 a.m. on Friday September 23, Le Neptune, which had been re-inflated during the night from a gas pipe used to light street lamps, took off from the Place Saint-Pierre before the eyes of the elected members of the government by the National Defense and a crowd gathered at the foot of the Butte Montmartre after Nadar shouted "Lâchez tout!" (Let go!) to the soldiers holding the ropes. It was piloted by Duruof, the only person on board who knew the balloon well, having been its first owner. Neptune crossed the enemy lines through Versailles and headed for Le Havre, as the German army had not yet reached Normandy. The balloon flew 104 km without any problems before landing after 3 hours and 15 minutes in the air at the Château de Cracouville park in Normandy. It was the first flight in the world's aeropostale history. When Otto von Bismarck learned of the trip, he exclaimed: "It's not fair!"

Thereafter, 65 more balloons would leave Paris until the end of the siege of Paris and the signing of the armistice on 28 January 1871, carrying more than 100 passengers and between 2.5 and 3 million official and private letters, envelopes and other parcels to points beyond the Paris Basin, beyond the reach of the Prussian guns. Balloons inflated with highly flammable illuminating gas rose day and night. To manage operations, the government recruited gymnasts and sailors as volunteers, since no air carriers were available. Trained on the ground in the basics of aerostation, they took to the skies in planes with little experience. Gambetta himself took off in a Barbès balloon on 7 October 1870, to join the provisional government delegation at Tours to organize the country's defense. Fortunately, as the months passed, the balloons proved their reliability, with only three failures in over 60 liftoffs.

However, travel was not easy, subject to the direction and strength of the wind. The aerostat Le Duquesne landed in the occupied zone, the Ville de Paris landed in Germany, Le Jacquart sank in the waters south of England, and Le Daguerre was machine-gunned by the Prussians, its two passengers captured. But the record was held by the Ville d'Orléans, which travelled 1 246 kilometres before finally landing in Norway.

To commemorate these aerial achievements is the Ballon des Ternes, a work by sculptor Frédéric-Auguste Bartholdi representing the city of Paris, with a child on his knees reaching out to a pigeon bringing news of the country and atop an imposing copper balloon. It was erected in 1906 on the Porte des Ternes, the starting point for many balloon flights. The monument was melted down by the Germans during World War II.

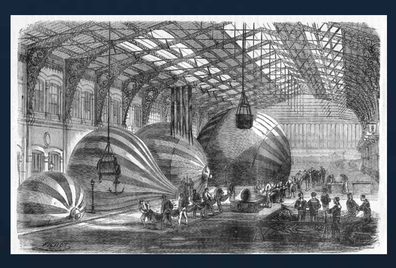

Výroba poštovních balónů na Gare d'Orleans během obléhání Paříže, publikováno 1871 (rytina) Autor: Charles Fichot (1817–1903)

Manufacture of Mail Balloons at Gare d'Orleans during the Siege of Paris, published 1871 (engraving) Author: Charles Fichot (1817–1903)

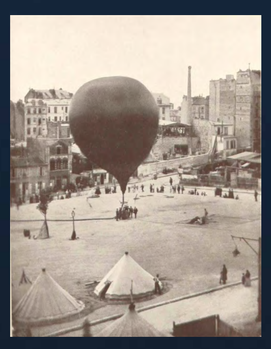

Obléhání Paříže 1870

Siege of Paris 1870

Balóny odlétající z úpatí Montmartru 1870 Francie

Balloons leaving from the foot of Montmartre 1870 France

Odlet balónu Armand-Barbès a dalšího balónu, 7. října 1870

Departure of the balloon Armand-Barbès and another, 7 October 1870

Unikátní vyobrazení pruského protiletadlového děla, 1870. Německý průmyslník Krupp, který musel najít odpověď na francouzské balóny, sestrojil několik protibalónových mušket. Jednalo se o první protiletadlová děla. Nebyly však příliš účinná kvůli výšce, do které balóny dosahovaly.

Unique illustration of Prussian anti-balloon gun, 1870. The German industrialist Krupp, who had to find an answer to the French balloons, built several anti-balloon muskets. These were the first anti-aircraft guns. But they weren't very effective because of the height the balloons could reach.

Socha Ballon des Ternes, Porte des Ternes

Ballon des Ternes statue, Porte des Ternes

Antonín Blažek

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

1 CENT BRITISH GUIANA ČERNÁ NA PURPUROVÉ – RARITNÍ ČTYŘBLOK

1 CENT BRITISH GUIANA BLACK ON MAGENTA – A RARE BLOCK OF FOUR

Společnost Waterlow and Sons of London se pokusila vytvořit motiv známky s určitým ochranným prvkem, který by zároveň vystihoval i obchodní a přepravní význam této lokality a důležitého dopravního uzlu. Základní design se skládá z třístěžňové plachetnice tzv. TALL SHIP /vysokostěžné lodě/ s mottem kolonie ***„DAMUS PATIMUS QUE VICISSIM“*** (Dáváme a hledáme na oplátku) – názvem země a hodnotou. Tento motiv provázel inspirativně i další známky, které na toto období po roce 1852 navazovaly. Motiv třístěžňové plachetnice se také objevuje na obchodních mincích-žetonech, viz níže ukázka. Obchodní mince a žetony byly v té době hodně populární, neboť nahrazovaly v této oblasti papírová platidla, která se velmi často v dusném a vlhkém přímořském podnebí ničila a jejich kvalita byla nestálá.

1838 - Britská Guyana, 1 stiver, motiv Britannia sedící na obchodním balíku v levé ruce držící ceduceus (symbol obchodu a vyjednávání) a v pravé palmovou ratolest (symbol vítání krále a poutníků) a vyhlížející vlevo dole třístěžnovou obchodní plachetnici.

1838 - British Guiana, 1 stiver, motif of Britannia sitting on a trade parcel in her left hand holding a ceduceus (symbol of trade and negotiation) and in the right a palm branch (symbol of welcoming the king and pilgrims) and looking down to the left a three-masted trading sailboat.

Design

Design vznikl ohnutím měděného tiskařského pravidla do hrubého kruhu, do jehož vnitřní části byl vložen nápis ***„BRITISH GUIANA“*** a doprostřed byla rovnou čarou umístěna hodnota. Pro usnadnění identifikace byla každá hodnota vytištěna na jiném barevném papíře a kvůli obavám, že známky budou relativně snadno kopírovatelné, musela být každá parafována poštovním úředníkem. Známky se používaly od 1. července 1850. Při hledání profesionálnějšího (a bezpečnějšího) designu se společnost Waterlow and Sons of London zabývala návrhem a tiskem dvou hodnot, 1 cent a 4 centy. Ačkoli Waterlow později patřil k předním světovým tiskařům známek, sám nebyl v umění výroby známek v té době zkušený a vytvořil poměrně základní design, skládající se z třístěžňové plachetnice s mottem kolonie ***„DAMUS PATIMUS QUE VICISSIM“***, názvem země a hodnotou. Pravděpodobným důkazem Waterlowsovy nezkušenosti je skutečnost, že druhé slovo hesla bylo chybně napsáno, a to ***„PATIMUS“***. Plachetnice zůstala klíčovým prvkem známek Britské Guiany až do roku 1934, kdy Waterlow vytiskl krásnou sadu obrazových návrhů pro kolonii. První známky Waterlow byly vydány 1. ledna 1852, a přestože bylo upuštěno od požadavku podepsat každou známku, barevné papíry zůstaly zachovány; purpurová za 1 cent a tmavě modrá za 4 centy. Následující rok Waterlow vytvořil poněkud sofistikovanější design s plachetnicí v oválném rámečku obsahujícím motto – tentokrát s pravopisem druhého slova opraveného na ***„PETIMUS“***. Tento návrh byl několikrát vytištěn, dokud nebyl v roce 1860 nahrazen velmi podobným, tentokrát zobrazujícím loď plující směrem vpravo namísto vlevo.

The design

*The **‘design’** was created by bending a length of copper printer’s rule into a rough circle, setting **‘BRITISH GUIANA’** around the inside and placing the value in a straight line across the centre. For ease of identification, each value was printed on a different coloured paper, and due to concerns that the stamps would be relatively easy to copy, each had to be initialed by a postal official. The stamps were in use from 1 July 1850. In search of a more professional (and secure) design, Waterlow and Sons of London set about designing and printing two values, the 1 cent and the 4 cent. Although Waterlow later became one of the world’s leading stamp printers, he himself was inexperienced in the art of stamp making at the time and created a fairly basic design, consisting of a three-masted sailing ship with the colony’s motto **“DAMUS PATIMUS QUE VICISSIM”**, the name and by land value. A likely proof of Waterlows’ inexperience is the fact that the second word of the password was misspelled as **“PATIMUS”**. The sailboat remained a key feature of British Guiana stamps until 1934, when Waterlow printed a fine set of pictorial designs for the colony. The first Waterlow stamps were issued on 1 January 1852, and although the requirement to sign each stamp was dropped, the coloured papers were retained; magenta for 1 cent and dark blue for 4 cents. The following year Waterlow created a slightly more sophisticated design with a sailing ship in an oval frame containing the motto – this time with the spelling of the second word corrected to **“PETIMUS”**. This design went through several printings until it was replaced in 1860 by a very similar one, this time showing a ship sailing to the right of the stamp instead of to the left.*

1852, 1 cent černý na purpurové

1852, 1 cent black on purple

1852, 4 centy černý na tmavě modré

1852, 4 cent black on dark blue

1853, 1 cent vermilion

1853, 1 cent vermilion

1853, 4 centy tmavě modrá

1853, 4 cent dark blue

1852 Waterlow 1 cent černá na purpurové, typy Ia-IIa-IIb-IIb, celá vodorovná řada čtyř použitých známek s datovým razítkem vesnice na východním pobřeží 19. července 1852 (místo odeslání s největší pravděpodobností MAHAICA), velmi jasná barva, s velkými okraji. Extrémně vzácný mnohonásobný arch (Townsend uvádí ***čtyři známé proužky***, ukazuje všechny čtyři podtypy).

***1852 Waterlow 1 cent black on magenta, types Ia-IIa-IIb-IIb**, full horizontal row of four used East Coast village datestamped 19 July 1852 (post most likely MAHAICA), remarkably mint colour with large margins. Extremely rare multiple sheet (Townsend lists four known strips, **showing all four subtypes**).*

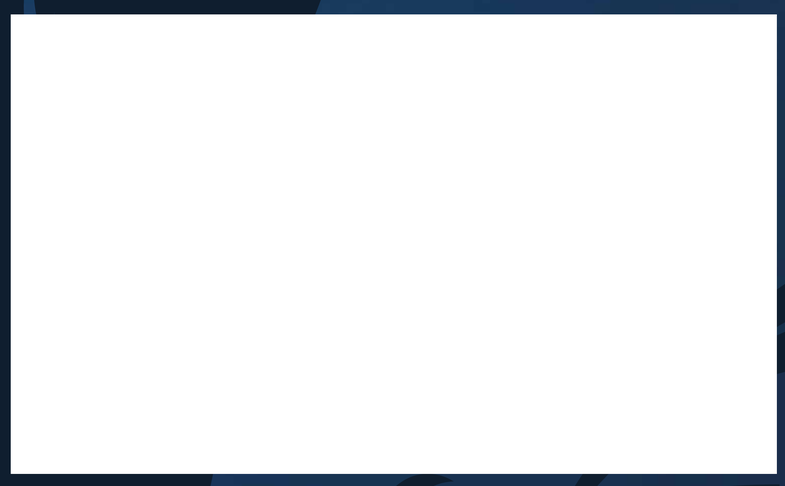

Rytcova chyba

Nová vnitrozemská poštovní služba Britské Guiany byla přijata s nadšením, ale nakonec se ukázala jako nepopulární kvůli systému poplatků podle vzdálenosti. Dne 27. prosince 1851 oznámil poštmistr Dalton, že v novém roce přechází poštovní úřad kolonie na strukturu poplatků založenou na hmotnosti. Bez ohledu na vzdálenost jejich místa určení, by dopisy vážící méně než půl unce vyžadovaly poštovné ve výši čtyř centů; méně než unce osm centů, přičemž každá další unce vyžaduje další čtyři centy poštovného. V roce 1852 byly také vydány nové známky – první, které byly kolonii dodány z anglické pevniny. Byly vyrobeny společností Waterlow and Sons Limited.

Velké svislé obdélníkové známky měly dvě hodnoty a byly vytištěny litograficky: pro každou hodnotu byly vyryty dvě měděné raznice a jejich otisky byly vytištěny na papíře a poté přeneseny na litografický kámen. Jeden cent byl vytištěn černě na purpurovém papíře, čtyři centy černě na tmavě modrém papíře. ***Chyba Patimus vs. Petimus*** v mottu kolonie byla chybou rytce v Anglii. Známky, i když poněkud hrubě vytištěné, byly mnohem lepší než předcházející emise. Zůstaly v oběhu méně než dva roky, poté byly nahrazeny jemně rytým Waterlowovým barevným vydáním z roku 1853.

Bylo životně důležité, aby koloniální poštmistři, kteří obstarávali známky z Velké Británie, zajistili v místě distribuce dostatečné zásoby, aby vše bylo objednáno i v dostatečném předstihu, tak, aby bylo možné realizovat rychle a kvalitně výrobu a tisk známek s následnou distribucí. Soudě podle toho, kolikrát se pošta v Britské Guianě musela uchýlit k místně produkovaným provizorním produkcím, v tom nebyli příliš dobří. Poprvé došly zásoby v roce 1856, kdy byly úřady nuceny vrátit se do Úředního věstníku, aby otiskly prozatímní vydání (bývalý Royal Gazette mezitím změnil svůj název). Prvky designu byly spíše podobné výrobě Waterlow z roku 1852, s plachetnicí a mottem v obdélníkovém rámu a názvem země a hodnotou kolem vnější strany. Stejně jako jejich předchůdci Waterlow, byly známky vytištěny na barevném papíře, i když kupodivu byl 4 cent zpočátku vytištěn na červeném (purpurovém nebo růžovém) papíře a teprve později (od srpna) na modrém. Kvůli obavám z padělání byli poštovní úředníci instruováni, aby uvedli všechny příklady. Hodnota 4 centy byla známa od doby vydání, ale nyní slavná, černá na purpurové barvě ONE CENT byla rozpoznána až o několik let později a její příběh se nakonec stal jedním z nejznámějších ve filatelii.

Engraver‘s error

British Guiana’s new inland postal service was enthusiastically received, but ultimately proved unpopular due to the system of distance charges. On 27 December 1851, Postmaster Dalton announced that the colony’s post office was switching to a fee structure based on weight in the new year. Regardless of the distance of their delivery, letters weighing less than half an ounce would require postage of four cents; less than eight cents an ounce, each additional ounce requiring an additional four cents postage. New stamps were also issued in 1852 – the first to be supplied to the colony from the English mainland. They were produced by Waterlow and Sons Limited.

*The large vertical rectangular stamps had two values and were printed by lithography: two copper punches were engraved for each value and their impressions were taken on paper and then transferred to a lithographic stone. One cent was printed in black on magenta paper, four cents in black on dark blue. **Error Patimus vs. Petimus** in the colony’s motto was an engraver’s error in England. The stamps, although somewhat crudely printed, were far better than the issues they replaced. They remained in circulation for less than two years when they were replaced by Waterlow’s finely engraved colour edition of 1853.*

It was vital that the colonial postmasters who procured the stamps from Great Britain ensure, that there was sufficient stock at the point of distribution, so that everything was ordered well in advance, so that fast and high quality production and printing followed by distribution could be carried out. Judging by the number of times the post office in British Guiana had to resort to locally produced makeshifts, they weren’t very good at it. Supplies first ran out in 1856, when the authorities were forced to return to the Official Gazette to print a provisional edition (the former Royal Gazette had since changed its name). The design elements were rather similar to the Waterlow production of 1852, with a sailing ship and motto in a rectangular frame and the country’s name and value around the outside. Like their Waterlow predecessors, the stamps were printed on coloured paper, although curiously the 4 cent was initially printed on red (magenta or pink) paper and only later (from August) on blue. Because of counterfeiting concerns, postal officials were instructed to list all examples. The value of the 4 cent was known from the time of issue, but the now famous black on magenta ONE CENT was not recognized until several years later, and its story eventually became one of the most famous in philately.

Mapa Britské Guiany
1 – oblast Georgetownu
2 – oblast Mahaica

Map of British Guiana
1 – Georgetown area
2 – Mahaica area

Waterlow and Sons of London attempted to create a stamp motif with a certain protective element that would also reflect the commercial and transport importance of this location and important transport hub. The basic design consists of a three-masted sailing ship called TALL SHIP with the motto of the colony ***“DAMUS PATIMUS QUE VICISSIM”*** (We give and seek in return), name of the country and value. This motif inspired other stamps that followed this period after 1852. The three-masted sailing ship motif also appears on trading coins-tokens, see sample below. Trade coins and tokens were very popular at the time, as they replaced paper currency in the area, which was very often destroyed in the humid maritime climate climate, hence their quality was unstable.

První známky Britské Guyany byly hrubě vytištěny v kancelářích Royal Gazette v Georgetownu, hlavním městě kolonie.

The first stamps of British Guiana were crudely printed at the Royal Gazette offices in Georgetown, the capital of the colony.

Litografie Georgetownu, demerara, Britská Guiana, podle kresby F. A. Goodalla

Lithograph of Georgetown, demerara, British Guiana, from a drawing by F. A. Goodall

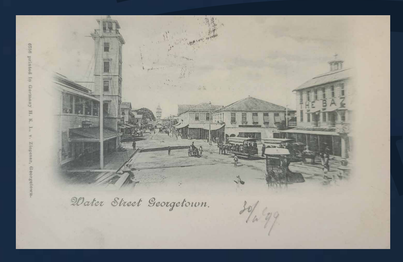

Gorgetown, Britská Guiana ulice s poštovním úřadem

Georgetown, British Guiana street with post office

Součástí nejslavnějších sbírek

Hrabě ***Philip Ferrari de La Renotière*** byl rakouský šlechtic žijící ve Francii. Svůj život zasvětil filatelii a shromáždil největší a nejobsáhlejší sbírku známek, jaká kdy byla shromážděna. Měl zvláštní zálibu v legendárních raritách a mezi své akvizice shromáždil sedm mauricijských známek ***Post Office*** z roku 1847, nepoužitou havajskou misionářskou známku z roku 1851 a švédskou Treskilling Yellow Error z roku 1855. Ferrari také ve svých sbírkách vlastnil mimochodem i výše prezentovaný exponát 4 blok 1852 One cent černá na purpurové a také slavnou One cent černá na purpurové z roku 1856. Samotářský Ferrari nikdy nevystavil tyto známky a dlouho se věřilo, že známky nikdy neopustily jeho pokoje v Hôtel Matignon. Ferrari zemřel v roce 1917, jeho úmyslem bylo odkázat svou sbírku Poštovnímu muzeu v Berlíně. Byla však zkonfiskována francouzskou vládou jako součást německých válečných reparací a prodána v sérii aukcí mezi červnem 1921 a listopadem 1925.

Alfred H. Caspary z New Yorku byl filatelista zodpovědný za sestavení jedné z nejlepších sbírek poštovních známek Spojených států. Působil také na řadě filatelistických postech ve Spojených státech a v Anglii, byl to znalec o němž se říká, že ***vlastnil nejcennější sbírku klasických známek světa, jaká kdy vznikla, a měl o nich bezkonkurenční znalosti.*** Caspary byl zapsán na seznam významných filatelistů v roce 1953.

Maurice Jean Marie Burrus byl alsaský tabákový magnát, politik a filatelista. Pocházel z Alsaska, ale žil ve Švýcarsku. V roce 1930 byl poslancem francouzského parlamentu. Jeho sbírka známek byla považována za jednu z největších, jaká kdy byla sestavena. Sbírka zahrnovala některé z nejvzácnějších známek na světě.

Part of the most famous collections

Count Philip Ferrari de La Renotière (11 January 1850 – 20 May 1917) was an Austrian nobleman living in France. He had a particular fondness for legendary rarities and counted among his acquisitions seven Mauritius “Post Office” stamps from 1847, an unused Hawaiian Missionary stamp from 1851 and a Swedish Treskilling Yellow Error from 1855. Incidentally, Ferrari also owned in his collections the Exhibit 4 Block 1852 One-Cent Black on Magenta, as well as the famous One-Cent Black on Magenta from 1856. The reclusive Ferrari never issued these stamps, and it was long believed that the stamps never left his rooms at the Hôtel Matignon. Ferrari died in 1917, his intention being to bequeath his collection to the Postal Museum in Berlin. However, it was confiscated by the French government as part of German war reparations and sold in a series of auctions between June 1921 and November 1925.

Alfred H. Caspary (1877–1955) of New York was a philatelist responsible for amassing one of the finest collections of United States postage stamps. He also held a number of philatelic posts in the United States and England, a “connoisseur” said to have “possessed the world’s most valuable collection of classic stamps ever created and had an unrivaled knowledge of them”. Caspary was included in the list of important philatelists in 1953.

Maurice Jean Marie Burrus (8 March 1882 – 5 December 1959) was an Alsatian tobacco magnate, politician and philatelist. He was from Alsace but lived in Switzerland. In 1930 he was a member of the French Parliament. His stamp collection was considered one of the largest ever assembled. The collection included some of the rarest stamps in the world.

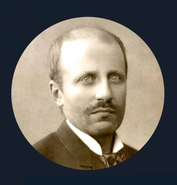

Philip Ferrari de La Renotière (1850–1917)

Alfred H. Caspary (1877–1955)

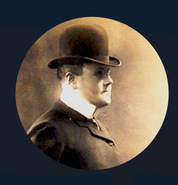

Maurice Jean Marie Burrus (1882–1959)

ČESKOSLOVENSKO 1924, TELEGRAM Z PODKARPATSKÉ RUSI DO TEXASU, USA

CZECHOSLOVAKIA 1924, TELEGRAM FROM SUBCARPATHIAN RUTHENIA TO TEXAS, USA

Mapa Československa v letech 1928–1938

Map of Czechoslovakia in 1928–1938

Od 20. let minulého století mohly frankované telegramy vzniknout pouze na poštách, které neměly vlastní telegraf (např. vlakové či některé malé pošty). Jejich výskyt je z i tohoto důvodu zcela ojedinělý. Poplatky za telegram, který byl podán u poštovního úřadu bez telegrafu a doručen poště s telegrafem, se podle předpisu měly hradit výplatními známkami zúčtovanými přímo na formuláři telegramu. Za přepravu telegramu k nejbližšímu poštovnímu úřadu s telegrafem už si pošta nic neúčtovala.

Známkami vyplacený telegram odeslaný z malého poštovního úřadu na odlehlé Podkarpatské Rusi do amerického Texasu je ve výše uvedených souvislostech zcela výjimečný a dá se rozhodně říct, že unikátní.

From the 1920s, franked telegrams could be only created at post offices that did not have their own telegraph (e.g. train stations or some small post offices). Because of this, their occurrence is quite unique. Fees for a telegram, which was submitted at a post office without a telegraph and was delivered to a post office with a telegraph, had to be paid accordingly to the regulations using postage stamps directly accounted for the telegram form. The post office did not charge anything for transporting the telegram to the nearest post office with a telegraph.

A telegram paid for by stamps, sent from a small post office in the remote Subcarpathian Ruthenia to Texas in the USA, is completely exceptional and can be undoubtedly considered unique in the above context.

Pohlednice obce Poroškovo z 20. let 20. století. Telegram podán v Poroškovu, poštový úřad bez telegrafu.

Postcard of the village of Poroškovo from the 1920s. Telegram was submitted in Poroškovo, post office without telegraph.

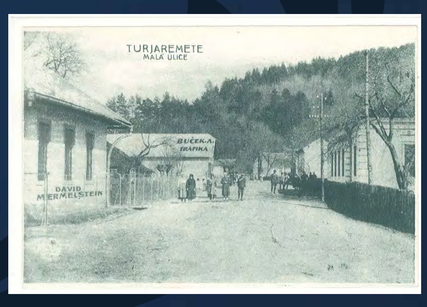

Pohlednice obce Turí Remeta z 20. let 20. století. Telegram odeslán z Turí Remety, poštový úřad s telegrafem.

Postcard of the village of Turí Remeta from the 1920s. Telegram sent from Turí Remeta, post office with telegraph.

Telegram

Telegram byl podán dne 8.VII.1924 na poštovním úřadě v obci Poroškovo. Byl podán jako částečně pilný (označení PU) a poslán dopravní cestou Radio-France. Celkový počet slov včetně označení PU byl 16. Výplatné poštovní úředník spočítal na 54,30 Kč. Telegram byl na zadní straně opatřen 25 ks známek ***Hospodářství a věda (II) č. 174*** v hodnotě 200 h, 4 ks známek ***Hospodářství a věda (II) č. 173*** v hodnotě 100 h a 1 ks známky ***č. 153 Osvobozená republika*** v hodnotě 30 h. Známky byly znehodnoceny denním razítkem POROŠKOVO, 8.VII.1924.

Telegram byl pozemní cestou dopraven na nejbližší poštu se státním telegrafním úřadem, tedy do Turí Remety. Zde úředník poštovního úřadu dne 11. 7. 1924 v 10 hodin sazbu doopravil. Výpočet poštovného za telegram do města Jourdanton v Texasu je vidět na přední straně telegramu:

16 x 12,60 = 201,60 Kč – poplatek za slovné
16 x 7,00 = 112,00 Kč – příplatek za částečně pilnou dopravu do Paříže
Celkem tedy 313,60 Kč.

Odesílatelka telegramu, paní Betti Stern, musela být doopravení sazby přítomna, neboť ještě dodala další známky, které poštovní úředník vylepil na zadní stranu telegramu, a to 17 ks známek ***Hospodářství a věda (II) č. 175*** v hodnotě 300 h, 1 ks známky ***Hospodářství a věda (II) č. 173*** v hodnotě 100 h a 1 ks známky ***č. 146 Holubice*** v hodnotě 10 h, které poštovní úředník znehodnotil přeškrtnutím.

Celkový výpočet potřebné výše nominálu vylepených známek je na zadní straně telegramu a činí 106,40 Kč. Na přední straně telegramu je opravena hodnota vyplacená ve známkách z 54,30 Kč, na hodnotu 106,40 Kč. Poštovní úředník odečetl od celkové vypočtené hodnoty 313,60 Kč hodnotu vyplacenou ve známkách 106,40 Kč a v hotovosti přijal rozdíl 207,20 Kč. Výpočty a opravy jsou patrné na přední straně telegramu.

Telegram opatřil poštovní úředník Poštovního úřadu v Turí Remetě denním razítkem: TURJANSKAJA REMETA ČSP, 11.VII.1924.

The Telegram

The telegram was submitted on July 8, 1924, at the post office in the village of Poroškovo. It was submitted as partially urgent (marked PU) and sent via Radio-France. The total number of words, including the PU mark, was 16. The postage was calculated by the postal clerk to be 54.30 CZK. On the back, the telegram was affixed with 25 pieces of Economy and Science (II) No. 174 stamps worth 200 h, 4 pieces of Economy and Science (II) No. 173 stamps worth 100 h, and 1 piece of Liberated Republic No. 153 stamp worth 30 h. The stamps were cancelled with the daily stamp of POROŠKOVO, 8.VII.1924.

The telegram was transported by land to the nearest post office with a state telegraph office, that is, to Turí Remety. There, on 11 July 1924, at 10 o'clock, the postal clerk corrected the rates. The calculation of the postage for the telegram to Jourdanton in Texas is visible on the front of the telegram:

16 x 12.60 = 201.60 CZK – fee per word
16 x 7.00 = 112.00 CZK – surcharge for partially urgent delivery to Paris
In total, therefore, 313.60 CZK.

The sender of the telegram, Mrs. Betti Stern, had to be present for the rate correction, as she added more stamps, which the postal clerk pasted on the back of the telegram: 17 pieces of Economy and Science (II) No. 175 stamps worth 300 h, one piece of Economy and Science (II) No. 173 stamp worth 100 h, and one piece of Dove No. 146 stamp worth 10 h, which the postal clerk cancelled by crossing out.

The total calculation of the necessary denomination of the pasted stamps is on the back of the telegram and is 106.40 CZK. On the front of the telegram, the amount paid in stamps is corrected from 54.30 CZK to 106.40 CZK. The postal clerk subtracted the value paid in stamps, 106.40 CZK, from the total calculated value of 313.60 CZK and received the difference of 207.20 CZK in cash. The calculations and corrections are visible on the front of the telegram.

The postal clerk of the post office in Turí Remety marked the telegram with the daily stamp: TURJANSKAJA REMETA ČSP, 11.VII.1924.

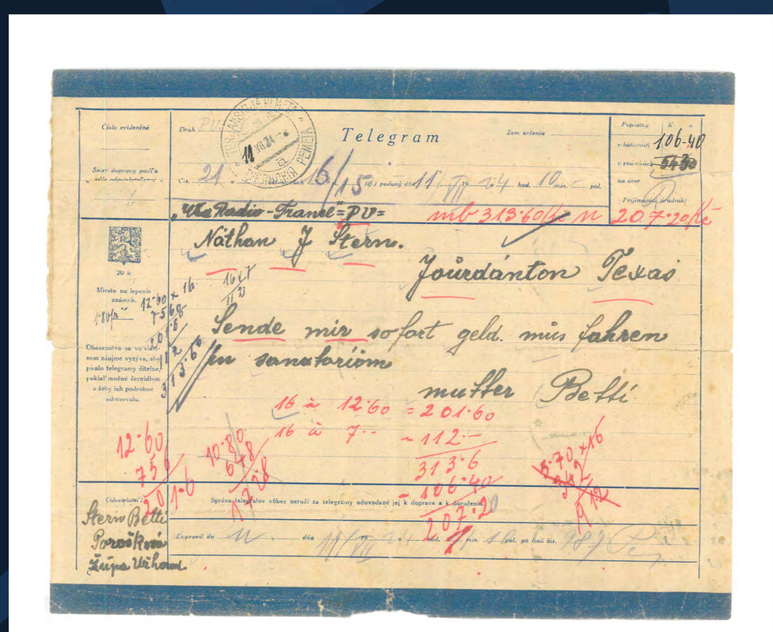

V tomto provedení se jedná o jedinečný a naprosto unikátní doklad poštovní historie, navíc z velmi hledaného území Podkarpatské Rusi.

In this implementation, it is a unique and absolutely unparalleled document of postal history, moreover from the much sought-after area of the Ruthenia.

Zadní strana

Reverse side

Použité odborné prameny

Na straně 590 Specializovaného katalogu známek a celistvostí Československo 1918–1939 autorů Jana Klima a Vladimíra Schödelbauera v kapitole 5/Telegrafní poplatky je uvedeno: *„Od 20.let by frankované telegramy mohly správně vzniknout jen na poštách, které neměly vlastní telegraf (např. vlakové či některé malé pošty). Jejich výskyt je zcela ojedinělý. Poplatky za telegram, který byl podán u p.ú. bez telegrafu a byl doručen p.ú. s telegrafem, se podle předpisu měly hradit výplatními známkami zúčtovanými přímo na formuláři telegramu. Za přepravu telegramu k nejbližšímu p.ú. s telegrafem už pošta nic neúčtovala.“*

Na straně 29 Telegrafního sazebníku z roku 1923 se uvádí: *„Slovné dopravní cestou via Radio-France do Texasu činí 1,95 Franku. Pilné telegramy až do místa určení nepřípustny. Telegramy do Severní Ameriky však, které mají býti dopraveny po drátě nebo cestou Radio-France, mohou býti podány jako částečně pilné. Takové telegramy, které odesílatel označil konvenční značkou PU (t.j. partial urgency = částečně pilně), sazebnému podrobenou, dopravují se pilně až na pobřeží Francie (u telegramů se směrem Radio-France do Paříže), nebo do Londýna, podle toho, kterého z těchto směrů si odesílatel přeje. Přeje-li si odesílatel telegramu směru „Radio-France“ částečně pilné dopravy až do Paříže, opatří svůj telegram kromě poplatní konvenční značky PU ještě bezplatným označením směru „via Radio-France“, příplatě k obyčejnému slovnému ještě 1 frank za každé sazbové slovo. Tyto telegramy se směřují výlučně na přímé lince Praha-Paříž, a je-li přerušena, tedy přes Německo.“*

Na straně 576 Dopravního místopisného lexikonu Československé republiky z roku 1928 je uvedeno o obci: *„Poroškov /ves, země Podkarpatská, okresní úřad Perečín, soudní okres Velký Berezný, místní obec Poroškov, železniční stanice Perečín, telegrafní úřad Turí Remety, poštový úřad/“.*

Referenced expert literature

On page 590 of the Specialized Catalogue of Stamps and Entireties of Czechoslovakia 1918–1939 by authors Jan Klim and Vladimír Schödelbauer in Chapter 5/Telegraphic charges, it is stated: "From the 1920s, franked telegrams could properly originate only at post offices that did not have their own telegraph (e.g. train stations or some small post offices). Their occurrence is extremely rare. Fees for a telegram, which was submitted at a postal office without a telegraph and was delivered to a postal office with a telegraph, should, according to the regulations, be paid by postage stamps charged directly on the telegram form. The post office did not charge anything for the transport of the telegram to the nearest postal office with a telegraph."

On page 29 of the Telegraphic tariff from 1923, it states: "The word fee via Radio-France route to Texas is 1.95 Francs. Urgent telegrams to the final destination are not permissible. However, telegrams to North America, which are to be delivered by wire or via Radio-France, can be submitted as partially urgent. Such telegrams, which the sender marked with the conventional mark PU (i.e., partial urgency), subject to the tariff, are urgently transported to the coast of France (for telegrams with the direction Radio-France to Paris), or to London, depending on which of these directions the sender wishes. If the sender of the telegram wishes partially urgent transportation via Radio-France route to Paris, in addition to the tariff conventional mark PU, he also equips his telegram with a free direction mark „via Radio-France“, with an additional fee to the regular word fee of 1 franc per tariff word. These telegrams are directed exclusively on the direct line Prague-Paris, and if interrupted, then through Germany."

On page 576 of the Transport Gazetteer of the Czechoslovak Republic from 1928, the following is stated about the village: „Poroškov /village, Subcarpathian Ruthenia region, district office Perečín, judicial district Velký Berezný, local community Poroškov, railway station Perečín, telegraph office Turí Remety, post office/“.

Stanislav Havlíček

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

370 ODSTÍNŮ ČERVENÉ

370 SHADES OF RED

King George V
(1865–1936)

1 pence odpovídala tarifu na dopisy i pohlednice posílané v Austrálii a v rámci Britského impéria (do 28. října 1918). První barvou pro hodnotu 1 pence byla červená a vydané množství těchto známek bylo obrovské. Průměrná spotřeba v době používání byla více než jeden milion kusů denně (na cca 6,5 milionu obyvatel) a celkový počet vydaných známek v červeném odstínu od června 1914 do prosince 1920 dosáhl cca 1,8 miliardy.

Tisk se časově překrýval se začátkem 1. světové války, a proto nastávaly časté výpadky dodávek pigmentů a papíru z Evropy do Austrálie. Nedostatky byly výrazné zejména v posledním roce války, proto se zaměstnanci tiskárny snažili míchat a párovat dostupné inkousty pro přiblížení se „červené“ barvě, což vedlo k pozoruhodné škále odstínů.

One penny was letter rate and postcard rate within Australia and British Empire (up to 28 October 1918). The first colour for one penny value was red and the quantities of penny red produced were huge. In the period of its usage the average consumption was more than one million units per day (this for a population of some 6.5 million) and the total number produced since June 1914 to December 1920 were around 1.8 billion.

The printing coincided with the outbreak of World War I and therefore shortages of pigments and papers imported from Europe to Australia were common. The shortages were significant especially in the last year of the war, therefore mixing and matching of inks, that were available to approximate “red” was done by the printer, resulting in remarkable range of shades.

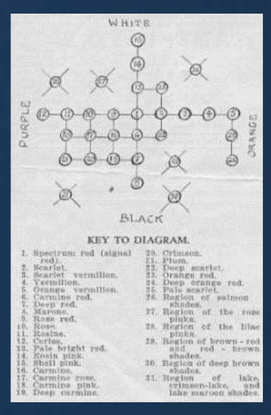

Původní diagram odstínů červené barvy, publikovaný Orlo-Smithem v časopisu Australian Stamp Monthly, 1. 11. 1939

Original shade diagram of the colour red published by Orlo-Smith in the Australian Stamp Monthly in 1 November 1939

Upravená reprodukce diagramu odstínů červené barvy dle Orlo-Smithe

Adjusted reproduction of the Orlo-Smith shade diagram

Orlo-Smithův diagram odstínů červené barvy

Orlo-Smithův diagram zachycuje vztahy mezi červenými odstíny. Pohybujeme-li se doprava od základní ***červené*** barvy získává původní červená barva oranžový nádech, jak přidáváme žlutou barvu a opačným směrem doleva získáváme fialový nádech přidáváním modré barvy. Posunujeme-li se nahoru nad základní „červenou“ barvu, dostáváme se k bledším odstínům, díky přidávání bílé barvy a naopak směrem dolů se dostáváme k tmavším odstínům přidáváním černé barvy.

Orlo-Smith Diagram of The Red Colour

*The Orlo-Smith diagram shows the relationships between the Red shades. Moving to the right of the **Red** column gives an orange tinge due to the addition of yellow, moving to the left gives a purple tinge due to the addition of blue. Moving above the Red row results in paler shades due to the addition of white, and moving below this row, results in darker shades due to the addition of black.*

Největší rarity mezi odstíny 1 pence červené

Top Penny Red Shade Rarities

Vydání na hladkém papíru s průsvitkou Velká koruna

Během prvních let byla 1 pence červená nejprve tisknuta na hladký papír a později na méně kvalitní hrubý papír, v obou případech byla použita průsvitka Velká koruna.

Smooth Paper Printing with Single Watermark

During the first years of use of the penny reds, printing was done on smooth paper and later on rough paper. In both printings Single watermark paper was used.

Průsvitka Velká koruna

Single watermark

Běžný odstín karmínovo-červený (G31)

Common carmine-red shade (G31)

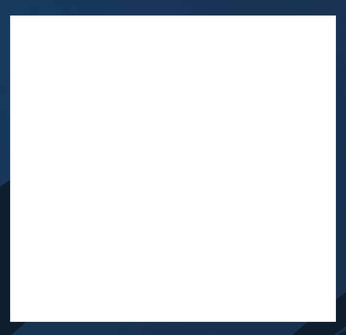

Vzácný odstín tmavě lososovo-eosínový (G27)

Rare deep salmon eosin shade (G27)

Vydání na hrubém papíru s průsvitkou Velká koruna

Oranžovohnědý odstín byl poprvé uveden ve vydání Commonwealth Specialist’s Catalogue z roku 1935, ale od té doby byl opakovaně na několik let z katalogu odstraňován. Dnes panuje shoda, že existuje asi čtyřicet exemplářů z této skupiny odstínů. Pravděpodobným vysvětlením vzniku tohoto odstínu by mohla být skutečnost, že byl nakombinován z usazenin inkoustu z několika běhů tisku. Archy známek vytištěné v tomto odstínu byly odmítnuty, opatřeny perfínem OS a poskytnuty k poštovnímu užití vládním úřadům v Melbourne.

Rough Paper Printing with Single Watermark

The Orange-brown shade was listed for the first time in 1935 edition of the Commonwealth Specialist’s Catalogue but since this time was deleted from the listing for a number of years. The current consensus is that there exist around forty examples from this shade group. The probable explanation for this shade might be that it was combined from the dregs of ink from a few prints. The sheets printed from this shade were rejected, perforated OS and provided particularly to government offices in Melbourne.

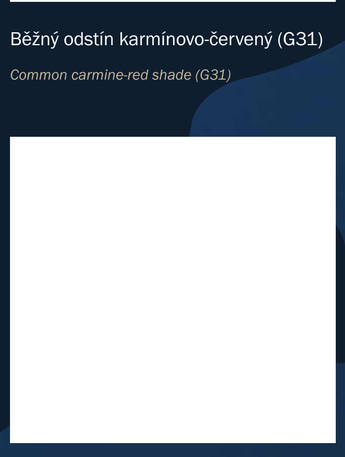

Běžný odstín karmínovo-červený (G73)

Common carmine-red shade (G73)

Vzácný odstín oranžovohnědý (G78)

Rare orange-brown shade (G78)

UV reakce

UV reactions

Matně červená

Dull red

Výjimečná žlutooranžová fluorescence

Brilliant yellow-orange fluorescence

Cookovo vydání s mnohonásobnou průsvitkou Velká koruna

Cookovo vydání s mnohonásobnou průsvitkou Velká koruna bylo velmi malé a nejspíše experimentální vydání, které bylo realizováno pro testovací účely po dodávce nového papíru na počátku roku 1917.

Cooke issue with Large Multiple Watermark

The Cooke issue on Large Multiple Watermark paper were very small and probably experimental in nature, being made soon after the arrival of the new paper early in 1917 for the testing purposes.

Mnohonásobná průsvitka Velká koruna

Large multiple watermark

Běžný odstín karmínovorůžový (G101)

Common carmine-pink shade (G101)

Vzácný odstín růžovočervený (G102)

Rare rose-red shade (G102)

Vzácný odstín tmavě červený (G103)

Rare deep red shade (G103)

Vzácný odstín karmínovorůžový (G101) s perfínem OS

Rare carmine-pink shade (G101) perforated OS

Vzácný odstín růžovočervený (G102) s perfínem OS

Rare rose-red shade (G102) perforated OS

Růžovo-červený a tmavě červený odstín byly oba uvedeny v prvním vydání Commonwealth Specialist’s Catalogue z let 1926-27. Jejich raritnost potvrzoval i ceník poštovně použitých 1 pencí červených z roku 1939, který vytvořil Colenso Blogg a jejž vydala společnost Orlo-Smith & Co. V tomto ceníku byla pro oba odstíny stanovena cena 35 šilinků, tj. nejvyšší cena ze všech 370 odstínů červené (nejlevnější odstín byl ceněn na 1 penci). Status raritnosti obou odstínů platí dodnes, ale tmavě červený odstín je považován považován za vzácnější, než odstín růžovočervený.

J. B. Cooke pravděpodobně nebyl spokojen se vzhledem vytištěných známek, což může být důvodem, proč byly některé archy opatřeny perfínem OS. 1 pence karmínovorůžový odstín s perfínem OS je jedním z pokladů ***Italského nálezu***. Tato známka je v současnosti evidována v hlavních katalozích a Australian Commonwealth Specialist’s Catalogue uvádí: ***Známky s perfínem OS nebyly do roku 1998 evidovány, přičemž byly v tomto roce objeveny 3 exempláře karmínovorůžového odstínu ze spolehlivého zdroje***. Vystavená známka je jedním ze tří exemplářů známých v karmínově-růžovém odstínu.

Exemplář 1 pence růžovočerveného odstínu s mnohonásobnou průsvitkou Velká koruna, a s perfínem OS, byl v roce 2021 objeven melbournským obchodníkem se známkami Richardem Juzwinem. V současnosti je znám pouze jeden exemplář v růžovočerveném odstínu s perfínem OS. Sestava barevných odstínů z Cookova vydání s mnohonásobnou průsvitkou Velká koruna, včetně perfínů OS, je pravděpodobně unikátní.

Rose-red and deep red shades were listed in the first edition of the Commonwealth Specialist’s Catalogue in 1926–27. Their level of rarity was confirmed by the 1939 Colenso Blogg price list of used penny reds published by Orlo-Smith & Co. in which the quoted price was 35/- for each shade, i.e. the highest price from all 370 red shades (the cheapest shade was quoted at 1d). This status has remained utill today but the deep red shade being one degree rarer than the rose-red shade.

*J. B. Cooke probably disliked the paper and this may be the reason why some of the sheets were also OS perforated. The 1d carmine-pink George V Large multiple watermark Cooke printing and OS perforated is one of the treasures from the **Italian Find**. This stamp is currently listed in major catalogues and the note in the Australian Commonwealth Specialist’s Catalogue states **Punctured OS stamps were unknown before 1998, when three used carmine-pink examples from an reliable source were discovered.** The example shown is one of the three examples known in carmine-pink shade.*

Odstíny 1 pence červené a slavní badatelé

Sbírání odstínů barev je oblíbenou oblastí ve filatelii, bohužel ale určení odstínu červené u emise 1 pence krále Jiřího V. je bez dostatečného množství zkušeností obtížné. Seriózní výzkum odstínů 1 pence červené začal ve 20. letech 20. století, průkopníky byli J.R.W. Purves a Alec Rosenblum, následováni dalšími badateli a filatelisty. V roce 1932 byla vytvořena komise složená z pánů Applebyho, Blogga, Hatchera, Johnsona, Orlo-Smitha, Purvese a Rosenbluma, která si kladla za cíl klasifikovat existující odstíny 1 pence červené. Podkladem pro práci komise byl podrobný seznam odstínů červené od Colensa Blogga, který obsahoval asi 370 odstínů v rámci všech emisí 1 pence červené. Odstíny 1 pence červené byly rozděleny do skupin označených čísly a písmenem ***G***, počínaje G1 a konče G112, přičemž tyto skupiny tvořily základ pro klasifikaci odstínů 1 pence červené. Pro správné zařazení 1 pence červené do skupiny je třeba zohlednit 3 faktory – barvu známky za denního světla, reakci na ultrafialové světlo a dobu poštovního užití známky.

Penny Red Shades and Famous Researchers

*Shade collecting is a popular area in philately but the George V penny red shade determination is quite tricky without having a lot of experience. It was not until 1920s that serious research into penny red shading began, the pioneers being J.R.W. Purves and Alec Rosenblum and since then followed by other researchers and philatelists. In 1932 a committee consisting of Messrs Appleby, Blogg, Hatcher, Johnson, Orlo-Smith, Purves and Rosenblum was formed to solve the penny red shade problem. The basis for this committee’s work was Colenso Blogg’s list of penny red shades, comprising some 370 shades. As a result, the stamps were allotted to shade groups designated by **G** numbers, starting from G1 and ending with G112, and forming the basis for penny red shade listings. There are three main requirements to consider for allocating a penny red stamp to its shade group – daylight appearance, ultra-violet light reaction and period of use.*

J.R.W. Purves
(1903–1979)

Alec Rosenblum
(1895–1973)

The 1d rose-red George V Large multiple watermark Cooke printing and perforated OS is a new discovery of a Melbourne stamp dealer Richard Juzwin in 2021. Currently only one example is known in rose-red shade with OS perfin. The Cooke printing shade set including the OS perfins is probably unique.

PRESTIGE PHILATELY
CLUB PRAGUE

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

JEDNA Z NEJVZÁCNĚJŠÍCH POŠTOVNÍCH CELISTVOSTÍ NĚMECKÉ KOLONIÁLNÍ ŘÍŠE

ONE OF THE RAREST POSTAL COVERS OF THE GERMAN COLONIAL EMPIRE

Německá koloniální říše

V roce 1871 vzniklo sjednocením staroněmeckých států Německé císařství. Prvním císařem se stal Vilém I. a prvním říšským kancléřem Otto von Bismarck, někdejší první ministr Pruska. Bismarck neměl po vzniku císařství příliš velké koloniální ambice, protože nevěřil v hospodářský přínos kolonií a zároveň se obával možných politických nesnází a komplikací. Teprve rok 1884 lze považovat za začátek vzniku německé koloniální říše, kdy Bismarck vyslovil souhlas s přijetím majetků německých obchodníků v Africe pod státní ochranu Německé říše. S nástupem k moci německého císaře Viléma II. v roce 1890 došlo k nastolení politiky upřednostňující národní německou prestiž a s tím spojenou německou expanzi a značné rozšíření německé koloniální říše, obzvláště pak v oblasti Tichomoří. Prakticky všechny německé kolonie byly z ekonomického pohledu prodělečné. Až na počátku 19. století se začaly objevovat první výnosy, ty však byly záhy přerušeny začátkem první světové války. V roce 1918 Německo kapitulovalo a na základě Versailleské smlouvy ztratilo všechny kolonie, které si mezi sebou rozdělily vítězné mocnosti.

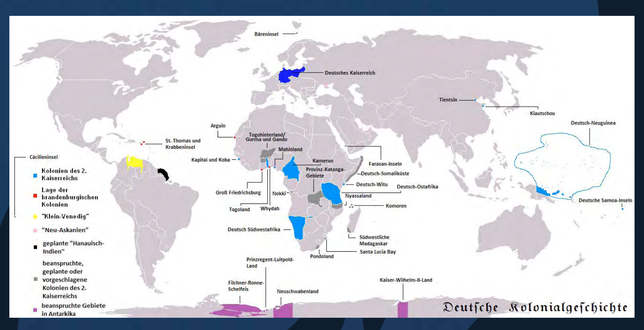

Německá koloniální říše

German Colonial Empire

Poštovní úřady a poštovní známky v Německé jihozápadní Africe

Říšská pošta byla zastoupena v Německé jihozápadní Africe od 7. července 1888. Nejprve zde byly používány poštovní známky Německé říšské pošty s vyobrazením říšské orlice a koruny a lze je rozpoznat pouze podle odpovídajících razítek (Windhoek, Otjimbingue a Swakopmund). V letech 1897 a 1898 bylo zavedeno používání známek s vyobrazením říšské orlice a koruny s nápisem ***Deutsch Südwest Afrika*** umístěného na každé známce diagonálně. Následně pak od roku 1900 byly vydávány vlastní známky s vyobrazením císařské jachty S.M.S. Hohenzollern. Doručování listovních zásilek do Německé jihozápadní Afriky, do ústí řeky Swakop (přístav Swakopmund) trvalo 24 až 26 dní, do přístavu Lüderitz ještě o dva dny déle. Příležitost k odeslání listovních zásilek do Německé jihozápadní Afriky se nabízela přibližně 5krát měsíčně.

První přetisková emise vyšla v roce 1897 ve čtyřech nominálních hodnotách – 3, 5, 10 a 20 feniků. Přetisk se skládal ze tří slov ***Deutsch-Südwest-Afrika***. Zároveň byly připraveny ještě dvě nominální hodnoty – 25 a 50 feniků, ty se však do oběhu nedostaly a jsou považovány za oficiálně nevydané, protože hned v následujícím roce 1898 vyšla druhá přetisková emise ve všech šesti nominálních hodnotách stejných německých známek, kde se však přetisk skládal pouze ze dvou slov ***Deutsch-Südwestafrika***.

Post Offices and Postage Stamps in German South-West Africa

*The Reich post office was represented in German South-West Africa from 7 July 1888. In the beginning, the postage stamps of the German Reich's post with the image of the Reich's eagle and the crown were used there and can be recognized only through the corresponding stamps (Windhoek, Otjimbingue, and Swakopmund). In 1897 and 1898, the use of stamps with the image of the Reich's eagle and the crown with the overprint **Deutsch Südwest Afrika**, placed diagonally on each stamp, was introduced. Subsequently, German South-West Africa's custom stamps were issued in 1900, with the image of the Imperial yacht S. M. S. Hohenzollern. It took the mail 24 to 26 days to reach the estuary of the Swakop River (Port of Swakopmund) in German South-West Africa, and two days longer to reach the port of Lüderitz. The opportunity to send letters to German South-West Africa was offered approximately 5 times a month.*

*The first overprint issue was released in 1897 in four denominations – 3, 5, 10, and 20 pfennige. The overprint consisted of three words **Deutsch-Südwest-Afrika**. At the same time, two more denominations were prepared – 25 and 50 pfennige, but these did not enter circulation and are considered officially unissued, because in the following year, 1898, a second overprint issue was issued in all six denominations of the same German stamps, where, the overprint consisted of only two words **Deutsch-Südwestafrika**.*

The German Colonial Empire

The German Empire was formed by the union of the old German states in 1871. Wilhelm I. became the first emperor and Otto von Bismarck, former First Minister of Prussia became the first Reich Chancellor. Bismarck had no great colonial ambitions after the formation of the Empire, because he did not believe in the economic benefits of the colonies, and at the same time, he feared possible political difficulties and complications. The year 1884 can be considered as the beginning of the formation of the German Colonial Empire, when when Bismarck agreed to accept the possessions of German traders in Africa under the state protection of the German Empire. With the rise to the power of the German Emperor William II in 1890, a policy favoring a national German identity and the associated German expansion and considerable growth of the German Colonial Empire, particularly in the Pacific region. Almost all of the German colonies were economically unprofitable. It wasn't until the early 19th century that the first revenues started to emerge, but these were soon interrupted by the beginning of the First World War. Germany capitulated in 1918, and under the Treaty of Versailles lost all the colonies, which the victorious powers had divided among themselves.

Dopis, odeslaný z Okahanji do Berlína, s nevydanou známkou první emise Německé jihozápadní Afriky na adresu německého obchodníka s filatelistickým zbožím Philippa Kosacka

Letter sent from Okahandja to Berlin with with an unreleased stamp from the first emission of the German South-West Africa to the address of Philipp Kosack – German philately trader

Nevydaná známka první emise pro Německou jihozápadní Afriku s nominálem 25 feniků a přetiskem, skládajícím se ze tří slov ***Deutsch-Südwest-Afrika***

*Unreleased stamp of German South-West Afrika first emission in denomination of 25 pfennige with the overprint consisted of three words **Deutsch-Südwest-Afrika***

Nevydaná známka první emise pro Německou jihozápadní Afriku s nominálem 50 feniků a přetiskem, skládajícím se ze tří slov ***Deutsch-Südwest-Afrika***

*Unreleased stamp of German South-West Afrika first emission in denomination of 50 pfennige with the overprint consisted of two words **Deutsch-Südwest-Afrika***

Známka druhé emise pro Německou jihozápadní Afriku s nominálem 25 feniků a přetiskem, skládajícím se ze dvou slov ***Deutsch-Südwestafrika***

*Stamp of German South-West Afrika second emission in denomination of 25 pfennige with the overprint consisted of two words **Deutsch-Südwestafrika***

Známka druhé emise pro Německou jihozápadní Afriku s nominálem 50 feniků a přetiskem, skládajícím se ze dvou slov ***Deutsch-Südwestafrika***

*Stamp of German South-West Afrika second emission in denomination of 50 pfennige with the overprint consisted of two words **Deutsch-Südwestafrika***

Německé říšské poštovní muzeum

German Reich Post Museum

Okahandja Poštovní úřad

Okahandja Post Office

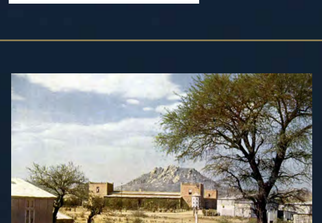

Okahandja

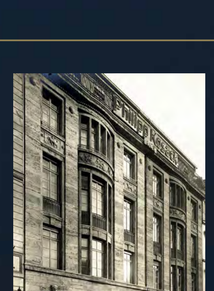

Obchod Philippa Kosacka v Berlíně

Philipp Kosack's shop in Berlin

Mapa Německé jihozápadní Afriky

Map of German South-West Afrika

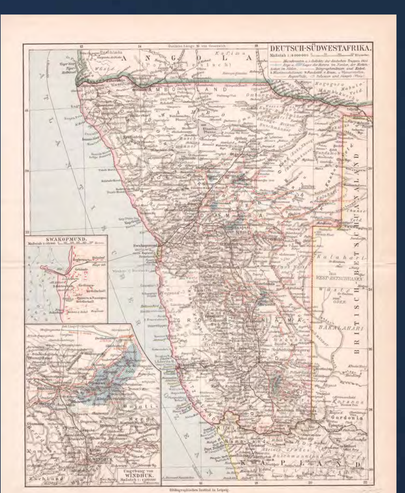

Původní majitel území Německé jihozápadní Afriky

Original owner of German South-West Africa territory

Adolf Luderitz (1834–1886)

Německá jihozápadní Afrika (Deutsch-Südwestafrika)

Německý obchodník Adolf Lüderitz koupil území v oblasti ***Angra Pequeña*** od domorodého náčelníka. Po něm se také jmenuje město Lüderitz, i nedaleké pobřeží. Území bylo 24. dubna 1884 začleněno pod správu Německého císařství, aby se zabránilo možnému vlivu Velké Británie. Německá vlajka byla v Jihozápadní Africe definitivně vztyčena 7. srpna 1884. V dubnu 1885 byla založena Německá koloniální společnost pro jihozápadní Afriku ***(Deutsche Kolonialgesellschaft für Südwest-Afrika)***, která brzy koupila majetek Lüderitzovy zkrachovalé společnosti. Německá jihozápadní Afrika byla jedinou německou kolonií, kde se ve velkém počtu usídlovali němečtí osadníci. Ti byli nalákáni do kolonie ekonomickými možnostmi těžby diamantů a mědi, a také příležitostí zisku v oblasti zemědělství. V roce 1902 měla kolonie 200 000 obyvatel, z nichž pouze 2 595 byli Němci. Do roku 1914 se zde usadilo dalších 9 000 německých osadníků. Po skončení první světové války se území dostalo pod britskou kontrolu a poté pod mandát jihoafrické Ligy národů. Dne 21. března 1990 se tato bývalá německá kolonie stala nezávislou zemí jménem Namibie.

German South-West Africa (Deutsch-Südwestafrika)

*The German merchant Adolf Lüderitz bought the territory in the **Angra Pequeña** area from an indigenous chief. The town of Lüderitz and the nearby coast is named after him. The territory was incorporated under the administration of the German Empire on 24 April 1884 to avoid the possible influence of Great Britain. The German flag was finally raised in South-West Africa on 7 August 7 1884. The German colonial society for Southwest Africa **(Deutsche Kolonialgesellschaft für Südwest-Afrika)** was founded in April 1885 and soon bought the assets of Lüderitz's bankrupt company. German South-West Africa was the only German colony where German colonists settled in large numbers. They were lured to the colony by an economic opportunity in mining diamonds and copper, as well as a vision of profit in agriculture. The colony consisted of 200 000 inhabitants, of whom only 2 595 were Germans in 1902. By 1914, another 9 000 German colonists had settled there. After the end of the First World War, the territory came under British control, and afterwards under the mandate of the South African League of Nations. This former German colony has become an independent country called Namibia on 21 March 1990.*

Philipp Kosack (1869–1938)

Německý obchodník s filatelistickým zbožím

German Philately Trader

Philipp Kosack

Philipp Kosack se narodil 7. října 1869 v Berlíně jako syn židovského výrobce doutníků. V roce 1890 otevřel svůj vlastní obchod v Neuen Königstrasse 38, kde nabízel vedle tabákových výrobků i poštovní známky. Zanedlouho si uvědomil jejich prodejní potenciál a následně se zaměřil výhradně na obchod se známkami a své působiště přesunul do Burgstrasse 13. Již v roce 1891 publikoval inzeráty a od roku 1900 pořádal první velké aukce poštovních známek v Německu. V roce 1872 založené Říšské poštovní muzeum, první poštovní muzeum na světě a dnes Muzeum komunikací v Berlíně, mělo velký zájem o získání dvou nejznámějších poštovních známek – slavnou ***One Penny Red a Two Pence Blue „Post Office"*** z ostrova Mauricius. Vzhledem k tomu, že muzeum nedisponovalo dostatečnými finančními prostředky k nákupu těchto rarit, obrátilo se právě na Philippa Kosacka za pomocí. Ten muzeu výměnou za zbytky německých koloniálních známek nabídl v roce 1901 ***One Penny Red*** a v roce 1904 za směnnou hodnotu v přepočtu 1400 liber šterlinků, resp. 28 500 zlatých marek ***Two Pence Blue „Post Office"***.

Mezi takto získanými zbytky německých koloniálních známek byly i oficiálně nevydané 2 nominální hodnoty 25 a 50 feniků s přetiskem ***Deutsch-Südwest-Afrika***. Philipp Kosack byl skvělý obchodník a uvědomoval si, že pokud by se mu podařilo získat některou z těchto známek na dopise, který by prošel běžným poštovním provozem, měl by v rukách absolutní raritu německé koloniální poštovní historie. Nalepil tedy známku s nominální hodnotou 50 feniků na obálku, kterou opatřil svou vlastní adresou a vypravil svého obchodního příručího do Německé jihozápadní Afriky. Ten skutečně dorazil na místo určení a dne 21. října 1901 na poštovním úřadě ve městě Okahanja dopis podal jako doporučenou zásilku. Dopis dorazil do Berlína dne 16. prosince 1901, o čemž svědčí razítko na rubové straně dopisu.

Tímto způsobem vznikla jedna z nejvzácnějších celistvostí německé koloniální říše. Není přesně známo, kolik obdobných dopisů existuje, ale odborná filatelistická literatura uvádí dva, maximálně tři exempláře.

Philipp Kosack

*Philipp Kosack was born on 7 October 1869 in Berlin as the son of a Jewish cigar manufacturer. In 1890 he opened his own shop at Neuen Königstrasse 38, where he offered postage stamps in addition to tobacco products. He soon realized their sales potential, decided to focus exclusively on postage stamps, and moved his office to Burgstrasse 13. In 1891 he already published ads, and since 1900 he started organizing the first large-scale postage stamps auctions in Germany. Founded in 1872, the Reich Postal Museum, the world's first Postal Museum – and nowadays the Museum of Communications – in Berlin, was very interested in acquiring two of the most famous postage stamps – the famous **One Penny Red** and **Two Pence Blue "Post Office"** from Mauritius Island. Since the museum did not have sufficient funds to purchase these rarities, it turned to Philipp Kosack for help. He offered the museum **One Penny Red** in 1901 in exchange for the remains of German colonial stamps and **Two Pence Blue "Post Office"**, at the exchange rate of 1 400 Pounds, or 28 500 gold Marks.*

*Among the remnants of German colonial stamps, he obtained two officially unissued denominations of 25 and 50 pfennige with the overprint **Deutsch-Südwest-Afrika**. Philipp Kosack was a great trader and he realized that if he could get any of these stamps on a cover that would go through normal postal traffic, he would have an absolute rarity of German colonial postal history in his hands. Hence he attached the stamp with a nominal value of 50 pfennige on an envelope bearing his own address, and sent out his business assistant to German South-West Africa. He indeed arrived at the destination and he submitted the cover as a registered mail at The Post Office in the city of Okahanja on 21 October, 1901. The cover arrived in Berlin on 16 December 1901, as evidenced by the stamp on the reverse side of the cover.*

In this way, one of the rarest postal covers of the German colonial empire was created. It is not known exactly how many similar covers exist, but philatelic literature lists two or a maximum of three specimens.

Roman Šorejs

LETECKÝ DOPIS 1918

AIRMAIL LETTER OF 1918

Historický úvod

Podpis Brestlitevské mírové smlouvy dne 3. března 1918 mezi Německem, Rakousko-Uherskem, Bulharskem, Tureckem a sovětským Ruskem znamenal pro Rusko ztrátu podstatné části území Ukrajiny, kterou dle podepsané smlouvy obsadily německá a rakousko-uherská armáda. Tato geopolitická změna na jedné straně poskytla bezpečí východním regionům Rakousko-Uherska, které se již nemusely obávat ruského útoku, na straně druhé vysunula rakousko-uherskou armádu tak daleko od vlastního teritoria, že bylo velmi komplikované a časově náročné doručit urgentní zprávy mezi Vídní, Kyjevem a Oděsou, kde sídlily klíčové rakousko-uherské vojenské úřady.

Historical Background

The Treaty of Brest-Litovsk signed on 3 March 1918 by Germany, Austro-Hungary, Bulgaria, Ottoman Empire and Soviet Russia reserved the large portion of the Ukraine for Germany and Austro-Hungary allowing these countries to take the military control over the Ukrainian territory. The geopolitical change on one side delivered peace and security to the Eastern part of the Austro-Hungary, because of preventing any Russian attack on the area, but on the other side the Austro-Hungarian armies were moved to long distance from own territory, that it becomes very complicated and time consuming to deliver any urgent message between Vienna–Kiev and Odessa, where the main Austro-Hungarian military authorities resided.

Dobová pohlednice ministerstva války ve Vídni (prošlá 1916)

Historic postcard of the Ministry of War in Vienna (sent in 1916)

Letecký dopis odeslaný příslušníkem letecké základny Lvov kolegovi na leteckou základnu Krakov (1918)

Airmail letter mailed by member of the Lviv Air Base to his colleague serving at the Cracow Air Base (1918)

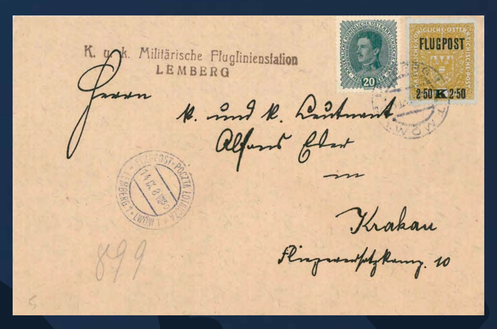

Letecká poštovní linka

Rakousko-uherské vojenské letectvo proto zahájilo dne 31. března 1918 pravidelnou leteckou přepravu poštovních zásilek na civilní letecké lince Vídeň–Krakov–Lvov–Proskurov–Kyjev, jelikož bylo jedinou státní organizací disponující dostatečnou flotilou letadel. Letecká přeprava pošty byla v úseku Vídeň–Krakov–Lvov, který vedl nad územím samotné monarchie, otevřena i civilním uživatelům. Pošta na úseku Lvov–Proskurov–Kyjev byla dopravována jen pro úřední a vojenské osoby, jelikož z větší části vedla nad okupovaným ukrajinským územím, kde nemohla být garantována bezpečnost leteckého provozu. Poslední úsek Kyjev–Oděsa již nebyl zprovozněn, pošta zde byla dopravována vlakem. V červenci 1918 byla krátce provozována letecká poštovní přeprava na trase Budapešť–Vídeň.

Airmail Route

The Austro-Hungarian Air Force started the regular airmail operation on the civil route Vienna–Cracow–Lviv on 31 March 1918, because the Air Force was the only governmental entity having the sufficient fleet of the aircrafts. The airmail delivery on the line Vienna–Cracow–Lviv executed over the own Austro-Hungarian territory was open also for the civil users of the postal services. The airmail delivery on the route Lviv–Proskurov–Kiev was allowed only for the civil and military authorities, because the flight was executed mainly over the occupied territory, where the service safety couldn't be guaranteed. The last section Kiev–Odessa was never open, the mail was carried by train. A route Budapest–Vienna was flown only during July 1918.

Vojenská mapka Rakousko-Uherska s vyznačenou leteckou trasou Vídeň–Krakov–Lvov

Military map of the Austro-Hungary with the airmail route Vienna–Cracow–Lviv

Rakouské a uherské letecké poštovní známky z roku 1918

Austrian and Hungarian airmail stamps of 1918

Těžší služební letecký dopis odeslaný dne 5. září 1918 velitelstvím Rakousko-Uherského leteckého sboru z Vídně na Vojenskou leteckou stanici Lvov dopravený leteckou poštovní linkou Vídeň–Krakov–Lvov.

Heavy official airmail letter sent on 5 September, 1918 by the Austro-Hungarian Air Force Headquarters to the Military Air Base at Lviv (Lwów/Lemberg) being transported on the air route Vienna–Cracow–Lviv.

Poštovní známky a výplatné dopisu

Rakouská pošta vydala dne 30. března 1918 tři letecké poštovní známky určené k vyplácení poštovních zásilek přepravovaných po trati Vídeň–Krakov–Lvov (Mi. 225-227). Známky platily do 15. října 1918, kdy byla letecká poštovní přeprava na této trati ukončena. Uherská pošta vydala letecké poštovní známky, které platily jen v červenci 1918 (Mi. 210-211).

Vyobrazený dopis byl dopraven přes dva letecké úseky (Vídeň–Krakov a Krakov–Lvov), takže základní letecké poštovné činilo 2x 1,50 K. Vzhledem k vyšší váze dopisu bylo ale nutno ještě doplatit 2x 3 K + 1 K manipulační poplatek. Celkové poštovné tedy činilo 10 K a bylo uhrazeno příslušnými známkami letecké emise 1918 vytištěnými na bílém papíře s perforací 12 ½. Vystavený dopis je vyobrazen na straně 349 legendární knihy Ulricha Ferchenbauera ***Österreich 1867–1918, Handbuch und Spezialkatalog*** vydané ve Vídni 2008.

Postage Stamps and Postage Paid for the Letter

Austrian Postal Administration issue three airmail stamps for the route on 30 March 1918 (Mi. 225-227). The stamps were valid until 15 October 1918, when the airmail transportation was stopped. The Hungarian Postal Administration issued the airmail stamps, which were valid only during July 1918 (Mi. 210-211).

The displayed letter has been transported through two sections of the route (Vienna–Cracow and Cracow–Lviv), therefore the basic airmail fee amounted to 2x 1,50 K. Because of the weight of the letter it was needed to pay in addition 2x 3 K as well as 1 K for the handling fee. The aggregated postage therefore amounted to 10K being paid with the Austrian airmail stamps on the white paper with 12 ½ perforation. The displayed letter has been shown on page 349 of the legendary book of Ulrich Ferchenbauer ***Österreich 1867–1918, Handbuch und Spezialkatalog*** *published in Vienna in 2008.*

Vojenské letecké úřady

Odesílatelem dopisu bylo velitelství leteckého sboru ve Vídni, které představovalo nejvyšší vojenský úřad řídící celé rakousko-uherské letectvo. Velitelství sídlilo v budově ministerstva války (k.u.k. Kriegsministerium, Stubenring 1) a jeho poštovní záležitosti vyřizovala nedaleká vídeňská hlavní pošta, kde byl podán i vyobrazený dopis (pošta ***1/1 Wien 1***, Fleischmarkt 19). Leteckou základnu v Krakově provozovala letecká náhradní setnina 10 (Fliegerersatzkompanie 10, FLEK 10). Letecká základna ve Lvově byla sídlem leteckého etapního parku 4 (Fliegeretappenpark 4, FLEP 4) podřízeného 4. rakousko-uherské armádě.

Air Force Authorities

*The sender of the letter was the Air Force Headquarters in Vienna representing the supreme military authority commanding all the Austro-Hungarian Air Force. The command was residing in the Ministry of War building (k.u.k. Kriegsministerium, Stubenring 1) and its postal matters were executed by the nearby located Main Post Office of Vienna (**1/1 Wien 1** post office at Fleischmarkt 19), where the letter was mailed. The Cracow Air Base was operated by the Air Replacement Company # 10 (Fliegerersatzkompanie 10, FLEK 10). The Lviv Air Base was occupied by Air Rear Park # 4 (Flieger-Etappenpark 4, FLEP 4) subordinated to the 4th Austro-Hungarian Army.*

Letadlo Hansa Brandenburg

Letecká poštovní přeprava byla vykonávána bombardovacími letouny Hansa Brandenburg C.I. Tento letoun byl zkonstruován Ernstem Heinkelem roku 1915 pro německou firmu Hansa und Brandenburgische Flugzeug-Werke a od roku 1916 byl vyráběn také v Rakousko-Uhersku. Letoun byl určen pro dva muže, jeho dolet činil 400 km, maximální letová hladina pak 5 000 metrů a mohl dostáhnout rychlosti až 110 km/h. Kromě kulometu mohl nést až 100 kg bomb. Pro přepravu pošty byl využíván nejen v Rakousko-Uhersku, ale i v Rakouské republice a Československu.

Hansa Brandenburg Aircraft

The airmail delivery has been executed by the Hansa Brandenburg C.I. bombing aircraft. The device has been designed by Ernst Heinkel in 1915 for the German manufacturer Hansa und Brandenburgische Flugzeug-Werke and it has been produced in Austro-Hungary since 1916. The aircraft was prepared for two men crew with the maximum flight radius of 400 km, the maximum service ceiling of 5 000 meters and maximum speed 110 kmph. It was equipped with two machine guns and it could transport up to 100 kg of the bombs. It has been used for the mail transportation not only in the Austro-Hungary, but also in the Austrian Republic and Czechoslovakia.

Fotografie letounu Hansa Brandenburg C.I.

Photograph of the Hansa Brandenburg C.I. aircraft

Rakouská letecká známka z roku 1925 ukazující pilota stojícího vedle letounu Hansa Brandenburg C.I.

Austrian airmail stamp from 1925 showing a pilot next to his Hansa Brandenburg C.I. aircraft

PRVNÍ NOVINOVÉ ZNÁMKY SVĚTA – RAKOUSKÉ MERKURY, VYDÁNÍ 1851, 1856

WORLD'S FIRST NEWSPAPER STAMPS – AUSTRIAN MERCURY, ISSUED 1851, 1856

Velký státní znak Rakouského císařství

Imperial Coat of Arms of the Empire of Austria

Rakouské císařství bylo první zemí na světě, která vydala novinové známky. Tyto známky byly používány k vyplácení poštovného za poštovní přepravu novinových zásilek. Součástí Rakouského Císařství bylo Království Lombardsko-Benátské. Na jeho území také platily novinové známky – Rakouské Merkury. Jako platidlo se v Rakouském Císařství používala měna Kreuzer (Krejcar), oproti tomu v Lombardsko-benátsku se používala měna Centisimi. Autorem grafického návrhu prvních novinových známek byl významný rakouský grafik a rytec Josef Axmann (1793 Brno – 1873 Salzburg).

Motivem na známce je vyobrazení hlavy římského boha Mercuria, ochránce cest a hranic, tradičního symbolu poštovnictví. Merkur na známce je vyobrazen hledící vlevo s okřídleným kloboukem.

Počátek platnosti byl od 1. ledna 1851. Známky byly vydány bez uvedené nominální hodnoty. Nominální hodnota byla určena pouze barvou známek. 1 ledna 1851 vyšly novinové známky ve třech hodnotách a barevných provedeních:
Modrý Merkur – určený pro úhradu poštovného za 1 výtisk novin
Hodnota známky 0,6 Kr = 3 C
Žlutý Merkur – určený pro úhradu poštovného za 10 výtisků novin
Hodnota známky 6 Kr = 30 C
Růžový Merkur – určený pro úhradu poštovného za 50 výtisků novin
Hodnota známky 30 Kr = 1,5 L

Vydávání Merkurů

Merkury se dodávaly ve 100 ks arších jednotlivým vydavatelstvím novin na základě objednávky a zaplacení. V těchto vydavatelstvích pak jimi byly frankovány a až poté doručeny na pošty k jejich následnému odeslání. Praxe však brzy ukázala, že poptávka po žlutých a růžových merkurech (sloužících pro hromadná podání) je mizivá. Proto se od října 1852 začaly žluté merkury používat pro úhradu poštovného za jeden výtisk novin – stejně jako modré merkury. Růžové merkury se stejným způsobem začaly používat od března 1856. Důvodem tohoto opatření bylo vypotřebování již vytištěných zásob. K vypotřebování zásob došlo velmi rychle – cca během jednoho měsíce. Toto je dokladem velké vzácnosti žlutých a růžových merkurů – jak poštovně neupotřebených, tak razítkovaných.

Březen 1856 – vychází Rumělkový Merkur, který měl nahradit Žlutého Merkura (pro hromadné podání 10 výtisků novin).

Z důvodu nízké poptávky bylo však zanedlouho rozhodnuto, že platnost Rumělkového Merkura bude ukončena 31. prosince 1858. Po tomto datu byly zbylé zásoby vytištěného nákladu Rumělkového Merkura zničeny. Celkový náklad byl pouze 120 000 kusů a většina zásob k datu ukončení platnosti se nacházela ve skladech, kde byla zničena. Tímto došlo k tomu, že vznikla rarita mimořádného významu. Ing. Edwin Muller (1898–1962), jeden z největších znalců rakouských známek v celých dějinách filatelie) uvádí, že se dochovalo 30–40 poštovně nepoužitých rumělkových merkurů (různých úrovní kvality) a pouze sedm razítkovaných. Nejsou dochované žádné noviny, výstřižky, adresní štítky s touto známkou.

Celkové náklady jednotlivých známek:
Modrý Merkur: 135 000 000 kusů, Žlutý Merkur: 720 000 kusů
Růžový Merkur: 240 000 kusů, Rumělkový Merkur: 120 000 kusů

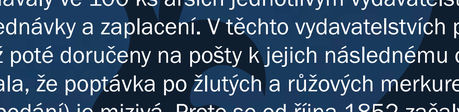

Ukázka poštovně neupotřebených Modrých Merkurů různých odstínů a střihů

A sample of postal unused Blue Merkuries of various shades and cuts

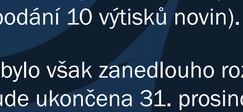

Modrý Merkur opatřený jednokruhovým razítkem JAWOROW. Razítko je vzácně provedeno modrou barvou. Také ukázky vzácného použití němých razítek na Modrých Merkurech.

Blue Mercury bearing JAWOROW single circle stamp. The stamp is rarely made in blue. Also examples of the rare use of mute stamps on Blue Mercuries.

The Austrian Empire was the first country in the world to issue newspaper stamps. These stamps were used to pay postage for newspaper shipments. The Kingdom of Lombardy-Venetia was part of the Austrian Empire. Newspaper stamps – the Austrian Mercury – were also valid on its territory. The Kreuzer (Krejcar) currency was used as currency in the Austrian Empire, while the Centisimi currency was used in Lombardy-Venetia. The author of the graphic design of the first newspaper stamps was the prominent Austrian graphic artist and engraver Josef Axmann (1793 Brno – 1873 Salzburg).

The motif on the stamp is a depiction of the head of the Roman god Mercurius, the protector of roads and borders, a traditional symbol of the postal service. Mercury on the stamp is depicted facing left, wearing a winged hat.

The beginning of validity was from 1 January 1851. The stamps were issued without a stated face value. The face value was determined only by the colour of the stamps. On 1 January 1851, newspaper stamps were issued in three values – colour versions:

Blue Mercury – intended for payment of postage for 1 copy of the newspaper
Stamp value 0.6 Kr = 3 C

Yellow Mercury – intended for payment of postage for 10 copies of the newspaper
Stamp value 6 Kr = 30 C

Pink Mercury – designed to cover postage for 50 newspaper copies. Stamp value 30 Kr = 1.5 L

Rumělkový Merkur – známka se vyznačuje skvěle zachovalým, výrazným tmavým odstínem cihlově červené barvy, jedná se o raný tisk Frühdruck s jasnými tiskovým znaky

Vermilion Mercury *– the stamp is characterized by a well-preserved distinctive dark shade of brick-red colour, this is an early Frühdruck print with clear printing marks*

Typ I
Type I

Typ II
Type II

Typ III
Type III

Mercury emissions

Mercuries were delivered in sheets of 100 stamps to individual newspaper publishers based on order and payment. They were then franked by them in these publishing houses and only then delivered to the post office for their subsequent dispatch. However, practice soon showed that the demand for Yellow and Pink Mercuries (used for mass submissions) was low. Therefore, from October 1852, Yellow Mercuries began to be used to pay the postage for one copy of the newspaper – as well as Blue Mercuries. Pink Mercuries began to be used in the same way from March 1856. The reason for this measure was the exhaustion of already printed stocks. The stocks were used up very quickly within about one month. This is proof of the great rarity of the Yellow and Pink Mercuries both unpostally used and postmarked.

March 1856 – the Vermilion Mercury is published, which was supposed to replace the Yellow Mercury (10 copies of the newspaper for mass submission).

However, due to low demand, it was soon decided that the Vermilion Mercury would expire on 31 December 1858. After that date, the remaining stocks of the Vermilion Mercury were destroyed. The total shipment was only 120 000 units and most of the stock at the expiration date was in warehouses where it was destroyed. This resulted in the creation of a rarity of extraordinary significance. Ing. Edwin Muller (1898–1962), one of the greatest connoisseurs of Austrian stamps in the entire history of philately) states that 30–40 unused Vermilion Mercuries (of various quality levels) and only seven stamped ones have survived. There are no surviving newspapers, clippings, address labels with this stamp.

Total number of copies of individual stamps:
Blue Mercury: 135 000 000 pieces, Yellow Mercury: 720 000 pieces
Pink Mercury: 240 000 pieces, Vermilion Mercury: 120 000 pieces

Růžový Merkur na výstřižku adresního štítku opatřený dvoukruhovým razítkem GOISERN a datem 30. 12.

Pink Mercury *on a cut-out of the address label with the double-circle stamp GOISERN and the date 30. 12.*

Žlutý Merkur, poštovně neupotřebený exemplář světle okrově žluté barvy a žlutý Merkur, poštovně upotřebený, označený jednokruhovým razítkem KLAGENFURT

Yellow Mercury, unused, light ochre yellow and Yellow Mercury, used, marked with single circle stamp KLAGENFURT

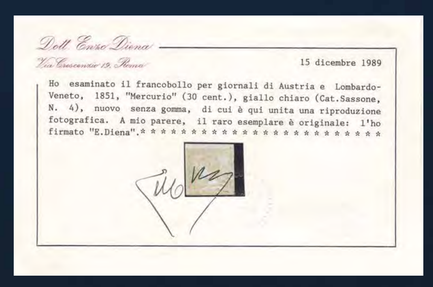

Certifikáty

Certificates

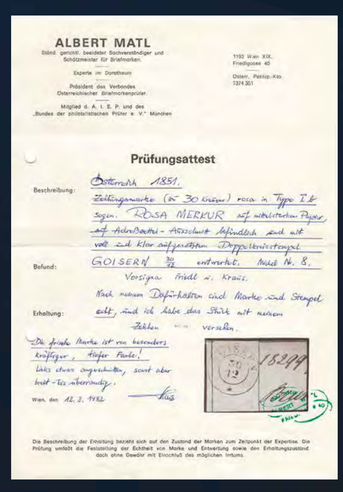

Příklady použití Modrých Merkurů na kompletních novinových páskách: Novinová páska opatřená jedním exemplářem Modrého Merkura a adresou předplatitele, sloužila pro jeden výtisk novin. Použitá razítka:
ERLAU
GLEICHENBERG
UDINE
WIEN

Usiage of Blue Mercuries on complete newspaper strips:
A newspaper strip with one copy of the Blue Mercury and the subscriber's address was used for one copy of the newspaper.
Stamps used:
ERLAU
GLEICHENBERG
SMOKE
VIENNA

PRESTIGE PHILATELY
CLUB PRAGUE

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

ZNÁMKA NADĚJE

STAMP OF HOPE

Na území Československa žilo po vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava (15. března 1939) přes 120 000 občanů, kteří se hlásili k židovské etnické skupině. Během druhé světové války se podařilo asi 30 tisícům Židů emigrovat, drtivá většina ostatních byla deportována. Na konferenci v berlínském předměstí Wannsee (konané 20. ledna 1942) bylo dohodnuto a definováno konečné řešení židovské otázky – masové vyvražďování. Proto se odhaduje, že až na několik výjimek byla většina deportovaných Židů zavražděna.

After the establishment of the Protectorate Bohemia and Moravia (15 March 1939), more than 120 000 citizens who claimed to belong to the Jewish ethnic group lived in the territory in Czechoslovakia area. During World War II, about 30 000 Jews managed to emigrate, most of others were deported. At the conference in the Berlin suburb of Wannsee (20 January 1942), the final solution to the Jewish question was arranged and defined – mass extermination. Therefore, it is estimated that, with a few exceptions, most of the deported Jews were murdered.

Definitivní podoba vydané známky

The final form of the issued stamp

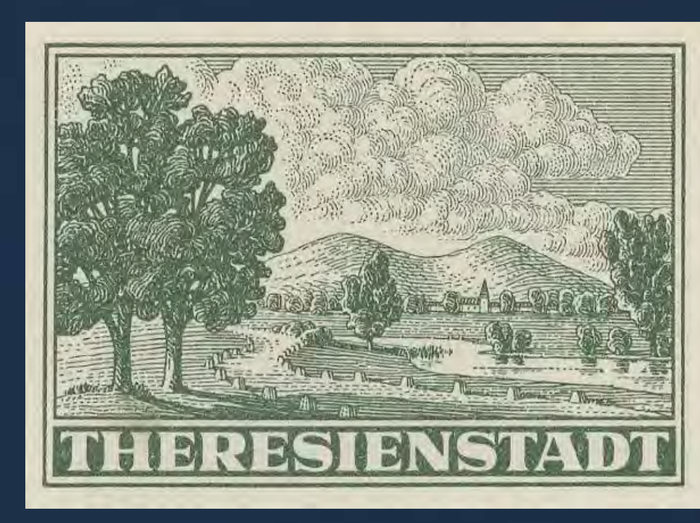

Původní obraz malíře Šimberky

Original painting of the painter Šimbera

Koncentrační tábor Terezín

Pro účely židovského ghetta byla speciálně vyčleněna budova Hlavní pevnosti, zatímco budova Malé pevnosti sloužila jako věznice gestapa. Realizace samotného plánu řešení židovské otázky byla urychlena ihned po nástupu zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha do funkce (nastoupil do úřadu 27. září 1941). Dne 24. listopadu 1941 dorazil do Terezína první transport deportovaných židovských občanů. ***„Židovské sídliště"*** v Terezíně nacisté zřídili jako zástěrku zakrývající jejich skutečné úmysly. Za zdmi terezínské pevnosti probíhali každodenní represe, šikana a nelidské zacházení se životy zdejších obyvatel – vězňů. Ghetto bylo záhy přeplněno lidmi. Průměrný počet vězňů za čtyři roky existence ghetta se pohyboval mezi třiceti až čtyřiceti tisíci (před druhou světovou válkou zde žilo asi 7 000 lidí včetně vojenské posádky). Terezínské ghetto bylo tajně koncipováno jako průchozí tábor pro protektorátní a přestárlé německé Židy na jejich cestě do vyhlazovacích táborů. Často jedinou nadějí obyvatel tábora byl kontakt s příbuznými, kteří měli větší štěstí a nemuseli do tábora. Kontakt mohl probíhat jedině prostřednictvím poštovních zásilek. Poštovní styk občanů s obyvateli ghetta byl sice možný, avšak značně regulovaný. Dle výnosu protektorátní poštovní zprávy z 5. května 1943 byla zavedena připouštěcí nálepka (známka bez nominální hodnoty), jejímž účelem bylo odlišit balíky pro vězně směřující do tábora. Ve zmíněném výnosu byly ošetřeny i podmínky, podle kterých byla balíková známka přidělována příbuzným držených vězňů. Celý tento proces byl detailně naplánován a dodnes je předmětem bádání početné skupiny historiků. Samotné balíkové známky se poprvé objevily v poštovním provozu v druhé půlce července roku 1943.

Concentration camp Terezín

*The Main Fortress building was specially set for the purposes of the Jewish ghetto, while the Small Fortress building served as a Gestapo prison. The implementation of the plan to solve the Jewish question was accelerated immediately after the entry of the representative Reich Protector Reinhard Heydrich into office (27 September 1941). On 24 November 1941, the first transport of deported Jewish citizens arrived in Terezín. The **"Jewish settlement"** in Terezín was set up by the Nazis as a cover to hide their true meaning. Behind the walls of the Terezin Fortress, daily repression, bullying and inhumane treatment of the lives of the prisoners took place. The ghetto was soon crowded with people. The average number of prisoners during the four years of the ghetto's existence was between thirty and forty thousand (before the Second World War, about seven thousand people lived here, including the military garrison). The Terezín ghetto was secretly conceived as a transit camp for protectorate and overage German Jews on their way to the extermination camps. Often the only hope of camp residents was contact with relatives who were luckier and did not have to go to the camp – through post. Postal communication between citizens and ghetto residents was possible, but highly regulated. According to the statement of the protectorate postal message of 5 May 1943, a special stamp without nominal value was introduced, the purpose of which was to differentiate parcels for prisoners heading to the camp. The mentioned statement also dealt with the conditions under which the parcel stamp was allocated to relatives of prisoners. This entire process was planned in detail and is still the subject of research by a large group of historical researchers. Parcel stamps themselves first appeared in postal traffic in the second half of July 1943.*

Fotografie Terezínské pevnosti

Photography of Fortress Terezín

Popis vyobrazeného tiskového listu

Výše je vystaven poštovně nepoužitý kompletní tiskový list balíkových známek s motivem Terezína. První sloupec známek není v levé části perforován – chybí perforační řada mezi prvním sloupcem známek a okrajem archu. Tato chyba byla způsobena chybným postupem při výrobě známek v tiskárně – namísto prozoubkování levého okraje byl proveden dvojitý úder perforace mezi čtvrtou a pátou řadou známek – jedná se o velmi vzácné tzv. diamantové zoubkování. Kompletních tiskových archů Terezínských známek se dochovalo pouze několik kusů, z nichž zhruba jedna polovina je nezoubkovaná a druhá polovina zoubkovaná. Ve Státní tiskárně cenin jsou uloženy dva nezoubkované tiskové listy (archy o 25 ZP) terezínských známek, z nichž jeden je opatřen průpichy Specimen a schvalovacím podpisem s datem 12. června 1943. Všechny dochované tiskové listy jsou samozřejmě nepoužité. Vystavený arch s diamantovým zoubkováním a vynechaným zoubkováním v první řadě je na zadní straně opatřen původním svěžím lepem a je ověřen znaleckou značkou profesora Gilberta. ***Do dnešní doby je vystavený exemplář jediným známým kusem v tomto provedení.***

Description of the exposed se-tenant sheet

*Above is a postally unused complete printed sheet of parcel stamps with the Terezín motif. The first column of stamps is not over-perforated in the left part – the perforation row between the first column of stamps and the edge of the sheet is missing. This error was caused by a faulty stamp production procedure at the printer – instead of serrations on the left edge, a double punch perforation was made between the fourth and fifth column of stamps – this is a very rare so-called diamond perforation). Only a few pieces of complete printed sheets of Terezín stamps have survived, of which approximately one half is imperforated and the other half perforated. Two imperforated printing sheets (sheets of 25 ZP) of Terezín stamps are deposited in the State Treasure Printing Office, one of which has Specimen punches and an approval signature dated 12 June 1943. All surviving press sheets are unused of course. The exhibited sheet with diamond perforation and omitted serrations in the first row has the original mint glue on the reverse and is authenticated by Professor Gilbert. **To date, the displayed specimen is the only known piece in this design.***

Balíková nálepka (známka) s motivem Terezína

Tzv. balíkové připouštěcí známky pro ghetto Terezín byly vydány 10. července 1943. Tisk známek byl obstarán v Tiskárně bankovek Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze, kde v téže době vznikaly i terezínské bankovky. Autorem grafického návrhu byl její zaměstnanec Bedřich Fojtášek (1909–1990), jinak tvůrce či spolutvůrce mnoha československých i protektorátních bankovek. Dle některých domněnek za inspiraci motivu mohl sloužit kompozičně velmi podobný obraz terezínské krajiny od malíře Františka Šimbery, jenž vyšel roku 1930 také jako pohlednice. Tisková forma měla několik podob. Základní formou byl tiskový list o 25 známkových polích (5 x 5 známek, jak je možné vidět níže z vystaveného exempláře). Dále v průběhu tisku byly z této tiskové formy odříznuty oba horní rohové čtyřbloky, které byly použity k tiskům propagačních aršíků a zmenšených tiskových archů. Celkem se odhaduje, že bylo vyrobeno zhruba 100 000 kusů jednotlivých známek.

Package hinge (stamp) with the image of Terezín

Parcel admission stamps for the Terezín ghetto were issued on 10 July 1943. The printing of the stamps was done at the Banknote Printing Office of the National Bank of Bohemia and Moravia in Prague, where Terezín banknotes were also produced at the same time. The author of the graphic design, Bedřich Fojtášek, was its employee. He was also the creator or co-creator of many Czechoslovak and protectorate banknotes. According to some assumptions, the motif of stamp could have been inspired by a compositionally very similar painting of the Terezín landscape by the painter František Šimbera, which was also published as a postcard in 1930. The print form had several forms. The basic form was a press sheet with 25 stamp fields (5 x 5 stamps, as can be seen below from the exhibited specimen). Furthermore, during the printing process, both upper corner blocks of four were cut off from this printing form, which were used to print promotional leaflets and reduced printing sheets. In total, it is estimated that approximately 100 000 individual stamps were produced.

Bedřich Fojtášek
(1909–1990)

Pachuť v očích předních sběratelů po převratu

Od převratu v roce 1948 až do roku 1989 se protektorátní známky, včetně terezínských balíkových známek nesměly veřejně prodávat. Samotné sbírání a hledání těchto balíkových známek bylo do jisté míry předními filatelisti odsuzováno. Mezi nejhlasitější kritiky patřil nestor československé filatelie, Karel Rix, který byl sám po tři roky vězněm terezínského ghetta. Ihned po válce ve filatelistickém časopise Tribuna filatelistů – nově pod názvem Československá filatelie vyšel v čísle ze 4. července 1945 článek, v němž začala redakce zpochybňovat tzv. terezínskou známku následujícími řádky:

„Většině našich sběratelů bude alespoň z doslechu známa tzv. terezínská známka, zavedená střešovickou odbočkou SS pro zásilky potravin do terezínského ghetta. Tato nálepka se vydávala na žádost terezínských vězňů asi jednou za 3 měsíce jejich příbuzným nebo přátelům v tzv. protektorátě a musela být nalepena na zásilce potravin, určené pro Terezín. Doprava dála se buď poštou (do 20 kg) nebo dráhou (až 35 kg). Nálepku přilepila pošta nebo dráha na balík, aby SS v Terezíně měli kontrolu. Jen neznalost nebo zištnost mohly povýšiti tuto poukázku hladu na známku, za niž se požadovaly a snad i platily tisícové částky. S poštovnictvím ani s dopravou neměla nálepka nic společného a nemůže míti také nic společného s filatelií. Nepoužitá může býti nanejvýš dokladem, že nesplnila svůj jediný úkol, přilepšiti nedočkavě čekajícímu vězni proto, že příjemci byl bližší vlastní zisk než volání hladovějícího."

Je to již téměř 90 let od konce období židovského pronásledování během II. světové války – tohoto období je terezínská známka svědkem. Samotná známka a terezínský poštovní provoz jsou však stále oblíbeným tématem badatelů.

Bad taste in the eyes of leading collectors after the coup

From the communist coup in 1948 until 1989, protectorate stamps, including the Terezin parcel stamps, were not allowed to be sold publicly. However, the very act of collecting and searching for this parcel stamps has been criticised upon by leading philatelists in the first years after World War II. Among the most vocal critics was the master of Czechoslovak philately, Karel Rix, who was himself a prisoner of the Terezín ghetto for three years. Immediately after the war, in the philatelic magazine Tribune of Philatelists – newly titled Czechoslovak Philately, an article was published in the issue of 4 July 1945, in which the editors began to question the so-called Terezín stamps with the following lines:

"Most of our collectors will at least be familiar with the so-called Terezín stamp, introduced by the Střešovice branch of the SS for food shipments to the Terezín ghetto. This hinge was issued at the request of the Terezín prisoners about once every 3 months to their relatives or friends of the so-called protectorate and had to be stuck on the food shipment destined for Terezín. Transport was either by post (up to 20 kg) or by rail (up to 35 kg). The sticker was affixed by the post office or railway to the package so that the SS in Terezín could control it. Only ignorance or greed could elevate this hunger voucher to a stamp for which sums in the thousands were demanded and perhaps even paid. The sticker had nothing to do with the postal service or transport, and it can have nothing to do with philately either. Unused can at most be evidence that it has not fulfilled its only task, to improve the eagerly waiting prisoner because the recipient was closer to his own profit than the call of the starving."

It is almost 90 years since the end of the period of Jewish persecution during World War II. world war – the Terezín stamp is witness of this period. However, the stamp itself and the Terezín postal service are still a popular topic for historical researchers.

Přední a zadní strana popsaného exempláře, vedle těchto reprodukcí je umístěna dvojice scanů zachycující přední a zadní stranu garančního certifikátu

The front and the back side of the exposed block, there is a pair of scans, next to these reproductions, showing the front and back of the warranty certificate

000183

GARANČNÍ CERTIFIKÁT
GUARANTEE CERTIFICATE
FRANTIŠEK BENEŠ
ZNALEC · EXPERT

Na zadní straně tohoto Garančního certifikátu zepředu a zezadu ve zmenšení vyobrazený arch: protektorát Čechy a Morava, vydání Balíková připouštěcí známka pro ghetto Terezín 1943, v celém tiskovém archu o 25 známkách, v katalogu Pofis č. TA Pr1A; neupotřebený;

je pravý.

Arch má původní rozměr (233x170 mm), má svěží lep a je v bezvadné jakosti.
Na jeho levém okraji není provedena první svislá řada perforace, mezi 4. a 5. sloupcem známek je v dolní části perforace dvojitá. Jde o důsledek předčasného vyjmutí archu z perforačního zařízení (z hlediska obsluhy pohybem k sobě a do strany), kdy v průběhu této pracovní operace byl poslední úder perforační lišty proveden neúplně a na nesprávném místě.
Na levém okraji archu se nenacházejí stopy po sešití sponami, což je znak toho, že nebyl předán do distribuce.
Na zadní straně všech známek se nachází otisk znalecké značky Gilbert.
Vyobrazený a popsaný arch je mimořádně vzácný – jde o první mi známý takový exemplář.

VYSTAVENÍM TOHOTO GARANČNÍHO CERTIFIKÁTU SE NA DOBU TŘÍ LET ZAVAZUJI, ŽE ODKOUPÍM V PRAZE TENTO GARANČNÍ CERTIFIKÁT A V NĚM POPSANÝ FILATELISTICKÝ MATERIÁL ZA ČÁSTKU

—450.000,- Kč SLOVY —Čtyřistapadesáttisíckorunčeských—

V PŘÍPADĚ, ŽE BUDE NADE VŠÍ POCHYBNOST PROKÁZÁNO, ŽE VÝROK O JEHO PRAVOSTI, UVEDENÝ V TOMTO GARANČNÍM CERTIFIKÁTU, SE NEZAKLÁDÁ NA PRAVDĚ.

PŘI ZMĚNĚ VLASTNICTVÍ POPSANÉHO FILATELISTICKÉHO MATERIÁLU DOPORUČUJI VYUŽÍT MOŽNOST BEZPLATNÉ KONZULTACE S VYSTAVITELEM TOHOTO GARANČNÍHO CERTIFIKÁTU.
IN CASE OF A CHANGE OF OWNERSHIP OF THE DESCRIBED PHILATELIC MATERIAL I RECOMMEND TO TAKE POSSIBILITY OF A FREE CONSULTATION WITH THE ISSUER OF THIS GUARANTEE CERTIFICATE.

V PRAZE DNE
—1. září 2020

FRANTIŠEK BENEŠ
KLIMENTSKÁ 6, 110 00 PRAHA 1
CZECH REPUBLIC

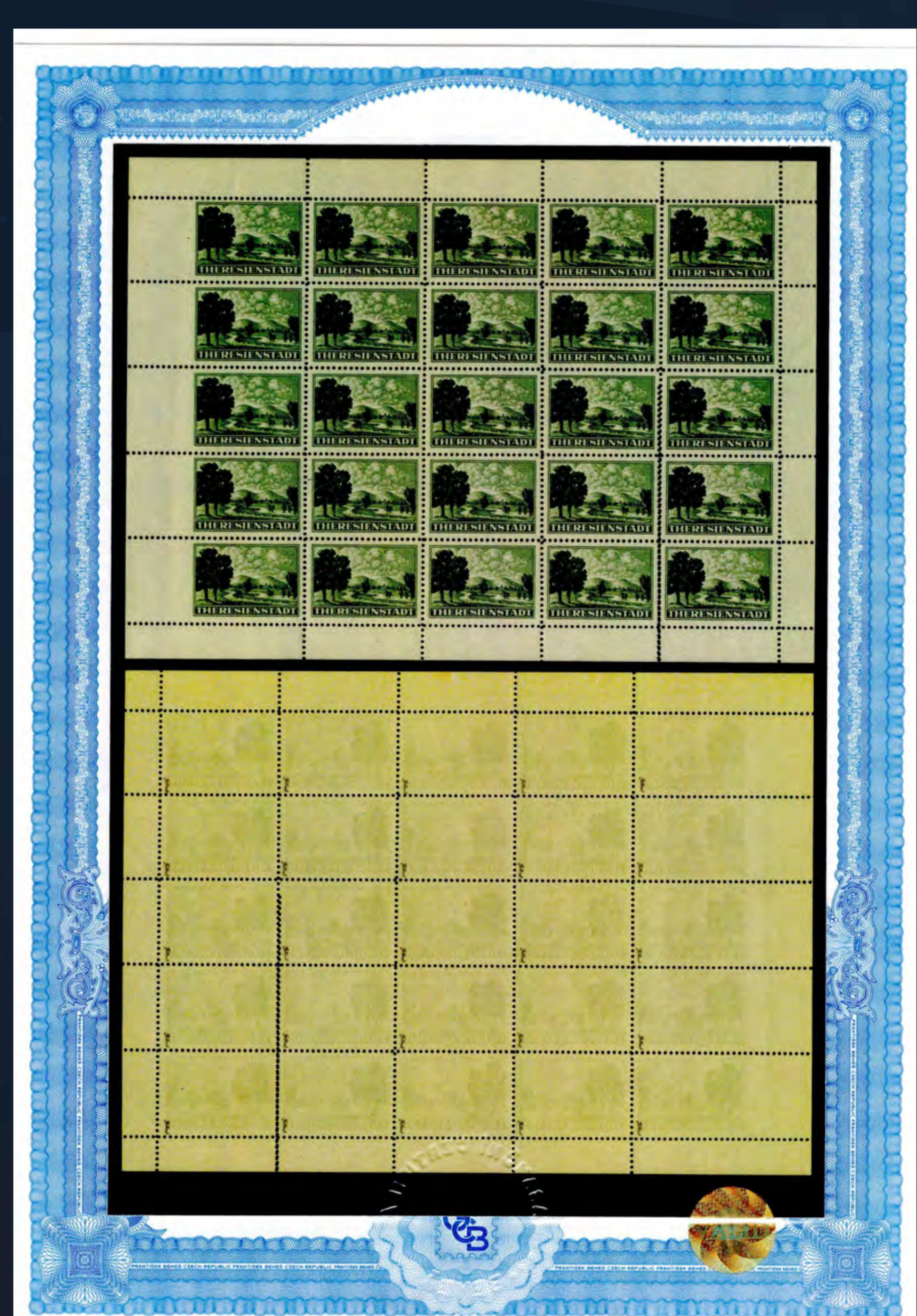

Petr Pflanzer Flaška

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

Návrh na známku 20 Kčs
od Zdeňka Pokorného

Design of the 20 CSK stamp by Zdeněk Pokorný

Liniová rozkresba známky 20 Kčs
od Jinřicha Schmidta

Line drawing of the 20 CSK stamp by Jinřich Schmidt

Fázové otisky původní rytiny (🔍 200 %)

Phase impressions of the original engraving (🔍 200 %)

Zkusmý tisk při nastavování síly tlaku
před namontováním zarážek

A trial print during the set up of the pressure force before fitting the stoppers

Znak lázeňského města Sliač

Emblem of the spa town of Sliač

LETECKÁ ZNÁMKA Z ROKU 1951 – 20 KČS – SLIAČ

AIR STAMP FROM 1951 – 20 CSK – SLIAČ

Poštovní letecké známky byly z počátku vydávány výlučně k úhradě leteckého příplatku, případně i k vyplacení základního poštovného pro poštovní zásilky určené k letecké přepravě. Po druhé světové válce sloužily k vyplácení veškerých poštovních zásilek bez omezení.

V roce 1951 vydala Československá pošta čtyři letecké známky s motivem československých lázní (6,- Kčs – Karlovy Vary, 10,- Kčs – Piešťany, 15,- Kčs – Mariánské Lázně, 20,- Kčs – Sliač), kterými se běžně frankovaly i dopisy dopravované pozemní cestou a v průběhu měnové reformy 1953 se jimi kvůli vysokým nominálním hodnotám vyplácely i balíkové průvodky. Návrh na tyto známky vypracoval architekt a grafik, Ing. Zdeněk Pokorný, a rytinu provedl vynikající rytec Jindřich Schmidt, který do každé známky umístil tajnou ryteckou značku, jako svůj podpis.

Vystavený dokument je zkusmý tisk při nastavování síly tlaku před namontováním zarážek. Jedná se o vzácný doklad přípravy tisku, který obsahují jak stejnosměrná, tak protisměrná meziarší, je to jediný známý exemplář.

Initially, airmail stamps were issued exclusively for the payment of the airmail surcharge, or even to pay the basic postage for air mail. After the Second World War, they were used to pay for all postal items without restriction.

In 1951, the Czechoslovak Post issued four airmail stamps with the motif of Czechoslovak Spa (6,- CSK – Karlovy Vary, 10,- CSK – Piešťany, 15,- CSK – Mariánské Lázně, 20,- CSK – Sliač), which were also commonly used to frank letters delivered by regular post and during the currency reform of 1953, parcel passes were also paid with them due to their high nominal values. The design for these stamps was drawn up by architect and graphic designer Ing. Zdeněk Pokorný, and the engraving was done by the excellent engraver Jindřich Schmidt, who placed a secret engraving mark in each stamp as his signature.

This document is a sample of a trial print during the set up of the pressure force before fitting the stoppers. It is a rare document of print preparation, containing both directional and contra-directional spacers, and is the only known example.

Ing. Zdeněk Pokorný

Významný český architekt, ale ve filatelii prakticky neznámá osobnost, navrhl pouze čtyři letecké známky 1951 – Československé lázně. Jak je vidět z ukázky, rytec Jindřich Schmidt se stejně jeho návrhů příliš nedržel. Zdeněk Pokorný se narodil 24. července 1909 v Pardubicích a po absolvování střední školy studoval na Fakultě architektury a pozemního stavitelství ČVUT (1927–1935). Po ukončení studia působil ve filmových ateliérech a od roku 1937 ve společném ateliéru s Františkem Cubrem, později ve spolupráci s Josefem Hrubým. Specializoval se zejména na problémy interiérové a výstavní architektury a je mimo jiné spoluautor československého pavilónu na EXPO ‘58 v Bruselu, vnitřního zařízení a rekonstrukce Laterny magiky v Praze (1959), československého pavilónu na EXPO ‘67 v Montrealu a Ústřední telekomunikační stanice v Praze (1973). Kromě architektury se věnoval kresbě, karikatuře a užité grafice, především plakátům.

A prominent Czech architect, but a virtually unknown name in philately, designed only four 1951 Czechoslovak Spa air stamps. As can be seen from the sample, engraver Jindřich Schmidt did not follow his designs very closely. Zdeněk Pokorný was born on 24 July 1909 in Pardubice and after graduating from high school he studied at the Faculty of Architecture and Civil Engineering of the Czech Technical University (1927–1935). After graduation he worked in film studios and from 1937 in a joint studio with František Cubr, later in collaboration with Josef Hrubý. He specialised in the problems of interior and exhibition architecture and was a co-author of the Czechoslovak pavilion at the EXPO ‘58 in Brussels, the interior design and reconstruction of the Laterna magika in Prague (1959), the Czechoslovak pavilion at the EXPO ‘67 in Montreal and the Central Telecommunications Station in Prague (1973). In addition to architecture, he also worked in drawing, cartooning and applied graphics – especially posters.

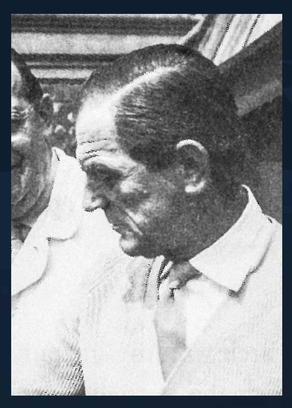

Ing. Zdeněk Pokorný

*24. července 1909,
Pardubice
†27. dubna 1984, Praha

Born on July 24, 1909 in Pardubice – died on April 27, 1984 in Prague

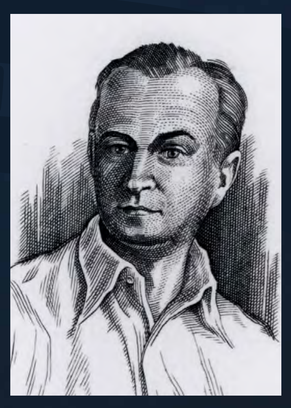

Jindřich Schmidt

*24. července 1897,
Račice u Jaroměře
†12. března 1984, Praha

Born on July 24, 1897 in Račice u Jaroměře – died on March 12, 1984 in Prague

Známka 20 Kčs – Sliač (🔍 300 %)

Stamp 20 CSK– Sliač (🔍 300%)

Detail skryté značky J S

Detail of hidden mark J S

POŠTOVNÍ MUZEUM

Poděkování patří Poštovnímu muzeu Praha za poskytnutí skenů návrhu a liniové rozkresby, a také Národní galerii Praha za sken fotografie Zdeňka Pokorného.

Thanks to the Postal Museum Prague for providing scans of the design and line drawings, and also to the National Gallery Prague for a scan of Zdeněk Pokorný's photograph.

NG P

STŘÍHAT ČI NESTŘÍHAT

TO CUT OR NOT TO CUT

Kroměříž

Vývoj v celé vyspělé Evropě 19. století byl velmi rychlý a na celé série nových objevů ve vědě navazovalo téměř okamžitě ekonomické využití v průmyslu a ve všech oblastech lidského konání. Společenský vývoj zdaleka tomuto tempu nestačil a vznikaly stejně tak rychlé krize a snahy o jejich řešení ze strany jednotlivých států. Stovky let nehybná společnost najednou musela reagovat na rychle se měnící podmínky. Velmi důležitým hybatelem byl rychle se rozvíjející průmysl, který přinesl nové formy podnikání, zaměstnání, pohybu osob, surovin, zboží. Začala také rychle růst a rozvíjet se města, která především byla centry průmyslu. Jako krevní žíly a vlásečnice propojují složité živé organismy a těla, tak byla nejen tato centra komunikačně propojena mezi sebou, přičemž obrovskou složkou bylo informační spojení. Postupně narůstající tok informací zprostředkovávalo poštovní spojení, jehož formy postupem doby rovněž prodělávaly dosud nevídaný rozvoj díky novým technickým objevům.

Jedním z rostoucích měst 19. století byla i Kroměříž. Jedno z center Moravy, výstavné nadregionální centrum světské i církevní správy. Původní osada u brodu přes řeku Moravu, zmíněná v roce 1107, kdy byla jako ves s mýtem a krčmami prodána olomouckým údělným knížetem Otou II. Černým, postupně svou strategickou polohou získávala na významu a z mýta a řemeslné produkce rostla vydatněji, než okolní osady. Na vrcholu novověku již byla výjimečným městem s krásnou architekturou. ***Poštovní spojení se světem pro ni bylo životně důležité.*** Pošta patřila samozřejmě k důležitým statusům města. Císařský a královský poštovní úřad, jehož zaběhlou a ne příliš velkou produkci, narušovaly občas větší nárazové objemy produkce zdejších úřadů.

Skládaný dopis z 17. listopadu 1860 na těžkém a rozměrném ručním papíře odeslaný z vrchnostenského velkostatku v Kroměříži do Svitav. Obsahoval hospodářské instrukce na dalších čtyřech vložených arších, jejichž čísla jsou zapsané na přední straně dopisu, za každý byl příplatek 10 Kr. k základnímu poplatku za dopis, který byl také 10 Kr.

A folded letter dated 17 November 1860 on heavy and bulky handmade paper sent from the upper estate in Kroměříž to Svitavy. It contained economic instructions on four more inserted sheets, the numbers of which are written on the front of the letter, for each of which there was an additional charge of 10 Kr. to the basic fee for the letter, which was also 10 Kr.

Poštovní lepené známky

Novinka světového poštovnictví – ***poštovní lepená známka*** – dorazila do rakouské říše v létě roku 1850 spolu se zjednodušením platby za poštovní doručení zásilky. Její zavedení bylo loajálními zaměstnanci pošt přijato bez větších problémů, i když určitá míra despektu byla i mezi běžným obyvatelstvem (***„flastříky“*** Karla Havlíčka Borovského).

První známky byly v řadách natištěny na lepem opatřeném papíře a bylo je tedy nutné mechanicky oddělovat, nejlépe stříháním. Tento postup určovala i vyhláška, která nový prvek uváděla v život, ale i zde občas nastoupila individualita jedince (a někdy i ***„rizikový faktor“***) a ojediněle se setkáme na dopisech se známkami oddělovanými pouhým odtržením. Také vyhláškou určené místo pro nalepení známky – ve středu horního volného okraje adresní strany obálky – se dodržovalo jen někdy a postupem doby spíše vymizelo. Zde tomu často ovšem bránila předlouhá adresa. Také nebyl všem zcela jasný pojem, co je vlastní známka. Je to potištěná plocha i s částí volné nepotištěné plochy mezi známkami nebo jen vlastní tištěný obraz známky? Někteří příznivci druhé varianty pečlivě obraz známky doslova vystřihovali z archu. A kupříkladu poštmistr ve Vyškově si techniku kombinoval – z archu si odstřihl vodorovné pruhy známek až k hornímu a spodnímu okraji obrazu, z takto vzniklých pásků (že by první svitkové známky?) při frankování zásilek odstřihával jednotlivé známky už jen uprostřed mezi obrazem obou známek.

Poštmistrem v Kroměříži byl dlouhá léta Karl Alexander Bartl, který zde strávil v činné službě téměř dvě desetiletí; od 2. února 1855 až do roku 1873. Nebyl žádným začátečníkem, nastoupil místo poštmistra v Napajedlech 14. února 1837 a odsud přešel do Kroměříže.

Glued postage stamps

A novelty to the world postal industry – the postage stamp – arrived to the Austrian Empire in summer of 1850 with the simplification of payment for postal delivery. Its introduction was accepted by loyal postal employees without major problems, although there was also a certain degree of disregard among the general population (Karel Havlíček Borovský's "flastriks").

The first stamps were printed in rows on adhesive paper and had to be mechanically separated, preferably by cutting. This procedure was also determined by the decree that introduced the new element, but even here the individuality (and sometimes the 'risk factor') sometimes came into play, and it is rare to find stamps on letters that are separated simply by tearing them off. Also, the place specified by the decree for affixing the stamp – in the centre of the upper edge of the address side of the envelope – was only sometimes observed and has rather disappeared over time. Here, however, it was often prevented by the overlong address. Also, the concept of what constituted a proper stamp was not entirely clear to everyone. Was it the printed area with part of the free unprinted area between the stamps or just the actual printed image of the stamp? Some supporters of the second option carefully cut the stamp image literally out of the sheet. For example, the postmaster in Vyškov combined the technique – he cut the horizontal strips of stamps from the sheet to the upper and lower edge of the image, and from the resulting strips (the first scroll stamps?) he cut the individual stamps only in the middle between the image of the two stamps when franking the mail.

The postmaster in Kroměříž was for many years Karl Alexander Bartl, who spent almost two decades in active service there; from 2 February 1855 until 1873. He was not a beginner, he took up the postmaster's post in Napajedla on 14 February 1837 and from there he eventually moved to Kroměříž.

Malá obálka s černým potiskem okrajů zaslaná z Vídně na Londýnskou adresu 4. dubna 1859. Všechny známky (15 Kr. 2x, 5 Kr. a 3 Kr.) jsou druhého typu a mají odstřiženou perforaci až k okraji známek. Zajímavý je omyl v celkové sumě frankatury, která odpovídá hodnotě v předešlé měně C.M. a která již od 1. listopadu 1858 byla nahrazena novou měnou Ö.W. Na dopise je tak nadbytečná známka 3 Krejcary.

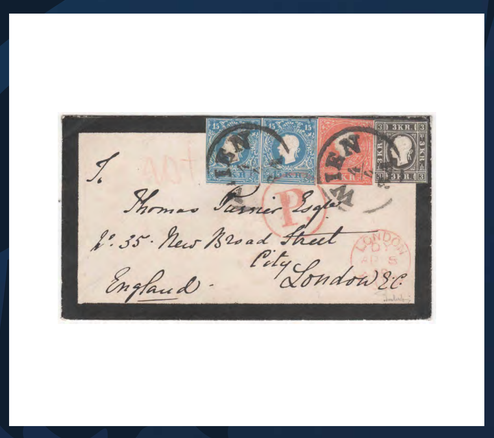

Small envelope with black printed edges sent from Vienna to London on 4 April 1859. All stamps (15 Kr. 2x, 5 Kr. and 3 Kr.) are of the second type and have the perforation cut away to the edge of the stamps. Interestingly there is a mistake in the value of stamps which corresponds to the value in the previous currency C.M. and which had already been replaced by the new currency Ö.W. as of 1 November 1858. There is thus a superfluous stamp of 3 Krejcars on the letter.

Ukázka nezoubkované známky z první emise na výstřižku a zoubkované známky druhé emise

An example of an unperforated stamp from the first issue on a clipping and a stamp from the second issue

Novinka – perforace archů

U poštmistra v Kroměříži v období první rakouské emise tyto varianty oddělování známek nevidíme, patrně kvůli poštovnímu výnosu a po shlédnutí příchozích zásilek poštmistr frankováním nevybočil z řady. Problém ovšem nastal s příchodem druhé emise před koncem roku 1858. Jak jsme si povšimli i u souběžných kolkových známek, zaskočil některé úředníky nový způsob oddělování známek, perforace. Linie malých otvorů mezi obrazem známek ojediněle pochopili jen jako naznačenou linii střihu. Někteří známky v perforaci oddělili, ale konečný vzhled známky s jakýmsi podivným ochlupením na okrajích nepovažovali za konečný a začali je odstřihávat. To byl patrně i případ poštmistra v Kroměříži. A nebyl tak docela sám, stejně se zachoval i poštmistr v Terstu a ve Vídni. Všechna to jsou velká města a nemůžeme tedy všechny úředníky podezřívat, že si touto činností jen krátili dlouhou chvíli. V jejich městech již v této době vyrostla řada výrobních podniků a obchodních firem a ty plně a denně využívali služeb pošty. Nevíme to zcela jistě, ale máme-li rozhodnout, zda tuto praxi ukončil úřední zákaz nebo neustálý růst počtu odbavovaných zásilek, dáváme přednost druhé možnosti.

A novelty - Sheet perforation

We do not see these variations of stamp perforations in the postmaster in Kroměříž in the period of the first austrian issue, probably because of the postage revenue, and after seeing the incoming mail the postmaster did not go out of line by franking the stamps. The problem, however, occured with the arrival of the second issue before the end of 1858. As we have seen with the simultaneous stamps, some officials were taken aback by the new method of separating the stamps, perforation. The lines of small perforations between the stamp images were sporadically understood as merely indicating the cut line. Some separated the stamps in the perforation, but did not consider the final appearance of the stamp with some strange hair on the edges to be definitive and began to cut them off. This was probably also the case with the postmaster in Kroměříž. And he was not quite alone; the postmasters in Trieste and Vienna did the same. These are all big cities, and we cannot suspect that all the officials were merely passing the time. By this time, many manufacturing and commercial enterprises had already sprung up in their towns, and they made full and daily use of the services of the post office. We do not know this for certain, but if we are to decide whether this practice was ended by an official ban or by the steady increase in the number of items handled, we prefer the second option.

Kroměříž

Development throughout the developed Europe of the 19th century was very rapid, and a whole series of new discoveries in science were followed almost immediately by economic applications in industry and in all spheres of human endeavour. Societal development has not kept pace with this pace and equally rapid crises and national efforts to resolve them have arisen. A society that had been immobile for hundreds of years suddenly had to respond to rapidly changing conditions. A very important driver was the rapid development of industry, which brought new forms of business, employment, movement of people, raw materials and goods. Cities, which were primarily centres of industry, also began to grow and develop rapidly. And just as blood veins and hairlines connect complex living organisms and bodies, so not only were these centers communicatively connected to each other, with information being a huge component. The gradually increasing flow of information was mediated by the postal link, the forms of which also underwent unprecedented development over time thanks to new technological discoveries.

One of the growing towns in the 19th century was Kroměříž. It was one of the centres of Moravia, an exhibition centre of secular and ecclesiastical administration. The original settlement at the ford over the Morava River, mentioned in 1107, when it was sold as a village with a toll and taverns to the Olomouc duke Ota II. Černý, gradually gained importance due to its strategic location and grew more profusely than the surrounding settlements from toll and craft production. At the peak of the modern era, it was already an exceptional town with beautiful architecture. ***The postal link to the world was vital.*** The post office was, of course, one of the important statuses of the town. The imperial and royal post office, whose busy and not very large production was occasionally disturbed by the larger bursts of volumes from the local offices.

Pohled na starou poštu na dnešním Riegrově náměstí v roce 1899. Pošta byla v této budově i v roce 1860.

A view of the old post office on today's Rieger Square in 1899. The post office was also in this building in 1860.

Skládaný dopis z Terstu do Roseveta byl zaslán doporučeně dne 19. září 1859 frankovaný známkou 15 Kr. na přední straně a 10 Kr. (rekomandační poplatek) na zadní straně. Obě známky jsou prvního typu a mají ostřižené okraje až k obrazu známky. Dopis je psán na tehdy oblíbeném tenkém modrém papíře a byl původně těžší, jelikož obsahoval přílohy.

The folded letter from Trieste to Rosevet was sent on 19 September 1859, franked with a stamp of 15 Kr. on the front and 10 Kr. (reclamation fee) on the back. Both stamps are of the first type and have the margins cut down to the stamp image. The letter is written on then popular thin blue paper and was originally heavier as it contained attachments.

PRESTIGE PHILATELY
CLUB PRAGUE

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

BIENNALE 2023
PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

RAKOUSKÉ LETECKÉ ZNÁMKY FLUGPOST S PŘETISKEM *POŠTA ČESKOSLOVENSKÁ 1919*

AUSTRIAN AIRMAIL STAMPS FLUGPOST WITH THE OVERPRINT *POŠTA ČESKOSLOVENSKÁ 1919*

Ve čtyřblocích patří mezi největší rarity této emise

Rozvoj pravidelné letecké dopravy je úzce spjat s přepravou poštovních zásilek. Platí to i pro počátky českého, resp. československého, dopravního letectví. Těsně před koncem první světové války, v březnu 1918, zřídila rakousko-uherská poštovní správa první leteckou poštovní linku Vídeň–Krakov–Lvov. Od 1. dubna 1918 byla provozována jako první pravidelná mezinárodní poštovní linka na světě a byla prodloužena až do Kyjeva. Záměrně nebylo naplánováno žádné mezipřistání na území našeho státu, pouze v Praze a Brně byly zřízeny zvláštní sběrny u hlavních poštovních úřadů. A tak letecká doprava na našem území mohla být organizována až po válce a po vyhlášení samostatného Československa. Pracovníci poštovní správy si uvědomili, že využití letounů pro přepravu poštovních zásilek bylo přímo ideální: dopisy či dopisnice měly nízkou hmotnost, mohly být snadno naloženy a vyloženy a při přepravě neměly žádné nároky – jen potřebovaly trochu místa. Letouny nabízely rychlou přepravu, což bylo pro poštu a její zákazníky velmi zajímavé. K této výchozí úvaze je nutno připojit ještě fakt, že na Slovensku a Podkarpatské Rusi nebyla, narozdíl od českých zemí, rozvinutá železniční a automobilová doprava, což letecké dopravě opět nahrávalo.

Letecká flotila

Aby pracovníci poštovní správy mohli své rodící se plány realizovat, potřebovali letouny, letiště a obslužný personál. Bylo třeba se spojit s armádou, která navíc sama rozvíjela plány na leteckou přepravu svých kurýrních a jiných zásilek. Je známo, že postupně také získala letouny a další potřebná zařízení a dále budovala jak letounové flotily, tak i letiště. Prvním letounem Leteckého sboru byl Brandenburg B.I osádky šikovatele Polanského a četaře Starého. Ti s ním již 2. listopadu 1918 přelétli z Fischamendu do Prahy. A 10. listopadu 1918 obsadil Československý letecký sbor letiště v Chebu, jediné letiště rakousko-uherského letectva na našem území, a zajistil zde letouny Brandenburg, Phönix a Öffag.

Pracovníci poštovní správy při plánování československé letecké přepravy pošty a letecké dopravy obecně, vycházeli ze zahraničních zkušeností a při realizování svého projektu se spojili se zástupci vojenské správy. První pokusná přeprava poštovní zásilky byla uskutečněna 13. července 1919. Partnerem ministerstva pošt byla továrna Aero, jejíž letoun Aero Ae-01 v ten den přepravil zásilku poštovních balíků s novinami z Prahy do Chrudimi. Pilotem byl p. Valenta a na palubě letounu byli dále dobrovolník Wiesner a prokurista firmy Aero, Ing. Merta. Let trval 50 minut. Letoun při návratu 14. července 1919 přepravil několik dopisů. Charakter letu do Chrudimi byl jednoznačně průkopnický, zkušební a jistě také propagační – byl také součástí široké kampaně, která zřízení letecké dopravy pošty doprovázela.

The fleet

For postal workers to implement their emerging plans, they needed airplanes, airports, and service personnel. It was necessary to contact the army, which was also developing plans for the air transport of its courier and other shipments. It is known that it gradually acquired airplanes and other necessary equipment and continued to build aircraft fleets and airports. The first aircraft of the Air Force was the Brandenburg B.I, crewed by the trickster Polanský and the sergeant Starý. They already flew with him from Fischamend to Prague on 2 November 1918. And on 10 November 1918, the Czechoslovak Air Corps occupied the airport in Cheb, the only Austro-Hungarian Air Force in the Czechoslovakia, and secured the Brandenburg, Phönix and Öffag aircraft.

When planning the Czechoslovak air transport of mail and air transport in general, the employees of the postal administration were based on foreign experience, and in the implementation of their project they teamed up with representatives of the military administration. The first trial transport of a postal shipment was carried out on 13 July 1919. However, the partner of the Ministry of Posts was the Aero factory, whose Aero Ae-01 airplane transported a shipment of postal parcels with newspapers from Prague to Chrudim on that day. The pilot was Mr. Valenta, the volunteer Wiesner and the procurator of the Aero company, Ing. Merta. The flight lasted 50 minutes. The plane carried several letters on its return on 14 July 1919. The character of the flight to Chrudim was clearly pioneering, experimental and certainly also promotional – it was also part of a broad campaign that accompanied the establishment of postal air transport.

Brandenburg B.I

Aero Ae-01

Jaroslav Lešetický (1866–1936)

Blocks of four belong among the greatest rarities of this issue

The development of scheduled air transport is closely linked to the transport of postal parcels. This also applies to the beginnings of Czech, rather Czechoslovak, transport aviation. Just before the end of the First World War, in March 1918, the Austro-Hungarian postal administration established the first air mail line Vienna–Krakow–Lviv. It was operated as the first regular international air mail line in the world and was extended to Kyiv in 1 April 1918. There were no intentionally planned stopovers in the territory of the Czechoslovakia were intentionally planned, only in Prague and Brno were special collection points setted up at the main post offices. Therefore the air transport in our territory could be organized after the war and after the declaration in independent Czechoslovakia. The workers of the postal administration realized that the use of airplanes for the transportation of postal items was simply ideal: letters and postcards were light in weight, they could be easily loaded and unloaded, and they did not make any great demands during the transportation – they just needed a little space. Airplanes offered fast transportation, which was very interesting for the post offices and its customers. It is necessary to remind ourselves of the fact, that in Slovakia and Subcarpathian Rus, unlike in the Czech lands, railway and car transport was not developed, which positively affected the air transport.

Čtyřblok rakouské známky velkého formátu z roku 1917 s černým přetiskem FLUGPOST a doplňkovým přetiskem ***Pošta československá 1919*** s nominální hodnotou 1,50 K v barvě fialové

*Block of four large format Austrian stamps from 1917 with black overprint FLUGPOST and additional overprint **Pošta československá 1919** with face value 1.50 K in purple colour*

Čtyřblok rakouské známky velkého formátu z roku 1917 s černým přetiskem FLUGPOST a doplňkovým přetiskem ***Pošta československá 1919*** s nominální hodnotou 2,50 K v barvě žluté

*Block of four large format Austrian stamps from 1917 with black overprint FLUGPOST and additional overprint **Pošta československá 1919** with face value 2.50 K in yellow colour*

Čtyřblok rakouské známky velkého formátu z roku 1917 s černým přetiskem FLUGPOST a doplňkovým přetiskem ***Pošta československá 1919*** s nominální hodnotou 4 K v barvě šedé

*Block of four large format Austrian stamps from 1917 with black overprint FLUGPOST and additional overprint **Pošta československá 1919** with face value 4 K in grey colour*

Stahování z oběhu

Po vzniku Československa a vydání prvních československých známek, 18. prosince 1918, byly stále v oběhu rakouské a uherské známky. Všechny známky Rakousko-Uherska platily do 28. února 1919. Po tomto datu byly postupně stahovány z oběhu, celková nominální hodnota těchto stažených známek byla v dubnu 1919 přes 8,5 mil. K.

Jaroslav Lešetický, zaměstnanec ministerstva pošt a telegrafů, sám zanícený filatelista, dohlížel na vydávání nových československých známek. Na jeho popud byly stažené známky opatřeny přetiskem ***Pošta československá 1919*** a od 12. prosince 1919 vráceny do oběhu s 50% příplatkem a platností do konce roku 1919, později až do konce ledna 1920. Přetištěny byly i novinové, doplatní, letecké a spěšné známky, i když všechny platily jen jako výplatní. Celkem vyšlo 107 různých známek, vesměs pouze ve statisícových nákladech.

Mezi těmito známkami byly rovněž rakouské letecké známky s originálním rakouským přetiskem FLUGPOST, opatřené doplňkovým přetiskem ***Pošta československá 1919***. Faktem je, že těchto známek bylo přetištěno jen malé množství a ve čtyřblocích se dochovaly dle dostupných informací pouze 4 kompletní série – jedná se tudíž o velmi vzácnou raritu této emise a známkové tvorby v období Československo 1918–1939 vůbec.

Až v roce 1920 byly vysoké nominální hodnoty série známek Hradčany přetištěny pro leteckou poštu, a staly se tak prvními vlastními leteckými známkami v Československu.

Strategická linie

Další zkušební lety již byly organizovány ve spolupráci s armádou, která zřídila specializovaný Letecký dopravní oddíl. Většina letů směřovala po ***„strategické linii“*** Praha–Bratislava–Lučenec–Užhorod a uskutečňovaly je většinou letouny Brandenburg B.I, které přepravovaly poštovní zásilky do hmotnosti 50 kg. Letecká pošta, adresovaná na Podkarpatskou Rus, přitom musela být pouze služební – listovní služební zásilky obyčejné i doporučené, a také peníze a balíky (zejména s denním tiskem, a to i na Slovensko).

Strategic line

*Further test flights have already been organized in cooperation with the army, which has established a specialized Air Transport Department. Most of the flights were directed along the **“strategic line”** Prague–Bratislava–Luchenec–Uzhhorod and were carried out mostly by Brandenburg B.I aircraft, which transported postal items weighing up to 50 kg. At the same time, air mail addressed to the Subcarpathian Rus had to be only of the business kind – regular and recommended business mail as well as money and parcels could be transported (especially with daily newspapers, even to Slovakia).*

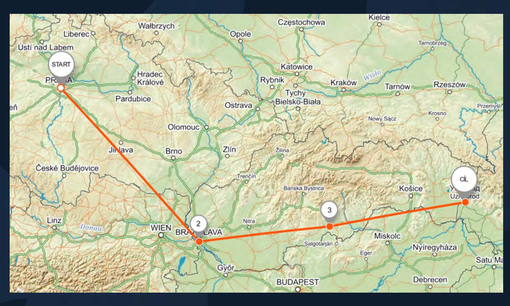

Trasa prvního vojenského poštovního letu Praha–Bratislava–Lučenec–Užhorod

Route of the first military mail flight Prague–Bratislava–Luchenec–Uzhhorod

Withdrawning from circulation

After the creation of Czechoslovakia and the issue of the first Czechoslovak stamps on 18 December 1918, the Austrian and Hungarian stamps were still in circulation. All Austro-Hungarian stamps were valid until 28 February 1919. After this date they were gradually withdrawn from circulation, the total nominal value of these withdrawn stamps was over 8.5 million K.

*Jaroslav Lešetický, an employee of the Ministry of Posts and Telegraphs, and also a assionate philatelist, oversaw the issuance of the new Czechoslovak stamps in April 1919. Because of his instigation, the withdrawn stamps were overprinted by **Pošta československá 1919** overprint and from 12 December 1919, returned to circulation with a 50% surcharge and were valid until the end of 1919, later until the end of January 1920. Newspaper stamps, postage-due stamps, air and express stamps were also overprinted, even though they were all used just as regular pay stamps. A total of 107 different stamps were issued, mostly only in hundreds of thousands of copies.*

*Among these stamps were also Austrian airmail stamps with the original Austrian overprint FLUGPOST, provided with the additional overprint **Pošta československá 1919**. The fact is that only a small number of these stamps were overprinted and, according to the available sources, only 4 complete series preserved in blocks of four, and it is therefore a very rare rarity of this issue and of stamp production in the period of Czechoslovakia 1918–1939 in general.*

High denominations of the Hradčany stamp series were reprinted for airmail in 1920 only and thus became the first own airmail stamps in Czechoslovakia.

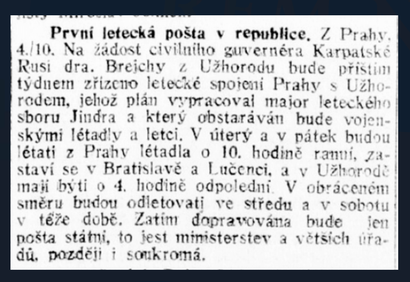

První letecká pošta v republice. Z Prahy, 4./10. Na žádost civilního guvernéra Karpatské Rusi dra. Brejchy z Užhorodu bude příštím týdnem zřízeno letecké spojení Prahy s Užhorodem, jehož plán vypracoval major leteckého sboru Jindra a který obstaráván bude vojenskými létadly a letci. V úterý a v pátek budou létati z Prahy létadla o 10. hodině ranní, zastaví se v Bratislavě a Lučenci, a v Užhorodě mají býti o 4. hodině odpolední. V obráceném směru budou odletovati ve středu a v sobotu v téže době. Zatím dopravována bude jen pošta státní, to jest ministerstev a větších úřadů, později i soukromá.

The first air mail in the republic. From Prague 4./10. at the request of the civilian governor of Carpathian Rus, Dr. Brejcha from Uzhhorod, an air connection between Prague and Uzhhorod will be established next week, the plan of which was drawn up by Major Jindra of the Air Corps and which will be provided by military planes and pilots. On Tuesdays and Fridays, planes will fly from Prague at 10 a.m., stop in Bratislava and Luchenec, and arrive in Uzhhorod at 4 p.m. They will depart in the opposite direction on Wednesdays and Saturdays at the same time. For now, only state mail, i.e. ministries and larger offices, will be transported, and later also private mail.

Článek v Lidových novinách ze dne 5. října 1919 o zahájení první letecké pošty

Article in Lidové noviny newspaper from 5 October 1919 about the opening of the first air mail service

Vladimír Lenc

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Americký zkusmý tisk

Jsou známy dvě barevné varianty tiskových zkoušek pro výplatní známky TGM 1925. Rytina byla vyhotovena podle návrhu Maxe Švabinského neznámým rytcem americké tiskárny v letech 1923–1924 na silném kartonovém papíru. Tyto velmi vzácné zkusmé tisky vznikly jako předloha Ministerstvu pošt a telegrafů v Praze pro posouzení nákupu tiskového rotačního stroje Stickney z USA. Jedná se o nejvzácnější zkusmý tisk československé provenience. Raritní výskyt u modrého tisku v počtu dvou kusů a hnědého tisku v několika málo exemplářích.

American printing proofs

There are two known colour variants of the printing proofs for the TGM 1925 paid stamps. The engraving was completed based on the design of Max Švabinský by an unknown engraver of the American printing house in 1923–1924 on thick cardboard paper. These extremely rare sketch prints were created as a template for the Ministry of Posts and Telegraphs in Prague to assess the purchase of a Stickney rotary printing press from the USA. This is the rarest of the Czechoslovak trial prints. Rare occurrence of the blue print known in two pieces and the brown print known in a few copies.

První zkusmý tisk rotačního ocelotiskového vydání

Zkusmý tisk z původní dvousetkusové tiskové desky, která byla provedena těsně před zahájením tisku známek rotačním ocelotiskem z válcových ocelových tiskových desek. Uvedený blok zkusmého tisku emise 75. narozeniny T. G. Masaryka IV. typ je vytištěn na známkovém papíru bez lepu s vodorovnou průsvitkou P5. Na každém známkovém poli je v pravém hodnotovém štítku výsek kulatého otvoru (označení pro SPECIMEN).

The first piece of the rotary steelplate issue

A trial print from the original two-hundred-piece printing plate, which was made just before the stamps were printed by rotary steel printing from cylindrical steel printing plates. The above block of the 75th Birthday of T. G. Masaryk Type IV issue is printed on unbleached stamp paper with a horizontal P5 transparency. On each stamp field there is a round hole cut in the right value corner (marking for SPECIMEN).

První výplatní známky tištěny na rotačním tiskovém stroji Stickney

Vydané rohové známky IV. typu s DČ (deskovým číslem) ze dvousetkusové ocelotiskové desky na známkovém průsvitkovém papíře s lepem a řádkovou perforací 9¾.

First paid stamps printed on the Stickney rotary printing press

Issued Type IV corner stamps with plate number from two-hundred-piece steel printing plate on stamp transparency paper with glue and line perforation 9¾.

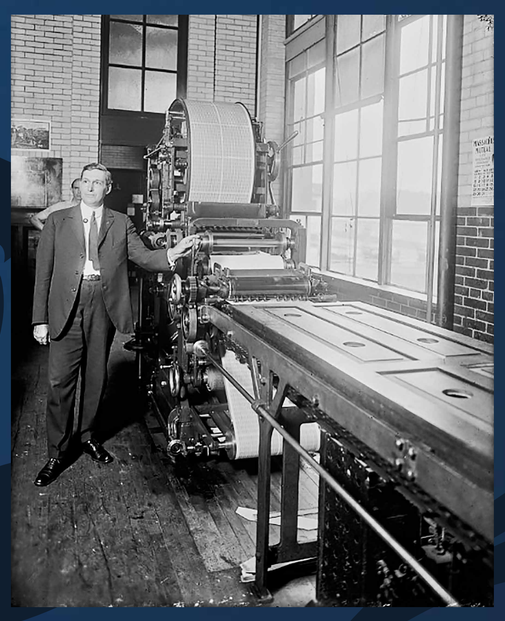

Benjamin Stickney a rotační tiskařský stroj, který nese jeho jméno, kolem roku 1920

Benjamin Stickney and the printing press that bears his name, circa 1920

Tisk rytiny s odlišnou kresbou bez nominální hodnoty a názvu měny v aršíkové úpravě amerického zkusmého tisku. Nahoře z pravé části otisky původní tiskové destičky. Obrácený nápis CZECHOSLOVAK STAMP s evidenčním číslem 10886 a grafickou značkou nulového bodu s poznámkou TAP.

Printing of engraving with a different design without the denomination and name of the currency in the sheet modification of the American trial print.Imprints of the original printing plate on the upper right side. Reversed inscription CZECHOSLOVAK STAMP with registration number 10886 and a zero graphic mark with the note TAP.

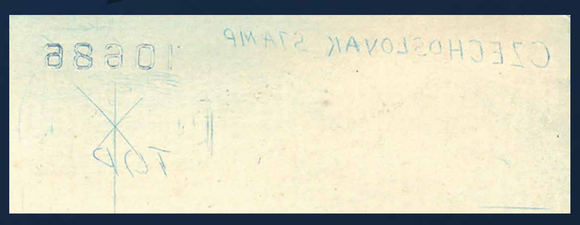

Detail modrého zkušebního tisku

Detail of the blue printing proof

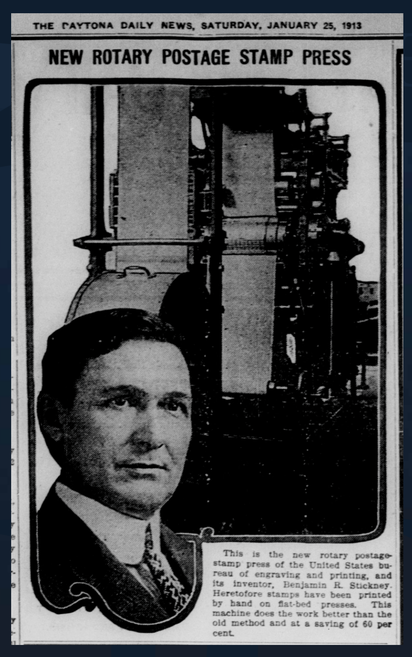
THE DAYTONA DAILY NEWS, SATURDAY, JANUARY 25, 1913

NEW ROTARY POSTAGE STAMP PRESS

This is the new rotary postage-stamp press of the United States bureau of engraving and printing, and its inventor, Benjamin R. Stickney. Heretofore stamps have been printed by hand on flat-bed presses. This machine does the work better than the old method and at a saving of 60 per cent.

Novinový článek z 25. ledna 1913, Daytona daily news zobrazující rotační lis na poštovní známky vynálezce Benjamin R. Stickneyho. Text: Toto je nový rotační známkový lis amerického Úřadu pro rytí a tisk a jeho investora Benjamina R. Stickneyho. Dosud se známky tiskly ručně na plochých strojích. Tento stroj odvádí práci lépe, než starý způsob a s úsporou 60 %.

Newspaper article from 25 January 1913, Daytona daily news showing the rotary stamp printing invented by Benjamin R. Stickney. Text: This is the new rotary postage-stamp apress of the United States bureau of engraving and printing, and its inventor, Benjamin R. Stickney. Heretofore stamps have been printed by hand on flat-bed presses. This machine does the work better than the old method and at a saving of 60 per cent.

ROTAČNÍ TISK STICKNEY

STICKNEY ROTARY PRINTING PRESS

Benjamin R. Stickney (4. května 1871 Moriah, Essex County, New York – 22. ledna 1946 Washington, D.C.) přijal pracovní místo odborného mechanika do státního tiskárenského provozu Bureau of Engraving and Printing ve Washingtonu v roce 1897. Během následujících 10 let bylo v oddělení, kde pracoval, použito dvanáct jeho technických vylepšení. Díky svému zjevnému talentu dostal od vedení společnosti výzvu, aby navrhl řešení pro rychlejší tisk cenin. Výsledek byl po dvou letech odborného zkoumání ohromující – jeho vynález kombinovaného rotačního tiskového stroje pro výrobu poštovních známek s posuvem papíru z kotouče, přes ryté zaoblené tiskové desky připevněné na válcích se zařízením pro nanášení lepu způsobil revoluci v mnohonásobné produkční rychlosti. Prototyp byl představen počátkem roku 1913. První rotační stroj byl instalován v roce 1914 a začal velmi výrazně nahrazovat do té doby používaný tisk z plochy.

Benjamin R. Stickney (4 May 1871 Moriah, Essex County, New York – 22 January 1946 Washington, D.C.) accepted a position as a professional machinist with the Bureau of Engraving and Printing, a government printing enterprise in Washington, D.C., in 1897. During the next 10 years, twelve of his technical improvements were used in the department where he worked. Because of his obvious talents, he was asked by the management to propose a solution for faster printing of the stamps. The result, after two years of specialised research, was astonishing. His invention of a combined rotary printing press for stamp production, with paper feeding from a web through engraved rounded printing plates mounted on rollers with a glue application device, revolutionised production rate many times over. The prototype was introduced at the beginning of 1913. The first machine was installed in 1914 and began to replace the surface printing greatly used until then.

Stickneyova rotačka

V České grafické unii v Praze byl instalován počátkem roku 1925 nový rotační tiskařský stroj pod osobním dozorem samotného konstruktéra, pana Benjamina Stickneye. Tiskařský stroj byl zakoupen s kompletním příslušenstvím přímo u výrobce a v čase pořízení byl nejvýkonnějším rotačním strojem na světě. Oddělení pro ocelotisk v čele s rytcem pražské tiskárny Unie, Jaroslavem Goldschmiedem, se připravovalo k počátečnímu provozu. Tisk byl zahájen dne 9. května 1925 výplatní známkou 1 Kčs červená IV. typ emise 75. narozeniny T. G. Masaryka. V první polovině 30. let byly v provozu již dva tiskařské stroje. Vysoká produkce poštovních cenin dosahující v období Československé republiky i Protektorátu až stamilionových nákladů jednotlivých emisí výplatních známek pokračovala nepřetržitě až do roku 1952. Stickneyovy stroje byly definitivně vyřazeny z provozu v roce 1959.

Stickney rotary printing press

The new rotary printing press was installed in the Czech Graphic Union in Prague in early 1925 under the personal supervision of the designer himself, Mr. Benjamin Stickney. The printing press was purchased with complete accessories directly from the manufacturer and at the time of its acquisition was the most powerful rotary press in the world. The Steel Printing Department, headed by the engraver of the Prague Union Printing Works, Jaroslav Goldschmied, was preparing for initial operation. Printing started on 9 May 1925 with the 1 CSK red stamp type IV of the 75th birthday of T. G. Masaryk issue. In the first half of the 1930s, two printing presses were already in operation. The high production of postage stamps, which during the period of the Czechoslovak Republic and the Protectorate amounted to hundreds of millions of individual stamp issues, continued uninterruptedly until 1952. The Stickney machines were finally decommissioned in 1959.

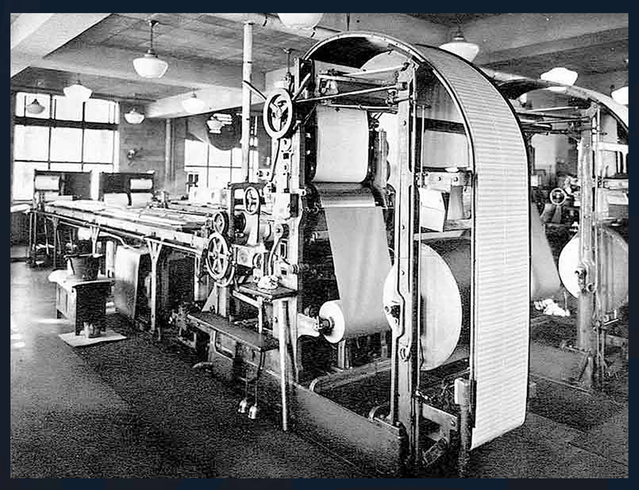

Stickneyova rotačka

Stickney rotary printing press

UNIKÁTY PRVNÍ EMISE PERSIE – LEV A SLUNCE

Erb s motivem lva
a slunce s paprsky

*Coat of arms with lion
and sun with rays*

Za vlády šáha Nasser-eddin Shah Qajara (1848–1896) byla v roce 1851 založena nová moderní poštovní služba. Po své cestě do Paříže vyslal předvídavý šáh delegaci pošty do Francie, a tak v roce 1865 Albert Barre, slavný francouzský rytec známek (také rytec francouzské Ceres a řecké známky Hermes), byl osloven a pověřen zpracovat návrh poštovní známky pro Persii.

Design těchto známek vycházel z nového erbu – motivu lva a slunce – představuje lva hledícího nalevo, který v jedné tlapě drží meč a za ním vychází slunce s paprsky. Z pěti Barreho klišé pro každou ze 4 hodnot (1, 2, 4 a 8 Shahis) byly vytištěny malé archy. Čtyři klišé (z pěti) byla převezena do Teheránu a použita k vytištění prvních vydání lva z roku 1870 ve formátu čtyř bloků na malém ručním tiskařském lisu. Tyto známky, známé jako vydání *„Ba'gheri“*, měly ve všech čtyřech rozích arabské nominální hodnoty. Bylo vytištěno pouze 3 000 až 8 000 známek v jakékoli dané hodnotě (ve srovnání s desítkami nebo stovkami tisíc vytištěných u většiny klasických nezoubkovaných materiálů na světě).

Vystavené unikáty jsou o to vzácnější, že náklad první emise byl mimořádně nízký. Je minimální předpoklad nového nálezu podobné známky.

*Nasser-eddin Shah Qajar
(1848–1896)*

UNIQUE OF FIRST ISSUE OF PERSIA – THE LION AND THE SUN

During the reign of Nasser-eddin Shah Qajar (1848–1896), a new modern postal service was established in 1851. The forward-looking Shah sent a post office delegation to Paris after the Shah's own visit there and in 1865 Albert Barre, famous French laureate engraver of stamps (also engraver of the French Ceres stamp and the Greek Hermes stamp), was approached by an Persian delegation and commissioned to design a postage stamp for Persia.

The design of these stamps was based on the new coat of arms – The lion and sun – motif features a lion looking to its left, holding a sword in one paw with the rays of the sun shining behind it. From Barre's five clichés for each of 4 values (1, 2, 4 and 8 Shahis) small sheets were printed. Four clichés (of the 5) were taken to Teheran and used to print the 1870 First Lion Issues, by means of a block-of-four format, on a small hand-operated printing press. These stamps, known as the ***"Ba'gheri"*** issue, had arabic denominations in all four corners. Only 3 000 to 8 000 of any given value were printed (compared to the tens or hundreds of thousands printed stamps of most Classic Imperforates of the world).

The exhibited items are all the more rare because the edition of the first issue was extremely low. There is a minimum assumption of a new finding of a similar stamp.

Extrémně vzácný oboustranný tisk na známce I. emise (Bagheri) 2 Shahis zelená

Oboustranný tisk je proces, při kterém se tisk aplikuje na dvě strany stejného známkového papíru. K této situaci došlo hlavně tehdy, když se tiskárna chtěla vyhnout plýtvání papíru. Tisk z obou stran pro vydání Bagheri je extrémne vzácný, známe jsou pouze tři známky hodnot 1 Sh a 2 Sh, čtyři známky 8 Sh (žádná z hodnoty 4 Sh).

Extremely rare print on both sides on 2 Shahis Baqeri stamp green

Print on both sides is a process during which is the colour applied on both sides of the same stamp paper. The variety mainly occured when the printer wanted to avoid wasting the paper. The printing errors printed of both sides for Bagheri issue are extremly rare, only three stamps reported for 1 Sh and 2 Sh, four for 8Sh (none for 4 Sh).

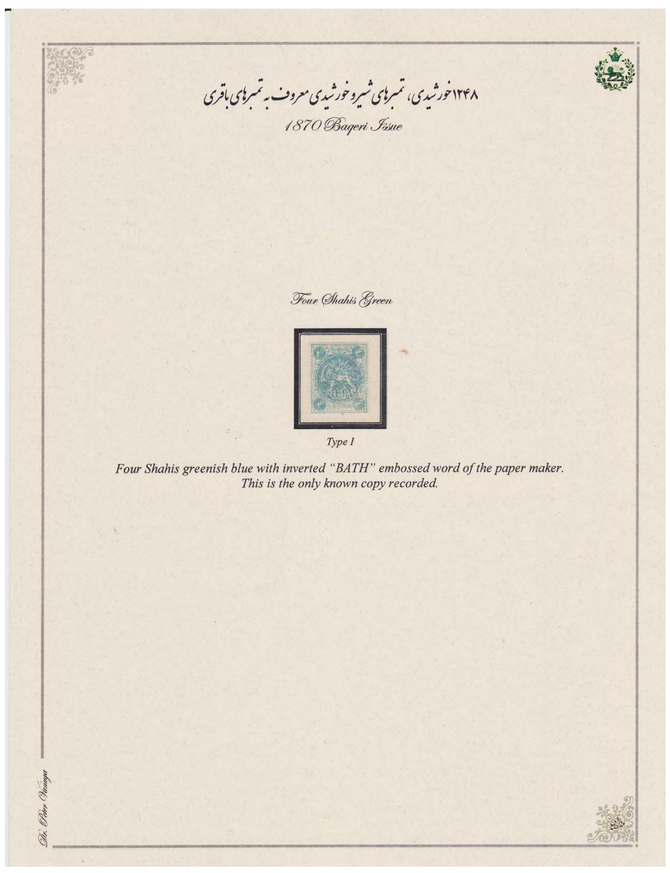

Unikát – obrácene vyražené slovo BATH na známce I. emise (Bagheri) 4 Shahis zeleně modrá

Podle pana Mehrdada Sadriho, autora specializovaného katalogu ***„Lions of Iran“***, je vyražené slovo BATH pravděpodobně papírenskou značkou, protože papíry pro tisk známek Baqeri se nakupovaly na bazaru v malých sériích a nebyly standardní. Většinou byly vyrobeny v Rusku a navíc tiskárny využívaly každý kousek papíru. Proto mohly být tyto ražby (BATH) na okrajích některých archů, na které se tisklo.

Unique – inverted embossed BATH on 4 Shahis Baqeri stamp greenish blue

*By Mehrdad Sadri, author of the specialized catalog **"Lions of Iran"**, embossed word BATH is probably the papermaker's mark, since for printing of the Baqeri stamps the papers were were purchased at the bazar in small batches and they were not standard. They were mostly manufactured in Russia, and the printers were using every bit of the paper. Therefore these embossing (BATH) were on the edges of some sheets, which were printed on.*

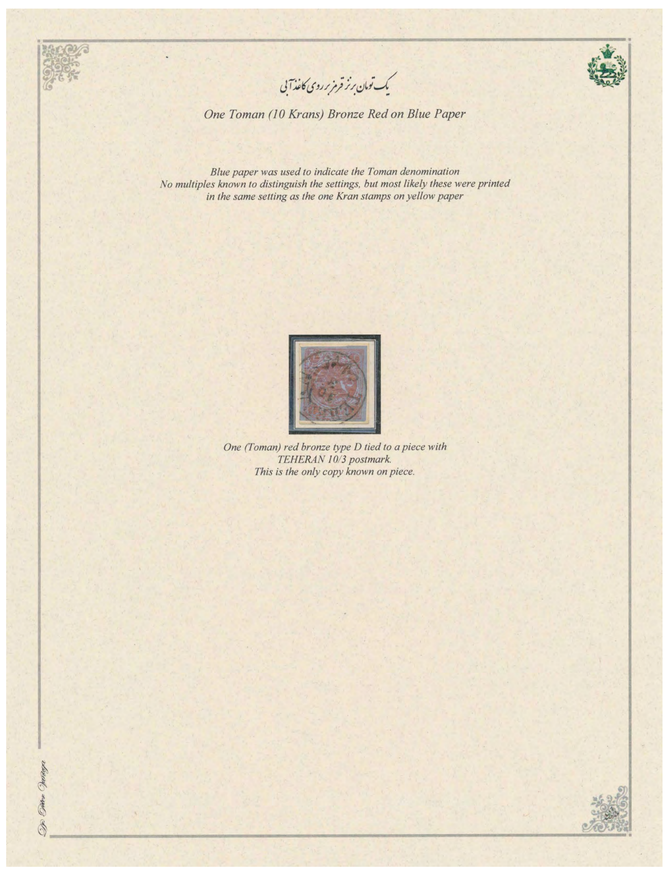

Unikát – 1 Toman, červeně bronzová typ D s razítkem Teherán 10/3, je dosud jediným známým exemplářem použití na výstřižku

Od konce roku 1875 do roku 1879 byla stejná Barreho klišé (některá znovu vyrytá a nyní spíše otlučená) používána pro tisk nových emisí známek v arších složených ze čtyř nebo tří pásů nebo v arších uspořádaných do bloků čtyři. Známky vysoké hodnoty byly vydány pro balíky v roce 1878.

Nejcennější známkou 1. emise Persie je známka hodnoty 1 Toman, fialově bronzová na modrém pelurovém papíru. Ačkoli nejsou známy žádné násobky této známky (pásky, bloky), lze bezpečně předpokládat, že byly tištěné také ve čtyřech blocích. Bylo vytištěno pouze 500 exemplářů známek 1 Toman, přičemž je známo pouze 7 nepoužitých exemplářů a asi 80 použitých exemplářů.

Unique – 1 Toman red bronze, type D, cancelled by Teheran 10/3 is the only known used stamp on piece to date

From late 1875 to 1879, the same Barre clichés (some re-engraved yet again, and by now rather battered) were used for the printing of new stamp issues in sheets comprised of strips of four or three, or in sheets arranged as blocks of four. High value stamps were issued for parcels in 1878.

The most valuable stamp of the 1st issue of Persia in the catalog is the 1Toman stamp, violet bronze on blue pelure paper. No multiples of 1Toman stamp are known, it is safe to assume that this stamp was also printed in blocks of four. Only 500 copies of 1 Toman stamps were printed, with only 7 unused copies and about 80 used copies known.

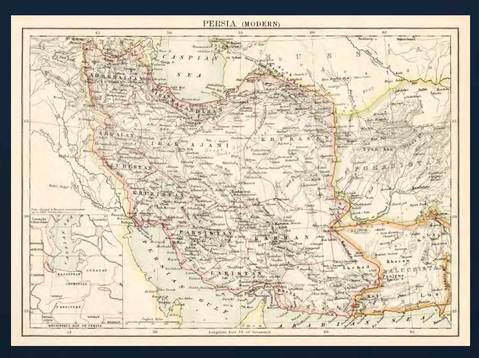

Mapa Persie 1870

Map of Persia 1870

Mapa poštovního provozu v Persii

Map of postal traffic in Persia

1849 Francouzský Cérès

1849 French Cérès

1860-61 řecká velká hlava Herma

*1860-61 Greece
Large Hermes Head*

1867 Barreho studie

1867 Barre Essay

*Albert Barre
(1818–1878)*

PRESTIGE PHILATELY
CLUB PRAGUE

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

NĚMECKÁ POŠTA VE SVITU OSMANSKÉHO PŮLMĚSÍCE

GERMAN POST IN THE LIGHT OF THE OTTOMAN CRESCENT

Velký znak Německé říše

Coat of Arms of the German Reich

Velký znak Osmanské říše

Coat of arms of the Ottoman Empire

Síť poboček německých pošt v zahraničí poskytovala poštovní služby REICHPOST v cizích zemích. Byly zřízeny za účelem poskytování poštovních služeb tam, kde byly místní služby považovány za nebezpečné nebo nespolehlivé a obvykle byly zakládány ve městech s eminentním německým obchodním zájmem. Toto konání nebylo v poštovním styku dané doby vůbec výjimečné, obdobné poštovní úřady v zahraničí si zakládaly a udržovaly i např. Rakousko-Uhersko, Francie, Řecko, Itálie, Rumunsko, Rusko, Spojené království a USA. Ve druhé části 19. století a na počátku 20. století byla existence exteritoriálních poštovních úřadů jedním ze znaků mezinárodní síly a postavení mocnosti.

Vilém I.
(1797–1888)
[1861–1888]

Friedrich III.
(1831–1888)
[1888–1888]

Vilém II.
(1859–1941)
[1888–1918]

Abdulhamid II.
(1842–1918)
[1876–1909]

Mehmed V.
(1844–1918)
[1909–1918]

Německé zahraniční pošty v Turecku

Prvotním krokem pro založení Německé poštovní služby v Osmanské říši (Turecku) bylo 1. března 1870 otevření první pobočky Norddeutscher Postbezirk (pošta Severoněmecké konfederace) v Konstantinopoli (dnešní Istanbul). Po sjednocení Německa převzala tuto poštu 11. května 1871 Německá říšská pošta – DEUTSCHE REICHSPOST. Poštovní agentura tak získala statut pošty Německé říše s označením pošta Pera *(razítko Constantinopel)* a s působností v evropské části Konstantinopole. Druhá pobočka *(razítko Constantinopel 2)* byla otevřena 1. ledna 1876 ve čtvrti Stambul a působnost měla v asijské části Konstantinopole. Dne 1. ledna 1876 byla otevřena pobočka ve čtvrti Turk *(razítko Turk)* a 1. října 1877 byla pošta Pera přesunuta do Galaty *(razítko Constantinopel 1)* a následně 1. března 1900 byla v Peře zřízena nová pobočka *(razítko Constantinopel 3)*.

Současně byly zakládány nové pobočky REICHSPOST i v dalších oblastech Osmanské říše – 1. října 1898 v JAFFA a v roce 1900 v BEJRÚTU, SMYRNĚ a v JERUZALÉMĚ. Všechny německé pošty v Turecku byly podřízeny hlavní německé poště v Konstantinopoli, která byla přímo podřízena ústředí REICHSPOST v Berlíně. V čele německé pošty v Konstantinopoli stál poštovní ředitel, původem samozřejmě Němec. Dle původní evidence z roku 1914 ve službách REICHSPOST pracovalo v Turecku 23 státních úředníků – specialistů německého původu, 20 *„bílých“* státních úředníků nespecializovaných (Turci), jeden *„barevný“* pomocný státní úředník a šest *„barevných“* nižších státních úředníků. O ochranu pošt se starali především prominentní Kawasové, kteří byli pověřeni policejními pravomocemi.

K přepravě zásilek mezi Německem a německými poštovními úřady v Turecku byla využívána všechna vhodná dostupná spojení. Zásilky do Konstantinopole a Smyrny byly přepravovány buď napřímo po železnici, nebo železnicí do Constance a odtud po moři rumunskými loděmi. Dopisy na ostatní německé pošty byly zasílány především přes Terst a Alexandrii a dále pak železniční trasou Jaffa–Jeruzalém. Poštovní přepravou Osmanské říše se nesměly přepravovat zásilky ze zahraničních pošt, proto si německá, ruská, italská a francouzská pošta zřídily i pozemní nákladní poštu s doprovodem Kawasů. Zpět do Německa putovaly zásilky často přes bulharskou Varnu. Kromě toho měly všechny pošty možnost výměny a dopravy zásilek prostřednictvím Deutsche Levant Line.

Když Osmanská říše vstoupila do I. světové války, byly jednostranně pozastaveny všechny smlouvy, které nějakým způsobem omezovaly místní suverénní práva. Toto se týkalo i existence zahraničních poštovních úřadů. V důsledku toho musely 30. září 1914 všechny Německé poštovní úřady na území Osmanské říše ukončit činnost. Všechny nevyužité poštovní známky byly Tureckem zabaveny.

German foreign post offices in Turkey

The first step in the establishment of the German postal service in the Ottoman Empire (Turkey) was the opening of the first branch of the Norddeutscher Postbezirk (Post Office of the North German Confederation) in Constantinople (today's Istanbul) on 1 March 1870. After the reunification of Germany, this post office was taken over by the German Reich Post – DEUTSCHE REICHSPOST – on 11 May 1871. The postal agency thus acquired the status of a post office of the German Reich with the designation Pera Post (Constantinople postmark) and with operations in the European part of Constantinople. The second branch (stamp Constantinople 2) was opened on 1 January 1876 in the Stambul district and had its operations in the Asian part of Constantinople. On 1 January 1876 a branch was opened in the Turk district (Turk stamp) and on 1 October 1877 the Pera post office was moved to Galata (Constantinopel 1 stamp) and then on 1. Mrch 1900 a new branch was established in Pera (Constantinopel 3 stamp).

At the same time, new branches of REICHSPOST were established in other areas of the Ottoman Empire – on 1 October 1898 in JAFFA and in 1900 in BEIRUT, SMYRNA and JERUSALEM. All German post offices in Turkey were subordinated to the main German post office in Constantinople, which was directly subordinated to the REICHSPOST headquarters in Berlin. The head of the German Post Office in Constantinople was the Postmaster, who was of course a German. According to the original records from 1914, 23 specialist civil servants of German origin, 20 non-specialist 'white' civil servants (Turks), one 'coloured' assistant civil servant and six 'coloured' junior civil servants worked for REICHSPOST in Turkey. The protection of the post offices was mainly handled by prominent Kawas, who were entrusted with police powers.

All suitable connections available were used to transport parcels between Germany and the German postal authorities in Turkey. Shipments to Constantinople and Smyrna were transported either directly by rail or by rail to Constance and from there by sea by Romanian ships. Letters to other German post offices were sent mainly via Trieste and Alexandria and then by the Jaffa–Jerusalem railway route. The Ottoman Empire's mail transport was not allowed to carry parcels from foreign post offices, so in addition, the German, Russian, Italian and French post offices also set up a land freight post with Kawas escorts. Shipments often travelled back to Germany via Varna in Bulgaria. In addition, all post offices had the possibility of exchanging and transporting parcels via the Deutsche Levant Line.

When the Ottoman Empire joined World War I, all agreements which somehow restricted the local sovereign rights were suspended at once. This also applied to the existence of the foreign post offices. As a result, on 30 September 1914 all German post offices in the Ottoman Empire had to be closed down. All the unused postage stamps were confiscated by Turkey.)

1900–1901 - Germania a výjevy - REICHSPOST - katalog Michel 12-23 I - přetisk latinkou I. typu

1900–1901 - Germania and scenes - REICHSPOST - catalogue Michel 12-23 I - overprint in Latin type I

1902–1904 - Germania a výjevy - REICHSPOST - katalog Michel 12 II - 23 II + Michel I-V (5 nevydaných hodnot) - přetisk latinkou II. typu

1902–1904 - Germania and scenes - REICHSPOST - catalogue Michel 12 II - 23 II + Michel I-V (5 unissued values) - overprint in Latin type II

1905 - Germania a výjevy - DEUTSCHES REICH - katalog Michel VII a - VII m (12 nevydaných hodnot) - zkušební přetisk latinkou II. typu

1905 - Germania and Scenes - DEUTSCHES REICH - catalogue Michel VII a - VII m (12 unissued values) - trial overprint in Latin type II

1905 - Germania a výjevy - DEUTSCHES REICH - katalog Michel 24-35 - finální přetisk gotickým písmem

1905 - Germania and Scenes - DEUTSCHES REICH - catalogue Michel 24-35 - final overprint in gothic script

Poštovní známky používané v Německých poštách v Turecku

V prvotním období od roku 1870 do roku 1884 byly na německých poštovních úřadech v Turecku používány běžné známky Severoněmecké konfederace, resp. od roku 1872 známky Německa v nominálních hodnotách Pfennig a Mark, bez odlišujícího přetisku. Jejich poštovní použití v zahraničí lze identifikovat pouze dle razítka poštovního úřadu v Turecku. Takové známky jsou známé jako *„Vorläufer“* (předběžné známky). Od roku 1884 je již známky možno identifikovat podle oficiálních přetisků na běžných známkách Německa. V Osmanské říši se začaly používat známky s přetisky přepisujícími pouze původní německé nominální hodnoty známek na turecké nominální hodnoty, PARA a PIASTER. Tyto německé známky neobsahovaly přetisk názvu země, jako tomu bylo u známek vydávaných pro použití na německých zahraničních poštách v Číně a Maroku.

Postage stamps used in German post offices in Turkey

In the initial period from 1870 to 1884, the German post offices in Turkey used the standard stamps of the North German Confederation or, from 1872, the stamps of Germany in the denominations Pfennig and Mark, without a distinctive overprint. Their postal use abroad can only be identified by the postmark of the Turkish post office. Such stamps are known as 'Vorläufer' (provisional stamps). From 1884 onwards, stamps can be identified by the official overprints on common stamps in Germany. In the Ottoman Empire, stamps with overprints overprinting only the original German stamp denominations on Turkish denominations, PARA and PIASTER, began to be used. These German stamps did not include an overprint of the name of the country, as was the case with the stamps issued for use on German foreign post offices in China and Morocco.

Foreign German Post was a network of post offices providing REICHSPOST services in foreign countries. They were set up to provide postal services where local services were considered unsafe or unreliable, and were usually established in cities with an eminent German commercial interest. This practice was not at all unusual in the postal service of the time, and similar post offices were established and maintained abroad by, for example, Austria-Hungary, France, Greece, Italy, Romania, Russia, the United Kingdom and the United States. In the latter part of the 19th century and in the early 20th century, the existence of extraterritorial post offices was also one of the signs of international power and status.

Stejně jako u všech emisí německých zahraničních úřadů měly známky vydané před rokem 1905, zde známky emise ***REICHSPOST – Germania a Výjevy***, přetisky pouze v *„**latince**“* a to ve dvou variantách – bez *„**stříšky nad písmeny A**“* 12 hodnot a se *„**stříškou nad písmeny A**“*, oficiálně vydáno jen 6 hodnot.

*As with all issues of German foreign offices, the stamps issued before 1905, here the stamps of the REICHSPOST issue – **Germania and Scenes**, had overprints only in **"Latin"** and in two variants – without the **"canopy over the letters A"** 12 values and with the **"canopy over the letters A"**, only 6 values officially issued.*

I. vydání přetisku 1900–1901 hodnoty PARA – bez stříšky

1st edition overprint 1900–1901 value PARA – without canopy

I. vydání přetisku 1900–1901 hodnoty PIASTER – bez stříšky

1st edition overprint 1900–1901 value PIASTER – without canopy

II. vydání přetisku 1900–1901 hodnoty PARA – se stříškou

2nd edition overprint 1900–1901 value PARA – with canopy

II. vydání přetisku 1902–1904 hodnoty PIASTER – se stříškou

2nd edition overprint 1902–1904 value PIASTER – with canopy

Počínaje rokem 1905 započaly úvahy o typu přetisku na známkách nové emise německých známek ***DEUTSCHES REICH – Germania a Výjevy*** – bez průsvitky. Původní návrh byl ponechat tisk latinkou ve variantě II i na známkách nové emise. Zkušebně tak byl v říšské tiskárně přetištěn 1 arch nových známek, vždy od každé z dvanácti vydaných hodnot, mírně modifikovaným přetiskem latinkou II. typu.

*Starting in 1905, considerations began about the type of overprint on the stamps of the new issue of German stamps **DEUTSCHES REICH – Germania and Scenes** – without overprint. The original proposal was to keep the printing in Latin script in variant II also on the stamps of the new issue. Thus, 1 sheet of the new stamps was overprinted on a trial basis at the Reich' Printer, one sheet of each of the 12 values issued, with a slightly modified overprint in Roman type II.*

Zkouška variantního II. vydání přetisku PARA na známkách vydání 1905 DEUTSCHES REICH

Examination of the variant II. issue of the PARA overprint on the stamps of the 1905 DEUTSCHES REICH issue

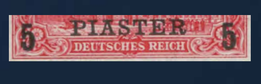

Zkouška variantního II. vydání přetisku PIASTER na známkách vydání 1905 DEUTSCHES REICH

Test of the variant 2nd edition of the PIASTER overprint on stamps of the 1905 DEUTSCHES REICH issue

Zajímavostí je, že k těmto zkouškám byla u hodnoty 2 Marky použita původní známka ***Mi. 79 (gotický název státu)*** namísto později vydané a následně finálně v Turecku používané známky ***Mi. 82 (název státu latinkou)***. Z těchto zkoušek přetisku se do dnešních dnů zachovalo jen několik kompletních sérií.

*Interestingly, the original **Mi. 79 (Gothic name of the state)** was used for these tests for the value of 2 Marks instead of the later issued and then finally used in Turkey **Mi. 82 (Latin name of the state)**. Only a few complete series of these overprint tests have survived to this day.*

Zkouška II. typu přetisku ještě na známce Mi. 79

Test of type II overprint still on stamp Mi. 79

Definitivní podoba *„gotického“* přetisku avšak již na známce Mi. 82

The final version of the "Gothic" overprint, however, already on the Mi. 82 stamp

Z důvodu snadného a častého padělání původních přetisků v latince (ke škodě pošty) bylo následně rozhodnuto, že na známkách nové emise a na všech 12 vydaných hodnotách, bude použit přetisk jiného typu se změnou písma na ***„gotické“***. Tento typ přetisku se použil i na následující emisi známek ***DEUTSCHES REICH – Germania a Výjevy*** – s průsvitkou, která byla používána až do uzavření všech poštovních úřadů v Turecku.

*Due to the easy and frequent forgery of the original overprints in Latin (at the Post Ofiice's expense), it was subsequently decided that on the stamps of the new issue and on all 12 issued values, a different type of overprint would be used with a change of the font to **"Gothic"**. This type of overprint was also used on the following issue of **DEUTSCHES REICH – Germania and Scenes** – with a translucent overprint, which was used until the closure of all post offices in Turkey.*

Nový *„gotický“* přetisk PARA na známkách vydání 1905 DEUTSCHES REICH

New "Gothic" overprint of PARA on stamps of the 1905 DEUTSCHES REICH issue

Nový *„gotický“* přetisk PIASTER na známkách vydání 1905 DEUTSCHES REICH

New "Gothic" overprint of PIASTER on stamps of the 1905 DEUTSCHES REICH issue

Zajímavost: Roku 1908 vydaly mimořádně německé poštovní úřady v Turecku ještě jednu menší sadu známek (5 hodnot emise Deutsches Reich – Germania s průsvitkou), které prodávaly současně s platnou emisí přetištěnou hodnotami v tureckých para a piastrech. Tato série z roku 1908 měla diagonální přetisky s novými nominálními hodnotami ve francouzských Centimech. REICHSPOST se rozhodla vydat tuto francouzskou měnovou řadu, protože směnné kurzy způsobily, že sazby za služby účtované německou poštou byly dražší než u zahraničních pošt jiných zemích působících také v Turecku.

Interesting fact: In 1908, the German postal authorities in Turkey issued one more smaller set of stamps (5 values of the Deutsches Reich – Germania issue with a transparency), which were sold simultaneously with the valid issue overprinted with values in Turkish para and piasters. This 1908 series had diagonal overprints with the new denominations in French Centimes. REICHSPOST decided to issue this French currency series because exchange rates made the rates charged by the German Post Office more expensive than those charged by foreign post offices of other countries also operating in Turkey.

Znak Německé říšské pošty

Emblem of the German Reich Post

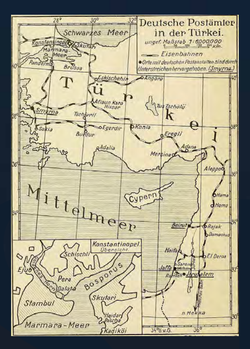

Mapa Německých poštovních úřadů v Turecku

Map of German Post Offices in Turkey

Německý poštovní úřad v Konstantinopoli – Galata

German Post Office in Constantinople – Galata

Německý poštovní úřad v Jeruzalémě

German Post Office in Jerusalem

Německý poštovní úřad v Bejrútu

German Post Office in Beirut

Martin Němeček

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

NEJVZÁCNĚJŠÍ AUSTRALSKÝ CHYBOTISK

AUSTRALIA'S RAREST PRINTING ERROR

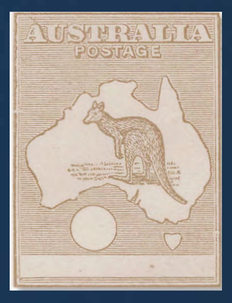

Master Die Proof ze sbírky R.T.P. Chapmana

Master Die Proof from the R.T.P. Chapman collection

Australský svaz vznikl 1. ledna 1901 jako federace kolonií Nový Jižní Wales, Queensland, Jižní Austrálie, Tasmánie, Viktorie a Západní Austrálie. Na známkách britských kolonií a dominií bylo zvykem uvádět vládnoucího monarchu. Labouristická vláda Andrewa Fishera se však rozhodla upustit od zvyklostí a vytvořit čistě australský design. Známka ***Klokan a mapa*** vznikla 2. ledna 1913. Rytcem raznice byl Samuel Reading z Melbourne, který zhotovil hlavní štoček, s vkládáním nominálních hodnot ½d, 1d, 2d, 2½d, 3d, 4d, 5d, 6d, 9d, 1/-, 2/-, 5/-, £1 a £2.

The Commonwealth of Australia was formed on 1 January 1901 as the federation of the Colonies of New South Wales, Queensland, South Australia, Tasmania, Victoria and Western Australia. It was customary to feature the reigning monarch on stamps of British Colonies and Dominions. However, the Labor government of Andrew Fisher decided to abandon the conventions and create a purely Australian design. ***The Kangaroo & Map*** stamp was born on 2 January 1913. The engraver of the die was Samuel Reading of Melbourne who engraved a master die which had the provisions for the insertion of figures of value and words of value plugs in denominations ½d, 1d, 2d, 2½d, 3d, 4d, 5d, 6d, 9d, 1/-, 2/-, 5/-, £1 and £2.

První australské „*klokaní*" známky

Podle studie Jeana-Clauda Plaisiera z Association Philatélique Lilloise byla první čistě australská známka vydána v roce lednu 1913 a byla vybrána v soutěži. Vítězem se stal pan Altmann, který vytvořil velmi krásný portrét Jiřího V. Za svou vynikající práci obdržel částku 100 liber. Druhou a třetí cenu získaly dva návrhy klokanů. Zdálo by se logické, že první známky budou vycházet z těchto námětů, ale nestalo se tak! Charles Edward Frazer (1880–1913) generální poštmistr, který byl zodpovědný za výběr, se rozhodl zapojit také, a výsledek známe. Tisk ho vehementně kritizoval, protože na známce byla Austrálie zobrazena jako pustá poušť a klokan, narychlo načrtnutý, občas vypadal jako králík. Nicméně první australská známka byla vytvořena, ať se to někomu líbilo, nebo ne.

The first Australian kangaroo stamps

According to a study by Jean-Claude Plaisier of the Association Philatélique Lilloise, the first purely Australian stamp was issued in January 1913 and was chosen via a contest. The winner was Mr Altmann who made a very beautiful portrait of George V. He won the prize of 100 pounds for his excellent work. The second and third prizes were awarded to two kangaroo designs. It would seem logical that the first stamps would be based on these topics, but that wasn't the case! Mr Charles Edward Frazer (1880–1913), the Postmaster-General, who was responsible for the selection, decided to get involved too and theresult is known today. The press criticised him seriously because the stamp showed Australia as an empty desert, and the kangaroo, quickly sketched, reminded some of a rabbit. However, the first Australian stamp had been created, like it or not.

Velmi vzácná dvojice 2½d „FRACTION OMITTED": Stanley Gibbons č. 36ba poštovně použitá (cena £ 35 000), certifikát David Brandon. Stanley Gibbons č. 107a poštovně nepoužitá (cena £ 14 000), „N. W. Pacific Islands" přetisk 5. vydání, certifikát Ceremuga.

Extremely rare pair of 2½d „FRACTION OMITTED": Stanley Gibbons No. 36ba in used condition (price £ 35 000), Certificated by David Brandon. Stanley Gibbons No. 107a in mint condition (price £ 14 000), „N. W. Pacific Islands" 5th setting overprint, Certificate Ceremuga.

Použití a odstíny

2½d Klokan a mapa byla jako dopisní sazba do zahraničí vydávaná od 27. ledna 1913 a přestala platit 1. října 1923 po změně tarifu. Známka byla oficiálně stažena z prodeje na poštách 30. dubna 1924 a zbytek nákladu zničen. Při tisku bylo použito pět různých odstínů – modrá, tmavě modrá, bledě světle modrá, indigo a intenzivní indigo. Poslední indigový odstín pochází z roku 1919 a často se vyznačuje velice sytým tiskem kvůli dočasným tiskovým vadám.

Usage And Shades

2½d Kangaroo and Map was issued as a letter rate to foreign countries since 27 January 1913 and discontinued on 1 October 1923 following the rate change. The stamp was officially withdrawn from sale at post offices on 30 April 1924 and and the leftovers were destroyed. Five different shades were used during the printing – blue, deep blue, pale bright blue, indigo and intense indigo. The intense indigo shade dates from 1919 and is often characterised by over-inking, due to ink-clogging.

Modrá	Tmavá modrá	Bledě světle modrá	Indigo	Intenzivní indigo
Blue	*Deep Blue*	*Pale Bright Blue*	*Indigo*	*Intense Indigo*

Další známé exempláře ze slavných sbírek

V katalogu ***Australian Commonwealth Specialists'*** Catalogue 2021 Edition se uvádí, že byly zaznamenány pouze tři čisté a dvanáct použitých exemplářů – z toho tři s perfínem „*OS*". Jeden použitý exemplář se nachází v Britské královské sbírce.

Other Recorded Examples from Famous Collections

The Australian Commonwealth Specialists' *Catalogue 2021 Edition states that only three mint and twelve used examples – of which three are punctured* ***'OS'*** *– have been recorded. One used example is in the British Royal Collection.*

Provenience: Arthur Gray Peter O`Rourke

Provenance: Arthur Gray Peter O`Rourke

Provenience: Besançon

Provenance: Besançon

Provenience: Julian Sterling

Provenance: Julian Sterling

Provenience: Morgan collection Chartwell – Sir Cyril Humphrey Cripps

Provenance: Morgan collection Chartwell - Sir Cyril Humphrey Cripps

Provenience: Stuart Hardy*

*Provenance: Stuart Hardy**

Provenience: Lionheart

Provenance: Lionheart

Arthur Gray (1939–2015)

Julian Sterling (1924–2012)

Sir Cyril Humphrey Cripps (1915–2000)

* tento exemplář se v květnu 2013 prodal za 53 590 australských dolarů

** this example sold for A$53,590 in May 2013*

Odchylka *Chybějící zlomek* u vydání Klokan a mapa

Takzvaný ***chybějící zlomek*** je všeobecně považován za nejslavnější specialitu celé ikonické série Klokan a mapa. Vyskytla se v tisku ***T. S. Harrisona*** 2½d Klokan a mapa na papíře s vodoznakem úzká Koruna v indigovém odstínu. Byla způsobena dočasnou vadou tiskového štočku, která je podobná ***CNE PENNY*** v 1d červených emisí Jiřího V. Zatímco však tisková vada na známce Jiřího V. prošla několika stavy, specialita na 2½d Klokan a mapa vykazuje jen malé odchylky a byla okamžitě opravena. Datované exempláře se vyskytují od července 1919 do března 1920. Odchylka byla zaznamenána až v roce 1921 a v archu se objevila pouze na jedné známce – levá pozice č. 33 z desky 2, označená [2L33]. Klíčovým faktorem, který přispěl k vzácnosti této známky je skutečnost, že mnoho archů z Harrisonova indigového tisku bylo přetisknuto *„N.W. PACIFIC ISLANDS"* pro použití na okupované Nové Guineji.

Chybějící zlomek není vadou tiskové desky, protože nebyla způsobena fyzickým poškozením tiskových desek. Jedná se spíše o odchylku způsobenou nahromaděním inkoustu v čitateli zlomku. Oblíbená teorie říká, že to byl možná kousek papírového vlákna uvízlý v číslovači nebo jiná cizí látka, která časem pomalu nahromadila zbytky inkoustu. Toto pak muselo být viditelné tiskařům, kteří následně inkriminované místo vyčistili a štoček se vrátil do normálního stavu a nic podobného se už se nikdy nevyskytlo.

'Missing Fraction' Kangaroo & Map Variety

The so-called ***'Missing Fraction'*** *is widely regarded as the most famous variety in the entire Kangaroo & Map series. It occurred in* ***T. S. Harrison's*** *printing of 2½d Kangaroo on Narrow Crown Watermark paper in indigo shade. The variety was caused by a temporary ink clog flaw which is akin to the* ***'CNE PENNY'*** *varieties in the King George V Heads 1d reds. However, whereas the KGV variety progressed through several states, that on the 2½d Kangaroo shows little variation and was promptly corrected. Dated examples are ranging from July 1919 to March 1920. The variety hasn't been recorded until 1921 and has only been shown on one stamp in the sheet – left pane position Nr. 33 from the Plate 2, denoted [2L33]. A key factor that contributed to the rarity of this variety is that many of the sheets from Harrison's indigo printing were overprinted* ***'N.W. PACIFIC ISLANDS'*** *for use in occupied New Guinea.*

'Missing Fraction' *variety is not exactly a plate flaw as it was not caused by any physical damage to the printing plates. Rather it is a variety caused by a build-up of ink in the numerator of the fraction. No one really knows what caused this temporary ink-clogging. The popular theory is that it was possibly a bit of paper fibre stuck in the numeral or other foreign object that slowly accumulated ink residue over time. The clogging must have been visible to the print staff who then cleaned off the indicted gunk and the the die returned to standard position and it never happened again.*

Průsvitka úzká Koruna

Narrow Crown Watermark

Charles Frazer (1880–1913)

Thomas Samuel Harrison (1862–1934)

Populární King George V Ink-clogging Error „*CNE PENNY*"

Podobná chyba se vyskytla u 1 penny červené známky Jiřího V. a týkala se svislého tahu písmene O z ONE. Nazývá se ***„CNE flaw"***. Vada se objevila velmi krátce během konce srpna a září 1916 ve stejné poloze archu a pouze v šarlatově červeném odstínu (G17) u tisku na hladkém papíru s průsvitkou ***Velká koruna***. Velmi úzký časový úsek vzniku znamená velkou vzácnost. Identifikace známkového pole se podařila až společným úsilím mnoha členů členů Klubu sběratelů australského svazu z Nového Jižního Walesu v roce 2006.

1d šarlatově červená Jiří V. s vadou CNE

1d Scarlet-red KGV with CNE flaw

Popular King George V Ink-clogging Error „CNE PENNY"

Similar ing-clogging error occurred in the King George V 1d reds and affected the vertical stoke of the letter O of ONE. The variety is called ***CNE flaw****. The flaw appeared very briefly during late August and September 1916 in the same sheet position and only in the scarlet-red shade (G17) of smooth paper printing on Single Watermark* ***"Crown over A"****. This very narrow window of occurrence means that the error is particularly rare. Identification of the error in the stamp field is was not discovered until the combined effort of many members of the Australian Commonwealth Collectors Club of New South Wales in 2006.*

Severozápaní pacifické ostrovy, přetisky

V roce 1914, po vypuknutí 1. světové války, byla v Austrálii připravena samostatná jednotka nazvaná Severozápadní tichomořská expedice (NWPE), která měla převzít a spravovat mikronéské ostrovní skupiny. Vzali s sebou množství australských známek s přetiskem ***„N.W. Pacific Islands"***, které se používaly na ostrovech. Později byly do Austrálie zaslány další objednávky pro dodatečné zásoby přetisků. Všechny přetisky Ostrovů severozápadního Pacifiku v období od listopadu 1914 do října 1925 provedla Tiskárna poštovních známek v Melbourne a bylo přetisknuto více než 2 500 000 známek Australského svazu. Předpokládá se, že odchylka ***„FRACTION OMITTED"*** pochází z tisku provedeného v červenci 1919 s nákladem 4 080 známek, ve kterých bylo pravděpodobně pouze 17 exemplářů mající tuto odchylku. Celkem bylo vytištěno 136 desek v blocích po 30 známkách, a pokud byl pro přetisk použit stejný počet horních a dolních archů známek i stejný počet levých a pravých desek, pak pouze jeden z osmi přetiskových bloků měla tuto odchylku.

North-West Pacific Islands, Overprints

In 1914, after the outbreak of World War I, a separate unit called the Northwest Pacific Expedition (NWPE) was prepared in Australia to take over and administration of the the Micronesian island groups. They took with them a number of overprinted Australian stamps ***"N.W. Pacific Islands"*** *which were used on the islands. Later, further orders were requested from Australia for additional supplies of overprints. All overprints of the N.W. Pacific Islands between November 1914 and October 1925 were made by the Melbourne Stamp Printer and over 2 500 000 Australian Union stamps were overprinted. It is believed the* ***„FRACTION OMITTED"*** *variety is from July 1919 printing of 4080 stamps, in which quite likely there were only 17 examples of variety. Total printed was 136 panes of 30, and if equal numbers of upper and lower sheets of stamps were used for overprinting, and if equal numbers of left and right panes, then only 1 in 8 overprint panes had the variety.*

Známkové pole 2L33, 2½ pencové známky byly přetiskovány v 30 blocích, tedy vždy poloviny původních archů

2L33 Position, stamps were overprinted in blocks of 30 units, halves of the original sheets

Radoslav Míšek

PRESTIGE PHILATELY
CLUB PRAGUE

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

DOPIS ZE SBÍRKY OTCE POŠTOVNÍ HISTORIE

LETTER FROM THE COLLECTION OF THE FATHER OF POSTAL HISTORY

Americký sběratel John F. Seybold (1856/7–1909) již jako mladík začal sbírat vedle známek zejména dopisy, klasické dopisy celého světa, inspirován od dětství krásou korespondence přicházející do velkoobchodu jeho rodičů v Syracusách (stát New York). Stal se jedním z vůbec prvních sběratelů celistvostí na světě, dnes znám jako ***Otec poštovní historie***. Byl vizionářem, díky němuž se v oboru dopisů dochovalo mnoho světových rarit. Připomeňme, že sbírat dopisy začal zhruba v době, kdy madame Borchardová vystřihávala svými křivými nůžkami Modré Mauricie z korespondence svého manžela, kdy všichni stříhali, smývali a poté lepili do alb všechno, co vypadalo jako známka. Mezitím J. F. Seybold budoval impozantní sbírku, zahrnující skvělé dopisy – namátkou – s kanadskými 12-pencovkami, s nejstaršími známkami, dvoupáskou Nova Scotia 1 Shilling, dvoupáskou 5 cent St. Louis, provizoriem Brattleboro a dále mj. s významnými švýcarskými, staroněmeckými a staroitalskými známkami. Seybold byl též prvním vlastníkem slavného amerického unikátu ***The Rush 1847 Cover*** (v roce 2006 byl tento slavný unikát prodán u Siegel Galleries za rekordních $1 200 000). Z téže sbírky pochází i vzácná smíšená frankatura USA a Nový Brunšvik (dnes součást Kanady).

J. F. Seybold tragicky zemřel roku 1909 a sbírka 1 500 dopisů a 90 000 známek přešla dle závěti i s velkou filatelistickou knihovnou do vlastnictví Boston Philatelic Society. Poté byla odkoupena prominentním newyorským obchodníkem J. C. Morgenthauem a vydražena ve třech aukcích v březnu a dubnu 1910. Aukce Seyboldových dopisů s evropskými známkami ***Sale of European Stamps on Original Covers*** se konala 29. března 1910 a toho data se na svou cestu ze Seyboldovy sbírky vydal i dopis Církevního státu, který můžete shlédnout výše a který byl přes 60 let postupně součástí čtyř významných českých sbírek.

John F. Seybold
(1856/7–1909)

The American collector John F. Seybold (1856/7–1909) started collecting stamps as a young man, especially letters, classic letters from all over the world, inspired from childhood by the beauty of the correspondence arriving at his parents' wholesale shop in Syracuse (New York State). He became one of the first ever collectors of postal stationery in the world, known today as ***The Father of Postal History***. He was a visionary who has preserved many of the world's rarities in the field of letters. It will be recalled that he began collecting letters about the time Madame Borchard was cutting Blue Mauritius out of her husband's correspondence with her crooked scissors, when everyone was cutting, washing and then pasting anything that looked like a stamp into albums. In the meantime, J. F. Seybold was building an impressive collection, including great letters – to name a few – with Canadian 12-penny stamps, the oldest the Nova Scotia 2-penny 1 Shilling, the 2-penny 5 cent St. Louis, the Brattleboro Provisional, and important Swiss, Old German and Old Italian stamps, among others. Seybold was also the first owner of the famous American unique ***The Rush 1847 Cover*** (in 2006 this famous rarity was sold at Siegel Galleries for a record $1 200 000). From the same collection comes a rare mixed franking of the USA and New Brunswick (now part of Canada).

J. F. Seybold tragically died in 1909 and the collection of 1 500 letters and 90 000 stamps passed under his will, together with a large philatelic library, to the Boston Philatelic Society. It was then purchased by the prominent New York dealer J. C. Morgenthau and auctioned in three auctions in March–April 1910. The auction of Seybold's ***Sale of European Stamps on Original Covers*** took place on 29 March 1910, and on that date the Church-State letter, which you can see below, made its way from the Seybold collection and which has been a part of four important Czech collections for more than 60 years.

Známky Bajochi

Nepoužitých modrých známek 50 Bajochi dnes existuje 99, tmavě modrá poštovně nepoužitá se nedochovala žádná. ***Padesátkami***, jakož i dalším vysokým nominálem 1 Scudo, se frankovaly peněžní dopisy v rámci staroitalských států, těžké dopisy zejména do Francie a Anglie a kolem 20 % (soudě dle dochovaných celistvostí) bylo adresováno do zámoří. S tmavě modrou dnes prokazatelně existuje celkem 28 dopisů a s modrou je možno jejich počet odhadnout, dle cenových poměrů a tržních poznatků, maximálně na 250 kusů, z nichž je přibližně 50 dopisů v zámoří. Od počátků filatelie byly staroitalské známky intenzivně hledané, tyto velké nominály patřily vždy k nejvzácnějším z Církevního státu, a tak je jasné, že se většina dostupných exemplářů již v 2. polovině 19. stol. odlepovala z dopisů a dávala do alb.

The Bajochi stamps

*There are 99 unused 50 Bajochi blue stamps in existence today, none of the dark blue postage stamps preserved. **The 50s**, as well as another high denomination 1 Scudo, were used to frank money letters within the Old Italian states, heavy letters mainly to France and England, and around 20 % (judging by the extant whole sheets) were addressed overseas. With the dark blue, a total of 28 letters are now proven to exist and with the blue, the number can only be estimated, depending on price conditions and market knowledge, at a maximum of 250 pieces, of which about 50 are overseas. From the beginning of philately, the Old Italian stamps were intensively sought after, these large denominations were always among the rarest of the Church State, and so it is clear that most of the available specimens were simply peeled off the letters and put into albums as early as in the second half of the 19th century.*

Sbírka dopisů

Vzácnost tohoto dopisu je zřejmá – jednak velmi malý formát (těžké a peněžní dopisy zasílané v Itálii a blízké cizině bývaly neatraktivně velké) a zejména původ. Dopis nese majetnickou značku John F. Seybold, Syracuse N.Y. Vystavený dopis se známkou v nominální hodnotě 50 Bajochi byl tedy v té nejlepší společnosti ve sbírce tohoto význačného sběratele. Byl-li dopis hoden sbírky právě J. F. Seybolda, pak k jeho významu není již třeba nic dodávat.

Výše uvedený dopis je doplněn na dalšími dvěma dopisy vyplacenými mj. též známkou o nominální hodnotě 50 Bajochi – dopis z Říma do Raleigh (Severní Karolina, USA) a dopisem z Říma do Neapole. Společně s dopisem ze Seyboldovi sbírky tvoří unikátní kolekci v českých rukou.

The letter collection

The rarity of this letter is obvious –firstly, the very small format (heavy and money letters sent in Italy and near abroad used to be unattractively large) and, above all, the origin. The letter bears the ownership mark of John F. Seybold, Syracuse N.Y. The letter on display with the 50 Bajochi stamp was therefore in the best company in the collection of this distinguished collector. If the letter was worthy of the collection of J. F. Seybold, then nothing needs to be clarified about its significance.

The above letter is supplemented by two other letters paid, among others, with a 50 Bajochi stamp – a letter from Rome to Raleigh (North Carolina, USA) and a letter from Rome to Naples. Together with a letter from the Seybold collection, they form a unique collection in Czech hands.

Zadní strany dopisů z Říma

The reverse sides of the Rome letters

Tento dopis – atraktivní malá obálka z roku 1859 s tříbarevnou frankaturou Církevního státu se vzácnou 50 Bajochi – byl zaslán do americké Louisiany. Modrá 50 Bajochi vyšla v roce 1852 v nákladu 50 000 ks, její dodatečný náklad z roku 1864 z opotřebované desky a v tmavě ultramarínové barvě v náladu 10 000 ks.

This letter – an attractive little 1859 envelope with a 3-colour Church State franking with a rare 50 Bajochi – was sent to Louisiana, USA. The blue 50 Bajochi was issued in 1852 in an edition of 50 000 pieces, its additional 1864 edition from a worn-out plate, and the dark ultramarine in an edition of 10 000 pieces.

Zadní strana

The reverse side

Dopis zaslaný z Říma do Raleigh (Severní Karolina, USA) se vzácnou známkou 50 Bajochi

Letter sent from Rome to Raleigh (North Carolina, USA) with the rare 50 Bajochi stamp

Dopis z Říma do Neapole se vzácnou známkou 50 Bajochi

Letter from Rome to Naples with rare 50 Bajochi stamp

Ikonická ***The Rush 1847 Cover*** (v roce 2006 byl tento slavný unikát prodán za rekordních $1 200 000)

*Iconic **The Rush 1847 Cover** (in 2006 this famous one-off sold for a record $1 200 000)*

Další světově známý dopis ze sbírky J. F. Seybolda – tzv. smíšená frankatura Nový Brunšvik a USA z roku 1851

Another world-famous letter from the collection of J. F. Seybold – the so-called New Brunswick and USA mixed frank of 1851

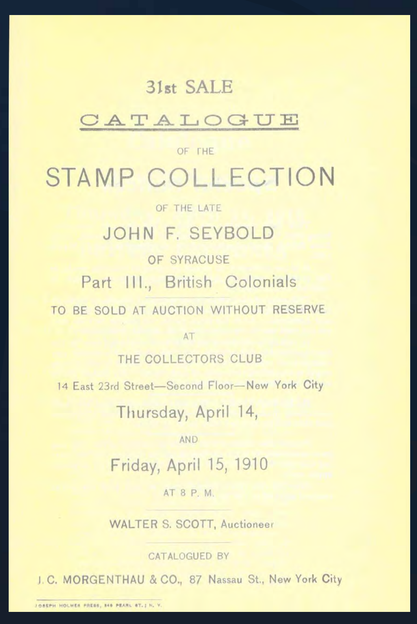

Přední strana jednoho ze tří katalogů při rozprodeji sbírky J. F. Seybolda z roku 1910

The front cover of one of the three catalogues at the sale of the J. F. Seybold collection in 1910

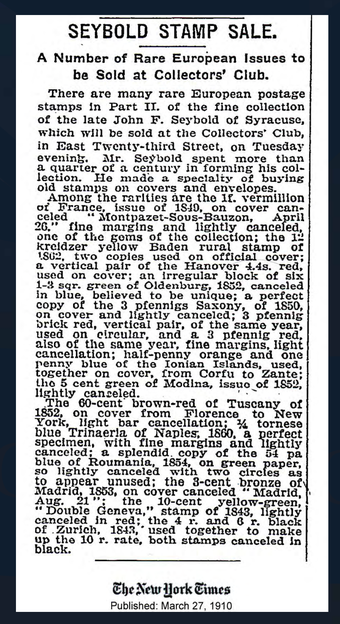

SEYBOLD STAMP SALE.

A Number of Rare European Issues to be Sold at Collectors' Club.

There are many rare European postage stamps in Part II. of the fine collection of the late John F. Seybold of Syracuse, which will be sold at the Collectors' Club, in East Twenty-third Street, on Tuesday evening. Mr. Seybold spent more than a quarter of a century in forming his collection. He made a specialty of buying old stamps on covers and envelopes.

Among the rarities are the 1f. vermillion of France, issue of 1849, on cover canceled "Montpazet-Sous-Bauzon, April 26," fine margins and lightly canceled, one of the gems of the collection; the 12 kreidzer yellow Baden rural stamp of 1862, two copies used on official cover; a vertical pair of the Hanover 4 gr. red, used on cover; an irregular block of six 1-3 sqr. green of Oldenburg, 1852, canceled in blue, believed to be unique; a perfect copy of the 3 pfennigs Saxony, of 1850, on cover and lightly canceled; 3 pfennig brick red, vertical pair, of the same year, used on circular, and a 3 pfennig red, also of the same year, fine margins, light cancellation; half-penny orange and one penny blue of the Ionian Islands, used, together on cover, from Corfu to Zante; the 5 cent green of Modina, issue of 1852, lightly canceled.

The 60-cent brown-red of Tuscany of 1852, on cover from Florence to New York, light bar cancellation; ¾ tornese blue Trinacria of Naples, 1860, a perfect specimen, with fine margins and lightly canceled; a splendid copy of the 54 pa blue of Roumania, 1864, on green paper, so lightly canceled with two circles as to appear unused; the 3-cent bronze of Madrid, 1853, on cover canceled "Madrid, Aug. 21"; the 10-cent yellow-green, "Double Geneva," stamp of 1843, lightly canceled in red; the 4 r. and 6 r. black of Zurich, 1843, used together to make up the 10 r. rate, both stamps canceled in black.

The New York Times
Published: March 27, 1910

Inzerát z New York Times o prodeji II. části sbírky J. F. Seybolda z roku 1910

New York Times advertisement for the sale of Part II of the J. F. Seybold collection of 1910

Jan Berr

80 CENTESIMI ROKU 1859, 275 000 EUR ROKU 2023

80 CENTESIMI IN 1859, 275 000 EUROS IN 2023

Modena

Modena byla vévodstvím spojeným s Rakouskem za vlády Františka V. z rodu Este. Kolem r. 1860 činila její rozloha 6 025 km² a žilo zde 605 000 obyvatel. V důsledku válek na přelomu let 1858 a 1859 uprchl vévoda se svými vojáky a družinou 11. června 1859 na rakouské území a 15. června 1859 byla vyhlášena prozatímní vláda. V důsledku toho bylo 20. srpna rozhodnuto o zániku vévodství a jeho připojení k Sardinsko-piemontskému království, k čemuž došlo po referendu 18. března 1860.

Prozatímní vláda vydala 15. října 1859 novou sérii známek s erbem Savojského královského rodu v nominálních hodnotách 5, 15, 20, 40 a 80 centesimi.

Poštovní sazby byly přizpůsobeny sazbám Sardinského království, ale objem dopisů byl v krátkém období od 15. října 1859 do 1. února 1860, kdy byly zavedeny známky Sardinského království, velmi nízký. S nejvyšším nominálem 80 centesimi je známo pouze asi 30 dopisů a z toho pouze 8 s jednoduchou frankaturou, která odpovídala dvojnásobku dopisního poštovného 20 centesimi plus 40 centesimi za doporučený poplatek. Všechny tyto dopisy jsou doporučené dopisy se soudními spisy, 7 z nich z Modeny a jeden z Reggio Emilia, používané od 29. října do 21. prosince 1859.

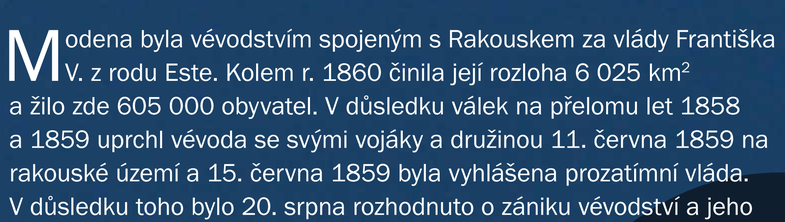

200 %

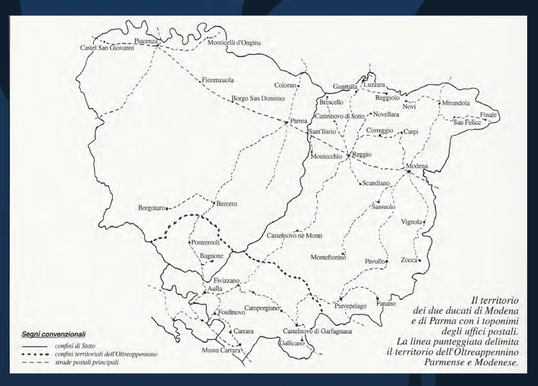

Území dvou vévodství Modena a Parma s názvy poštovních úřadů

The territory of the two dukedoms of Modena and Parma with the toponyms of the post offices

Modena

Modena was a duchy associated with Austria during the reign of Francis V of the Este family. In 1860 it covered an area of 6 025 km2 and had 605 000 inhabitants. As a result of the wars at the turn of 1858 and 1859, the duke fled with his soldiers and retinue to Austrian territory on 11 June 1859, and a provisional government was proclaimed on 15 June 1859. As a result, on 20 August it was decided to dissolve the duchy and annex it to the Kingdom of Sardinia-Piemont, which took place after a referendum on 18 March 1860.

On 15 October 1859, the Provisional Government issued a new series of stamps bearing the coat of arms of the Royal House of Savoy in denominations of 5, 15, 20, 40 and 80 centesimi.

The postal rates were adapted to those of the Kingdom of Sardinia, but the volume of letters was very low in the short period between 15 October 1859 and 1 February 1860, when the Kingdom of Sardinia stamps were introduced. With the top nominale of 80 centesimi only about 30 letters are known and of these only 8 with a simple franking rate, which was double the letter postage of 20 centesimi plus 40 centesimi for the registered fee. All these letters are registered letters with court files, 7 of them from Modena and one from Reggio Emilia, used from 29 October to 21 December 1859.

Nejkvalitnější z dochovaných dopisů 80 C, zaslaný doporučeně z Modeny do města Zocca, 4. listopadu 1859

The finest of the surviving letters 80 C, sent by registered mail from Modena to Zocca, 4 November 1859

František V.
(1840–1875)

Erb rakouského rodu - Este

The coat of arms of the house of Austria - Este

Mapa Itálie s vyznačenou Modenou

Map of Italy with highlighted Modena

Trasa dopisu z Modeny do města Zocca

Route of the letter from Modena to Zocca

7 známých dopisů

7 known letters

JEDNA ZE TŘÍ

ONE OF THREE

Novinové známky v Rakousku

Zavedení novinové známky mělo příčiny ekonomické, jelikož platba za čtení novin byla součástí spotřební daně. Tato daň byla vybírána jednak na noviny vydávané tuzemskými vydavateli, jednak na noviny dovážené do Rakouska ze zahraničí. Bylo třeba noviny po zdanění označit tak, aby bylo patrné, že poplatek byl již vybrán. Zpočátku byly noviny razítkovány signetem, později na ně byla lepena kolková (novinová) známka. Tato daň byla v Rakousku zavedena 1. července 1789 a byla ukončena 1. ledna 1900.

Vedle ekonomických příčin, existovaly i politické příčiny zavedení těchto známek. Původ novinových kolků v Rakousku lze vysledovat až k francouzské revoluci v roce 1789.

Ve Francii v té době vítězily nové myšlenky, a Rakousko se všemi silami snažilo zabránit jejich průniku do země. Stát musel vydat souhlas se šířením daného listu – souhlas byl demonstrován otiskem razítka na noviny. Signet – otisk speciálního kulatého razítka s kresbou, později s uvedenou hodnotou a předchůdce novinové známky – byl v konečném důsledku přísnou pokutou za čtení novin. V usnesení z roku 1789, jímž byl v Rakousku signet zaveden, je uvedeno, že *„**novinové razítko je nejúčinnější prostředek k umělému umírnění pisálků, kteří od doby, kdy existuje svoboda tisku, vyprodukovali tisíce nesmyslů a absurdních věcí, a také k zamezení nepovoleného dovozu cizích spisů“.***

První novinové signety

Novinové razítko, signet, bylo poprvé použito 1. července 1789 pro noviny (časopisy, deníky a týdeníky) a brožury (zábavní literatura) na základě rozhodnutí císaře Josefa II. Tyto signety v kresbě habsburského erbu měly hodnotu 2 krejcarů pro noviny a 1 krejcaru pro brožury. V prvním desetiletí 19. století se hodnota kolku lišila podle původu novin (tuzemské anebo dovozové zahraniční) a podle jejich rozsahu, resp. podle počtu listů papíru. Půlkrejcarový signet byl používán pro tuzemské noviny v rozsahu pod jeden tiskový arch, 1 krejcar pro tuzemské v rozsahu od jednoho archu a zahraniční pod jeden arch a 2 krejcary pro zahraniční listy od jednoho archu výše. Tyto nominály se postupně zvyšovaly. Roku 1850 byla daň pro tuzemské noviny zrušena, pro zahraniční zůstala na dvou krejcarech. K 1. lednu 1858 bylo rozhodnuto o znovuzavedení daně z tuzemských novin. Pro tyto noviny se od 1. ledna 1858 používal nový signet, jehož součástí byla rakouská heraldická orlice, ale žádná informace o výši kolkovného.

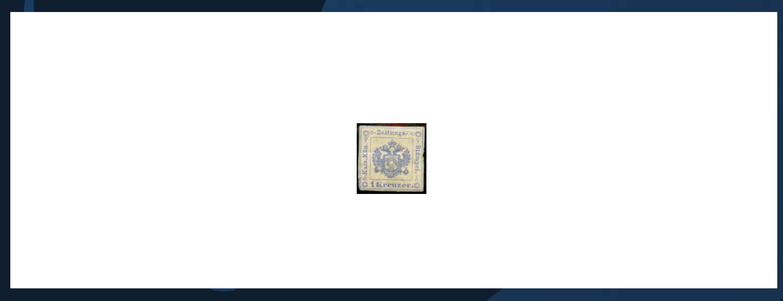

The first newspaper signets

The newspaper stamp (signet) was first used on 1 July 1789 for newspapers (magazines, journals and weeklies) and pamphlets (entertainment literature) by decision of Emperor Joseph II. These signets in the drawing of the Habsburg coat of arms were worth 2 kreutzers for newspapers and 1 kreutzers for brochures. In the first decade of the 19th century, the value of the stamp varied according to the origin of the newspaper (domestic or imported foreign) and according to its size, or the number of sheets of paper. A half kreutzar signet was used for domestic newspapers under one sheet, 1 kreutzar for domestic papers under one sheet and foreign papers under one sheet, and 2 kreutzars for foreign papers from one sheet upwards. These denominations were gradually increased. In 1850, the tax was abolished for domestic newspapers, while it remained at two kreuzers for foreign ones. On 1 January 1858 it was decided to reintroduce the tax on domestic newspapers. From 1 January 1858 a new signet was used for these newspapers, which included the Austrian heraldic eagle, but no information on the amount of stamp duty.

Rané signety používané v rakouském tisku v 1. polovině 19. století. Zdroj obrázku: Ulrich Ferchenbauer, Österreich 1850–1918 Spezialkatalog und Handbuch, 1981

Early signets used on the Austrian press in the first half of the 19th century. Image source: Ulrich Ferchenbauer, Österreich 1850–1918 Spezialkatalog und Handbuch, 1981

Ukázky novinového signetu

Samples of a newspaper signet

Vydání známek a placení daně

U tuzemských novin musela být daň zaplacena před jejich tiskem, a to tak, že po zaplacení daně se buď na ještě nepotištěný papír budoucích novin otiskl signet do míst, kam byla posléze vytištěna hlavička novin, anebo byly na výtisk novin vylepeny ***novinové kolkové známky*** v příslušné hodnotě a následně byly úředně přeraženy. Někdy docházelo i k situacím, že na prázdný papír byla vylepena kolková známka a její znehodnocení pak proběhlo tak, že byla přetištěna textem novin.

Issuing stamps and paying tax

*In the case of domestic newspapers, the tax had to be paid before they were printed, either by stamping the future newspaper's headline on the unprinted paper, or by affixing **newspaper stamps** of the appropriate value to the copy of the newspaper and then officially folding them. There were also occasions when a stamp was affixed to blank paper and then defaced by overprinting it with the text of the newspaper.*

Nová měna

Dne 1. listopadu 1858 byl zaveden císařským patentem rakouský zlatý (gulden, florin), který byl od této chvíle považován za jedinou rakouskou národní měnu. Zavedení nové měny mělo za následek nový, zvýšený poplatek stanovený na 2 krejcary pro tuzemské noviny a 4 krejcary pro noviny dovážené ze zahraničí. Pro dvoukrejcarovou novinovou známku se dosud používala zelená barva, nově byla vytištěna novinová známka v hodnotě 4 krejcary. Kvůli masivním protestům vydavatelů, kteří nechtěli toto zvýšení daně přijmout, vláda po 2 měsících ustoupila a snížila daň pro zahraniční noviny na 2 krejcary a pro tuzemské na 1 krejcar. Tyto dvě nové sazby poplatku zůstaly v platnosti až do definitivního zrušení novinového kolkovného dne 1. ledna 1900.

New currency

On 1 November 1858, the Austrian gulden (florin) was introduced by imperial patent, and from then on it was considered the only Austrian national currency. The introduction of the new currency resulted in a new, increased fee set at 2 kreuzers for domestic newspapers and 4 kreuzers for newspapers imported from abroad. Green ink was used for the 2 krejcar newspaper stamp, and a 4 krejcar newspaper stamp was newly printed. Due to massive protests from publishers who did not want to accept this tax increase, the government relented after 2 months and reduced the tax for foreign newspapers to 2 kreutzers and for domestic newspapers to 1 kreutzers. These two new rates remained in force until the definitive abolition of newspaper tax stamp on 1 January 1900.

Malý státní znak Rakouska/Uherska

Small state emblem of Austria/Hungary

Newspaper stamps in Austria

The introduction of the newspaper stamp had economic reasons – the payment for reading newspapers was part of the excise tax. This tax was levied both on newspapers published by domestic publishers and on newspapers imported into Austria from abroad. The newspapers had to be labelled after the tax so that it could be seen that the tax had already been collected. Initially, the newspapers were stamped with a signet, later a stamp was affixed to them. This tax was introduced in Austria on 1 July 1789 and ended on 1 January 1900.

Apart from economic reasons, there were also political reasons. The origin of newspaper stamps in Austria can be traced back to the French Revolution in 1789. New ideas were triumphant in France at that time, and Austria tried with all its might to prevent their penetration into the country. The state had to give its consent to the distribution of the newspaper in question; consent was demonstrated by stamping the newspaper. The signet – an imprint of a special round stamp with a drawing, later with a stated value and the forerunner of the newspaper stamp – was ultimately a severe penalty for reading the newspaper. The resolution of 1789, which introduced the signet in Austria, stated that *“**the newspaper stamp is the most effective means of artificially moderating the scribblers who have produced thousands of absurdities and absurdities since the freedom of the press has existed, and also of preventing the unauthorised importation of foreign writings”.***

Kolek 1kr 1877 ULTRAMARIN. Poštovně a fiskálně nepoužitý. Mimořádná rarita rakouské a tedy i české filatelie. Známé jsou pouze 3 nepoužité kusy.

Tax stamp 1kr 1877 ULTRAMARIN. Postally and fiscally unused. Exceptional rarity of Austrian and therefore also Czech philately. Only 3 unused pieces are known to exist.

300 %

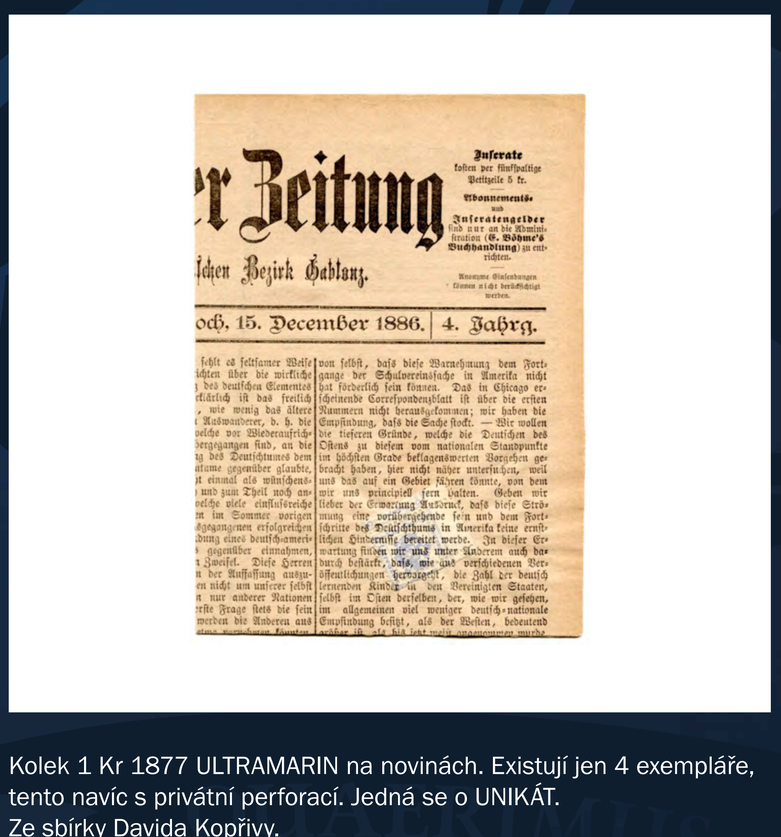

Kolek 1 Kr 1877 ULTRAMARIN na novinách. Existují jen 4 exempláře, tento navíc s privátní perforací. Jedná se o UNIKÁT. Ze sbírky Davida Kopřivy.

Tax stamp 1 Kr 1877 ULTRAMARIN on newspaper. There are only 4 examples, this one with private perforation. It is UNIQUE. From the collection of David Kopriva.

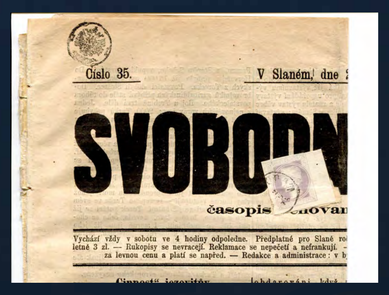

Signeta a novinová známka na novinách z roku 1875

Signet and newspaper postal stamp on a newspaper from 1875

Novinový kolek a novinová známka na novinách z roku 1882

Newspaper tax stamp and a newspaper postal stamp on a newspaper from 1882

Rakouské novinové kolkové známky 1853–1890

1853 – první novinová známka v Rakousku

1. března 1853 byla zavedena první rakouská novinová známka, která se stala zároveň i první rakouskou známkou. Byl to v podstatě kolek, nikoli poštovní známka, nicméně dnes na tuto ceninu nahlížíme podobně jako na klasickou poštovní známku. Základní grafický design tvořil dvouhlavý orel s velkou korunou a malým čtvercovým heraldickým štítem, bez vodoznaku, bez zoubků. Známka s nominálem 2 krejcary byla vydána 1. března 1853 a byla platná pro platbu novinového kolkovného do 31. října 1858.

Novinové známky emise 1858/59 mají na vyobrazení dvouhlavého orla s velkou korunou a malým heraldickým štítem, shodně s předchozí emisí, mají ale dvojité lemování a širší rámeček. Jednokrejcarová byla modrá, dvoukrejcarová a čtyřkrejcarová hnědá.

Emise 1877

Na novinových známkách emise 1877 je dvouhlavý orel s malou korunou a velkým státním znakem ve čtverci s dvojitým lemováním, obloukový vodoznak „ZEITUNGS-MARKEN“ nebo „WECHSEL“. Nezoubkované známky byly tištěny knihtiskem a k zaplacení novinového kolkovného platily do 31. prosince 1899. Vyšly modré 1 Kr a hnědé 2 Kr. ***Nepatrné množství 1 Kr známek vyšlo v experimentální barvě ultramarínové a jsou velmi vzácné.***

V roce 1890 byla vydána emise v hodnotě 25 krejcarů, což bylo nutností, protože stále častěji bylo v jedné zásilce několik čísel časopisů anebo výtisky různých novin. Protože však existovaly pouze novinové známky a signety pro 1 a 2 krejcary, muselo by se na obálku zásilky nalepit několik známek, což by bylo dost složité. Nominál 25 krejcarů byl zvolen kvůli obvyklému sestavování zásilek z šestadvaceti čísel časopisů (zdaňována byla totiž jen aktuální čísla časopisů za poslední pololetí). Kolkovné bylo poté uhrazeno nalepením známky 25 krejcarů a orazítkováním jednokrejcarovým signetem.

Rakouské novinové kolkové známky 1853-1890

Austrian newspaper revenue (tax) stamps 1853-1890

Austrian newspaper revenue (tax) stamps 1853–1890

1853 – first newspaper tax stamp in Austria

On 1 March 1853, the first Austrian newspaper stamp was introduced, which also became the first Austrian stamp. It was essentially a collector's stamp, not a postage stamp, but today it is seen in much the same way as a classic postage stamp. The basic graphic design consisted of a two-headed eagle with a large crown and a small square heraldic shield, without watermark, without teeth. The stamp with a denomination of 2 Kr was issued on 1 March 1853 and was valid for the payment of newspaper tax stamp until 31 October 1858.

***The stamps of the 1858/59** issue feature a double-headed eagle with a large crown and a small heraldic shield, identical to the previous issue, but the stamps had a double border and a wider frame. The 1 Kr was blue, the 2 Kr and 4 Kr brown.*

Issue 1877

*The stamps of the 1877 issue feature a double-headed eagle with a small crown and a large state emblem in a square with a double border, the arched watermark “ZEITUNGS-MARKEN” or “WECHSEL”. The unembossed stamps were printed by letterpress and were valid for payment of newspaper tax stamps until 31 December 1899. Blue 1 Kr and brown 2 Kr were issued. **A small number of 1 Kr stamps were issued in the experimental colour „ultramarine“ and are very rare.***

In 1890, an issue of 25 kreutzers was issued, which was necessary as it was becoming increasingly common to have several issues of magazines or copies of various newspapers in one consignment. However, as there were only newspaper stamps and signettes for 1 and 2 Kr several stamps would have had to be glued onto the envelope of the consignment, which would have been quite complicated. The denomination of 25 Kr was chosen because of the customary compilation of consignments of twenty-six issues of magazines.
The stamp duty was then paid by affixing a stamp of 25 Kr and stamping it with a 1 Kr signet.

NOVĚ NABYTÁ SVOBODA

NEWFOUND FREEDOM

Hradčany

Autorem emise prvních československých poštovních známek vydaných v letech 1918–1920 je Alfons Mucha. Jako důstojný symbol státnosti se zvolil motiv panoramatu Hradčan, které zobrazil s oslňující září v pozadí, symbolem nově nabyté svobody. Kreslíř tiskárny dodatečně doplnil vycházející slunce, ačkoli astronomicky na této straně zapadá.

První archy, které byly vytvořeny technikou knihtisku a dány do oběhu již 18. prosince 1918, nebyly perforovány a na poštách je úředníci oddělovali nůžkami. K perforování 100 ks archů došlo až v pozdější době za pomocí speciálních ručních perforovacích strojů. Celkem bylo postupně vytištěno 26 nominálních hodnot. V době vzniku známek ještě nebylo jasné, jaká bude měna nového státu, proto je na známkách uvedena nominální hodnota bez označení haléře, pouze číslice označující hodnotu – tedy 1 až 1 000.

The author of the first Czechoslovak postage stamps issued in 1918–1920 is Alfons Mucha. As a worthy symbol of statehood, he chose the motif of a panorama of Hradčany, which he depicted with a dazzling glow in the background, a symbol of newly acquired freedom. The printer's draughtsman additionally added the rising sun, although astronomically it sets on this side.

The first sheets, which were created using the letterpress technique and put into circulation as early as 18 December 1918, were not perforated and were separated by scissors by clerks at post offices. It was not until later that the 100 sheets were perforated using special manual perforating machines. A total of 26 denominations were printed in succession. At the time of the stamps' creation, it was not yet clear what the currency of the new state would be, which is why the stamps show the denomination without the indication of the 'haléř' (h, oh, one hundredth of a crown), only the numerals indicating the value – i.e. 1 to 1 000.

Pomocná sestava pro tisk známky 20 h

Známka z emise Hradčany 20 h vyšla v nákladu 44 907 000 ks. Každá z těchto známek svým původem vychází z této pomocné sestavy. Pro výrobu tiskových desek známky emise Hradčany (v 5. kresbě) byla východiskem schválená předloha s obrazem známky s hodnotovým údajem 25 h. Předloha byla přibližně dvakrát lineárně větší než poštovní známka. Z předlohy byl zinkograficky vyroben pérový štoček, ze kterého bylo vytištěno několik set pomocných tisků s hodnotou 25 h. Na tuhý karton o přibližné velikosti 605 x 525 mm byly slabě tužkou nalinkovány čáry, aby bylo zřejmé, kam má být vlepeno 100 ks (v jednom archu je 100 známek) pomocných tisků, aby jednotlivé štočky nevyčnívaly. Na spodní okraj archu se dolepily štítky s počítadly. Tím byla připravena pomocná sestava pro hodnotu 25 h. Následně byla na všech pomocných tiscích přelepena hodnota na novou (například zde 20 h) Důkazem je odlepený hodnotový štítek 20 na jednom z polí. Na hotové pomocné sestavě se provedly retuše nedokonalostí buď začerněním, nebo naopak použitím běloby. Z výsledné pomocné sestavy se následně vyrobil negativ, z něj až 4 tiskové desky (2 pro tisk známek a 2 pro tisk celin) a z nich i všechny poštovní známky. Na několika polích došlo k nepřesnému nalepení pomocných tisků, čímž dané pole v archu vyčnívá. Obdobné vady vznikly nepřesným vlepením hodnotového štítku, nebo zastřižením hodnotové číslice. Taková vada se následně přenesla jak na negativ, tiskové desky, tak i na všechny vytištěné archy.

Auxiliary assembly for printing the 20 haler stamp

The Hradčany 20 h stamp issue was issued in an edition of 44 907 000 pieces. Each of these stamps is based on this auxiliary set. For the production of the printing plates of the Hradčany issue stamp (in the 5th drawing), the starting point was the approved design with the image of the stamp with the value of 25 haler. The stencil was approximately twice the linear size of the stamp. A feather plate was zinc-printed from the master, from which several hundred subsidiary prints with a value of 25 haler were printed. Lines were faintly pencilled on stiff cardboard of approximate size 605 x 525 mm to show where the 100 ancillary prints (100 stamps per sheet) were to be pasted, so that the individual plates would not protrude. The labels with counters were glued to the bottom edge of the sheet. This prepared the auxiliary set for the value of 25 haler. Subsequently, the value was re-stickered on all the auxiliary prints to the new value (e.g. here 20 haler). The evidence is the peeled-off value label of 20 on one of the fields. On the finished auxiliary assembly, the imperfections were retouched either by blackening or by using whitewash. The resulting auxiliary assembly was then used to produce the negative, up to 4 printing plates (2 for printing stamps and 2 for printing stationery) and all the stamps. In a few fields, the auxiliary prints were inaccurately glued on, making the field in question stand out in the sheet. Similar defects were caused by inaccurate pasting of the value plate or by trimming of the value numeral. Such a defect was subsequently transferred to the negative, the printing plates and all the printed sheets.

Alfons Mucha

(1860–1939)

Jeden z nejvýznamnějších secesních umělců byl filatelii nakloněn odedávna. V časopise ***American Boy*** byla již roku 1907 uveřejněna jeho kresba, na níž je zobrazen chlapec – filatelista, jemuž ve snu ožívají postavy z jeho oblíbených známek. Proto roku 1918 s radostí přijal čestný úkol být autorem prvních československých známek. Již několik dní před převratem byl osloven, aby vytvořil vhodný návrh. Za krátký čas po vzniku republiky se potom na Muchu obrátil poštovní tajemník Jaroslav Lešetický s žádostí, aby byl návrh do čtyřiadvaceti hodin hotov. Z předložených motivů, mezi nimiž figurovala alegorie ***Osvobozené vlasti***, ***Jan Hus*** či ***Sokol***, byl jako nejméně konfliktní a zároveň důstojný symbol státnosti vybrán motiv ***Hradčan***. Kromě nich vytvořil Mucha rovněž návrhy novinových, doplatních a spěšných známek z let 1918–1920.

*One of the most important Art Nouveau artists has always been inclined towards philately. As early as 1907, **American Boy** magazine published his drawing of a philatelic boy whose dream depicts characters from his favourite stamps coming to life. Therefore, in 1918 he gladly accepted the honourable task of being the author of the first Czechoslovak stamps. Just a few days before the coup, he was approached to create a suitable design. A short time after the establishment of the republic, Mucha was approached by Jaroslav Lešetický, the postal secretary, with a request to have the design ready within twenty-four hours. From the submitted motifs, which included the allegory of the **Liberated Homeland**, **Jan Hus** or the **Sokol**, the motif of **Hradčany** was chosen as the least conflicting and at the same time worthy symbol of statehood. In addition to these, Mucha also created designs for newspaper, supplementary and express stamps from 1918–1920.*

PROVOZNĚ SLUŽEBNÍ ZNÁMKY – *PRÉMIOVÝ ŘÁD J2*

OPERATIONAL SERVICE STAMPS – *PREMIUM ORDER J 2*

V roce 2017 byly v Poštovním muzeu Slovenské pošty, a.s., objeveny během částečné revize sbírkového fondu ***Tuzemské známky*** celé tiskové listy známek ***Prémiový řád J 2***. Známky pocházejí z delimitace majetku Správy pošt a telekomunikací po rozpadu Československa, kdy Dokumentační centrum Slovenské pošty, s.p., převzalo 29. června 1993 z Poštovního muzea v Praze 5,6 mil. kusů poštovních známek, mezi kterými se nacházely i provozně služební známky ***J 2*** po 30 kusech z každé ze tří emisí známek nominálních hodnot 20 h, 50 h, 60 h, 100 h a 200 h vydaných v letech 1954–1955.

Známky ***Prémiový řád J 2*** byly používány interně na poštovních úřadech jen velmi krátký časový horizont od 25. června 1954 do 24. listopadu 1955, a proto jsou zajímavou epizodou poštovní historie, která dokumentuje snahu rezortu spojů o zvyšování kvality poštovních služeb systémem penalizace zaměstnanců při zjišťování závad. Dne 24. listopadu 1955 Ministerstvo spojů nařídilo nahrazení známek ***J 2*** známkami ***Závada Z*** kvůli údajným námitkám spojových zaměstnanců proti jejich vzhledu.

During a partial revision of ***Domestic Stamps*** collection, whole ***Premium Order J 2*** stamp printing sheets were discovered in the Slovak Post Museum in 2017. The stamps come from the delimitation of the property of the Post and Telecommunication Administration after the division of former Czechoslovakia. The Slovak Post Documentary Centre took over the almost 5.6 million pieces of postage stamps from Postal Museum Prague on 29 June 1993 while there were deposed unique ***J 2*** operational service stamps among them. Set of stamps consisted of 30 pieces out of each of the three issues of stamps with nominal value of 20 h, 50 h, 60 h, 100 h and 200 h in different colours issued in during the period from 1954 to 1955.

The ***Premium Order J 2*** stamps were used internally at post offices only for a very short period from 25 June 1954 to 24 November 1955 and therefore document an interesting episode of postal history reflecting the Ministry of Communications efforts to improve the quality of postal services through a system of penalizing employees for incorrectly performed services. On 24 November 1955, the Ministry of Communications ordered replacement of the ***J 2*** stamps by ***Defect stamps Z*** due to alleged objections of postal employers against their appearance.

10blok první emise 20h známky ***Prémiový řád J 2*** cihlově-červené barvy s diagonálními pasovacími křížky blokového perforátoru z 1. poloviny roku 1954

Sheet of 10 stamps of the first issue of 20 h stamp Premium Order J 2 in brick red colour with diagonal fitting cross of perforation block from 1st half of 1954

10blok druhé emise 20h známky ***Prémiový řád J 2*** modré barvy s velkými pravoúhlými pasovacími křížky blokového perforátoru z 2. poloviny roku 1954

Sheet of 10 stamps of the second issue of 20 h stamp Premium Order J 2 in blue colour with big rectangular fitting cross of perforation block from 2nd half of 1954

10blok třetí emise 20h známky ***Prémiový řád J 2*** modré barvy s malými pravoúhlými pasovacími křížky blokového perforátoru z 1. poloviny roku 1955

Sheet of 10 stamps of the third issue of 20 h stamp Premium Order J 2 in blue colour with small rectangular fitting cross of perforation block from 1st half of 1955

10blok první emise 50h známky ***Prémiový řád J 2*** černo-hnědé barvy s diagonálními pasovacími křížky blokového perforátoru z 1. poloviny roku 1954

Sheet of 10 stamps of the first issue of 50 h stamp Premium Order J 2 in black and brown colour with diagonal fitting cross of perforation block from 1st half of 1954

10blok druhé emise 50h známky ***Prémiový řád J 2*** hnědé barvy s velkými pravoúhlými pasovacími křížky blokového perforátoru z 2. poloviny roku 1954

Sheet of 10 stamps of the second issue of 50 h stamp Premium Order J 2 in brown colour with small rectangular fitting cross of perforation block from 2nd half of 1954

10blok třetí emise 50h známky ***Prémiový řád J 2*** hnědé barvy s malými pasovacími křížky blokového perforátoru z 1. poloviny roku 1955

Sheet of 10 stamps of the third issue of 50 h stamp Premium Order J 2 in brown colour with small rectangular fitting cross of perforation block from 1st half of 1955

10blok první emise 60h známky ***Prémiový řád J 2*** zelené barvy s diagonálními pasovacími křížky blokového perforátoru z 1. poloviny roku 1954

Sheet of 10 stamps of the first issue of 60 h stamp Premium Order J 2 in green colour with diagonal fitting cross of perforation block from 1st half of 1954

10blok druhé emise 60h známky ***Prémiový řád J 2*** zelené barvy s velkými pravoúhlými pasovacími křížky blokového perforátoru z 2. poloviny roku 1954

Sheet of 10 stamps of the second issue of 60 h stamp Premium Order J 2 in green colour with big rectangular fitting cross of perforation block from 2nd half of 1954

10blok třetí emise 60h známky ***Prémiový řád J 2*** tmavě zelené barvy s malými pravoúhlými pasovacími křížky blokového perforátoru z 1. poloviny roku 1955

Sheet of 10 stamps of the third issue of 60 h stamp Premium Order J 2 in dark green colour with small rectangular fitting cross of perforation block from 1st half of 1955

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

PRVÁ A POSLEDNÁ ZNÁMKA SLOVENSKÉHO ŠTÁTU JOZEF TISO 10KS

FIRST AND LAST STAMP OF THE SLOVAK STATE JOZEF TISO 10KS

200 %

Posledná známka

Emisia príležitostných (jubilejných) známok vydaných pri príležitosti šiesteho výročia vzniku Slovenského štátu 14. marca 1945, je zároveň jeho poslednou emisiou výplatných známok. V deň vydania tejto emisie sovietski a rumunskí vojaci 4. ukrajinského frontu oslobodzovali Zvolen a 5. mája 1945 bolo oslobodené v zásade už celé územie Slovenska, pričom už 26. marca 1945 boli vydané opäť československé známky (Košické vydanie).

Motívom celej emisie je fotografia s portrétom prezidenta Jozefa Tisa z roku 1945, olemovaná Svätoplukovými prútmi ako symbolom slovanstva. Známku navrhol a graficky upravil J. Roubal. Známky boli vydané v šiestich rôznych hodnotách a tedy aj farbách 1 Ks oranžová; 1,5 Ks hnedá; 2 Ks zelená; 4 Ks červená; 5 Ks modrá a ***„posledná“*** 10 Ks fialová. Známky boli tlačené z dvoch tlačových dosiek bez ich označenia doskovým číslom technikou hĺbkovej tlače na bielom papieri v stokusových zúbkovaných hárkoch v Tlačovom podniku Andrej. Výnimku tvorila najvyššia hodnota 10 Ks, čo je opísané v predchádzajúcom odseku. Dátum ukončenia platnosti bol pôvodne 30. jún 1945, ktorý sa však vzhľadom na okolnosti ukončenia druhej svetovej vojny zmenil na 30. apríl 1945. Známky sa na väčšinu pôšt vôbec nedostali a ich skutočné použitie v poštovom styku je vzhľadom na dobu ich platnosti (47 dní) len veľmi ojedinelé. Z každej hodnoty bol vytlačený vždy aspoň jeden nezúbkovaný hárok, ktorý bol ale následne rozstrihaný na jednotlivé známky, respektíve bloky, ktoré sú pomerne vzácne.

Last stamp

The issue of commemorative (jubilee) stamps issued on the occasion of the sixth anniversary of the establishment of the Slovak State on 14 March 1945 is also its last issue of postage stamps. On the day of this issue, Soviet and Romanian soldiers of the 4th Ukrainian Front were liberating Zvolen and on 5 May 1945, basically the whole territory of Slovakia was liberated, while on 26 March 1945 Czechoslovak stamps were issued again (the Košice issue).

The motif of the whole issue is a photograph with a portrait of President Jozef Tiso from 1945, surrounded by the rods of Svätopluk as a symbol of Slavicism. The stamp was designed and graphically edited by J. Roubal. The stamps were issued in six different values and therefore also colours 1 Ks orange; 1,5 Ks brown; 2 Ks green; 4 Ks red; 5 Ks blue and the ***“last”*** 10 Ks violet. The stamps were printed from two printing plates without their plate number marking by recess printing technique on white paper in hundred pieces perforated sheets at the Andrej Printing company. The exception was the highest value of 10 Ks, which is described in the previous paragraph. The period of validity was originally until 30 June 1945, but due to the circumstances of the end of the Second World War this was changed to 30 April 1945. The stamps did not reach most post offices at all, and their actual use in postal traffic is very exceptionally, given their validity period (47 days). At least one unstamped sheet of each value was always printed, but this was subsequently cut into individual stamps or blocks, which are quite rare.

Nezúbkovaná dvojpáska spojky 10 Ks so spodným okrajom je najvzácnejšou, a teda ***prvou*** v poradí vzácnosti, známkou Slovenského štátu (1939–1945). Známka je overená znalcami Möbs a Mahr a na lepe má pečiatku M.D.V.P./pošta.

*The imperforated double stripe of gutter pair with lower margin value 10 Ks is the rarest, and therefore **the first** in the order of rarity, stamp of the Slovak State (1939–1945). The stamp is authenticated by the experts Möbs and Mahr and has the M.D.V.P./pošta mark on the gum.*

Nezúbkované štvorbloky všetkých vydaných hodnôt, kde 10 Ks je ***poslednou*** výplatnou známkou vydanou počas Slovenského štátu (1939–1945). Všetky známky sú overené znalcami Möbs a Mahr.

*Imperforated quadruple blocks of all values issued, where 10 Ks is **the last** postage stamp issued during the Slovak State (1939–1945). All stamps are authenticated by the experts Möbs and Mahr.*

Prvá známka

Toto označenie si známka zaslúži z hľadiska vzácnosti, nakoľko unikátna neperforovaná krajová dvojpáska spojky najvyššej hodnoty 10 Ks fialovej farby s obrazom prezidenta Jozefa Tisa, je určite najvzácnejšou známkou Slovenského Štátu. V prenesenom zmysle slova ide teda o ***„prvú“*** známku. Táto hodnota sa na rozdiel od nižších hodnôt tejto emisie tlačila na papieri s priesvitkou a hárok pozostával z dvesto kusov známok a desiatich nepotlačených spojok. Štandardne bola známka vydaná ako zúbkovaná a aspoň jeden hárok bol pre účely budúceho múzea vytlačený bez perforácie. Hárok bol ale následne rozstrihaný, takže môže existovať iba desať kusov spojok, z ktorých len jediná (prezentovaná) je dvojpáska.

First stamp

The stamp deserves this designation from the point of view of rarity, as unique imperforated double stripe of gutter pair with lower margin of the highest value 10 Ks of violet colour with the stamp design of President Jozef Tiso certainly the rarest stamp of the Slovak State. In the transferred sense of the word, it is therefore a ***“first”*** stamp. This value makes a difference from the lower values of this issue, it is printed on paper with wattermark and sheets it consisted of two hundred pieces of stamps and ten unprinted gutters. Usually, the stamp was issued with perforation and at least one sheet it was printed without perforation for future museum purposes. But the sheet was subsequently cut, therefore there can only be ten pieces of gutters, of which only one (presented) is a double stripe.

Mapa Slovenského štátu 1939–1945

Map of the Slovak State 1939–1945

200 %

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

OBRÁCENÉ HŘEBENOVÉ ZOUBKOVÁNÍ NA ZNÁMCE LONDÝNSKÉ 20 h

INVERTED COMB PERFORATION ON THE LONDON ISSUE 20 h STAMP

Vzácná obrácená perforace

Známky v přepážkových arších o 200 kusech byly opatřeny hřebenovou perforací rozměru 11½ : 12¾, která standardně postupovala zdola nahoru, tj. spodní okraj archu zůstal bez perforace, zatímco horní okraj je properforovaný. Záhy po vydání emise byly nalezeny archy hodnoty 1,50 Kčs, u nichž perforace postupovala obráceně, shora dolů, a brzy se ve výrazně menším množství objevila ve stejné podobě i hodnota 5 h. Sběratelé si okamžitě všimli, že zatímco hodnota 1,50 Kčs měla dolní okraj užší, u hodnoty 5 h měl dolní okraj standardní velikost.

Hodnota 20 h s obrácenou hřebenovou perforací (OHZ) byla předložena významným východoslovenským sběratelem Jurajem Bárdošem v říjnu 1979, tedy téměř 35 let po vydání emise. Šlo o jednotlivý kus s deskovou značkou 1B a úzkým okrajem, jehož pravost tehdy prokázal v zevrubné studii Josef Weissenstein. Weissenstein později rozlišil pět různých perforačních hřebenových lišt použitých k perforování této emise; tři z nich perforovaly řady dvou archů o 200 známkách zároveň, dva pouze řady jednoho archu; podle tohoto rozdělení byl kus s deskovou značkou perforován hřebenovou lištou č. 1.

Vzhledem k minimálnímu počtu dochovaných kusů se známky 20 h emise Londýnské s obráceným hřebenovým zoubkováním řadí k ***největším filatelistickým vzácnostem období po roce 1945***. S deskovými značkami se dochovaly ***pouze tři exempláře***: blok s deskovým číslem 1A se širokým okrajem a jednotlivá známka s deskovým číslem 1B s úzkým okrajem, obojí perforované hřebenovou lištou č. 1, a čtyřblok s deskovým číslem 1B se širokým okrajem, perforovaný hřebenovou lištou č. 6.

*Because of the minimal number of extant copies, 20 h London issue stamps with inverted comb perforation rank among **the greatest philatelic rarities from the period after 1945**. **Only three specimens** with plate marks have survived: a block with the plate number 1A with a wide margin and a single stamp with the plate number 1B with a narrow margin, both perforated by the perforation unit no. 1, and a block of four with the plate mark 1B with a wide margin, perforated by the perforation unit no. 6.*

Emise Londýnské vyšla 18. srpna 1945, ale ve Velké Británii se připravovala již od června 1944. Zobrazuje portréty příslušníků československé armády bojujících v zahraničí proti fašismu. Na známce 20 h je Otakar Jaroš, důstojník československé jednotky v SSSR, který v březnu 1943 padl v bitvě u Sokolova. Tisk prováděla renomovaná tiskárna De La Rue, která měla s tiskem cenin bohaté zkušenosti, technikou rotačního ocelotisku.

The London issue was released on 18 August 1945, but was being prepared in Great Britain from June 1944. It shows portraits of the soldiers of the Czechoslovak army fighting against fascism abroad. The 20 h stamp pictures Otakar Jaroš, an officer in the Czechoslovak forces in the USSR, who was killed in March 1943 in the battle of Sokolovo. The issue was made by the De La Rue printing company, which had rich previous experience with the production of stamps, using the technology of cylinder die stamping.

Rare inverted perforation

Counter sheets of 200 stamps were perforated with 11½ : 12¾ comb perforation, normally advancing from the bottom to the top; that is, the bottom margin stayed unperforated, while the top margin was perforated. Soon after the issue of the set, collectors found sheets of 1.50 Kčs stamps with inverted comb perforation (from the top to the bottom) and in a short time, even though in a very limited quantity, the inverted perforation was found in the 5 h stamps. The discoverers immediately noticed that while the 1.50 CSK stamps have a narrow bottom margin, the bottom margin of the 5 h stamps has the standard size.

The 20 h stamp with inverted comb perforation was found by a renowned collector from East Slovakia, Juraj Bárdoš, in October 1979, that is, almost 35 years after the issue of the set. It was a single stamp with the plate mark 1B on its narrow bottom margin, the genuiness of which was then proved by Josef Weissenstein. Later, Weissenstein identified five different comb perforation units used for the perforation of this issue; three of them perforated the rows of two sheets of 200 stamps at the same time, while the remaining two only perforated the rows of one 200-stamp sheet; according to this classification Bárdoš's stamp with the plate mark was perforated by the comb perforation unit no. 1.

Známka s obráceným hřebenovým zoubkováním (OHZ), desková značka 1B, perforační hřebenová lišta č. 1 (2 x 200), tzv. ***Bárdošův nález***, s úzkým spodním okrajem, unikát

*Stamp with inverted comb perforation, plate mark 1B, perforation comb unit no. 1 (2 x 200), the so-called **Bárdoš discovery**, with a narrow bottom margin, unique*

Běžné hřebenové zoubkování, otočený sken pole 199 z archu s deskovou značkou 1A, perforační hřebenová lišta č. 1

Common comb perforation, the inverted scan of a stamp from the position 199, sheet 1A, perforation comb unit no. 1

■ ZNÁMKA 20 h, LONDÝNSKÉ VYDANIE S OBRÁTENÝM HREBEŇOM. 18. augusta 1945 boli vydané Londýnské známky s portrétmi príslušníkov čs. vojska v zahraničí. Známky boli tlačené rotačnou ocelotlačou v londýnskej tlačiarni De la Rue hrebeňovým zúbkovaním 11½: 12¾. Hrebeňové zúbkovanie postupuje u všetkých hodnôt s dola hore. U dvoch hodnôt boli doposiaľ známe hrebeňové zúbkovania obráteným smerom s hora dolu, a to u 1,50 Kč a zriedka u hodnoty 5 h. Objavil som známku hodnoty 20 h s doskovým označením, na ktorej na prvý pohľad má zaujal preperforovaný okraj známky a zvlášť ma zaujal úzky okraj známky. Okraj známky sa zachoval len preto, že na tomto okraji bolo doskové označenie. Zlúčenie doskových čísel v čase vydania známky bolo veľmi rozšírené medzi zberateľmi a boli tiež vyššie hodnotené. Dôkaz, že sa jedná o obrátený hrebeň, previedol ing. Weissenstein. Teda skoro 35 rokov čakala táto hodnota na svoj objav. Treba teda teoreticky usudzovať, že môžu byť objavené s obráteným hrebeňom aj ďalšie hodnoty.
MUDr. JURAJ BÁRDOŠ
588 ● FILATELIE 19/1979

Článek v časopisu Filatelie

Article in Filetelie magazine

Nález neznámé hřebenové lišty

V roce 1990 byl předložen spodní dvacetipás, rovněž s deskovým číslem 1B, který byl rozdělen na pět čtyřbloků. U těchto známek, které se od předchozího nálezu lišily širokým dolním okrajem, jsem identifikoval dosud neznámou hřebenovou lištu č. 6 (1 x 200), již jsem zároveň doložil i na běžných známkách s perforací postupující zdola nahoru.

Na nález nepoužitých známek s neperforovaným horním okrajem se čekalo až do konce 90. let; všechny předložené známky byly perforovány hřebenovou lištou č. 1 a pocházely z archu s deskovou značkou 1A. Do té doby byl znám pouze dopis, nalezený v roce 1983 a vyfrankovaný mimo jiné dvaceti kusy této známky s OHZ, včetně rohového desetibloku se ZP 6–10, pocházejícího z archu 1B a perforovaného rovněž hřebenovou lištou č. 1. V rámci tohoto nálezu byl objeven také dvacetipás se spodním properforovaným širokým okrajem a deskovou značkou 1A.

Čtyřblok s obráceným hřebenovým zoubkováním (ZP 7, 8, 17 a 18), neperforovaný horní okraj, z archu s deskovou značkou 1A, perforační hřebenová lišta č. 1 (2 x 200)

A block of four, inverted comb perforation (positions 7, 8, 17, and 18), top margin unperforated, from the sheet with the plate mark 1A, perforation comb unit no. 1 (2 x 200)

Běžné hřebenové zoubkování, otočený sken polí 183, 184, 193 a 194 z odpovídajícího archu s deskovou značkou 1B, perforační hřebenová lišta č. 1

Common comb perforation, the inverted scan of stamps from the positions 183, 184, 193, and 194, from the corresponding sheet with the plate mark 1B, perforation comb unit no. 1

Discovery of an Unknown Comb Perforation Unit

In 1990, a bottom block of twenty, also with the plate mark 1B, was discovered and consequently divided into five blocks of four. In these stamps, which had, unlike the previous discovery, a standard bottom margin, I identified a so far unknown comb perforation unit, no. 6 (1 x 200), which I also found in stamps with ordinary comb perforation from the bottom to the top.

The discovery of unused stamps with an unperforated top margin came only in the late 1990s; all submitted stamps were perforated by the perforation comb unit no. 1 and came from the sheet with the plate mark 1A. Until that time, only one letter was found, submitted in 1983 and franked, among others, with twenty 20 h stamps with inverted comb perforation, including the upper right block of ten (positions 6–10) from the 1B sheet, also perforated with the unit no. 1. As a part of this finding, a block of twenty with the plate mark 1A on the wide bottom perforated margin was also discovered.

Krajový čtyřblok s OHZ (ZP 183, 184, 193 a 194), z archu s DČ 1B, perforační hřebenová lišta č. 6 (1 x 200)

A block of four with inverted comb perforation (positions 183, 184, 193, and 194), from the sheet with the plate mark 1B, perforation comb unit no. 6 (1 x 200)

Běžné hřebenové zoubkování, otočený sken polí 187, 188, 197 a 198 z archu s deskovou značkou 1B, perforační hřebenová lišta č. 6

Common comb perforation, the inverted scan of stamps from the positions 187, 188, 197, and 198 from the sheet with the plate mark 1B, perforation comb unit no. 6

VŠECHNO UŽ TU BYLO

EVERYTHING'S BEEN HERE BEFORE

Panamerická výstava byla světová výstava, která se konala od 1. května do 2. listopadu 1901 v Buffalu ve státě New York ve Spojených státech. Výstava zabírala 350 akrů (0,55 km²) plochy na západním okraji dnešního Delaware Parku. Expozice byla v noci osvětlena. Společnost Thomas A. Edison, Inc. natáčela dění na filmový pás, vystaveno bylo mnoho zázraků tehdejší techniky. Mezi automobily se největší popularitě těšily první elektromobily, následovány vozy s parním pohonem a až pak s bezinovými spalovacími motory. Akce je dnes připomínána i jako místo atentátu na prezidenta Spojených států Williama McKinleyho v Chrámu hudby 6. září 1901.

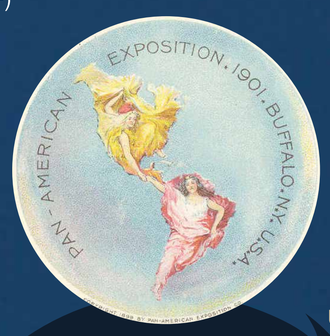

The Pan-American Exposition was a World's Fair held in Buffalo, New York, United States, from 1 May through 2 November 1901. The fair occupied 350 acres (0.55 sq mi) of land on the western edge of what is now Delaware Park. The exposition was illuminated at night. The Thomas A. Edison, Inc. filmed the action on filmstrip, and many other marvels of technology of the day were on display. Among cars, electric cars were the most popular first, followed by steam-powered machines and then petrol internal combustion engines. The event is also remembered today as the site of the assassination of United States President William McKinley at the Temple of Music on 6 September 1901.

1901

Elektrický automobil Riker a elektrický Maserati Granturismo Modena

Electric car Riker and electric Maserati Granturismo Modena

2023

Panamerické známky

Panamerické známky jsou sérií šesti známek připomínajících světovou výstavu, která se konala v roce 1901 od 1. května do 2. listopadu, v Buffalu ve státě New York. Panamerická výstava a světová výstava byla oslavou technologie a jejího vlivu na Ameriku. Panamerické známky vzdávají hold zázraku mechanického věku. Známky jsou mezi moderními sběrateli tak oblíbené, že všech šest nominálních hodnot bylo vybráno do seznamu 100 Greatest American Stamps. Na nominální hodnotě 4 centy je vyobrazena miniaturní rytina raného elektrického automobilu ***Riker*** používaného pro osobní dopravu u železnice Baltimore and Ohio Railroad. Na středovém obrázku je vyobrazen šofér, který řídí vůz spolu s cestujícím. Zobrazeným cestujícím je údajně Samuel Hedges, zástupce železnice. V pozadí je vidět budova amerického Kapitolu. V roce 1901 byl elektromobil symbolem americké inovace. Na konci výstavy byl však spojen s tragickou událostí. Prezident William McKinley byl při návštěvě veletrhu smrtelně zraněn atentátníkem. V zoufalé snaze zachránit si život, spěchal McKinley pro pomoc v sanitce Riker Electric.

The Pan-American stamps

*The Pan-American stamps issue is a series of six stamps commemorating a 1901 World's Fair held at Buffalo, New York. The Pan-American Exposition and World's Fair was a celebration of technology and its impact on America. The expo was held from 1 May through 2 November 1901. The Pan-American commemoratives salute the marvel of the mechanical age. The stamps are so popular among modern collectors that all six denominations were selected to be included in 100 Greatest American Stamps. The 4c denomination features a miniature engraving of an early electric automobile **Riker** used for passenger service by the Baltimore and Ohio Railroad. The center design pictures a chauffeur driving the car along with a passenger. The passenger pictured reportedly is Samuel Hedges, a railroad representative. The U.S. Capitol Building can be seen in the background.In 1901, the electric automobile was a symbol of American innovation. At the end of the exposition, however, it was linked to a tragic event. President William McKinley was mortally wounded by an assassin while attending the fair. In a desperate bid to save his life, McKinley was rushed for help in a Riker Electric ambulance.*

Panamerické pamětní známky – První nové známky 20. století

Panamerické známky byly prvními dvoubarevnými pamětními známkami vydanými Úřadem pro tisk a rytectví. Byly to také první pamětní známky 20. století a první dvoubarevné známky od roku 1869. Dvoubarevné panamerické známky byly tištěny ve dvou krocích. V prvním byla viněta (středový vzor) vytištěna černou barvou. Rám byl poté vytištěn druhou barvou. Tento proces velmi ztěžoval tiskárně rovnoměrné zarovnání rámečku. Výsledkem je, že na několika známkách nejsou rámečky správně zarovnány a při chybném vložení archu do tisku obráceně, vznikly inverze. Krátce po vydání série se ***obrácené středy*** objevily mezi známkami nominální hodnoty 1 a 2 centy. Zprávy o stejném nálezu u 4c se dostaly k poštovním úředníkům, kteří reagovali záměrným vytvořením dvou archů po 200 inverzních známkách. Některé z nich byly opatřeny přetiskem ***SPECIMEN***. Sběratelé byli záměrnou manipulací se známkovým trhem pobouřeni a přiměli vládu, aby upustila od plánu vytvořit tyto speciality také u hodnot 5c, 8c a 10c.

The Pan-American Commemoratives – First New Stamps of the 20th Century

*The Pan-American stamps were the first bi-coloured commemoratives issued by the Bureau of Printing and Engraving. They were also the first commemorative stamps of the 20th century, and the first bi-colour stamps since the 1869 Pictorials. The bi-colour Pan-Americans were printed in two steps. In the first, the vignette (center design) was printed in black ink. The frame was then printed in a second colour. This process made it very difficult for the printer to align the frame evenly. As a result, several stamps feature frames that aren't aligned properly, and **inverts** were created when the sheet was mistakenly fed into the press backwards. Shortly after the series was issued, inverts were found among the 1¢ and 2c denominations. Reports of the discovery of 4c inverts reached postal officials, who reacted by deliberately creating two sheets of 200 inverted stamps each. Some of them were overprinted with **SPECIMEN**. Collectors were outraged by the intentional manipulation of the stamp market, prompting the government to abandon its plan to create 5c, 8c, and 10c inverts as well.*

Převrácené auto

Známek převrácená 4c, v nákladu 5,7 milionu kusů, mohlo dle dostupných pramenů vzniknout pouze 500, ale píše jen 400 ks s převráceným středem. Z toho 1 arch, tj. 200 ks, byl opatřen přetisky ***„Specimen“***. Všech dochovaných exemplářů je dnes max. několik desítek. Katalogová cena známek bez přetisku činí 85 000 amerických dolarů.

Inverted car

*4C inverted, in an edition of 5.7 million pieces, according to available sources only 500 could have been produced, but it says only 400 pieces with inverted centre. Of these, 1 sheet , i.e. 200 pieces, was overprinted with **"Specimen"**. All the surviving copies today are at most a few dozen. The catalogue price of the stamps without overprint is $85 000.*

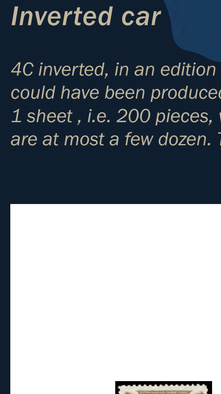

400 %

400 %

Pohled z ptačí perspektivy na Panamerickou výstavu

Birdseye view of the Pan-American Exposition

Elektromobil Riker v Národním muzeu americké historie

Riker Electric Automobile in the National Museum of American History

Certifikát

Certificate

Převrácená loď

Dalším slavným ***převráceným středem*** z emise Pan-American, je jednocentovka s lodí. Zobrazuje parník ***City of Alpena II*** (1893–1957) pro 400 osob zajišťující přepravu na Huronském jezeře (Michigan) mezi městy Detroit, Toledo, Saginaw aj. Tyto Panamerické inverty v hodnotě 1c byly nalezeny na nejméně čtyřech různých poštách po celé zemi brzy po vydání emise v květnu 1901, včetně Bessemeru (Alabama), Richmondu (Virginie), Utica (New York) a Connecticutu. Patří také k velkým vzácnostem staré Ameriky, jejich katalogová cena činí 12 500 amerických dolarů.

Inverted ship

*Another famous **inverted center** from the Pan-American issue, is the one-cent ship. It shows the 400-passenger steamer **City of Alpena II** (1893–1957) providing transportation on Lake Huron (Michigan) between Detroit, Toledo, Saginaw, etc. The 1c Pan-American Inverts were found in at least four different post offices around the country soon after release of the issue in May 1901, including Bessemer Ala., Richmond Va., Utica N.Y. and Connecticut. They also belong to the great rarities of old America, their catalogue price is 12 500 USD.*

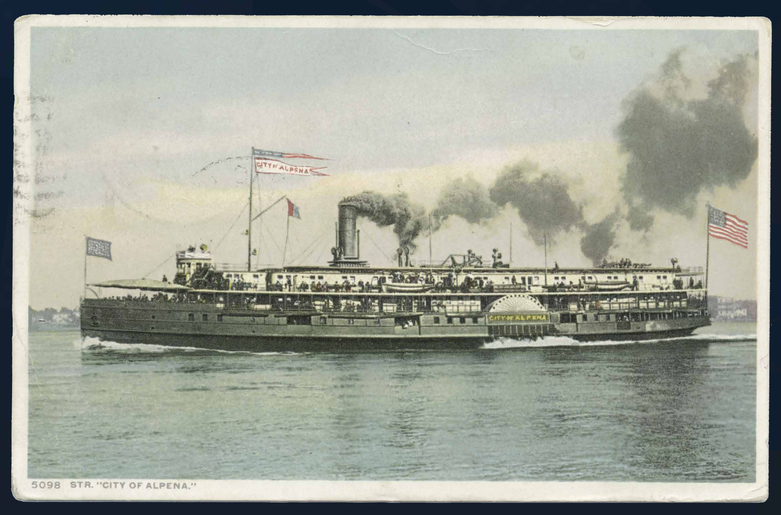

Pohlednice parníku City of Alpena II

Postcard of City of Alpena II steamer

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

NEJVĚTŠÍ BLOK

THE BIGGEST BLOCK

První letecké známky pravidelné pošty

Pro zrychlené zasílání vojenských zpráv mezi Vídní a východní frontou byla zřízena 19. března 1918 letecká linka mezi Vídní, Krakovem a Lvovem a později prodloužena do Kyjeva. Zřízena byla i linka do Budapešti.

Dne 20. března 1918 odstartoval tehdy 24letý frontový pilot plukovník August Raft von Marwil s pozorovacím důstojníkem na prvním letounu Hansa Brandenburg C-1 o výkonu 200 koní z vídeňského letiště Aspern k průzkumnému letu. Let měl několik etap přes Krakov do Kyjeva; zpáteční let (s deseti librami kaviáru na palubě) trval pouhých 10 hodin. Zkušební let s letovým důstojníkem podplukovníkem Jägerem 24. března 1918 proběhl rovněž uspokojivě navzdory dešti, mrakům a malé výšce.

The first air stamps of regular mail

For the expedited transmission of military messages between Vienna and the Eastern Front, an air line between Vienna was established on 19 March 1918, Cracow and Lvov and later extended to Kiev. A line to Budapest was also established.

On 20 March 1918, the then 24-year-old frontline pilot Colonel August Raft von Marwil took off with an observation officer in the first Hansa Brandenburg C-1, 200 hp aircraft from Vienna's Aspern Airport for a reconnaissance flight. The flight had several stages via Kraków to Kiev; the return flight – with ten pounds of caviar on board – took only ten hours. The test flight with Flight Officer Lieutenant Colonel Jäger on 24 March 1918 was also satisfactory despite rain, clouds and low altitude.

Let Vídeň–Kyjev, pohlednice z r. 1918

Flight Vienna-Kiev, postcard from 1918

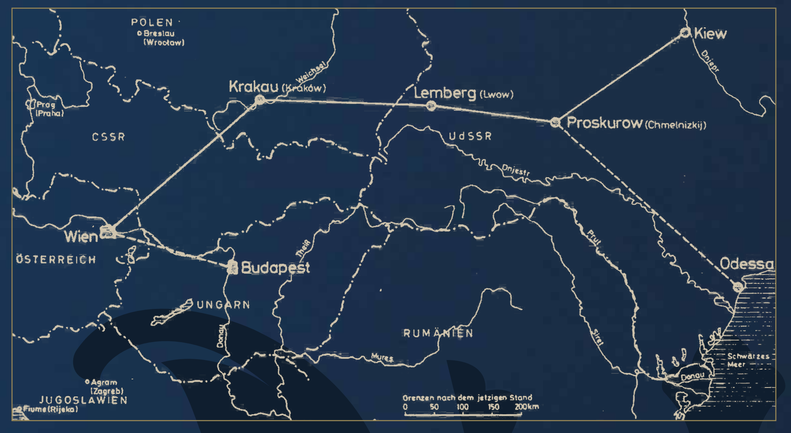

Mapa letecké pošty

Map of the air line

Největší dochovaný celek *„nevydaných“* 7/10 K, dvacetiblok z Vídeňského poštovního archivu, cena je odhadována na 700 000 Kč

*The largest surviving set of **"unissued"** 7/10 K, 20-block from the Vienna Postal Archive, the price is estimated at 700 000 CZK*

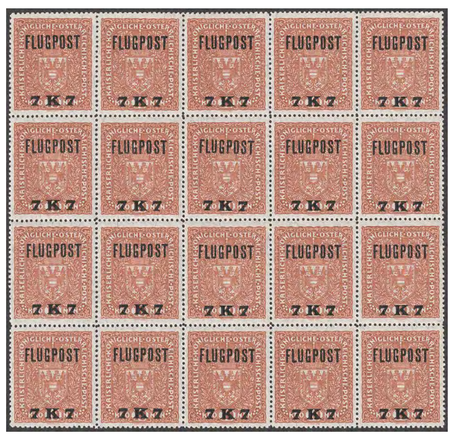

Ukázka všech existujících variant známek 7/10 K ve čtyřblocích z Vídeňského poštovního archivu

Example of all existing variants of 7/10 K stamps in 4-blocks, from the Vienna Postal Archive

Pro poštovní službu a armádu

Dne 31. března 1918 tak mohla za přítomnosti císařské rodiny zahájit provoz první mezinárodní letecká poštovní linka na světě na trase Vídeň–Krakov–Lvov. Soudobé fotografie zachycují posledního rakouského císaře a uherského krále Karla I. v uniformě s manželkou Zitou Bourbonsko-Parmskou a třemi jejich dětmi, jak sledují nakládání poštovních pytlů do dvouplošníku.

For the postal service and the army

On 31 March 1918, in the presence of the Imperial Family, the world's first international airmail service could begin operating on the Vienna–Cracow–Lviv route. Contemporary photographs show the last Emperor of Austria and King Charles I of Hungary in uniform with his wife Zita of Bourbon-Parma and their three children watching the loading of mail sacks into the biplane.

Zahájení provozu za přítomnosti císařské rodiny

The commencement of service in the presence of the Imperial family

Civilní letecká pošta

Dne 2. dubna 1918 vyšlo ve Vídeňském poštovním a telegrafním věstníku č. 15 nařízení č. 17 o zavedení civilní letecké pošty mezi Vídní a Lvovem. První poštovní přeprava na zpáteční trase Lvov–Krakov a Krakov–Vídeň se datuje k 1. dubnu 1918.

Leteckou poštovní službu provozovala rakouská armáda z pověření poštovní správy pod vedením plukovníka Augusta von Marwil. Na této letecké trase bylo nasazeno až 22 letadel, 14 poddůstojnických pilotů a 16 pozorovatelů. Dílčí trasy dohromady měřily téměř 1 200 kilometrů, z nichž dobrá polovina byla mezi stanicemi Vídeň, Krakov a Lvov. Pokračování přes ukrajinské město Proskurov (dnes Chmelnyckyj) do hlavního města Kyjeva sloužilo výhradně vojenským a úředním účelům. Region, který byl po ruské revoluci formálně nezávislý, byl od února 1918 okupován Německem a Rakousko-Uherskem.

Za předpokladu dobré viditelnosti byl odlet z Vídně-Aspern s nákladem poštovních zavazadel zahájen ve 4:30 hodin; první přistání v Krakově bylo naplánováno na 8 hodin ráno. Po vyložení a přeložení pošty do čekajícího letounu s doplněným palivem odletěl další let z Krakova v 8:30 a do Lvova dorazil kolem 11. hodiny. Úsek pro vojenské účely mezi Lvovem, Proskurovem a Kyjevem byl dokončen mezi 11:30 a 17:30 podle plánu. Tam byl následující den od 4:00 zahájen zpáteční let přes příslušné stanice do Vídně.

Uvádí se, že v prvních měsících se podařilo doručit poštu podle plánu v 80 z 90 dnů, pouze v deseti dnech zůstaly zásilky pozadu kvůli mlze nebo nedostatečné viditelnosti. V tomto období nedošlo k žádným závažným technickým poruchám s nehodami. Doručované písemnosti se většinou podařilo doručit ještě týž den.

Civil Air Mail

On 2 April 1918, the Vienna Post and Telegraph Bulletin No. 15 published Regulation No. 17 on the introduction of civil air mail between Vienna and Lvov. The first return mail service between Lvov and Kraków and Kraków and Vienna dates back to 1 April 1918.

The air mail service was operated by the Austrian army on behalf of the postal administration under the direction of Colonel August von Marwil. Up to 22 aircraft, 14 non-commissioned pilots and 16 observers were deployed on this air route. The sub-routes together covered nearly 1 200 kilometres, a good half of which was between the stations of Vienna, Cracow and Lvov. The continuation through the Ukrainian town of Proskurov (now Khmelnytskyi) to the capital Kiev served exclusively military and official purposes. The region, which was formally independent after the Russian Revolution, was occupied by Germany and Austria-Hungary from February 1918.

Assuming good visibility, the departure from Vienna-Aspern with a load of mail luggage started at 4.30; the first landing in Kraków was scheduled for 8. After unloading and transferring the mail to a waiting aircraft with refuelled aircraft, the next flight left Krakow at 8.30 and arrived in Lvov at around 11.00. The military section between Lvov, Proskurov and Kiev was completed between 11.30 and 17.30 as planned. There was a return flight via the relevant stations to Vienna commenced at 4.00 the following day.

It is reported that in the first few months, mail was delivered as scheduled on 80 out of 90 days, with only ten days when mail was left behind due to fog or poor visibility. There were no major technical failures with accidents during this period. In most cases, documents were delivered the same day.

Známky pro trasu do Kyjeva

Po revoluci v Rusku vyhlásila Ukrajina nezávislost a následně rovněž i separátní mír s Německem a Rakouskem. V Kyjevě a Oděse vzniklo rakouské vojenské zastupitelstvo, obdoba velvyslanectví. Linka do Kyjeva byla zřízena pro rychlou přepravu zpráv a dokumentů. Zatímco civilní pošta do Lvova mohla být přepravována již od 31.března 1918, do Kyjeva až od konce června. Za tím účelem byly vydány další letecké známky přetiskové 7K/10 K hnědé. K jejich skutečnému použití ale nedošlo. Jedná se tedy o známky tzv. ***NEVYDANÉ***. Náklad 53 500 ks byl později r. 1925, s výjimkou 500 ks pro filatelistický trh, zničen. Dochovalo se ještě nepatrné množství zoubkovaných známek bez přetisku, nezoubkovaných s přetiskem i bez, a to mj. ve Vídeňském poštovním archivu, odkud se dostaly na filatelistický trh v rámci privatizace a prodeje archivních fondů roku 2015. Jedná se o vzácnosti nejen rakouské filatelie.

Stamps for the route to Kiev

*After the revolution in Russia, Ukraine declared independence and, like Russia, a separate peace with Germany and Austria. An Austrian military representation, similar to an embassy, was established in Kiev and Odessa. A line to Kiev was established for the rapid transport of news and documents. While civilian mail could be transported to Lvov as early as 31 March 1918, it could not be transported to Kiev until the end of June. For this purpose, additional airmail stamps overprinted 7K/10 K brown were issued. However, their actual use did not take place. Thus, these are the so-called **UNISSUED** stamps. The edition of 53 500 stamps was destroyed later in 1925, except for 500 stamps for the philatelic market. A small number of perforated stamps without overprint, and unperforated with and without overprint, have survived, among others in the Vienna Postal Archive, from where they were released to the philatelic market in the framework of the privatisation and sale of archive funds in 2015. These are rarities not only of Austrian philately.*

Vydání známek

Pro frankování poštovních zásilek byly 30. března 1918 vydány 3 známky. V designu ***Velkých znaků*** tj výplatních z r. 1916 s přetiskem FLUGPOST v nominálech 1,50/ 2 K; 2,50/ 3 K a 4 K. Tarif se skládal vždy z poplatku za dopis – 15h (od září 1918 20h), či poštovní kartu 8 či 10h + tzv. ***zprostředkovací poplatek*** 1 K + 1,50 K za každý úsek trasy Vídeň–Krakov–Lvov.

Issue of stamps

*3 stamps were issued for the franking of postal items on 30. march 1918. In the design of the "**Great Coat of Arms**" i.e. 1916 payroll stamps with FLUGPOST overprint in the denominations 1.50/ 2 K; 2.50/ 3 K and 4 K. The tariff always consisted of a fee for a letter – 15h (from September 1918 20h), or a postal card 8 or 10h + the so-called **intermediary fee** of 1 K + 1.50 K for each section of the route Vienna–Cracow–Lviv.*

Známky s přetiskem FLUGPOST

Stamps with the FLUGPOST overprint

Itálie byla první

První letecké poštovní známky na světě byly vydány v Itálii v roce 1917. Používaly se k úhradě poštovného za leteckou poštovní přepravu na trasách Turín–Řím a Řím–Palermo. Jednalo se stále o zkušební provoz. V Rakousku byla první pravidelná letecká pošta zavedena mezi Vídní, Krakovem, Lvovem a Kyjevem 31. března 1918

Italy was the first

The first airmail stamps in the world were issued in Italy in 1917. They were used to pay the postage for airmail transport on the Turin–Rome and Rome–Palermo routes. It was still a trial run. In Austria, the first regular airmail service was introduced between Vienna, Cracow, Lvov and Kiev on 31 March 1918.

Italská letecká známka, 1917

Italy airmail stamp, 1917

MOSKVA NA UKRAJINĚ

MOSCOW IN UKRAINE

Dne 24. února 2022 byl v rámci ruské invaze na Ukrajinu obsazen ruským vojenským námořnictvem Hadí ostrov. Při obsazení mělo podle prvních zpráv zemřít 13 ukrajinských pohraničníků, kteří se nechtěli vzdát. Na počest této události byla vydána známka s námětem jejich hrdinství.

On 24 February 2022, Snake Island was seized by the Russian Navy as part of the Russian invasion of Ukraine. According to early reports, 13 Ukrainian border guards who refused to surrender were to die during the seizure. To commemorate this event, a stamp was issued with the theme of their heroism.

„Kdokoli kontroluje Hadí ostrov, kontroluje také pevninu a do jisté míry i vzdušný prostor v jižní části Ukrajiny“
Šéf ukrajinské vojenské rozvědky Krylyo Budanov, květen 2022

“Whoever controls Snake Island also controls the mainland and, to some extent, the airspace in the southern part of Ukraine.”
Head of Ukrainian military intelligence Krylyo Budanov, May 2022

Pozice Hadího ostrova v Černém moři

Position of Snake Island in the Black Sea

Hadí ostrov

Ostrov se nachází přibližně 35 km východně od delty Dunaje, asi 12 námořních mil od rumunského pobřeží. Jako 41 m vysoká bílá skála vyčnívá z moře. Ostrov má průměr asi 600 m, rozlohu 17 hektarů a pobřeží 4 km.

Ve starověku byla tato pevnina nazývána Řeky ***Achillův ostrov***, neboť na ostrově byl Achillův chrám a sám bájný Achilles zde měl být pohřben. Jiný řecký název skalnatého ostrova byl Λευκός, tj. ***Bílý ostrov***. Tento název převzali Římané, kteří pro ostrov používali jméno Alba, tedy Bílý. Novodobý název Hadí ostrov, používaný v ukrajinštině, ruštině, rumunštině, novořečtině (Fidonísi) i turečtině vychází ze skutečnosti, že na ostrově se vyskytovalo velké množství ***vodních hadů*** (užovek), které sem byly zaneseny vodními proudy z dunajské delty.

Nedaleko ostrova byla 14. července 1788 svedena námořní bitva, součást rusko-turecké války (1787–1792), kterou historie nazývá podle řeckého jména ostrova bitva u Fidonísi. Ruská černomořská flotila pod velením kontradmirála Marka Vojnoviče přesvědčivě porazila početnější osmanské loďstvo. Od léta roku 1843 je na ostrově vybudován maják vysoký 12 metrů, nacházející se na nejvyšším místě na ostrově a 41 metrů nad vodní hladinou. Na ostrově je vybudováno malé molo pro lodě a heliport pro přistání vrtulníků.

Po porážce Ruska v krymské válce byl Hadí ostrov vrácen Osmanské říši a po rusko-turecké válce v letech 1877–1878 se stal součástí Rumunského knížectví. Součástí následného Rumunského království zůstal až do roku 1947, kdy o něj v důsledku Pařížské mírové smlouvy po druhé světové válce Rumunsko přišlo. V roce 1948 Hadí ostrov daroval rumunský komunistický předák Gheorghe Gheorghiu-Dej Sovětskému svazu. Ukrajina ostrov získala po rozpadu Sovětského svazu. Od té doby leží v jejích teritoriálních vodách. Rumunsko na něj vznášelo nárok u Mezinárodního soudního dvora v Haagu, zatím bezúspěšně. V roce 2009 Mezinárodní soudní dvůr rozhodl ve prospěch Ukrajiny.

300 %

Snake Island

The island is located approximately 35 km east of the Danube Delta, about 12 nautical miles from the Romanian coast. It rises out of the sea as a 41 m high white rock. The island has a diameter of about 600 m, an area 17 hectares and a coastline of 4 km.

*In ancient times, this landmass was called **Achilles Island** by the Greeks, because there was a temple of Achilles on the island and the mythical Achilles himself was supposed to be buried here. Another Greek name for the rocky island was Λευκός, i.e. **White Island**. This name was adopted by the Romans, who used the name Alba, or White, for the island. The modern name of Snake Island, used in Ukrainian, Russian, Romanian, New Greek (Fidonísi) and Turkish, comes from the fact that the island was home to a large number of water snakes (vipers), which were carried here by water currents from the Danube Delta.*

A naval battle was fought near the island on 14 July 1788, part of the Russo-Turkish War (1787–1792), which history calls the Battle of Fidonisi after the Greek name of the island.

The Russian Black Sea Fleet under the command of Rear Admiral Marko Voynovich convincingly defeated the superior Ottoman fleet. Since the summer of 1843, a 12-metre high lighthouse has been built on the island, located at the highest point on the island and 41 metres above the water surface. A small pier for ships and a heliport for helicopter landings have been built on the island.

After Russia's defeat in the Crimean War, Snake Island was returned to the Ottoman Empire and after the Russo-Turkish War of 1877–1878 it became part of the Principality of Romania. It remained part of the subsequent Kingdom of Romania until 1947, when Romania lost it as a result of the Paris Peace Treaty after World War II. In 1948, Snake Island was given to the Soviet Union by Romanian communist leader Gheorghe Gheorghiu-Dej. Ukraine acquired the island after the collapse of the Soviet Union. Since then, it has been in its territorial waters. Romania has laid claim to it at the International Court of Justice in The Hague, so far without success. In 2009, the ICJ ruled in favour of Ukraine.

Ruská agrese

Křižník Moskva spolu s fregatou Vladimir Bykov hned v první den invaze 24. února 2022 vyzvala ukrajinské pohraničníky z Hadího ostrova, aby se vzdali. Jejich odpověď «Русский военный корабль, иди на хуй!» ***„Ruská válečná lodi, jdi do pr..le“*** od té doby zlidověla a stala se internetovým memem a synonymem statečného odporu. Dne 28. února 2022 bylo oficiálně potvrzeno, že pohraničníci přežili a padli do zajetí.

Russian aggression

On the very first day of the invasion, 24 February 2022, the cruiser Moskva, together with the frigate Vladimir Bykov, called on the Ukrainian border guards of Snake Island to surrender. Their response «Русский военный корабль, иди на хуй!» ***“Russian warship, go f..k yourself”*** *has since been humanized and has become an internet meme and synonymous with brave resistance. On 28 February 2022, it was officially confirmed that the border guards survived and fell into captivity.*

Křižník Moskva

Dne 13. dubna 2022 byl během ruské invaze na Ukrajinu poškozen a den poté se potopil. Jde o největší válečnou ztrátu lodi ruského námořnictva od útoku Luftwaffe na bitevní loď Marat během druhé světové války a první ztrátou vlajkové lodi od potopení bitevní lodi Kňaz Suvorov v bitvě u Cušimy během rusko-japonské války. Poslední potopenou válečnou lodí podobné velikosti byl argentinský křižník ARA General Belgrano (ex USS Phoenix CL-46) potopený během války o Falklandy v roce 1982.

Pro Rusko je to obrovská rána. Jednak symbolická, protože šlo o vlajkovou loď Černomořské flotily a jmenovala se Moskva, což znamená prestiž. A z praktického hlediska... Byla to nejvýkonnější loď v Černém moři a sloužila jako protiraketový deštník. Měla chránit další ruské lodě proti případným útokům, ale ukazuje se, že nedokázala ochránit ani sama sebe. Dne 30. června se ruské ozbrojené síly z ostrova stáhly na dvou motorových člunech. Podle ukrajinské strany byly důvodem pro ruský ústup silné dělostřelecké a raketové útoky, zatímco ruská strana své opuštění ostrova označila za ***„gesto dobré vůle“***. Dne 1. července zasáhlo ruské letectvo zbytky opuštěného zařízení na ostrově. Dne 4. července 2022 se na Hadím ostrově vylodila ukrajinská armáda a znovu nad ním vztyčila ukrajinskou vlajku.

Konflikt stále pokračuje. Co dalšího čeká Moskvu na Ukrajině? A jaký bude námět případné další emise zobrazující odpor Ukrajiny vůči agresi?

Cruiser Moscow

On 13 April 2022, it was damaged during the Russian invasion of Ukraine and sank the day after. This is the largest wartime loss of a Russian Navy ship since the Luftwaffe attack on the battleship Marat during World War II, and the first loss of a flagship since the sinking of the battleship Knyaz Suvorov at the Battle of Tsushima during the Russo-Japanese War. The last sunken warship of similar size was the Argentine cruiser ARA General Belgrano (ex USS Phoenix CL-46) sunk during the Falklands War in 1982.

*This is a huge blow for Russia. Firstly, symbolically, because it was the flagship of the Black Sea Fleet and named Moscow, which means prestige. And from a practical point of view... It was the most powerful ship in the Black Sea and served as an anti-missile umbrella. It was supposed to protect other Russian ships against possible attacks, but it turns out it couldn't even protect itself. On 30 June, the Russian armed forces withdrew from the island in two motor boats. According to the Ukrainian side, heavy artillery and rocket attacks were the reason for the Russian withdrawal, while the Russian side described its departure as a “**gesture of goodwill**”. On 1 July, the Russian air force struck the remnants of the abandoned facility on the island. On 4 July 2022, the Ukrainian army landed on Snake Island and raised the Ukrainian flag over it again.*

The conflict is still ongoing. What is next for Moscow in Ukraine? And what will be the subject of any further issue depicting Ukraine's resistance to aggression?

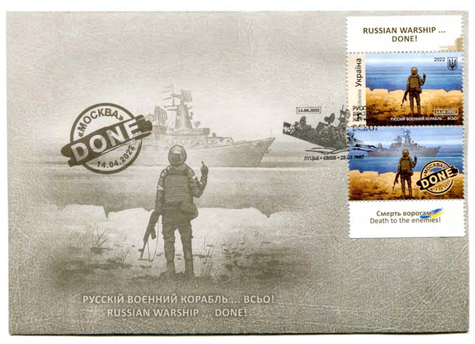

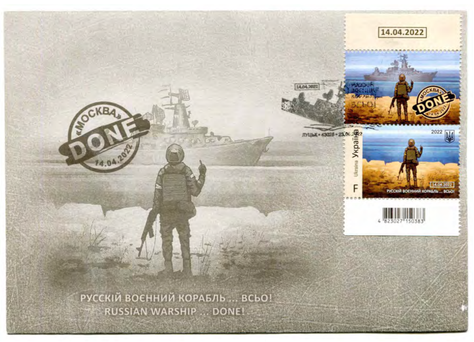

Emise

Tuto událost znázorňuje již širší emise známek, soutisků, FDC a pohlednic, která vychází z původní předlohy. Všechny tyto sběratelské varianty jsou velmi oblíbené; FDC s razítkem potápějící se lodi a zejména aršík jsou vzácné.

Emissions

This event is illustrated by a wider issue of stamps, stamp sets, FDCs and postcards, based on the original design. All of these collectible variants are very popular; the FDC with the sinking ship stamp and the sheet in particular are rare.

Moskva byl raketový křižník ruského námořnictva a vedoucí loď třídy projektu 1164 Atlant, Slava. Po rozpadu Sovětského svazu přešel do nástupnického ruského námořnictva a roku 1996 byl přejmenován na Moskva. Byl vlajkovou lodí Černomořského loďstva a patřil k nejsilněji vyzbrojeným lodím ruského námořnictva.

Moskva was a missile cruiser of the Russian Navy and the lead ship of the Project 1164 Atlant Class, Slava. After the collapse of the Soviet Union, it was transferred to the successor Russian Navy and renamed Moskva in 1996. She was the flagship of the Black Sea Fleet and was one of the most heavily armed ships of the Russian Navy.

Petr Valošek

NOROVÉ POD VEDENÍM ROALDA AMUNDSENA JAKO PRVNÍ V ZÁVODĚ NA JIŽNÍ PÓL

NORWEGIANS UNDER ROALD AMUNDSEN FINISH FIRST IN RACE TO THE SOUTH POLE

Na kontroverzní akci vyplouvá 9. srpna 1910 z Norska veterán polárních výprav ***Roald Engelbregt Gravning Amundsen*** na palubě lodi ***Fram***, která byla považována za arktickou expedici, ale stala se závodem s Brity (R. F. Scott 1910–13) o to, kdo první přejde polovinu antarktického kontinentu (od Rossova moře) k jižnímu pólu (a vrátí se zpět). Cestou na jih se zastavili pouze na Madeiře, než 21. ledna 1911 dosáhli své základny (která se jmenovala ***Framheim***) ve Velrybí zátoce, začali se připravovat a 20. října 1911 konečně vyrazili se psím spřežením a pěti muži (v čele s Amundsenem) k jižnímu pólu. ***Na Jižní pól dorazili 14. prosince 1911 a předstihli Brity o zhruba šest týdnů.*** Důležitější však bylo, že se všichni vrátili živí, 30. ledna 1912 opustili Antarktidu a 7. března se vrátili do Tasmánie.

In a controversial action, polar expedition veteran ***Roald Engelbregt Gravning Amundse***n aboard of ship ***Fram*** departs Norway on 9 August 1910, in what was thought to be an Arctic expedition, but becomes a race with the British (Scott, 1910–13), to be first to cross half the Antarctic Continent (from the Ross Sea side) to the South Pole (and return). Stopping en route south only at Madeira before reaching their base on 21 January 1911 (to be named ***Framheim***) at the Bay of Whales, they began preparing and finally left for the South Pole with dog sledges and five men (lead by Amundsen) on 20 October 1911. ***They beat the British by about six weeks to the South Pole on 14 December 1911.*** More importantly, they all returned alive, leaving Antarctica, 30 January 1912, for Tasmania, 7 March.

Roald Engelbregt Gravning Amundsen (1872–1928)

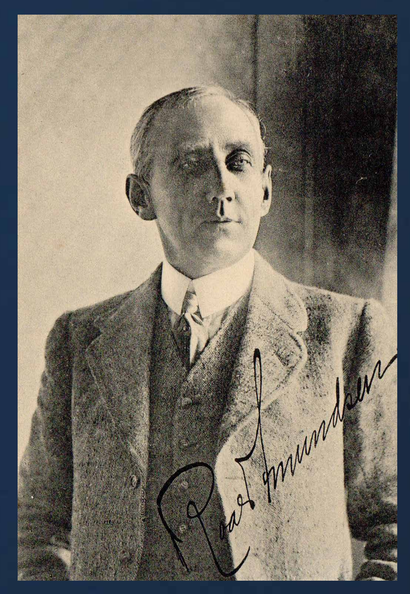

Norský průzkumník v polárních oblastech. Vedl antarktickou expedici 1910–12, kdy jako první dosáhl ***jižního pólu*** – 14. prosince 1911. V roce 1926 byl vedoucím letecké expedice na ***severní pól***.

*A Norwegian explorer in the polar regions. He led the Antarctic expedition of 1910–12, when he was the first to reach the **South Pole** – 14 December 1911. In 1926 he was as leader of an air expedition to the **North Pole**.*

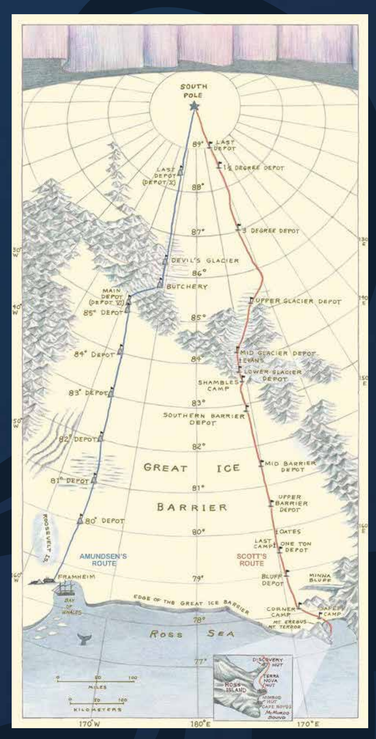
SOUTH POLE
LAST DEPOT
LAST DEPOT DEPOT 80
DEPOT
DEPOT
DEPOT

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

Z KRÁLOVSKÉ SBÍRKY
EX ROYAL COLLECTION

Vdnešní top filatelii nabývá na významu, vedle vzácnosti a trvalé poptávky po dané položce, která podmiňuje její stále rostoucí cenu, i další cenotvorný faktor, a to příběh známky (či dopisu). Ten je tvořen jednak historicko-kulturním kontextem vzniku, vydáním a používáním známky a také její vlastnickou linií, jejím vlastním životopisem. Čím zajímavější je původ a příběh známky, čím slavnější jsou bývalí vlastníci, sbírky, kterých byla součástí, či okolnosti, za kterých byla získána, tím větší význam má v dějinách filatelie a tím více je vnímána jako prestižní, nadčasová a jedinečná.

In today's top philately, in addition to the rarity and permanent demand for a specific items, which determines its ever-increasing price, another pricing factor is gaining importance, namely the story of the stamp (or letter). This is formed both by the historical and cultural context of the stamp's creation, issue and use, and by its line of ownership, its own biography. The more interesting the origin and story of the stamp, the more famous the former owners, the collections of which it was part, or the circumstances under which it was acquired, the more important it is in the history of philately and the more it is perceived as prestigious, timeless and unique.

George V.
(1865–1936)

Erb Spojeného království

Royal coat of arms of the United Kingdom

Veřejná soutěž pro první známku a cesta 1 Penny Essay předními sbírkami

Sir Rowland Hill, ***„otec poštovní známky“*** vyhlásil r. 1839, coby vysoký úředník britského ministerstva financí, mezinárodní výtvarnou soutěž ***„TREASURY COMPETITION“***, z níž měl vyjít návrh pro plánované vydání první známky světa. Navržených designů od mnoha autorů se sešly stovky, mezi nimi ovšem vynikal americký architekt a grafik James Bogardus a jeho ***„1 PENNY ESSAY“***. Jedná se zřejmě o nejslavnější návrh pro první známku světa, extrémně vzácný, zdobící jen ty největší sbírky. Existuje jen 13 ks a dva čtyřbloky. Zde vystavený exemplář je navíc známý fascinujícím příběhem a původem. Nalezen mezi ostatními návrhy v archivu Rowlanda Hilla na ministerstvu financí, se dostal do další instituce, a to British Royal Collection, nejpozději během vlády Jiřího V. Během určitých zmatků po nástupu a abdikaci Edwarda VIII. r. 1936 došlo na počátku vlády Jiřího VI. ke zcela výjimečnému, ale prokazatelnému prodeji několika známek z královské sbírky jejím kurátorem E. Baconem, a to slavnému londýnskému obchodníkovi Ch. Nissenovi, který byl zároveň i častým dodavatelem do Royal Collection.

Mezi nimi byl podle všeho i tento návrh (ve sbírce měl král hned 5 ks), který pak zřejmě přímo od Ch. Nissena skončil ve sbírce W. Sugdena, autora slavné sbírky ***„Line-engraved postage stamps“***. V katalogu aukce Harmer z r. 1951, kdy se Sugdenova sbírka prodávala, bylo uvedeno ***„FROM HIS MAJESTY'S COLLECTION“***, stejně tak při dalším prodeji z tzv. ***„Durham“*** Collection, r. 1993. V celých dějinách filatelie se jen několik známek z britské královské sbírky dostalo na filatelistický trh, na světě může být tedy jen několik sběratelů, kteří mají známku s tím nejlepším možným původem, z nejprestižnější sbírky světa.

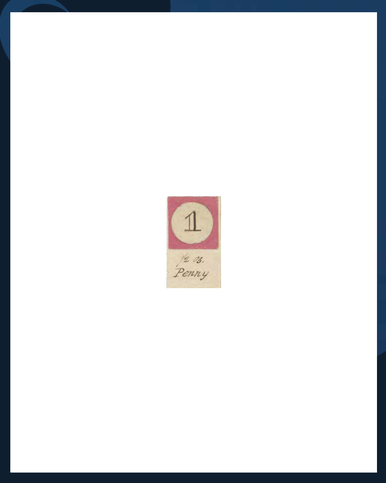

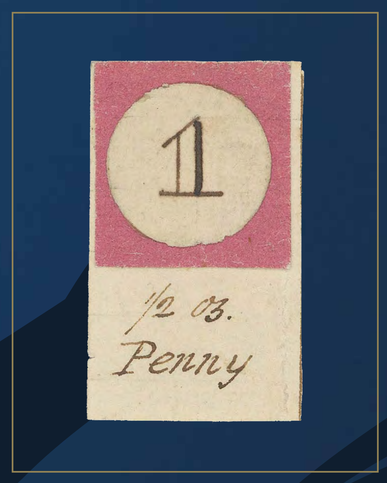

400 %

O reformu se zasloužil Otec první známky světa, Sir Rowland Hill

Sir Rowland Hill byl anglický pedagog, vynálezce a sociální reformátor. Zasazoval se o komplexní reformu poštovního systému založenou na konceptu Uniform Penny Post (pošta za penny) a předplaceném poštovném, které by umožnilo bezpečný, rychlý a levný transport dopisů. Hill později sloužil jako vládní poštovní manažer a připisuje se mu vznik základních konceptů moderní poštovní služby včetně vynálezu poštovní známky.

Hill předpokládal, že pokud by posílání dopisů bylo levnější, lidé, včetně chudších vrstev, by jich poslali více, takže nakonec by zisk vzrostl. Toto se plně potvrdilo. Již během r. 1840, tedy v prvním roce reformy Penny Post, kdy vyšla i první známka světa Penny Black (jejíž nalepení na dopis označovalo předplacení poštovného), se počet dopisů přepravených ve Velké Británii více než zdvojnásobil. Během dalších 10 let se opět zdvojnásobil. Během tří let byly poštovní známky zavedeny ve Švýcarsku a Brazílii, o něco později v USA a do roku 1860 byly používány v 90 zemích.

The reform was credited to the Father of the World's First Stamp, Sir Rowland Hill

Sir Rowland Hill (1795–1879) was an English educator, inventor and social reformer. He advocated a comprehensive reform of the postal system based on the concept of the Uniform Penny Post and prepaid postage, which would allow letters to be transported safely, quickly and cheaply. Hill later served as the government's Postmaster General and is credited with creating the basic concepts of the modern postal service, including the invention of the postage stamp.

Hill assumed that if it was cheaper to send letters, and people, including the poorer classes, would send more of them, so that eventually profits would rise. This was fully confirmed. Already during 1840, the first year of the Penny Post reforms, when the world's first Penny Black stamp (which, when affixed to a letter, indicated prepayment of postage) was issued, the number of letters carried in the UK more than doubled. Over the next 10 years it doubled again. Within three years, postage stamps were introduced in Switzerland and Brazil, a little later in the USA, and by 1860 they were in use in 90 countries.

Provenience

Fakt, že tato známka byla součástí Royal Collection, z ní činí materiál s nejlepším možným životopisem. George V. byl vášnivým sběratelem a Královská sbírka byla nedostižně nejlepší sbírkou na světě. Existuje pouze několik málo položek, které se dnes nacházejí mimo Královskou sbírku, u kterých je prokazatelné, že jí byly součástí.

Provenance

The fact that this stamp was part of the Royal Collection makes it the material with the best possible biography. George V was a passionate collector and the Royal Collection was incomparably the finest collection in the world. There are only a few items found today outside the Royal Collection that can be proven to have been part of it.

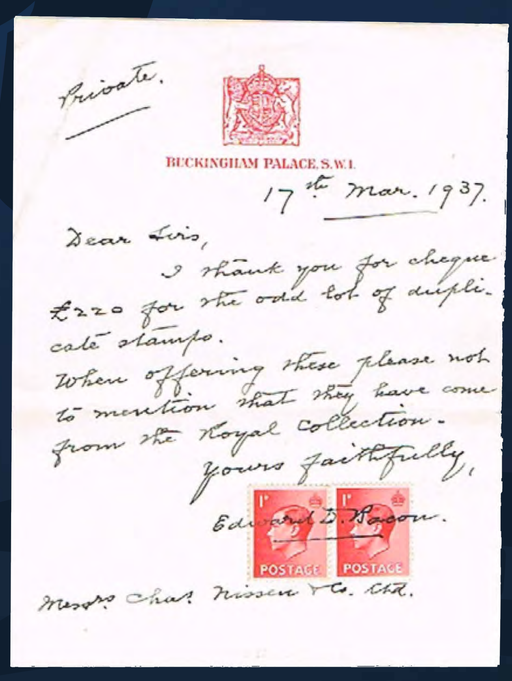

Dopis E. Bacona firmě Ch. Nissena

Letter from E. Bacon to Ch. Nissen's company

Sir Rowland Hill
(1795–1879)

Z Britské královské sbírky

V katalogu Britské královské sbírky, který vypracoval její další kurátor Sir John Wilson r. 1952, je uvedeno vlastnictví 4 těchto 1 PENNY ESSAY (textová strana 11 v kapitole „Great Britain“). Jejich dvoupáska na výstřižku je pak vyobrazena na obrazové straně 6 v téže kapitole. Je zmíněna i přítomnost dalších nominálů ve stejném designu.

From the British Royal Collection

The catalogue of the British Royal Collection by its next curator, Sir John Wilson in 1952, lists ownership of 4 of these 1 PENNY ESSAYS (text page 11 in the chapter "Great Britain"). Their pair pasted on a piece of paper is then illustrated on image page 6 in the same chapter. The presence of other denominations in the same design is also mentioned.

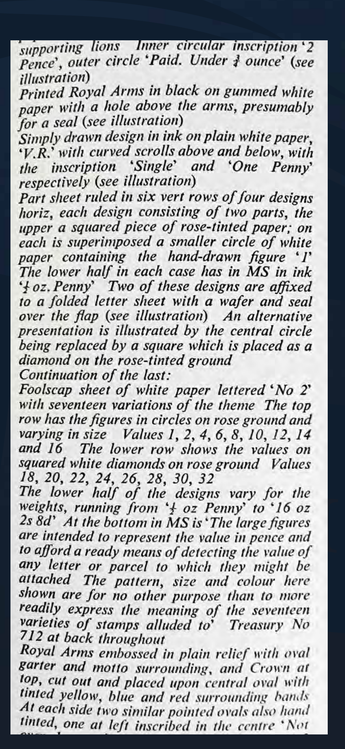
supporting lions Inner circular inscription '2 Pence', outer circle 'Paid. Under ½ ounce' (see illustration)
Printed Royal Arms in black on gummed white paper with a hole above the arms, presumably for a seal (see illustration)
Simply drawn design in ink on plain white paper, 'V.R.' with curved scrolls above and below, with the inscription 'Single' and 'One Penny' respectively (see illustration)
Part sheet ruled in six vert rows of four designs horiz, each design consisting of two parts, the upper a squared piece of rose-tinted paper; on each is superimposed a smaller circle of white paper containing the hand-drawn figure '1' The lower half in each case has in MS in ink '½ oz. Penny' Two of these designs are affixed to a folded letter sheet with a wafer and seal over the flap (see illustration) An alternative presentation is illustrated by the central circle being replaced by a square which is placed as a diamond on the rose-tinted ground
Continuation of the last:
Foolscap sheet of white paper lettered 'No 2' with seventeen variations of the theme The top row has the figures in circles on rose ground and varying in size Values 1, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 and 16 The lower row shows the values on squared white diamonds on rose ground Values 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32
The lower half of the designs vary for the weights, running from '½ oz Penny' to '16 oz 2s 8d' At the bottom in MS is 'The large figures are intended to represent the value in pence and to afford a ready means of detecting the value of any letter or parcel to which they might be attached The pattern, size and colour here shown are for no other purpose than to more readily express the meaning of the seventeen varieties of stamps alluded to' Treasury No 712 at back throughout
Royal Arms embossed in plain relief with oval garter and motto surrounding, and Crown at top, cut out and placed upon central oval with tinted yellow, blue and red surrounding bands At each side two similar pointed ovals also hand tinted, one at left inscribed in the centre 'Not

Charles Nissen

Charles Nissen byl britský filatelista, publicista a obchodník se známkami, který v roce 1922 získal Crawfordovu medaili za knihu, kterou napsal společně s Bertramem McGowanem; ***Plating of the Penny Black***. Charles Nissen byl v roce 1923 přizván k signování slavné Roll of Distinguished Philatelists. Nissen se proslavil také tím, že v roce 1899 objevil proslulý burzovní padělek Velké Británie královny Viktorie z let 1872–73, který Nissen našel při třídění masy telegrafních formulářů používaných na londýnské burze, a byl také vynikajícím obchodníkem se známkami a prvotřídním aukčním agentem, který dokonce působil jako agent krále Jiřího V. a pomáhal budovat královskou sbírku během jeho vlády. Nissenova společnost ***Ch. Nissen & Co. Limited*** měla královské povolení, které královna Alžběta II. ponechala i po Nissenově smrti.

Charles Nissen

*Charles Nissen was a British philatelist, author and stamp dealer, who won the Crawford Medal in 1922 for the book he wrote with Bertram McGowan; **Plating of the Penny Black**. Charles Nissen signed the Roll of Distinguished Philatelists, in 1923. Nissen is also famous for discovering in 1899 the infamous Great Britain Queen Victoria stock exchange forgery of 1872–73, which Nissen discovered when sorting masses of telegraph forms used at the London Stock Exchange. Nissen was also a formidable dealer of stamps and a top class auction agent, who even acted as an agent for King George V and helped build the Royal Collection during King George V's majestic custodianship, and Nissen's company **Ch. Nissen & Co. Limited** had a Royal warrant, which Queen Elizabeth II maintained even after Nissen died.*

Sir Edward Denny Bacon
(1860–1938)

Charles Nissen
(1880–1944)

Vážení pánové,

Děkujeme za šek L.220 za lichou šarži duplicitních známek. Při jejich nabízení prosím neuvádějte, že pocházejí z Královské sbírky.

S úctou
Edward D. Bacon

Messrs. Ch. Nissen & Co. Ltd

Dear Sirs,

I Thank you for cheque L.220 for the odd lot of the duplicate stamps. When offering these, please not to mention that they have come from The Royal Collection

Yours Faithfully
Edward D. Bacon

Messrs. Ch. Nissen & Co. Ltd

ÚŘEDNÍ POTVRZENÍ

THE OFFICIAL CONFIRMATION

Međimurje, nebo-li Mezimuřská župa, se nachází na severu Chorvatské republiky a je ohraničena řekami Drávou a Murou. V regionu sousedí s Maďarskem a Slovinskem a nedaleko se nachází Rakousko. V minulosti podléhala Međimurje často různým autoritám a vládám.

Međimurje is located in the north of the Republic of Croatia and is bounded by the rivers Drava and Mura. The area borders Hungary and Slovenia with Austria close by. Throughout history, Međimurje was often subject to different authorities.

Poloha Međimurje

Location of Međimurje

Sociální nepokoje

Přerušením všech ústavních a soudních vazeb mezi Chorvatskem a Rakousko-Uherskem 29. října 1918, zůstalo Međimurje mimo Chorvatsko. Za těchto okolností není divu, že následovaly sociální nepokoje, které byly podněcovány nacionalistickými a ekonomickými faktory. Většinové chorvatské obyvatelstvo (podle sčítání lidu z roku 1910 91,63 %) vyvolalo povstání proti uherským úřadům, jehož výsledkem byly loupeže a rabování místních správních úřadů a bohatších osob, především obchodníků a šlechty. Povstání bylo brzy potlačeno ozbrojenou policií a vracejícími se vojáky. Vzbouření lupiči, ale i někteří nevinní lidé byli v odvetě zastřeleni. Srbská armáda nebyla nakloněna překročení řeky Drávy, dohodnuté demarkační linie mezi Maďarskem a mocnostmi Dohody, podepsané v Bělehradě 13. listopadu 1918. Proto Národní rada v Záhřebu dvakrát zorganizovala vojenské výpravy zaměřené na vyhnání Maďarů z Međimurje. Druhá výprava z 24. prosince 1918, vedená Slavkem Kvaternikem, byla úspěšná a Međimurje bylo obsazeno během několika hodin. Dne 9. ledna 1919 se v Čakovci, na náměstí před františkánským kostelem, konala veřejná valná hromada. Shromáždění přineslo usnesení o odtržení Međimurje od Uher a připojení k bývalému Království Srbů, Chorvatů a Slovinců. V současnosti je Međimurje nedílnou součástí Chorvatské republiky.

Social unrest

The break by the Croatian Parliament on 29 October 1918 of all constitutional and judicial links between Croatia and Austria-Hungary left Međimurje outside of Croatia. In these circumstances, it is not surprising that social unrest followed, fuelled by the nationalistic and economic factors. The Croatian majority population (91.63 % according to the 1910 census) mounted an insurrection against the Hungarian authorities which resulted in robberies and plunder of local administration offices and richer individuals, mainly merchants and nobility. The rebellion was soon crushed by armed police and returning soldiers. Rebel robbers, but also some innocent people were shot in retaliation. Serbian army was not inclined to cross the river Drava, the agreed demarcation line between Hungary and the Entente Powers, was in Belgrade on 13 November 1918. Therefore the National Council in Zagreb on two occasions organized military expeditions aimed at the expulsion of Hungarians from Međimurje. Second campaign of 24 December 1918 led by Slavko Kvaternik, was successful and Međimurje was occupied within few hours. On 9 January 1919, a public general assembly was held in Čakovec, on the square in front of the Franciscan church. The assembly brought the Resolution on Separation of Međimurje from Hungary and joining the former Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes. Nowadays, Međimurje has been an integral part of the Republic of Croatia.

Chorvatská dobrovolnická armáda v osvobozeném Međimurje

Croatian volunteer army in liberated Međimurje

Přetisky maďarských známek

Z filatelistického hlediska přineslo osvobození Međimurje dvě zajímavé záležitosti. Bezprostředně po okupaci v Prelogu a Mursko Središće byly přetisknuty zásoby maďarských známek, které se nacházely na poštách, a uvolněny k odeslání. Podobně jako jinde v Evropě se přetisk snažil zdůraznit nové politické poměry, ale – to je třeba přiznat – měl především filatelistickou motivaci.

Hungarian stamps overprint

From the philatelic standpoint, the liberation of Međimurje resulted in two interesting issues. Immediately after the occupation in Prelog and Mursko Središće, stocks of Hungarian stamps found in post offices were overprinted and released for postage. Much alike elsewhere in Europe at the time, the overprinting sought to emphasize new political circumstances but – it must be conceded – it was mainly philatelic in motivation.

Vzácnost chorvatské filatelie

Místní emise Medjimurje byly jednou z největších vzácností chorvatské filatelie, vzhledem k omezenému množství, které se pohybuje od pouhé hrstky až po maximálně 2 400 exemplářů, a vzhledem k obtížnosti vytvoření kompletní sbírky jedné emise, natož obou. Mnozí zavrhli několik pravých exemplářů, které mohli vlastnit, v obavě z četných více či méně zdařilých padělků. Proto je dnes dochované množství pravých známek jistě menší, než před 100 lety.

Rartity of the Croatian philately

Medjimurje local issues were one of the greatest rarities of Croatian philately, given limited quantities which range from just a handful to the maximum of 2 400 examples and given difficulties in forming a complete collection of one single issue, let alone both. Many discarded a few genuine examples which they might have owned, fearing numerous more or less successful forgeries. Therefore the surviving quantity of genuine stamps is certainly smaller today, than 100 years ago.

SHS PRELOG přetisky

Na příkaz kapitána Gašpariće byly zásoby známek nalezené v Prelogu přetisknuty poštovními úředníky 26. a 27. prosince 1918. Voják z Gašparićova oddílu vyrobil gumovou raznici vyřezáním písmen „SHS“ na gumový válec. Toto zařízení bylo využito k přetisku 20 různých hodnot v celkové hodnotě 3 800 korun. Přetisknuté známky se používaly na poštách v Prelogu a nedaleké Malé Subotici až do poloviny února 1919. Používaly se také maďarské nálepky „PERLAK“ a „KISSZABADKA“ a maďarské formuláře.

SHS PRELOG overprint

By the order of Capt. Gašparić stamp stocks found in Prelog were overprinted by the post office clerks on 26 and 27 December 1918. A soldier from Gašparić's detachment made a rubber die by carving letters "SHS" on a gum cylinder. This device was utilised to overprint 20 different values to the total value of 3 800 Crowns. Overprinted stamps were used in the post offices of Prelog and nearby Mala Subotica until mid-February 1919. Hungarian cancellations "PERLAK" and "KISSZABADKA" and Hungarian forms were also used.

Úřední potvrzení vydané poštovním úřadem v Prelogu 1. února 1919

The official confirmation issued by the Prelog post office on 1 February 1919

Silueta původního přetisku prelogů

Silhouette of the original prelog overprint

Vzácná 1 Filler známka

Rare 1 Filler stamp

Doporučený dopis z Prelogu a odpovídající potvrzenka odesílatele

Registered letter from Prelog and corresponding sender's recipt

Úřední potvrzení

V období od 10. do 13. února 1919 převzalo záhřebské poštovní ředitelství poštovní úřady v Međimurje. Za tímto účelem vydalo poštovní ředitelství v Prelogu Úřední potvrzení, chorvatsky psaný dokument podepsaný maďarským poštovním úředníkem Szőke Mozesem, na němž je uvedena celá sada úředně přetiskovaných známek, kromě hodnoty 1 filleru poštovného. Jsou známy tři exempláře tohoto dokumentu, přičemž uváděný exemplář nese nejstarší datum.

Úřední potvrzení, podepsané odpovědnou osobou na poště v Prelogu, podává podrobné vysvětlení písemného rozkazu tehdejšího odpovědného vojenského velitele v Prelogu, který měl své velitelské stanoviště ve stejné budově pošty, jež dodnes existuje na stejném místě v Prelogu.

Po návratu z Prelogu přivezl seržant Matija Ivanac do Záhřebu gumovou raznici, kterou byly známky přetisknuty, a kopii Úředního potvrzení a předal je Chorvatskému filatelistickému spolku. Raznice byla před komisí okamžitě znehodnocena a Úřední potvrzení bylo uloženo v archivu spolku.

Je důležité poznamenat, že uložené *„Úřední potvrzení“* se na čas ztratilo a nakonec se objevilo až na počátku 80. let. Od té doby je v soukromém vlastnictví. Kromě toho, že se jedná o výjimečnou filatelistickou raritu, je Úřední potvrzení také cenným historickým dokumentem, který je zmiňován v četné filatelistické literatuře v Chorvatsku i v zahraničí.

The official confirmation

In the period from 10 to 13 February 1919, the Zagreb Postal Directorate took over the post offices in Međimurje. For this purpose, the Prelog Post Office issued The Official Confirmation, a document written in Croatian and signed by the Hungarian postal clerk Szőke Mozes, which features the full set of officially overprinted stamps bear the 1 filler postage due value. Three examples of this document are known and the featured example bears the earliest date.

The Official Confirmation, signed by the responsible person at the Prelog post office, gives a detailed explanation of the written order of the then responsible military commander in Prelog, who had his command post in the same post office building that still exists today in the same place in Prelog.

Upon his return from Prelog, sergeant Matija Ivanac brought the rubber die with which the stamps were overprinted and a copy of The Official Confirmation with him to Zagreb and handed them over to the Croatian Philatelic Society. The die was immediately rendered as unusable in front of a commission, and the Official Confirmation was stored in the archives of the Society.

*It's important to note that the lodged **„Official Confirmation“** was lost for a time and eventually surfaced in the early 1980s. Since then, it has been in private ownership. In addition to being an exceptional philatelic rarity, the official confirmation is also a valuable historical document mentioned in numerous philatelic literature in Croatia and abroad.*

Překlad

Oficiální potvrzení

Pošta v Prelogu oficiálně potvrzuje, že při příležitosti obsazení Međimurje jugoslávskými vojsky byly nalezeny na skladě maďarské známky následujících hodnot:

Žatec 2, 3, 5, 20, 25, 35 fillérů, Parlament 50, 75 a 80 fillérů, 1, 2 a 3 koruny, Karel 10 a 20 fillérů, 17 fillérů Válečná dobročinná známka 3. emise, expresní známka 2 filléry, Poštovní známky splatné 1 fillér (6 kusů), 2, 10 a 20 fillérů.

byly přetisknuty ručním kašetem (Handstempelaufdruck) z pryže s písmeny S-H-S- v černé barvě, což je i původní přetisk.

Poštovní známky přetisknuté písmeny S-H-S- byly v té době na skladě za přibližně 3 800 korun a byly dány do oběhu.

Prelog, 1. února 1919.

Perlak CDS

Szöke Mózes
poštmistr
(podpis tužkou)

Translation

The Official confirmation

The post office in Prelog officially confirms that, on the occasion of the occupation of Međimurje by Yugoslav troops, Hungarian stamps of the following values which were found in stock:

Harvesters 2, 3, 5, 20, 25, 35 Fillér, Parliament 50, 75 and 80 Fillér, 1, 2 and 3 Crown, Charles 10 and 20 Fillér, 17 Fillér War Charity stamp of the 3rd issue, express stamp of 2 Fillér, Postage due stamps of 1 fillér (6 copies), 2, 10 and 20 fillér

were overprinted by handheld cachet (Handstempelaufdruck) made of rubber, with the letters S-H-S- in black colour, which is also the original overprint.

Postage stamps that were overprinted with the letters S-H-S- were in stock at the time for approximately 3,800 Crowns, and they were put into circulation.

Prelog, February 1, 1919.

Perlak CDS

Szöke Mózes
postmaster
(pencil signature)

Stará maďarská pohlednice zobrazující hlavní ulici v Prelogu

An old hungarian postcard showing the main street in Prelog

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

NEJVZÁCNĚJŠÍ DESKOVÉ A TISKOVÉ VADY ČSR 1

Osvobozená republika 1920 – vajíčko v pase na nevydaných známkách a žena bez hlavy

Práce na vytvoření známek pro nově vzniklou Československou republiku byly realizovány prostřednictvím několika soutěží. Jako jedna z prvních byla vypsána v červnu 1919 u příležitosti prvního výročí založení republiky soutěž na poštovní známky, jejíž výnos měl současně sloužit ve prospěch sirotků po československých legionářích z první světové války. K soutěži byli vybráni přední umělci tehdejší doby: Max Švabinský, Alfons Mucha, Jakub Obrovský, Vojtěch Hynais, František Kysela, Vratislav Brunner, Jaroslav Benda a František Kupka. Soutěže se však reálně zúčastnili pouze tři – Benda, Brunner a Obrovský. Návrhů bylo oceněno několik. Na prvním místě byla Brunnerova Žena s přetrhanými okovy (Osvobození z okovů/Osvobozená republika) druhou cenu obdržel návrh Jaroslava Bendy Marné vzteky a třetí cenu získal návrh s názvem Matka republika s dítětem Jakuba Obrovského. Přes toto ohodnocení nebyl návrh Vratislava Hugo Brunnera přijat k realizaci, a tak jej autor použil k další soutěži znovu, avšak již upravený, tj. bez letopočtu a s plným, respektive čárkovaným pozadím.

Emise známek

Známky Osvobozená republika byly vydány celkem v 11 hodnotách, z nichž jedna hodnota (50 h) ve dvou různých barvách. Byly vydány postupně a z oběhu stahovány rovněž postupně. Doba vydání i ukončení platnosti byla vždy oznámena Věstníkem ministerstva pošt a telegrafů.

Z tabulek vydaných známek je patrné, že nejvyššího téměř 500 miliónového nákladu, dosáhla známka 50 h (žlutozelená), 60 h téměř 270 miliónů známek. Uvedené známky měly také značně dlouhou dobu platnosti. V nejmenším nákladu vyšla známka hodnoty 150 h červená, která také měla nejkratší dobu platnosti. Rovněž velmi krátkou dobu platnosti měly dvě nejnižší hodnoty této emise, 20 h a 25 h. Známky emise Osvobozená republika byly používány jako běžné výplatní ve značném rozsahu, prodávány na všech poštovních úřadech a také největší část jich byla poštovně použita.

Známky vytiskla tiskárna České grafické unie v Praze společně se známkami emise Holubice a Hospodářství a věda (1920) knihtiskem, zpočátku leptanými deskami, v pozdějším výrobním stadiu galvanoplasticky. Původní známková předloha s plným pozadím (již upravená) měla nakreslenou hodnotovou číslici 30; ta se postupně přelepovala ostatními hodnotami série. Tiskové formy byly čtyřdeskové nebo dvoudeskové v různých sestavách. Formy byly buď dvě a dvě různé hodnoty nebo dvě desky jedné hodnoty emise Holubice a dvě desky jedné hodnoty Osvobozená republika, popřípadě čtyři desky jedné hodnoty.

Stamp issues

The Liberated Republic stamps were issued in a total of 11 values, of which one value (50 h) was in two different colours. They were issued gradually and withdrawn from circulation also gradually. The period of issue and expiry was always announced by the Gazette of the Ministry of Posts and Telegraphs.

From the tables of issued stamps, the highest circulation of almost 500 million was achieved by the 50 h (yellow green) stamp, 60 h by almost 270 million stamps. Said stamps also had a considerably long period of validity. In the smallest circulation, the 150 h red stamp was issued, which also had the shortest period of validity. The two lowest values of this issue, 20 h and 25 h, also had a very short period of validity. The stamps of the Liberated Republic issue were used as regular payment to a considerable extent, sold at all post offices, and the largest part of them was also used for postage.

The stamps were printed by the printing house of the Czech Graphic Union in Prague together with the stamps of the Dove and Economics and science (1920) issue by letterpress printing, initially with etched plates, in the later production stage by electroplating. The original stamp design with full background (already modified) had the drawn value digit 30; it was gradually covered with other values of the series. The printing forms were four-plated or two-plated in various configurations. The templates were either two and two different values or two plates of one value of the Dove issue and two plates of one value of the Liberated Republic, or four plates of one value.

Tiskové chyby

Stejně jako u předchozích emisí, existuje i u této emise celá řada tiskových a deskových vad, které jsou běžné u použité tiskové techniky – knihtisk. Nejznámější jsou beze sporu vady na známkách s nominální hodnotou 50 h, které byly vydány ve dvou barvách – červené a zelené. Nejrozšířenější je desková vada DV1 – ***vajíčko v pase*** – jedná se o bílou skvrnu přes pravý bok a pravou polovinu pasu ve formě vajíčka, kterou lze nalézt na obou barevných variantách na známkovém poli č. 39. ***U nevydaných nezoubkovaných*** známek se však vyskytuje ojediněle a ***je vzácná***. Rovněž za ***velmi vzácnou*** a vyhledávanou tiskovou vadu je považována tzv. ***žena bez hlavy*** – jedná se o tiskovou (výrobní) vadu TV2, kdy došlo během tisku na známkovém poli 91 tiskové desky k uvíznutí větší nečistoty v oblasti hlavy, a tím slití barvy. Tato tisková vada se vyskytuje pouze u červené známky 50 h.

Printing defects

As with previous issues, this issue also has a number of printing and plate defects, which were common for the used printing technique – letterpress. The most famous are undoubtedly the defects on stamps with a nominal value of 50 h, which were issued in two colours – red and green. The most common is the plate defect DV1 – ***egg in the waist*** *– this is a white spot across the right side and right half of the waist in the size of an egg, which can be found on both colour variants of stamp on field No. 39. However, it occurs rarely on* ***unissued imperforated*** *stamps and is therefore* ***rare****. The so-called* ***headless woman*** *is also considered a* ***very rare*** *and sought-after printing defect – it is a printing (production) defect of TV2, when during printing a larger dirt got stuck in the area of the head and thus the colours blended on the stamp field 91 of the printing plate. This misprint only occurs on the red 50 h stamp.*

Známka s vyobrazením alegorie Osvobozená republika 50 h v barvě červené a 50 h v barvě zelené v základní variantě

Stamp depicting the allegory of the Liberated Republic 50 h in red colour and 50 h in green colour in basic variant

300 %

Nevydaná známka s vyobrazením alegorie Osvobozená republika 50 h v barvě červené nezoubkovaná s deskovou vadou DV1 – vajíčko v pase, známkové pole 39

Unissued stamp depicting the allegory Liberated Republic 50 h in red colour imperforate with plate defect DV1 – egg in waist, stamp field 39

300 %

Nevydaná známka s vyobrazením alegorie Osvobozená republika 50 h v barvě zelené nezoubkovaná s deskovou vadou DV1 – vajíčko v pase, známkové pole 39

Unissued stamp depicting the allegory Liberated Republic 50 h in green colour imperforate with plate defect DV1 – egg in waist, stamp field 39

300 %

Známka s vyobrazením alegorie Osvobozená republika 50 h v barvě červené s tiskovou vadou TV1 – žena bez hlavy, známkové pole 91

Stamp depicting the allegory of the Liberated Republic 50 h in red colour with printing defect TV1 – headless woman, stamp field 91

Petr Reichert

Vratislav Hugo Brunner
(1886–1928)

Desková vada vajíčko v pase

Desk deffect egg in the weist

Tisková vada žena bez hlavy

Printing deffet headless woman

THE RAREST PLATE AND PRINTING DEFECTS OF CZECHOSLOVAKIA 1

Liberated Republic 1920 – egg in the waist on unissued stamps and headless woman

Work on the creation of stamps for the newly established Czechoslovak Republic was carried out through several competitions. As one of the first, a postage stamp competition was held in June 1919 on the occasion of the first anniversary of the founding of the republic, the proceeds of which were also intended to benefit the orphans of Czechoslovak legionnaires from the First World War. Leading artists of the time were selected for the competition: Max Švabinský, Alfons Mucha, Jakub Obrovský, Vojtěch Hynais, František Kysela, Vratislav Brunner, Jaroslav Benda and František Kupka. However, only three actually took part in the competition – Benda, Brunner and Obrovský. Several proposals were awarded. First place went to Brunner's Woman with Broken Shackles (Liberation from Shackles/Liberated Republic), the second prize went to Jaroslav Benda's design Vain Rage, and the third prize went to Jakub Obrovský's design Mother Republic with Child. Despite this evaluation, Vratislav Hugo Brunner's proposal was not accepted for implementation, so the author used it again for the next competition, but already modified, i.e. without the year and with a full background or a dashed background.

Žena trhající řetěz

Kresba představuje alegorickou postavu klečící ženy trhající řetěz, který poutal obě její ruce. Je to symbolické znázornění osvobození vlasti. Kresbu doplňují v dolní části obrazu v pozadí vystupující hory Říp a Kriváň. Iniciály autorova jména VHB byly umístněny uprostřed pod dolním okrajem obrazu. Přijatý návrh v obou variantách pozadí měl v první variantě jednu hodnotovou číslici 25 a byl proveden tuší o velikosti obrazu 27, 7 x 33, 6 cm. Návrh později prodělal několik změn, zvláště v řešení tvaru čísli, až konečně bylo použito nejvhodnější varianty s definitivním tvarem číslic a se dvěma hodnotami, vlevo a vpravo. Závěrečná definitivní varianta s plným pozadím měla již nakreslenou hodnotovou číslici 30. Návrh byl vypracován jako předloha pro nejběžnější tiskovou techniku, knihtisk.

Woman breaking the chain

The drawing represents an allegorical figure of a kneeling woman tearing the chain that bound both her hands. It is a symbolic representation of the liberation of the homeland. The drawing is completed in the lower part of the picture by the mountains Říp and Kriváň in the background. The initials of the author's name VHB were placed in the center below the bottom edge of the image. The accepted design in both background variants had one value digit of 25 in the first variant and was made with ink with an image size of 27.7 x 33.6 cm. The proposal later went through several changes, especially in the solution of the shape of the digits, until finally the most suitable variant with a definitive shape of the digits and with two values, left and right, was used. The final definitive version with a full background already had the value number 30 drawn on it. The design was developed as a template for the most common printing technique, letterpress.

Autor

Vratislav Hugo Brunner se narodil v rodině staroměstského klempířského mistra Antonína Brunnera a jeho manželky Leopoldiny. Po celý život žil v domě „V nebi" na rohu Perštýna a Skořepky na Starém Městě pražském. V roce 1906 absolvoval malířskou speciálku M. Pirnera. Od roku 1919 byl profesorem kresby a malby na Uměleckoprůmyslové škole v Praze, od roku 1926 vedoucím její malířské speciálky. V roce 1920 spoluzakládal Státní grafickou školu, rok na ní vedl oddělení knižní úpravy. Následně se léčil na Sicílii, kde obrodil svůj malířský talent nedostatečně realizovaný při intenzivní práci grafické, typografické, kreslířské a dekorativní.

The Author

Vratislav Hugo Brunner was born to the family of the old town tinsmith Antonín Brunner and his wife Leopoldina. He lived all his life in the house "In the heaven" on the corner of Perštýn and Skořepka in the Old Town of Prague. In 1906, he graduated from M. Pirner's painting course. From 1919 he was a professor of drawing and painting at the School of Applied Arts in Prague, and from 1926 head of its painting department. In 1920, he co-founded the State Graphics School, where he headed the book editing department for a year. Subsequently, he was treated in Sicily, where he revived his painting talent, insufficiently realized during intensive graphic, typographic, drawing and decorative work.

SOUTISK *HRADČANY A MATKA SLÁVIE (9+3)*

JOINT PRINT OF *HRADČANY AND MATKA SLÁVIE (9+3)*

Velmi vzácný zkusmý tisk z období vzniku ČSR, podle návrhů Alfonse Muchy

Dne 28. října 1918 zahájila v Ženevě delegace Národního výboru, vedená Karlem Kramářem, jednání s představitelem protirakouského zahraničního odboje, Edvardem Benešem, o vytvoření a podobě samostatného Československého státu po první světové válce. Delegace mimo jiné dospěla k dohodě, že nový stát bude republikou, prezidentem se stane T. G. Masaryk a Karel Kramář bude předsedou vlády. Po jednání se rozšířila zpráva o uznání podmínek míru s Rakousko-Uherskem po první světové válce. Podmínky obsahovaly i uznání autonomie národů Rakousko-Uherskem, které obsahovaly i uznání nezávislosti. To se stalo impulsem k živelným demonstracím, při nichž lid jásal v ulicích a ničil symboly Rakousko-Uherska. Na Václavském náměstí u pomníku svatého Václava promluvil k davu kněz Isidor Zahradník a vyhlásil samostatný Československý stát. Večer 28. října vydal Národní výbor první zákon, Zákon o zřízení samostatného státu československého, a poté bylo ještě zveřejněno provolání Národního výboru *„Lide československý, Tvůj odvěký sen se stal skutkem …“*. Pod oběma dokumenty byli podepsáni Antonín Švehla, Alois Rašín, Jiří Stříbrný, Vavro Šrobár a František Soukup – později zvaní *„Muži 28. října“*.

A very rare test print from the Czechoslovakia creation period according to the designs of Alfons Mucha

The delegation of the National Committee led by Karel Kramář, started negotiations after the First World War with the representative of the anti-Austrian foreign resistance, Edvard Beneš in Geneva about the creation and form of an independent Czechoslovak state on 28 October 1918. Among other things, they reached an agreement that the new state would be a republic, T. G. Masaryk would become president and Karel Kramář would be prime minister. After the Committee's meeting, the news have spread about the reccognition of peace terms by Austria-Hungary. The terms also included the recognition of the autonomy of the nations of the late Austria-Hungary, which the people interpreted as the recognition of independence. This became the impulse for spontaneous demonstrations, during which the people rejoiced in the streets and destroyed the symbols of Austria-Hungary. Priest Isidor Zahradník spoke to the crowds on Wenceslas Square near the monument of St. Wenceslas and proclaimed an independent Czechoslovak state. On 28 October the National Committee issued the first law, the Act on the Establishment of an Independent Czechoslovak State, and also issued the National Committee's proclamation ***"Czechoslovak People, Your age-old dream has come true…"***. Both documents were signed by Antonín Švehla, Alois Rašín, Jiří Stříbrný, Vavro Šrobár and František Soukup – later known as the ***"Men of 28 October"***.

Muchova skica Hradčan s podpisem

Mucha's sketch of Hradcany with his signature

Alfons Mucha

Alfons Maria Mucha byl český secesní malíř, grafik a designér. Narodil se v Ivančicích na Moravě do rodiny soudního zaměstnance jako čtvrté ze šesti dětí. Studoval v Mnichově a Paříži, kde se následně roku 1887 usadil a pracoval jako ilustrátor a grafik. Na přelomu let 1894 a 1895 se mu naskytla možnost vytvořit plakát k divadelní hře Gismonda se Sarah Bernhardtovou v hlavní roli, který mu téměř přes noc vynesl celosvětový věhlas a díky němuž se jeho jméno dostalo do povědomí francouzské společnosti. Herečka později s Muchou uzavřela smlouvu o spolupráci na dalších šest let a on pro ni a její divadlo vypravoval hry, navrhoval kostýmy a plakáty. Koncem 19. století se Mucha stal významným průkopnickým secesním umělcem. Navrhoval a zveřejňoval reklamní plakáty, bohaté ilustrace a řadu dekorativních panelů, tématicky založených na zobrazování přírody. Vytvořil velké množství kreseb, pastelových či akvarelových studií a designových návrhů pro interiéry, užitkové předměty a šperky. Jeho životním dílem je cyklus velkoformátových pláten Slovanská epopej, na kterém pracoval téměř osmnáct let.

Alfons Maria Mucha was a Czech painter, graphic artist and designer of the Art Nouveau period. He was born in Ivančice in Moravia to the family of a court employee as the fourth of six children. He studied in Munich and Paris, where he subsequently settled in 1887 and worked as an illustrator and graphic artist. At the turn of the years 1894 and 1895 he had the opportunity to create a poster for the stage play Gismonda starring Sarah Bernhardt, which brought him worldwide fame almost overnight and made his name known in French society. The actress later signed a collaboration contract with Mucha for the next six years, and he wrote plays, designed costumes and other posters for her and her theater. By the end of the century, Mucha had become an important and pioneering Art Nouveau artist. He designed and published promotional posters, rich illustrations and a series of decorative panels, thematically based on the depiction of nature. He created many drawings, pastel or watercolour studies, interior design proposals, utilitarian items and jewelry. His life's work is the cycle of large format canvases The Slavic Epic, on which he worked for almost eighteen years.

Pověření

Řešení problematiky poštovnictví dostal za úkol vrchní poštovní úředník a známý filatelistický funkcionář – Jaroslav Lešetický. Mezi stěžejní úkoly v oblasti poštovnictví, které Lešetický musel zajistit, patřilo i vydání prvních známek nového státu, které by nahradily známky rakouské a uherské. Touto myšlenkou se rovněž od podzimu roku 1918 nezávisle na Lešetickém zaobíral i předseda Klubu českých filatelistů Jaroslav Šula. Vyhledal proto akademického malíře Alfonse Muchu, se kterým se znal již z dřívější doby a bez okolků, aniž by tím byl někým oficiálně pověřen, ho vyzval, aby začal pracovat na návrhu poštovních známek pro nový československý stát. 30. října Muchu k práci na návrhu nových známek oficiálně vyzval i Jaroslav Lešetický.

The mandate

The Chief Postal Official and well-known philatelic functionary, Jaroslav Lešetický, was given the task of solving the problem of the postal service. Among the key tasks in the field of postal services, which Lešetický had to ensure, was the issue of the first stamps of the new state, which would replace the Austrian and Hungarian stamps. The chairman of the Club of Czech Philatelists, Jaroslav Šula, also dealt with this idea independently of Lešetický since the autumn 1918. He therefore sought out the academic painter Alfons Mucha, whom he had known from an earlier time, and without formality, and being officially commissioned by anyone, invited him to start working on the design of postage stamps for the new Czechoslovak state. Jaroslav Lešetický officially invited Mucha to work on the design of the new stamps on 30 October 1918.

Zkušební tisk – soutisk Hradčany a Matka Slávie (9 + 3) podle původního návrhu Alfonse Muchy

Trial joint printing of Hradčany and Matka Slávie (9 + 3), as per the original design by A. Mucha

Rozpad Rakouska-Uherska

The collapse of Austria-Hungary

Práce na známce

První světová válka Muchu nijak výrazně nezasáhla, po celou dobu jejího trvání byl pevně přesvědčen, že nemůže skončit jinak než porážkou Rakouska-Uherska. Když už bylo jasné, že konec války se neodvratně blíží, navrhl Mucha na základě žádosti Jaroslava Šuly a následně Jaroslava Lešetického sérii prvních československých poštovních známek. Z několika Muchových návrhů byly vyřazeny ty, které byly pro část politického spektra nepřijatelné (Jan Hus s kalichem, alegorická postava Sokola, Matka Slávie) a bez velkého zvažování byl vybrán motiv Hradčan, jakožto odvěký symbol české státnosti. Motiv byl na známce doplněn o symbolické slunce národní svobody, vycházející za svatovítskými věžemi. Motiv Hradčan v lunetě, který se uplatnil na návrhu poštovních známek, Mucha již dvakrát použil v roce 1911 při výzdobě pražského Obecního domu, s tím rozdílem, že jednou Hrad rámovala trnová koruna (Praha v době poroby) a podruhé hvězdný oblouk (Praha osvobozená).

Dohled nad samotnou výrobou známek měl rovněž Jaroslav Lešetický. Některé vzorky typografických vad, zkušební tisky a chybotisky měly být zničeny, ale místo toho je zaměstnanci tiskárny odcizili a za účelem dalšího prodeje skončily u prodejců známek. Údajně takto Lešetický vynesl přes 3 tuny materiálu. Touto cestou se dostaly mezi sběratele mnohé filatelistické unikáty z tohoto období. Jedním z nich je bezpochyby zkusmý tisk – soutisk Hradčany a Matka Slávie (9 + 3), který vznikl v několika různých barvách. Vystavovaný exemplář je soutisk devíti kusů návrhů známek Hradčany s plným hodnotovým štítkem a tří známek nevydaného návrhu Matky Slávie v červeno-fialové barvě na křídovém papíru bez lepu. Je to velmi vzácný a naprosto ojediněle se vyskytující soutisk, jeden z nejvyhledávanějších zkusmých tisků známkové tvorby ČSR 1918–1938.

The work on the stamp

The First World War did not significantly affect Mucha, as throughout its duration he was firmly convinced the War could only end with the collapse of Austria-Hungary. When it became clear that the end of the war was inevitably approaching, Mucha designed the first series of Czechoslovak postage stamps based on the request of Jaroslav Šula, followed by Jaroslav Lešetický. Of Mucha's several designs, those that were unacceptable to a part of the political spectrum (Jan Hus with a chalice, the allegorical figure of the Sokol Society, the Matka Slávie) were discarded, and the Hradčany motif was chosen without much hesitation as to represent the ancient symbol of the Czech nationality. The motif was supplemented on the stamp with the symbolic sun of national freedom rising behind the towers of St. Vitus Cathedral. The motif of Castle residents in a lunette, which was used for the design of postage stamps, was already used by Mucha twice in 1911 while he decorared the Prague Municipal House, with the difference that once the Castle was framed by a crown of thorns (Prague at the time of subjection) and the second time by a starry arch (Prague liberated).

Jaroslav Lešetický also supervised the actual production of stamps. Some samples of typographical defects, proofs and misprints, instead of being destroyed, were stolen by the printer's staff for resale and ended up with stamp dealers. Allegedly, this is how Lešetický brought out over 3 tons of material. In this way, many philatelic unique items from this period reached collectors. Undoubtedly, one of them is a trial joint print of Hradčany and Matka Slávie (9 + 3), which was created in several different colours. The specimen on display is a reprint of nine pieces of Hradčany stamp designs with full value label and three stamps of the unissued design of Matka Slávie in red-violet colour on chalk paper without glue. It is a very rare and absolutely unique se-tenant print, and one of the most sought-after trial prints designs of the period of the Czechoslovakia 1918–1938.

Jaroslav Lešetický (1866–1936)

Alfons Mucha (1860–1939)

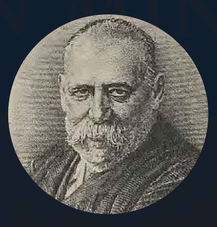

Eduard Karel (1861–1950)

Zamalovávání rakousko-uherských symbolů na poštovní schránce

Repainting of Austro-Hungarian symbols on a mailbox

DOPORUČENÝ DOPIS 6. VÁHOVÉ SKUPINY Z BROODU DO MOSKVY

REGISTERED LETTER OF 6TH WEIGHT STEP FROM BROOD TO MOSCOW

Dopis je od Petra Stasojeva Kraleviče, obchodníka ze Sarajeva, které v té době patřilo k Bosně, ale bylo součástí Osmanské říše. Z tohoto důvodu byl dopis adresován do Sarajeva 4. ledna 1872 (podle juliánského kalendáře) a frankován příslušným množstvím známek. Poté byl odeslán místním kurýrem do Slavonskiho Brodu (Brood), pohraniční stanice Rakousko-uherské monarchie v Chorvatsku, vzdálené asi 200 km od Sarajeva, kde byl 21. ledna 1872 (gregoriánský kalendář) předán místní uherské poště.

The letter is from Peter Stasoev Kralevich, a merchant from Sarajevo, which at the time belonged to Bosnia, but was part of the Ottoman Empire. For this reason, the letter was addressed to Sarajevo on 4 January 1872 (Julian calendar) and franked with the appropriate amount of stamps. After that, it was sent by a local courier to Brood, the border station of the Austro-Hungarian Monarchy in Croatia, about 200 kilometers from Sarajevo, where it was handed over to the local Hungarian post office on 21 January 1872 (Gregorian calendar).

Zadní strana dopisu

Rear side of the letter

Odesílatel a adresát *The sender and addressee*

Jméno odesílatele je uvedeno na zadní straně dopisu v srbštině

The name of the SENDER can be found on the back of the letter, in Serbian:

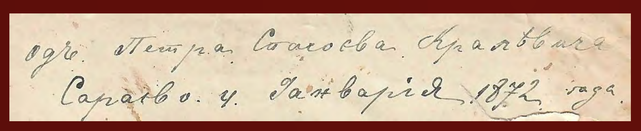

ADRESA začíná ve smíšeném německo-francouzském jazyce:

The ADDRESS begins in a mixed German-French language:

franco recomandirt recipis retour
Russie – Moscow
Direction der Concours – Hamiakoff – Woronoff

pak pokračuje v ruštině:

then continues in Russian:

В конкурсное Управление,
учрежденное по делам неостоятель-
ных должников Московских 2й гильдии
купцов А.А.Хомякова и А.И.Воронова
в Москве, Сретенской части 3
квартала в дом Миронова,
близ Малой Дмитровки
С документами

Což přeloženo do češtiny je:

Which translated into English is:

Příslušnému úřadu,
zřízený pro případy platební neschopnosti
dlužníků moskevského 2. cechu
obchodníci A. A. Chomjakov a A. I. Voronov
v Moskvě, Sretenskaja část 3
čtvrť k domu Mironovových,
poblíž Malé Dmitrovky
S dokumenty

To the competent office,
established on cases of insolvency
debtors of Moscow 2nd guild
merchants A.A. Khomyakov and A.I. Voronov
in Moscow, Sretenskaya part 3
quarter to the house of Mironov,
near Malaya Dmitrovka
With documents

Podle nich měl sarajevský obchodník obchodní vztahy s několika ruskými obchodníky, kteří mu dlužili peníze a ve zlověstném dopise zaslal tyto platební výměry inkasní společnosti v Moskvě.

According to them, the Sarajevo merchant had a business relationship with several Russian merchants who owed him money and in the ominous letter he sent these payment notices to the debt collection company in Moscow.

Dopis je představen filatelistické veřejnosti poprvé

The letter is presented to the philatelic public for the first time

Filatelistický život dopisu

Sarajevský obchodník měl pravděpodobně velké styky s ruskými obchodníky, protože v té době poslal do Moskvy tak tlustý dopis. Někdy v v období sedmdesátých a a osmdesátých let 20. století se vyklízely písemnosti moskevské kanceláře a tehdy si všimli krásných maďarských známek. Tak se dopis BROOD dostal na světový trh se známkami.

V roce 1992 se dopis se smíšenou frankaturou dostal na aukci rarit společnosti David Feldmann ve Švýcarsku, kde byl po vyvolávací ceně 30 000 švýcarských franků prodán za 70 000 švýcarských franků. Šťastným kupcem byl Julian CLIVE (viz jeho životopis v příloze), obchodník se známkami, který si cenný dopis ponechal až do konce svého života. Po jeho smrti se dopis v roce 2008 dostal do švédské aukční síně Postiljonen, kde jej koupil jeho současný majitel.

The philatelic life of the letter

The Sarajevo merchant probably had a lot of traffic with Russian merchants, as he sent such a thick letter to Moscow at that time. Sometime in the 70s and 80s of the 20th century, the papers of the Moscow office were cleared out and then they noticed the beautiful Hungarian stamps. This is how the BROOD letter reached the world stamp market.

In 1992, the letter with mixed franking reached the rarities auction of the David Feldmann company in Switzerland, where it was sold for 70 000 Swiss francs after the starting price of 30 000 Swiss francs. The lucky buyer was Julian CLIVE (see his biography attached), a stamp dealer who kept the valuable piece until the end of his life. After his death, the piece went to the Swedish Postiljonen auction house in 2008, where its current owner bought it.

Pozadí poštovní historie

Podle poštovní smlouvy uzavřené mezi Rakouskem a Ruskem a platné od 8. března 1866 činil poplatek za frankové dopisy z rakouského území do Ruska 20 krejcarů za 15 gramů. K tomu se připočítával registrační poplatek 10 krejcarů.

Postal history background

According to the postal contract concluded between Austria and Russia, and valid from 8 March 1866, the fee for franco letters from Austrian territory to Russia was 20 Kreuzer per 15 grams. The 10 Kreuzer registration fee added to this.

II. Für Briefe zwischen dem kaiserlich russischen Postgebiete und den übrigen als den sub I genannten Theilen des österreichischen Postgebietes, sowie allen denjenigen Ländern des deutschen Postvereines, deren Correspondenz mit Rußland durch Vermittlung der österreichischen Posten befördert wird.
Gesammtporto für den einfachen frankirten Brief . . . . . 20 Neukreuzer,
„ „ „ unfrankirten Brief . . . . . 30 „
Als Norm für den einfachen Brief gilt das Gewicht von 15 Grammen, entsprechend 1 Loth exclusive Zollgewicht und 1¼ Loth russisch Gewicht.
Für Briefe im Gewichte über 15 bis 30 Grammen inclusive wird das zweifache, im Gewichte über 30 bis 45 Grammen inclusive das dreifache und so fort für schwerere Briefe das entsprechend steigende Porto erhoben.

Protože těžký dopis obsahoval mnoho dokumentů, patřil do 6. váhové skupiny, což také brodský poštmistr napsal do levého horního rohu dopisu.

Since the heavy letter contained many documents, it belonged to the 6th weight group, which the Brood postmaster also wrote in the upper left corner of the letter.

Pro jistotu dokonce orazítkoval přední stranu dopisu ručním razítkem ***„Franco“***

*To be safe, he even stamped the front of the letter with the handstamp **“Franco”***

Doručovací poplatek za těžký dopis tedy činil: 6x20 = 120 krejcarů, k tomu ještě registrační poplatek 10 krejcarů, celkem tedy 130 krejcarů. Odesílatel s tím již předem počítal a na dopis nalepil ze svých domácích zásob 4x25 Kreuzerových litografických známek a 2x15 Kreuzerových rytých známek, celkem 130 Kreuzerů, čímž nechtěně vytvořil jednu ze světových rarit uherské filatelie.

Thus, the delivery fee for the heavy letter was: 6x20 = 120 Kreuzer, to which there was also a registration fee of 10 Kreuzer, in total 130 Kreuzer. The sender had already calculated this in advance and affixed 4x25 Kreuzer lithographic stamps and 2x15 Kreuzer engraved stamps to the letter from his stock at home, in total 130 Kreuzer, thus inadvertently creating one of the world rarities of Hungarian philately.

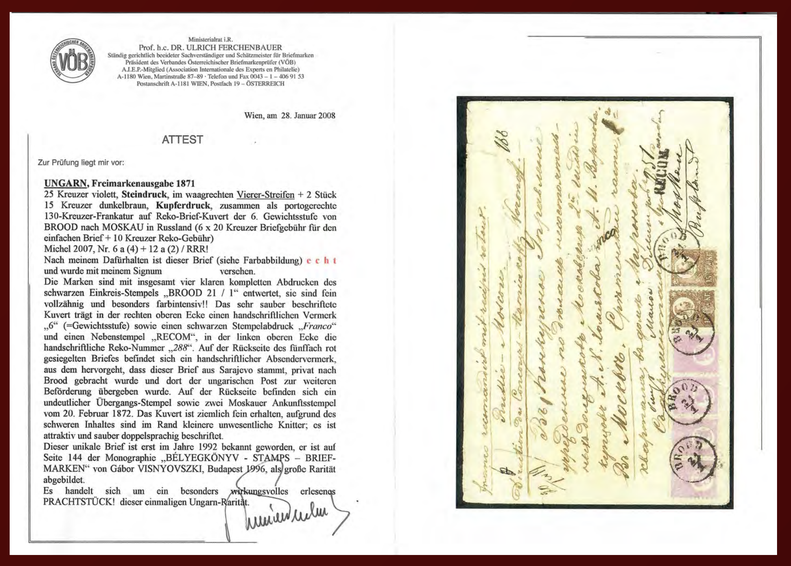

Certifikát *Certificate*

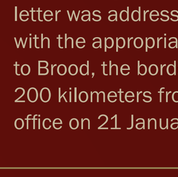

Adriano Bergamini FRPSL (born 1958)

Adriano Bergamini se narodil a stále žije ve švýcarském kantonu Ticino. Po absolvování ekonomické univerzity v Sankt Gallenu pracoval několik let v USA a Curychu a poté se usadil ve svém rodném městě Luganu. Brzy po setkání s Julianem CLIVEM, významným maďarským filatelistou, se zamiloval do maďarských známek a dopisů. V současné době získal národní Grand Prix na výstavě HUNFILEX 2022 v Budapešti a Grand Prix Mistrovství světa ve známkové tvorbě na výstavě HELVETIA 2022 v Luganu a dále velké zlaté medaile na několika výstavách FIP s maďarskými exponáty, které představují velké rarity. Velkých úspěchů dosáhl i se sbírkami jiných zemí.

Adriano Bergamini was born and still lives in the canton of Ticino in Switzerland. After graduating from the University of Economics in St. Gallen, he worked for several years in the USA and Zürich and then settled in his hometown of Lugano. Early on he fell in love with Hungarian stamps and letters following a meeting with Julian CLIVE, a prominent Hungarian philatelist. Currently, he has won the National Grand Prix at HUNFILEX 2022 in Budapest and the World Stamp Championship Grand Prix at HELVETIA 2022 in Lugano and further large gold medals at several FIP exhibitions with Hungarian exhibits showcasing great rarities. He has also achieved great success with collections of other countries.

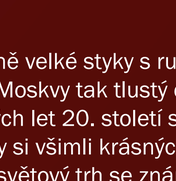

Dr. Ulrich Ferchenbauer RDP (born 1941)

Narodil se v roce 1941, má dva bratry a jednu sestru. Jeho otec byl již po 1. světové válce obchodníkem se známkami a po 2. světové válce certifikovaným znalcem na známky (klasické známky nejen z Rakouska, ale prakticky z celé Evropy a také z některých zámořských zemí). Již jako středoškolák mohl sledovat svého otce při práci a tento zájem se dále rozvíjel! Po studiu práv nastoupil jako státní úředník na spolkové ministerstvo školství a vědy. Pracoval zde jako referent pro parlamentní šetření a zároveň jako tajemník příslušného ministra. Jako zaměstnanec ***„sloužil“*** celkem 13 spolkovým ministrům (z různých politických stran). Přes tuto časově náročnou činnost (mnoho akcí i po večerech apod.) se stále více věnoval filatelii: otec ho stále více zapojoval do své práce.

Mnoho filatelistických přátel a otcových rádců ho nabádalo, aby následoval otcova příkladu – zejména známý vídeňský obchodník Erich STEINER. Zejména s jeho podporou se pustil do posuzování a zkoumání známek a brzy se stal dvorním znalcem pro poštovní známky a vstoupil do VÖB (Svaz rakouských znalců poštovních známek), kde ho velmi podporoval tehdejší prezident svazu a vrchní pokladník Dorothea Albert MATL.

Svůj první speciální starorakouský katalog vydal v roce 1970 za podpory známého obchodníka se známkami Hanse KOLBEHO a za účasti známých filatelistů, jako je Peter ZIMMERMANN. Toto první dílo bylo tlusté jen jako prst: 6. vydání z roku 1990 už mělo tloušťku 7,5 cm. Sedmé a poslední vydání se skládá ze 4 svazků o hmotnosti 8,6 kg. Později se stal nástupcem A. MATLA ve funkci vedoucího VÖB, stále více pracoval jako examinátor a autor, jako porotce a předseda poroty na mnoha národních i mezinárodních výstavách. V roce 2007 signoval, kromě mnoha filatelistických uznání, také „Roll of Distinguished Philatelists“ (RDP), což je nejvyšší pocta, jaké může být ve světové filatelii dosaženo. Význam jeho práce dokládají tisíce odborných posudků po celém světě.

*Born on 1941, has 2 brothers and 1 sister. His father was already a stamp dealer after WWI and after WWII a certified expert for stamps (classic stamps not only from Austria, but practically all of Europe and also some overseas countries). Even as a high school student, he was allowed to watch his father at work and this interest has continued to develop! After studying law, he started his service as a civil servant in the Federal Ministry for Education and Science. He worked there as a clerk for parliamentary inquiries and at the same time as secretary to the respective minister. He **„served“** a total of 13 federal ministers (from various parties) as an employee. Despite this time-consuming activity (many events also in the evenings, etc.), he became more and more involved with philately: his father involved him more and more in his work.*

Many philatelic friends and fatherly advisers urged him to follow his father's example – especially the well-known dealer in Vienna, Erich STEINER. Especially with his support, he ventured into assessing and examining stamps and soon became a court expert for stamps and joined the VÖB (Association of Austrian Stamp Examiners), where then president of the association and senior treasurer at the Dorotheum, Albert MATL, was very supportive.

He published his first Old Austrian special catalog in 1970 with the support of the well-known stamp dealer Hans KOLBE and with the participation of well-known philatelists such as Peter ZIMMERMANN. This first work was only as thick as a finger: the 6th edition in 1990 was already 7.5 cm thick. The 7th and last edition consists of 4 volumes with a weight of 8.6 kg. Later he became A. MATL's successor as head of the VÖB, worked more and more as an examiner and author, as a juror and jury chairman at many national and international exhibitions. In 2007 he signed, among many philatelic recognitions, the “Roll of Distinguished Philatelists” (RDP), which is the highest honour that can be achieved in world philately. The significance of his work is evidenced by thousands of professional testimonials worldwide.

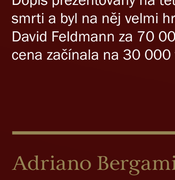

Julian Clive (1909–1993)

Julian Clive se narodil jako Gyula Klein v Budapešti. Již v osmi letech si ve škole vyměňoval se svými vrstevníky různé známky, takže jeho sbírka a tím i znalosti o známkách se neustále rozšiřovaly. V roce 1928 si spolu se svým bratrem otevřel obchod se sportovními potřebami, který o několik let později vyhořel při požáru. Poté opustil Maďarsko; v roce 1936 již pracoval v Itálii jako obchodník se známkami. V roce 1938 byl již v Paříži a pracoval jako zástupce spolu s Istvánem Örkénym, pozdějším světoznámým maďarským dramatikem. Zde se seznámil s italskou ***„Garibaldiho legií“***, jejíž organizace ho vyslala do Portugalska, odkud skončil „na cestě domů“ v marockém Tangeru. Zde se již jako velkoobchodník zabýval prodejem různých známek; a zde se seznámil s šéfem britské tajné služby (MI-1) Edgarem Whartonem Tigerem. Jeho úkolem bylo zásobovat anglické tajné agenty působící v různých zemích různými měnami, což bylo pokryto velkoobchodem se známkami. Z Anglie tak dostával obrovské množství britských známek, které pak prodával za valuty ve Španělsku, Švýcarsku a dalších zemích. Později společně s Tigerem vymyslel, že jedna z nejoblíbenějších známek německé pošty, známka s nominální hodnotou 6 feniků Hitler, bude zfalšována s Himmlerovým portrétem, aby vyvolala zmatek. Známky vytištěné v Anglii byly velmi úspěšné a způsobily Němcům velké komplikace.

Od roku 1943 žil v Londýně jako obchodník se známkami a brzy na to získal britské občanství jako Julian Clive. Mluvil plynně osmi jazyky, byl v kontaktu s nespočtem slavných osobností a procestoval celý svět. Byl to pravý staromódní gentleman, každý týden chodil ke kadeřníkovi, boty se mu vždy leskly, hosty vítal vždy v kravatě a byl *„grandseigneur“* známkového světa. Později se usadil v Luganu a pokračoval ve své činnosti. V 90. letech 20. století zlikvidoval svůj velkoobchod se známkami a prodal své zásoby známek, které tehdy vážily 40 tun.

Dopis prezentovaný na této výstavě, který si ponechal až do své smrti a byl na něj velmi hrdý, koupila v roce 1992 společnost David Feldmann za 70 000 švýcarských franků, přičemž jeho cena začínala na 30 000 francích.

*Julian Clive was born Gyula Klein in Budapest. Already at the age of 8, he exchanged various stamps with his peers at school, so his collection and thus his knowledge of stamps continued to grow. In 1928, he and his brother opened a sporting goods store, which burned down in a fire a few years later. After that, he left Hungary; and in 1936 he was already working in Italy as a stamp dealer. In 1938, he was already in Paris and worked as a representative together with István Örkény, the later world-famous Hungarian playwright. Here he met the Italian **“Garibaldi Legion”**, which organization sent him to Portugal, from where he ended up “on his way home” in Tangier, Morocco. Here he was already involved in the sale of various stamps as a wholesaler; and here he met the head of the British secret service (MI-1), Edgar Wharton Tiger. His task was to supply English secret agents working in different countries with various currencies, which was covered by the wholesale stamp trade. Thus, he received a huge amount of British stamps from England, which he then sold for currency in Spain, Switzerland and other countries. Later, together with Tiger, he figured out that one of the most popular stamps of the German post office, the 6 Pfennig Hitler stamp, would be forged with Himmler's portrait in order to cause confusion. The stamps printed in England were very successful and caused great complications for the Germans.*

*Since 1943, he lived in London as a stamp dealer and will have received British citizenship as Julian Clive. He spoke eight languages fluently, was in contact with countless famous people, and travelled all over the world. He was a true old-fashioned gentleman, he went to the hairdresser every week, his shoes were always shiny, he always welcomed his guests in a tie, and he was the **“grandseigneur”** of the stamp world. He later settled in Lugano and continued his activities. In the 1990s, he liquidated his wholesale stamp business and sold his stamp stock, which weighed 40 tons at the time.*

The letter presented in this exhibition, which he kept until his death and was very proud of, was bought in 1992 by the David Feldmann company for 70 000 CHF, starting from the price of 30 000.

LEGENDÁRNÍ ZNÁMKA SASKA JE VLASTNĚ PROVIZORNÍ ZNÁMKA

THE SAXONY LEGENDARY STAMP IS ACTUALLY A PROVISIONAL STAMP

Erb saského království

Saxony Coat-of-arms

První známka staroněmeckého státu Sasko, tzv. Saská trojka ***(Sachsendreier)***, byla vydána jako provizorium 29. června 1850 s platností pro poštovní použití od 1. července 1850. Od tohoto data totiž vešla v platnost nařízení Německo-rakouského poštovního spolku ***(Deutsch-Österreichischen Postvereins)***, která vyžadovala, mimo jiné, frankování dopisů známkami. V dopise z 15. března 1850 adresovaném královské bavorské generální správě pošt a železnic ***(Königlich Bayerische Generaladministration der Posten und Eisenbahnen)*** požádala lipská Vrchní správa pošt (Oberpostdirektion) o zaslání právních předpisů a nařízení vydaných v Bavorsku ohledně zavedení známek. Této žádosti bylo 29. března 1850 vyhověno. Součástí odpovědi bavorských úřadů byly i dvě známky v nominální hodnotě 3 a 6 Kreuzer. Dopisem ze dne 27. června 1850 poté zaslala lipská ***Oberpostdirektion*** královskému ministerstvu financí ***„…Aršík obsahující 20 kusů provizorních frankovacích známek určených k frankování zásilek od 1. d. M [sic], které mají být poslušně předány královskému ministerstvu financí. …“***.

Tímto se také vysvětluje veliká podobnost první saské známky s prvními známkami Bavorska – saské úřady byly pod velkým časovým tlakem, a proto vyrobily provizorní známky na základě předloh zaslaných jim z Bavorska.

Bavorsko 3 Kreuzer a 6 Kreuzer

Bayern 3 Kreuzer and 6 Kreuzer

Známka, která nebyla určena pro frankování dopisů

Není moc známé, že tato známka v nominální hodnotě 3 Pfennige (= 3/10 Neugroschen = 1/100 Thaler) nebyla primárně určena k frankování dopisů, ale k frankování tiskovin, zejména novin, svázaných novinovou páskou. Odesílatelé nalepili polovinu známky na tuto novinovou pásku a polovinu na tiskovinu, aby noviny nemohly vyklouznout. Tento postup však byl úřady zakázán, aby poštovní úředníci měli možnost zkontrolovat, zda zásilka skutečně obsahuje pouze tiskoviny. Po odstřižení pásky s adresou se známky obvykle poškodily, takže se dodnes dochovalo jen velmi málo nepoškozených exemplářů novinové pásky s nalepenou známkou. Od 1. srpna 1851, kdy byly vydány první *„regulérní“* saské poštovní známky v heraldickém provedení, mohly být dopisy a další poštovní zásilky frankovány také Saskou trojkou.

A stamp that was not intended for franking letters

It is not well known that this stamp with a face value of 3 Pfennige (= 3/10 Neugroschen = 1/100 Thaler) was not primarily intended for franking letters, but for franking printed matters, especially newspapers bound with newspaper wrappers. Senders stuck half of the stamp on this newspaper wrapper and half on the printed matter so that the content could not slip out or the wrapper could not slide off. However, this practice was forbidden later by the authorities so that postal officials could check whether the parcel really contained only printed matters. The stamps usually became damaged after the wrapper with the address was cut off, so that very few undamaged copies of wrapper with the stamp affixed still survive. From 1 August 1851, when the first 'regular' Saxony heraldic stamps were issued, letters and other postal items could also be franked with the Sachsendreier.

Der Fortschritt.

Industrielle Zeitung für Handel und Gewerbe

von der

Redactions-Deputation

des deutschen National-Vereines für Handel und Gewerbe.

№ 7495

Herrn Röhner

Im Fall, dass **nach erfolgter Einsicht**, das verehrte Vereinsmitglied dennoch dem Abonnement auf die einliegende **Vereinszeitung** nicht beizutreten wünscht, wird gebeten, dieselbe **unter demselben unveränderten Couvert**, dem oben ist schon unsere Adresse ersichtlich, an das Postamt zurückzugeben, bei welchem Verfahren wir sie sodann **portofrei** — was wir als Vertreter des Vereinsvermögens wünschen müssen — zurückerhalten.

Novinová páska s párem Saských trojek. Corinphila, jaro 2013, 12 500 CHF

Printed matters wrapper with a pair of Sachsendreier. Corinphila, spring 2013, 12 500 CHF

The first stamp of the old German state of Saxony, the so-called ***Sachsendreier***, was issued as a provisional stamp on 29 June 1850, valid for postal use from 1 July 1850. From that date, the regulations of the German-Austrian Postal Union ***(Deutsch-Österreichischen Postvereins)*** came into force, which required, among other things, the franking of letters with stamps. In a letter dated 15 March 1850 addressed to the Royal Bavarian General Administration of Posts and Railways ***(Königlich Bayerische Generaladministration der Posten und Eisenbahnen)***, the Leipzig General Post Administration ***(Oberpostdirektion)*** asked for the legislation and regulations issued in Bavaria concerning the introduction of stamps. This request was granted on 29 March 1850. The reply from the Bavarian authorities included two stamps in denominations of 3 and 6 Kreuzer. By letter dated 27 June 1850, the Leipzig ***Oberpostdirektion*** then sent the Royal Ministry of Finance ***"… A sheet containing 20 pieces of provisional franking stamps intended for franking consignments from 1 d M [sic] to be obediently handed over to the Royal Ministry of Finance. …"***.

This also explains the great similarity of this Saxony stamp to the first stamps of Bavaria – the Saxony authorities were under great time pressure and therefore produced provisional stamps based on designs sent to them from Bavaria.

Legendární unikátní arch Saských trojek, jediný dochovaný na světě

Legendary unique sheet of Sachsendreier, the only example known worldwide

Provizorium platné 17 let

Platnost Saské trojky nakonec byla dlouhých 17 let až do 31. prosince 1867. Známka byla navržena a vytištěna v osmi vydáních tiskárnou ***J. B. Hirschfeld*** z Lipska a byla stříhaná. K výrobě bylo použito 6 tiskových desek. I když pojem tisková deska je zde trochu nepřesný. Známka byla tištěna z jednotlivých tiskových štočků, které byly upnuty do rámu. Známky se dle jednotlivých desek a štočků dají dodnes rozeznat. Při výrobě došlo také k výrazným odchylkám velikosti obrazu jednotlivých známek, které mohou dosahovat až 1,5 mm. Celkově bylo vytištěno 500 000 exemplářů v arších po 20 kusech (tedy 25 000 archů) a prodáno bylo 463 118 známek. Zbytek byl 10. prosince 1851 v Lipsku oficiálně spálen.

Provisionals valid for 17 years

*The validity of the Sachsendreier was finally 17 years until 31 December 1867. The stamp was designed and printed in eight issues by the printer **J. B. Hirschfeld** of Leipzig and was without perforation. Six printing plates were used for the production. Although the term printing plate is a bit imprecise here. The typographed stamp was printed from individual printing blocks which were clamped into a frame. The stamps can still be distinguished by the individual plates and blocks. During production, there were also significant variations in the image size of individual stamps, which could be as much as 1.5 mm. In total, 500 000 copies were printed in sheets of 20 (i.e. 25 000 sheets) and 463 118 stamps were sold. The rest were officially burned in Leipzig on 10 December 1851.*

Dochované saské trojky

Je zajímavé, že existoval ještě jeden kompletní arch, který byl ale v 90. letech 19. století rozstříhán na menší kusy. Šestiblok z tohoto archu se dnes nachází ve sbírce Museum für Kommunikation v Berlíně a dolní rohový čtyřblok byl ve sbírce Johna R. Bokera mladšího a poté Erivana Hauba.

Do dnešních dnů se dochovalo odhadem tři až čtyři tisíce exemplářů, z nichž většina je znehodnocena ručním přeškrtnutím perem, což byl tehdy předepsaný způsob, jak známky znehodnocovat, nebo otiskem razítka. Pouze asi 10 % saských trojek se dochovalo v nepoužitém stavu (ať už s lepem, nebo bez). Přitom cenový rozdíl tomuto faktu někdy neodpovídá.

Díky své výjimečnosti byla Saská trojka již od 19. století mnohokrát falšována, mimo jiné světově proslulými padělateli jako byli Jean de Sperati nebo François Fournier.

Surviving Sachsendreier specimens

Interestingly, there was another complete sheet, but it was cut into smaller pieces in the 1890s. The block of six from this sheet is now in the collection of the Museum für Kommunikation in Berlin, and the block of four from the lower right corner was in the collection of John R. Boker Jr. and in Erivan Haub collection afterwards.

An estimated 3 000 to 4 000 copies have survived, most of which have been cancelled by penstroke, which was the prescribed way to cancel stamps at the time, or by postmark. Only about 10% of the Sachsendreier survived in an unused state (with or without glue). Yet the price difference sometimes does not correspond to this fact.

Due to its uniqueness, the Sachsendreier has been counterfeited many times since the 19th century, including world-famous forgers such as Jean de Sperati and François Fournier.

Objev z krbové zástěny na starém hradě

Dodnes se z 25 000 vytištěných archů dochoval pouze jeden unikátní exemplář, který má navíc velmi zajímavou historii. Arch totiž nebyl nalezen v nějaké staré sbírce, ale byl nalepen na krbové zástěně (fire-screen). Tento unikát byl nalezen vídeňským obchodníkem se známkami Sigmundem Friedlem na nejmenovaném zámku v Sasku, kde byl nalepen na již zmíněné krbové zástěně a navíc přelakován! Friedl ho koupil za 400 zlatých marek. Po odlepení byl velmi poškozen a musel být restaurován. Dle nedatovaného článku ve ***Stanley Gibbons Monthly Journal*** ho poté v aukci v německém Kolíně nad Rýnem zakoupil za 300 £ jistý pan Castle, což byl prezident RPSL a editor časopisu ***London Philatelist*** mezi lety 1892–1917. V roce 1875 ho za 2 000 zlatých marek zakoupil proslulý Philipp von Ferrary a po jeho smrti byl vydražen v pařížské aukci v roce 1922 za 55 000 zlatých franků. Kupujícím byl neméně významný sběratel Maurice Burrus. Po jeho smrti šel arch znovu do aukce, tentokrát ho v roce 1959 zakoupil německý sběratel a obchodník se známkami Walter Kruschel. V roce 1964 arch změnil znovu majitele, kterým se za 215 000 DM stal Gerold E. Anderegg. V roce 1999 byl arch opět v aukci, kam ho dal Ulrich D. Schulze, syn jeho předchozího majitele. V aukčním domě Heinrich Köhler tehdy dosáhl ceny 920 000 DM.

Discovery pasted on a fire-screen in an old castle

*Of the 25 000 printed sheets, only one unique copy has survived to this day, and it has a very interesting history. The sheet was not found in an old collection, it was glued on the fire-screen. This unique piece was found by the Viennese stamp dealer Sigmund Friedl at an unnamed castle in Saxony, where it was glued to the aforementioned fireplace screen and also varnished over! Friedl bought it for 400 gold marks. It was badly damaged after being peeled off and had to be restored. According to an undated article in the **Stanley Gibbons Monthly Journal**, it was then purchased at auction in Cologne for £300 by Mr. Castle, who was President of the RPSL and editor of the **London Philatelist** between 1892–1917. In 1875 it was purchased for 2 000 gold marks by the famous Philipp von Ferrary and after his death it was auctioned in Paris in 1922 for 55 000 gold francs. The buyer was another famous collector, Maurice Burrus. After his death, the sheet went up for auction again, this time it was bought in 1959 by the German collector and stamp dealer Walter Kruschel. In 1964, the sheet changed hands again, to Gerold E. Anderegg. In 1999 the sheet was offered at auction by Ulrich D. Schulze, the son of its previous owner. At that time, it fetched DM 920 000 at the Heinrich Köhler auction house in Wiesbaden, Germany.*

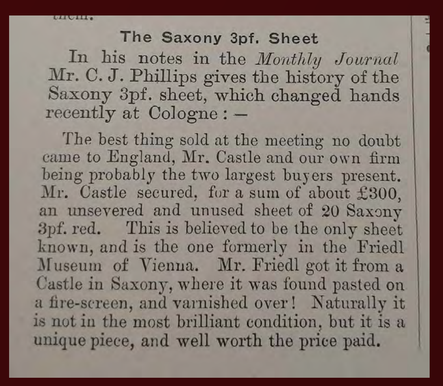

The Saxony 3pf. Sheet

In his notes in the *Monthly Journal* Mr. C. J. Phillips gives the history of the Saxony 3pf. sheet, which changed hands recently at Cologne : —

The best thing sold at the meeting no doubt came to England, Mr. Castle and our own firm being probably the two largest buyers present. Mr. Castle secured, for a sum of about £300, an unsevered and unused sheet of 20 Saxony 3pf. red. This is believed to be the only sheet known, and is the one formerly in the Friedl Museum of Vienna. Mr. Friedl got it from a Castle in Saxony, where it was found pasted on a fire-screen, and varnished over! Naturally it is not in the most brilliant condition, but it is a unique piece, and well worth the price paid.

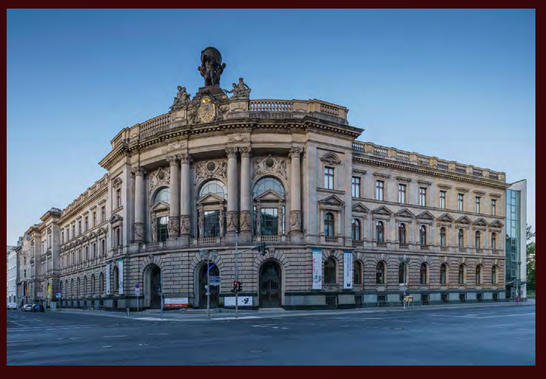

Muzeum komunikací v Berlíně

Museum of Communication in Berlin

PÁR IMPRIMATUR K PRVNÍMU TISKU ZNÁMKY 4 SKILLING BANCO

PAIR OF IMPRIMATURS FOR THE FIRST PRINTING OF THE 4 SKILLING BANCO STAMP

Ve švédské filatelii jsou důkazy a otisky obecně velmi vzácné. To platí zejména pro emisi Skilling Banco. Zde jsou otisky známé pouze pro hodnotu 4 Skilling Banco. Jedná se o jediný známý pár. V soukromých rukou je známa jedna samostatná známka a další známka je uložena ve Švédském poštovním muzeu. Pár je vázaný na první tisk vadami klišé na pozici 1. Na rubu je inkoustem, který mírně prosvítá, napsáno „(Pr)of“ (Proof – důkaz).

Provenience:
Ferrary, Benzinger, Menzinsky, Stone

In the Swedish Philately proofs and imprimaturs are generally very scarce. This is especially true for the Skilling Banco issue. Here, imprimaturs are only known for the 4 Skilling Banco value. This is the only known pair. One single stamp is known in private hands and another stamp is kept by the Swedish Postal Museum. The pair is tied to the first printing by cliché flaws in position 1. On the reverse is written “(Pr)of” (Proof) in ink which is slightly shining through.

Provenance:
Ferrary, Benzinger, Menzinsky, Stone

První švédské známky

První švédské známky byly zavedeny 1. července 1855 v pěti nominálních hodnotách: 3, 4, 6, 8 a 24 Skilling Banco. Smlouva na tisk byla podepsána až 12. dubna 1855 a byla zadána hraběti Pehru Ambjörnovi Sparrovi. Přípravy samozřejmě začaly již dlouho předtím a již v roce 1854 Sparre pro tento účel zakoupil tiskařský stroj. Základem návrhu bylo několik esejů, z nichž se do dnešních dnů dochovaly dva. Tisk začal nejdůležitější hodnotou, 4 Skilling Banco, určenou pro vnitrozemské dopisy první váhové třídy.

Před tiskem většího množství známek musel být švédským generálním poštovním úřadem schválen zkušební výtisk (imprimatur). Ze všech imprimatur Skilling Banco se dochovaly pouze čtyři výtisky 4 Skilling Banco; pár je vyobrazen níže a jedna známka je v soukromých rukách, další samostatná známka je uložena ve sbírkách Švédského Poštovního muzea.

Prvním zaznamenaným majitelem tohoto páru byl Philipp la Rénotière von Ferrary, nejslavnější filatelista své doby. Pozdějšími majiteli jsou nejznámější sběratelé švédských klasických známek Fredrik Benzinger, Georg Menzinsky (RDP) a držitel mezinárodní Grand Prix Lauson H. Stone.

The first Swedish stamps

The first Swedish stamps were introduced on 1 July 1855 in five denominations; 3, 4, 6, 8, and 24 Skilling Banco. The contract for the printing was signed as late as April 12, 1855 and was awarded to Count Pehr Ambjörn Sparre. Preparations had of course begun long before and already in 1854 Sparre had purchased the printing press for this purpose. The design was based on a few essays of which two have been preserved to our days. The printing started with the most important value, the 4 Skilling Banco, intended for inland letters of the first weight class.

Before the printing of the bulk of stamps, a proof (imprimatur) had to be approved by the Swedish General Post Office. Of all the Skilling Banco imprimaturs only four prints of the 4 Skilling Banco have survived; the pair shown below, one single stamp in private hands and one more single stamp in the collections of the Swedish Postal Museum.

The first owner on record of this pair was Philipp la Rénotière von Ferrary, the most famous philatelist of his time. Later owners are the most renowned collectors of Swedish classical stamps – Fredrik Benzinger, Georg Menzinsky (RDP) and International Grand Prix winner Lauson H. Stone.

Dvojice imprimatur

The imprimatur pair

Zadní strana dvojice s rukopisnými písmeny “(Pr)of” (proof)

Reversed pair with the manuscript letters “(Pr)of” (proof)

Rekonstrukce se čtyřmi dochovanými imprimaturami dohromady

Reconstruction of the four preserved imprimaturs combined together

Jeden ze dvou dochovaných otisků pro známky Skilling Banco

One of the two preserved imprimaturs of the Skilling Banco stamps

Jediné zaznamenané otisky známek Skilling Banco v soukromých rukou

The only recorded imprimaturs for the Skilling Banco stamps on private hands

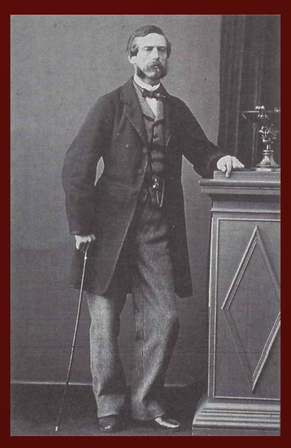

Pehr Amadeus Sparre – návrhář a tiskař prvních švédských známek. Švédský poslanec v padesátých letech 19. století. Od roku 1861 žil v Paříži. Měl inženýrský titul a byl vynálezcem se střídavými úspěchy. Švédsko bylo druhou zemí na světě, která zavedla perforované známky. Sparre sám vynalezl perforační nástroj, který se k tomuto účelu používal.

Pehr Amadeus Sparre – designer and printer of the first Swedish stamps. Swedish Member of Parliament in the 1850s. From 1861 he lived in Paris. He had an Engineering degree and was an inventor with varying successes. Sweden was the second country in the world to introduce the perforated stamps. Sparre himself invented the perforation machine used for this purpose of perforation.

Teresita Barbavara di Gravellona (1844–1867). Sparreho manželka. Zemřela v pouhých 23 letech na následky nehody.

Teresita Barbavara di Gravellona (1844–1867). Sparre's wife. She died only 23 years old from the consequences of an accident.

Georg Scheutz (1785–1873). Po mnoho let osoba pověřená vedením Sparrovy tiskárny ve Stockholmu, když sám Sparre pobýval v Paříži.

Georg Scheutz (1785–1873). For many years the person in charge of Sparre's printing works in Stockholm when Sparre himself resided in Paris.

Principiální návrh tiskařského stroje, který Sparre používal

Design of the printing press used by Sparre

Fotografie tiskařského lisu používaného Sparrem (ve sbírce Švédského poštovního muzea)

Photo of the printing press used by Sparre (in the collection of the Swedish Postal Museum)

Otto Wilhelm Staël von Holstein (1802–1884), švédský generální poštmistr 1850–1857, který se zasloužil o zavedení poštovních známek ve Švédsku

Otto Wilhelm Staël von Holstein (1802–1884), Swedish Post Master General 1850–1857 and responsible for the introduction of postage stamps in Sweden.

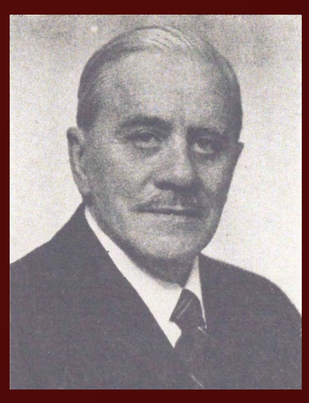

Fredrik Benzinger (1866–1953). Generální ředitel švédské společnosti pro distribuci mléka (1915–1936) a chilský konzul (1912–1929). Hlavní dárce švédského poštovního muzea.

Fredrik Benzinger (1866–1953). Managing Director for the Swedish milk distribution Company (1915–1936) and Chilean Consul (1912–1929). Major donor to the Swedish Postal Museum.

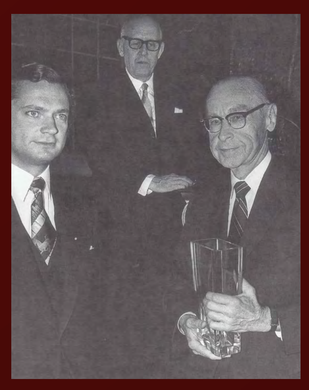

Georg Menzinsky (1907–1981). Švédský filatelista. V roce 1957 podepsán na listině zasloužilých filatelistů. Zde vyobrazen spolu se švédským králem Carlem XVI Gustafem (vlevo) a Lausonem H. Stonem (vpravo) na slavnostním předávání cen mezinárodní výstavy poštovních známek Stockholmia 1974, kde byla Stoneovi udělena Grand Prix.

Georg Menzinsky (1907–1981) was a Swedish philatelist, who signed the Roll of Distinguished Philatelists in 1957. Here depicted together with the Swedish King Carl XVI Gustaf (left) and Lauson H. Stone (right) at the price award ceremony of the International Stamp Exhibition Stockholmia 1974 where Stone was awarded the Grand Prix.

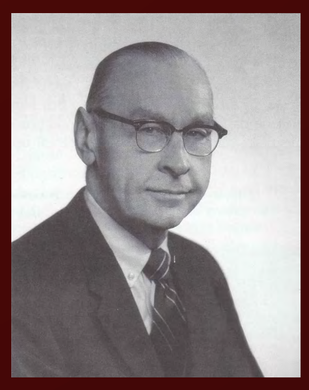

Lauson H. Stone (1902–1999). Americký právník. Vítěz Grand Prix na výstavě známek Stockholmia 1974.

Lauson H. Stone (1902–1999). American Lawyer. Winner of the Grand Prix at the Stockholmia 1974 International Stamp Exhibition.

de l'Elite de la Philatélie

THE CLUB DE MONTE-CARLO

Club de Monte-Carlo

BIENNALE 2023

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

NEJVZÁCNĚJŠÍ LVI NA SVĚTĚ

THE RAREST LIONS IN THE WORLD

Leopold II. Toskánský
Leopold II, Grand Duke of Tuscany
(1797–1870)

Bettino Ricasoli
(1809–1880)

Velký erb Toskánského velkovévodství

The Great Coat of Arms of the Grand Duchy of Tuscany

Toskánské velkovévodství (italsky: *Granducato di Toscana*, latinsky: *Magnus Ducatus Etruriae*) byl státní útvar, rozkládající se na většině území moderního Toskánska.

Velkovévodství toskánské existovalo mezi roky 1569 a 1859, kdy rod Medicejských sjednotil své dědictví a spojil městské státy Florencii (1537) a Sienu (1557) s Florentským vévodstvím a získal (v osobě Cosima I.) od papeže Pia V. titul velkovévody. Hlavním městem Toskánského velkovévodství byla Florencie. Po vymření rodu Medicejských připadlo Toskánsko roku 1737 Františku Štěpánovi Lotrinskému a do roku 1860 zde vládla habsbursko-lotrinská dynastie skrze svou vedlejší větev toskánských Habsburko-Lotrinků. V době bojů o sjednocení Itálie bylo Toskánské velkovévodství připojeno ke Království piemontsko-sardinskému. Na rozdíl od moderního Toskánska nepatřilo k velkovévodství území Vévodství Massa a Carrara, a do roku 1847 ani území někdejší republiky Lucca a pozdějšího Vévodství Lucca. V roce 1851 zahrnovalo Toskánské velkovévodství území Florencie, Luccy, Sieny, Arezza, Grosseta, Pisy, Livorna a ostrova Elba. Šlo o území o rozloze 21 700 km², na kterém žilo 1 790 000 obyvatel, kterým vládl lotrinský velkovévoda Leopold II. Večer 27. dubna 1859 opustil velkovévoda Leopold II. Florencii a současně byla vytvořena prozatimní vláda, která v následujících dnech přijala název Toskánská vláda v čele s baronem Bettinem Ricasolim. V srpnu 1859 vyhlásilo ústavodárné shromáždění ztrátu moci dosavadního panovnického rodu a odhlasovalo unii (spojení) s královstvím Viktora Emanuela II. Ve dnech 11. a 12. března 1860 vyhlásil baron Ricasoli plebiscit, který se více než 165 000 hlasy vyslovil pro anexi, kterou král Viktor Emanuel II. schválil dekretem z 22. března 1860.

The Grand Duchy of Tuscany (Italian: *Granducato di Toscana*, Latin: *Magnus Ducatus Etruriae*) was a state formation extending over most of the territory of modern Tuscany.

The Grand Duchy of Tuscany existed between 1569 and 1859, when the Medici family united their possessions and merged the city-states of Florence (1537) and Siena (1557) with the Duchy of Florence and received (in the person of Cosimo I) the title of Grand Duke from Pope Pius V. The capital of the Grand Duchy of Tuscany was Florence. After the extinction of the Medici family, Tuscany fell to Francis Stephen of Lorraine in 1737, and until 1860 the Habsburg-Lorraine dynasty ruled through its minor branch of the Tuscan Habsburg-Lorraines. During the unification of Italy, the Grand Duchy of Tuscany was annexed to the Kingdom of Piedmont-Sardinia. Unlike modern Tuscany, the Grand Duchy did not include the territories of the Dukes of Massa and Carrara, nor, until 1847, the territories of the former Republic of Lucca and the later Duchy of Lucca.

In 1851 the Grand Duchy of Tuscany included the territories of Florence, Lucca, Siena, Arezzo, Grosseto, Pisa, Livorno and the island of Elba. It was a territory of 21 700 km² with 1 790 000 inhabitants, ruled by the Grand Duke of Lorraine, Leopold II. On the evening of 27 April 1859, Grand Duke Leopold II left Florence and at the same time a Provisional Government was formed, which in the following days took the name of the Tuscan Government, headed by Baron Bettino Ricasoli. In August 1859, the Constituent Assembly declared the loss of the power of the existing royal family and voted for a union with the kingdom of Victor Emmanuel II. On 11 and 12 March 1860, Baron Ricasoli called a plebiscite, with more than 165 000 votes in favour of annexation, which King Victor Emmanuel II approved by decree on 22 March 1860.

Exponát

Známky Francobolli del Granducato di Toscana vytiskla tiskárna Stamperia Granducale di Firenze podle Niderostových rytin. Arch obsahoval 240 známek (16x15), ve třech skupinách po 80 (16x5), které se překrývaly a byly od sebe odděleny mezerou 1,5 mm. Vzdálenost na archu mezi jednotlivými známkami je pouze 1/2 až 2/3 milimetru horizontálně a 3/4 až 1 milimetr vertikálně, není proto snadné najít dobře ohraničené exempláře.

Platnost známek byla ohraničena obdobím 1. dubna 1851 – 3. prosince 1861. Známky prvního vydání byly vytištěny na světle modrém papíru. Později byl použit papír s jemnější modrou barvou (je označovaný jako šedomodrý) a v posledních nákladech použila tiskárna šedavý papír.

The exhibit

The Francobolli del Granducato di Toscana stamps were printed by the Stamperia Granducale di Firenze, based on Niderost's engravings. The sheet contained 240 stamps (16x15), in three groups of 80 (16x5), being overlapped and separated by a 1.5 mm gap. The distance on the sheet between the stamps is only 1/2 to 2/3 millimetre horizontally and 3/4 to 1 millimetre vertically, so it is not easy to find well-defined specimens.

The validity of the stamps was limited to the period 1 April 1851 – 3 December 1861. The stamps of the first issue were printed on light blue paper, then on paper with a finer blue colour was used (it is referred to as grey-blue) and in the last issues the printer used grey paper.

Průsvitky

Na archu emise z roku 1851 je průsvitka dvanácti korunek oddělených svislou čarou a pěti vodorovnými čarami.

Watermarks

The sheet of the 1851 issue bears a watermark of twelve crowns separated by a vertical line and five horizontal lines.

V roce 1857 byl přijat nový papír s průsvitkou obsahujícím nápis RR POSTE TOSCANE a na pozadí svisle zkřížených vlnovek. Papír je bílý a velmi tenký. Prozatímní vládní emise byla vytištěna na stejném typu papíru a se stejným vodoznakem jako emise z roku 1857 a pochází z ní nejpopulárnější rarita Toscany – toskánská třílira.

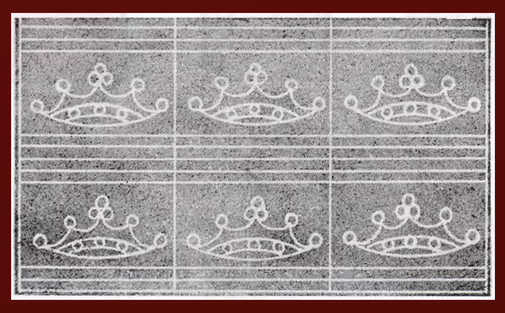

In 1857 a new paper was admitted with a watermark containing the inscription RR POSTE TOSCANE and a background of vertically crossed wavy lines. The paper is white and very thin. The provisional government issue was printed on the same type of paper and with the same watermark as the 1857 issue and can be therefore seen as the origin of the most popular rarity of Tuscany, the Tuscan trillira.

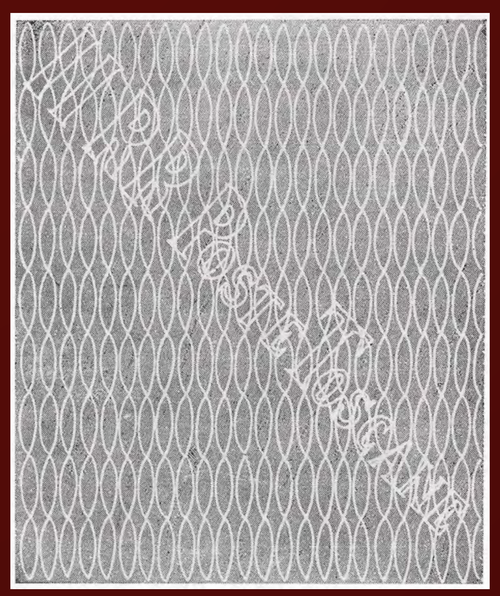

Toskánská třílira

The Tuscan trillira

Toskánské velkovévodství v roce 1789

The Grand Duchy of Tuscany in 1789

Pozadí poštovní historie

Na přelomu roku 1849 a 1850 zahájilo Rakousko v Itálii činnost Rakousko-italské poštovní unie. V roce 1850 se k této unii připojilo také Toskánsko a 1. dubna 1851 vydalo své první poštovní známky. Po druhé válce za nezávislost, za vlády krále Vittoria Emanuela II., byly 1. ledna 1860 zavedeny nové poštovní známky v italských centesimi.

Background of postal history

At the turn of the year 1849 and 1850, Austria launched the Austrian-Italian Postal Union in Italy. In 1850, Tuscany also joined this union on 1 April 1851, and issued its first postage stamps. After the Second War of Independence, under King Vittorio Emanuele II, new postage stamps were introduced on 1 January 1860 in Italian centesimi.

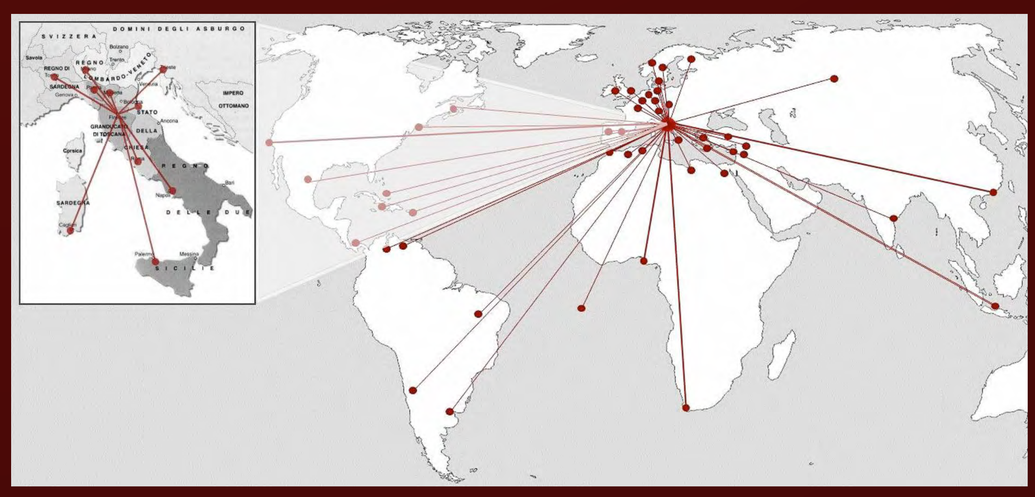

Korespondence mezi Toskánskem a cizími státy, včetně ostatních starých italských států (1848–1866)

The correspondence between Tuscany and foreign states, including the other old Italian states (1848–1866)

Pohled na Florencii (1837), obraz Thomase Colea

View of Florence (1837), a painting by Thomas Cole

MODRÝ BARBADOS

THE BLUE BARBADOS

Štátny znak Barbadosu

The Coat of Arms of Barbados

História poštovníctva

Poštový styk medzi Veľkou Britániou a Barbadosom bol zavedený takmer ihneď ako sa ostrov v Karibskom mori dostal pod jej správu. Napriek tomu, že poštová balíková služba začala fungovať až v roku 1688, prvý doložený list prepravený z Barbadosu je datovaný už 18. októbra 1656. Známky sa začali používať od 15. apríla 1852. Zo začiatku boli známky bez perforácie a oddeľovali sa strihaním a až v roku 1860(59) boli vydané prvé známky s nie veľmi čistou a nie veľmi presnou perforáciou v rozsahu veľkosti 14 až 16, výnimočne aj inej. Známky boli tlačené podľa britskej tradície v hárkoch s jedenástimi riadkami a desiatimi stĺpcami, takže v jednom hárku bolo 110 ks známok. Na obraze známky bola sediaca Britannia. Modrá známka z roku 1852 mala hodnotu jednej penny, avšak bez uvedenia hodnoty na známke. Išlo o základnú poštovú tarifu pre vnútroštátne zásielky.

History of the postal transport

Postal service between Great Britain and Barbados was established almost as soon as the Caribbean island came under its administration. Although the postal parcel service did not begin until 1688, the first documented letter sent from Barbados is dated at 18 October 1656. Stamps began to be used from 15 April 1852. At the beginning, the stamps were without perforation and were separated by cutting. It was not until 1860(59) that the first stamps – with not very clear and not very precise perforations in the size range 14 to 16, and exceptionally in another size – were issued. The stamps were printed according to British tradition in sheets with eleven rows and ten columns, so that there were 110 stamps per sheet. The image of the stamp showed seated Britannia. The value of the blue stamp 1852 was one penny, but with no indication of value on the stamp. This was the basic postage rate for domestic mail.

Delené známky

V roku 1854 stále ešte platila pre zásielky do Západnej Indie (Karibik), ktorá sa považovala za vnútroštátne pásmo, tarifa jedna penny, avšak dovtedajšia zásoba modrých známok hodnoty 1 penny bola na poštovom úrade Bridgetown vyčerpaná. Dočasne sa necelé dva mesiace od 4. 8. do 21. 9. 1854, kedy boli zásoby doplnené, provizórne frankovalo tak, že sivo-bridlicovo-modrá známka hodnoty 2 penny sa takmer výlučne vo vertikálnom smere prestrihla na polovicu a tá sa použila ako hodnota 1 penny. Takéto listy sú veľmi vzácne a podľa doterajších zistení je známych len 23 kusov.

Bisected stamps

In 1854, the one-penny rate was still used for mail to the West Indies (Caribbean), which was considered a domestic zone, but the previous supply of one-penny blue stamps had been exhausted at the Bridgetown post office. For less than two months from 4 August to 21 September 1854, when the stock was replenished, a provisional franking was used out by cutting the 2 p greyish slate stamp almost cut up in half vertically and using this as the 1 p value. Such entires are very rare and, according to the findings so far, only 23 examples are known.

List zaslaný 11. septembra 1854 na Bermudy vyplatený pravou polovicou sivo-bridlicovo-modrej známky znehodnotenej typickou oválnou pečiatkou poštového úradu v Bridgetowne s číslicou 1 ako aj dátumovou pečiatkou na zadnej strane ako Brabadosu, tak St. Thomas

Letter mailed 11 September 1854, to Bermuda, franked with the right half of a greyish slate stamp cancelled with the typical Bridgetown Post Office oval postmark with the numeral 1 as well as the date stamp on rear of both the Brabados and St. Thomas postmarks

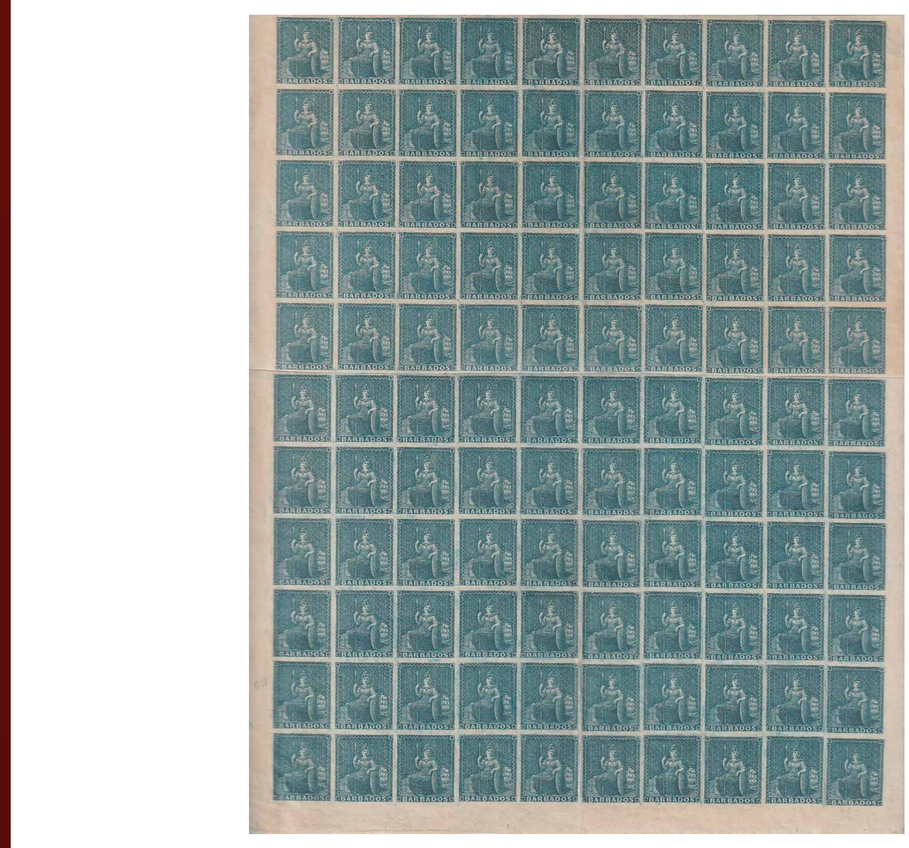

Kompletný hárok, v strede rozstrihnutý, známky Barbados, modrá, hodnota 1 penny, neperforovaná z roku 1852

Complete sheet of Barbados stamps, blue, value 1 penny, imperforate 1852, central cut up

Najvzácnejšia známka Barbadosu legendárna chybotlač modrej (pôvodne čiernej) farby jeden šiling, z roku 1861 Modrý Barbados

Barbados' rarest stamp, the legendary one shilling blue (originally black) colour error, 1861 the Blue Barbados

400 %

Legendárna chybotlač

Najvzácnejšou známkou Barbadosu je modrá známka z roku 1861 hodnoty 1 šiling, ktorá vôbec nemala byť modrá. Podobne ako pri ikonickom modrom Mauríciovi ide aj v prípade známky so sediacou postavou Britannie o chybotlač, tento krát však nie nápisu, ale farby. Namiesto pôvodnej čiernej, resp. hnedočiernej farby bola na známke s perforáciou použitá modrá. Dnes už legendárna známka sa po dodaní na Barbados nikdy nedostala do poštového obehu a celý náklad bol zaslaný späť do tlačiarne Perkins Bacon, kde bol úradne zničený. Výnimku tvorilo niekoľko kusov, ktoré si ponechal tajomník guvernéra Barbadosu J. R. Holligan, pričom každý jeden kus znehodnotil škrtom pera. Do dnešného dňa bolo zdokumentovaných 15 kusov takýchto známok, v prevažnej väčšine s odstráneným škrtom, čo známku pochopiteľne vždy nejakým spôsobom poškodilo.

Aj v prípade prezentovaného exempláru bolo prešKrtnutie odstránené, v dôsledku čoho vzniklo drobné poškodenie obrazu v hornej časti známky. Toto možno vzhľadom na vzácnosť ale považovať za zanedbateľné. Známka má kompletnú hrubú perforáciu a jej pravosť je doložená atestami A.P.S. z roku 1952 a Friedl Exp. Committee – H. Bloch a E. Müller z roku 1959, kedy ju v aukcii Harmer, Rooke Co. zakúpil jeden z najslávnejších filatelistických obchodníkov všetkých čias, Ezra D. Cole, a následne ju vystavoval v sieni slávy (Hall of Fame APS). Z najvýznamnejších svetových filatelistov ju potom určitý čas vlastnil aj Peter Jaffé, ktorý ju opäť vystavoval na najprestížnejších podujatiach (Roll of Distinguished Philatelist, Tapling Medal, FIP Class d'Honneur). V každom prípade ide o jednu z najvýznamnejších rarít koloniálnej klasiky.

Legendary colour error

The rarest stamp of Barbados is the blue stamp of 1861 worth 1 shilling, which should not have been blue at all. As with the iconic blue Maurice, the stamp with the seated figure of Britannia is a print error, but this time in colour rather than lettering. Instead of the original black or brown-black colour, blue was used on the stamp with perforations. The now-legendary stamp never made it into postal circulation after it was delivered to Barbados, and the complete issue was sent back to the Perkins Bacon printing company, where it was officially destroyed. The exception was a few pieces retained by the Secretary of the Governor of Barbados, J. R. Holligan, who cancelled every single piece with a pen scratch. To date, 15 such stamps have been documented, the vast majority of which have had the pen scribble removed, which has understandably always damaged the stamp in some way.

In the case of the presented piece, the pen cancellation has been removed, resulting in minor damage to the image at the top of the stamp. However, this can be considered negligible given the rarity. The stamp has a complete rough perforation and its authenticity is attested by the A.P.S. attestations of 1952 and Friedl Exp. Committee – H. Bloch and E. Müller from 1959, when it was purchased at the Harmer, Rooke Co. auction by one of the most famous philatelic dealers of all time, Ezra D. Cole, and subsequently exhibited it in the APS Hall of Fame. From the world's most prominent philatelists, it was then owned for a time by Peter Jaffé, who again exhibited it at the most prestigious events (Roll of Distinguished Philatelist, Tapling Medal, FIP Class d'Honneur). In any case, it is one of the most important rarities of the colonial classics.

Mapa Karibiku

Map of the Caribbean

de l'Elite de la Philatélie

Le Club de Monte-Carlo

THE CLUB DE MONTE-CARLO

VELKÁ HRA

Velká hra je historické označení pro soupeření mezi britským a ruským impériem v 19. století o vliv ve Střední Asii, především v Afghánistánu, Persii a Tibetu. Obě koloniální říše využívaly vojenské intervence a diplomatická jednání k zisku vlivu a nových území ve střední a jižní Asii.

Z britské perspektivy zahrnuje události jako expanzi Britské Východoindické společnosti, ovládnutí Indie, Krymskou válku (1853–1856), dvě britsko- afghánské války (1838, 1878), britsko-perskou válku (1856–1857), zadržování ruské říše ze severu, boje a dohody s Ruskem o rozdělení vlivu ve střední Asii a v Afghánistánu, Tibetu a také v Persii (v letech 1873, 1895 a 1907).

THE GREAT GAME

The Great Game is a historical designation for rivalry between the 19th century British and Russian Empires over influence in Central Asia, primarily in Afghanistan, Persia, and Tibet. The two colonial empires used military interventions and diplomatic negotiations to gain influence and new territories in Central and South Asia.

From a British perspective, it includes events such as the expansion of the British East India Company, the conquest of India, the Crimean War, the two British-Afghan Wars, the British-Persian War, the containment of the Russian Empire from the north, the struggles and agreements with Russia over the division of influence in Central Asia and in Afghanistan, Tibet and also Persia (in 1873, 1895 and 1907).

Dobytí Bušéhru, 24. prosince 1856

Conquest of Bushehr 24 December 1856

Anglo-perská válka

Anglo-perská válka trvala od 1. listopadu 1856 do 4. dubna 1857. V této válce se Britové postavili proti pokusu Íránu vojensky prosadit své nároky na město Herát, který vyhlásil nezávislost na Persii a postavil se pod ochranu Britů v Indii a do spojenectví s Kábulským emirátem. Britské tažení bylo pod vedením generálmajora sira Jamese Outrama úspěšně vedeno na dvou bojištích – na jižním pobřeží Persie u Búšehru a v jižní Mezopotámii. Tažení se účastnily 2 britské divize z Indie o síle přibližně 10 000 vojáků pěchoty a jezdectva, které provedly výsadek v perském zálivu a vybojovaly několik vítězných bitev proti perské armádě (asi 20 000 mužů).

Výsledkem války bylo stažení Peršanů z Herátu a podepsání nové smlouvy o vzdání se nároků na město a stažení Britů z jižního Íránu s uchováním jejich politického a obchodního vlivu v Persii.

The Anglo-Persian War

The Anglo-Persian War lasted from 1 November 1856 to 4 April 1857. In this war, the British opposed Iran's attempt to militarily assert its claims to the city of Herat, which had declared independence from Persia and placed itself under British protection in India and in alliance with the Emirate of Kabul, The British campaign was successfully fought under Major-General Sir James Outram on two battlefields: the southern coast of Persia at Bushehr and in southern Mesopotamia. The campaign involved 2 British divisions from India with a strength of about 10 000 infantry and cavalry soldiers, which made a landing in the Persian Gulf and fought several victorious battles against the Persian army (approximately 20 000 men).

The result of the war was the withdrawal of the Persians from Herat and the signing of a new treaty renouncing claims to the city and the withdrawal of the British from southern Iran, while preserving their political and commercial influence in Persia.

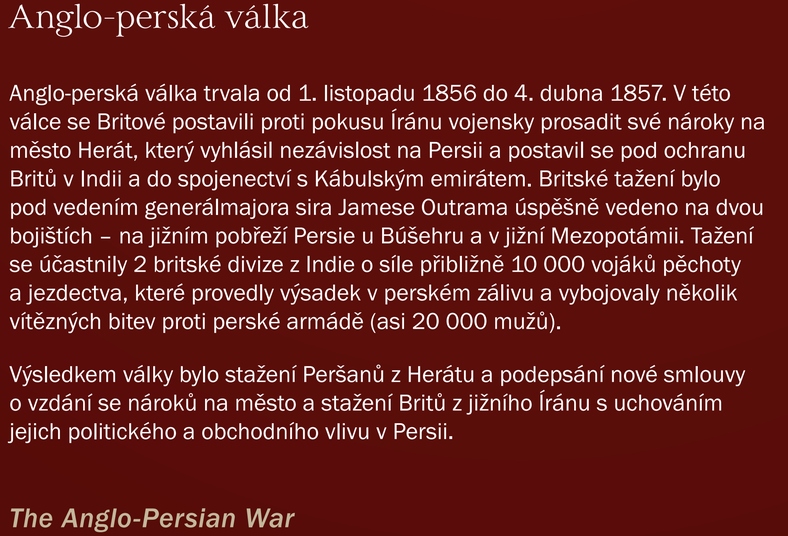

Rozhodující bitvy této války v jižní Persii – Bushehr (1), Khoshab (2), Borazjan (3), Mohammareh (4), Ahwaz (5)

The decisive battles of this war in southern Persia – Bushehr (1), Khoshab (2), Borazjan (3), Mohammareh (4), Ahwaz (5)

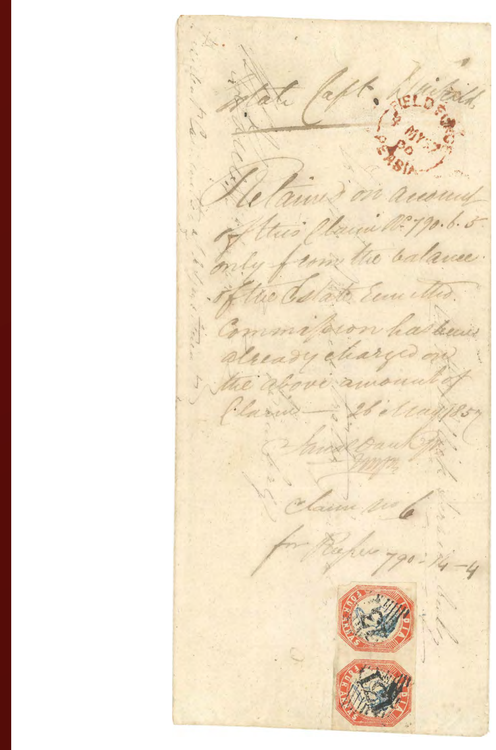

Frankovaný dopis polní pošty z 4. května 1857, adresovaný do Bombaye, s dvoupáskou známek britské Indie ***„Diamond“*** 4 Annas z r. 1854 (Stanley Gibbons Nr. 23). Je to jediný dochovaný dopis s násobnou frankaturou této emise odeslaný z Persie. UNIKÁT s exkluzivním historickým kontextem a klíčovým významem v rámci staroindické poštovní historie.

*Franked letter from the Field Post Office dated 4 May 1857, addressed to Bombay, with a pair of British India **"Diamond"** 4 Annas stamps of 1854 (Stanley Gibbons No. 23). This is the only surviving letter with multiple franking of this issue sent from Persia. UNIQUE with exclusive historical context and key significance within ancient Indian postal history.*

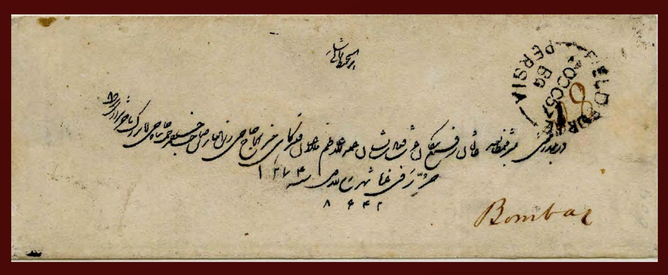

Polní pošta

Tažení britských jednotek doprovázel oddíl polní pošty, jež zřídil již roku 1856 několik poštovních úřadů. Po válce bylo v rámci mírové dohody zřízeno britské poštovní spojení přes celé území Persie na trasách z Indie do Mezopotámie, Arábie a Turecka. Polní pošta anglo-perské války tak byla předchůdcem Indické poštovní agentury v Persii, která zajišťovala poštovní a obchodní služby od roku 1864 do roku 1923.

Field post

The British troops were accompanied by a detachment of field post, which had already established several post offices in 1856. After the war, as part of the peace agreement, a British postal link was established across the whole of Persia on routes from India to Mesopotamia, Arabia and Turkey. The Anglo-Persian War Field Post Office was thus the forerunner of the Indian Postal Agencies in Persia, which provided postal and commercial services from 1864 to 1923.

Mapa indických poštovních úřadů v Persii:

Map of the Indian postal agencies in Persia:

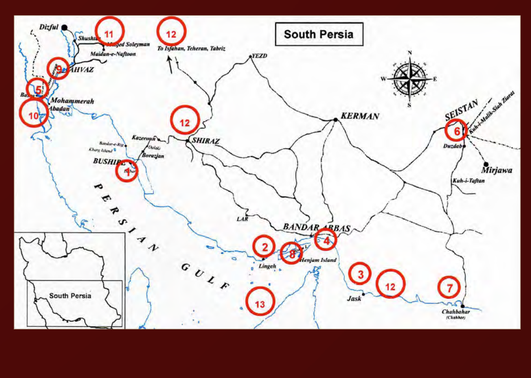

1. *Bushire*
2. *Linga*
3. *Jask*
4. *Bandar Abbas*
5. *Mohammerah*
6. *Seistan Arbitration*
7. *Chahbar*
8. *Henjam*
9. *Ahwaz*
10. *Abadan*
10. *Maidan-I-Naphtan*
11. *Alternate Cities*
12. *Persia Ports Issue*

Frankování dopisů

Britská polní pošta přepravovala zejména dopisy od svých jednotek v oblasti perského zálivu do Indie a zpět. Tarif byl 8 Annas za obyčejný dopis a poplatek se vybíral hotovosti, jen výjimečně se dopisy frankovaly, zejména až v poválečném období a všechny jsou velmi vzácné. Nefrankované dopisy mají podací razítka FIELD FORCE PERSIA, frankované na známkách navíc číslicové razítko ***„131“***.

Franking of letters

*The British Field Post mainly carried letters from its troops in the Persian Gulf area to India and back. The tariff was 8 Annas per ordinary letter and the fee was collected in cash, only rarely were letters franked, especially in the post-war period, and all are very rare. Unfranked letters have FIELD FORCE PERSIA postmarks, franked letters have extra numerical postmarks on the stamps **"131"**.*

Nefrankovaný dopis polní pošty z 20. října 1857, adresovaný do Bombaye

Unfranked field post letter dated 20 October 1857, addressed to Bombay

de l'Elite de la Philatélie

Le Club de Monte-Carlo

THE CLUB DE MONTE-CARLO

SLAVNÁ HAVAJSKÁ MISIONÁŘSKÁ TWO CENTS

Do roku 1850 vydalo své známky na celém světě jen zhruba 20 zemí či teritorií. Velká Británie 1840, Brazílie a Curych 1843, USA 1847, Francie 1849 atd. Z malých ostrovů pak pouze Trinidad a Mauricius (oba 1847), a tak se malé odloučené Havajské ostrovy se svým vydáním z října 1851 řadí ke skutečným známkovým průkopníkům. Známky vyšly na základě dekretu o zavedení tarifů pro poštu na Havaji a do zahraničí a o poštovní smlouvě s USA, který byl publikován 28. prosince 1850 v ***The Polynesian***, vládním týdeníku Havajského království vycházejícím v Honolulu. Autorem zprávy byl H. M. Whitney, tiskař ve vládní tiskárně a také čerstvě jmenovaný první poštmistr na Havaji. Whitney poté, inspirován známkami a poštovnictvím v USA, navrhl a vytiskl první havajské známky platné od 1. října 1851. Ty byly v hodnotách 2 C – pro zasílání novin a tiskopisů, 5 C – pro dopisy do váhy půl unce přepravované v rámci Havaje a 13 C – pro dopisy zasílané do USA (přes San Francisco). Hodnota 13 C byla součtem 5 C pro Havaj, 2 C pro přepravu lodí a 6 C kontinentálního porta na území USA (až k východnímu pobřeží). V dubnu 1852 vyšla opět hodnota 13 C, nyní s nápisem H. I. & U. S. jasně vyjadřujícím jejich účel.

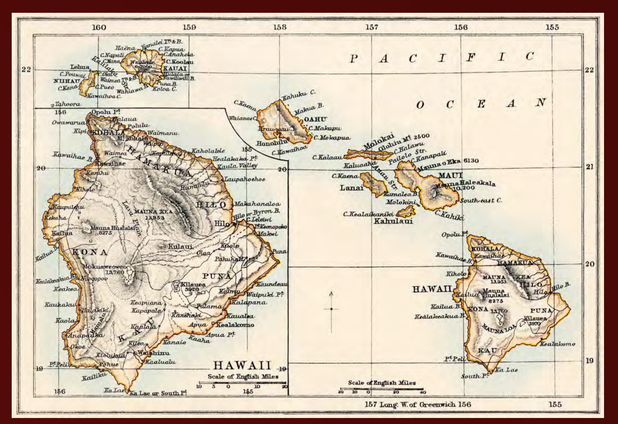

Mapa Havajských ostrovů, asi 1850

Map of the Hawaiian Islands, ca. 1850

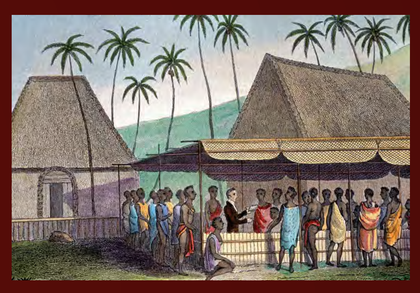

Kázání misionáře k domorodcům, Kailua-Kona, Havaj, 1823, Rev. W. Ellis, rytina T. Dixona, Londýn

Missionary Preaching To Native People Kailua-Kona, Hawaii, 1823, Rev. W. Ellis, Engraving by T. Dixon, London

Proč Misionářské?

Těmto známkám se brzy začalo říkat Misionářské (Missionaries). Jednak jejich autor H. M. Whitney pocházel z misionářské rodiny z ostrova Kauai, a také byly pro zásilky na ostrovech a mimo ně používány hlavně křesťanskými osadníky a misiemi. Pro svůj exotický původ, provizorní typografické provedení na velmi křehkém papíru, neobvyklý vzhled a zároveň krásné ornamenty, patřily Missionaries od počátků filatelie k vyhledávaným zvláštnostem. Brzy se také ukázaly coby velmi vzácné a již koncem 19. století dosahovaly vysokých cen.

Why Missionaries?

The stamps soon got their Missionaries nickname. This was due to the author, H. M. Whitney, coming from a missionary family from Kauai Island and also because at that time, mail sent within and outside of the islands mostly came from Christian settlers and missionaries. Their exotic origin, the provisional typographic printing on very brittle paper and the unusual appearance with beautiful ornaments all led to the stamps being sought out as curiosities already from the beginnings of philately. They shortly turned out to be very rare and already by the end of the 19th century, they started reaching high prices.

Poštovní provoz na Havaji před zavedením řádného úřadu a vydáním známek

V listopadu 1850 píše The Polynesian – ***Oficiální deník havajské vlády***, že bude nechávat otevřený pytel na dopisy a slibuje, že veškeré dopisy vložené do pytle budou dodány na paluby spolehlivých plavidel. Toto se praktikovalo do prosince roku 1850. A příchozí pošta? Dle svědectví havajského osadníka z r. 1850 se dopisy doručovaly následujícím způsobem: ***„Když připlula loď k ostrovu, poštovní zásilky byly vysypány na stůl nedaleko přístavní hráze. Každý, kdo očekával dopis, pak prohrabával tu kupu korespondence, zda jej tam neobjeví.“***

Post on Hawaii before the establishment of a postal office and its stamp issue

In November 1850 The Polynesian – ***Official Journal of the Hawaiian Government***, announced it will be keeping a letter bag open to receive letters and promised to place on board reliable vessels any letters deposited in its letter bag. This was practice on Hawaii until December 1850. And incoming post? A Hawaiian settler in 1850 recalls the manner of receiving letters: ***“When a boat arrived on the island, all the mail was emptied on a table not far from the port dam. Everyone expecting a letter then rummaged through the pile of correspondence to see, if their letter arrived”.***

THE FAMOUS HAWAIIAN *MISSIONARY* TWO CENTS

Until 1850, only about 20 countries or territories in the whole world had issued their own stamps. Great Britain in 1840, Brazil, Zurich in 1843, USA in 1847, France in 1849 etc. Of small islands, only Trinidad and Mauritius did so, both in 1847, and so the October 1851 issue of the small and secluded island of Hawaii was truly pioneering in the world of stamps. The issue was based on a decree introducing tariffs for post sent on Hawaii and abroad and ratifying a postal treaty with USA which was published on the 28 December 1850 in ***The Polynesian*** – a newspaper published by the Kingdom of Hawaii government printing office issued in Honolulu. The column on the decree was authored by H. M. Whitney, a printer in the government printing office and also the recently appointed First Postmaster General of Hawaii. Inspired by the stamps and postal system of USA, Whitney drafted and printed the first Hawaiian stamps, valid from the 1 October 1851. The denominations were 2 C for sending newspapers and printed matter, 5 C for letters transported on Hawaiian territory weighing up to half an ounce and 13 C for letters sent to USA (through San Francisco). The 13 C rate was a sum of 5 C for Hawaii, 2 C for ship transport and 6 C as the continental porto on U.S. territory (all the way to the east-coast). In 1852 another stamp of the 13 C denomination was issued, this time bearing an H.I. & U.S. inscription, clearly denoting its use.

2 C Misionářská ze sbírky All World collection

2 C Missionary, from an All World collection

300 %

První záznamy o vlastnictví této Misionářské 2 C. pocházejí z roku 1872, kdy ji obchodník William P. Brown prodal hraběti Philippu de la Renotiere von Ferrary za 25 dolarů. Při čtvrté aukci Ferraryho sbírky v roce 1922 byla zakoupena Arthurem Hindem za mimořádně velkou sumu v přepočtu 8 750 dolarů. (Během rozprodejů Ferraryho sbírky získává Hind také unikátní Britskou Guianu 1 c. Magenta.) Přes admirála Harrise a Maurice Burruse se tato známka dostává k Thurstonu Twigg-Smithovi, který jí soukromě prodává Christianu Aallovi v roce 1973 za 75 000 dolarů. V roce 1998 ji Twigg-Smith kupuje zpět při prodeji Aallovy sbírky na aukci firmy Siegel.

This 2 C Missionary is first recorded as having been owned by dealer William P. Brown, who sold it to Count Philippe de la Renotiere von Ferrary in 1872 for $25. At the fourth Ferrary sale in 1922 the stamp was purchased by Arthur Hind for an exceedingly high sum equal to $8 750. (Hind also acquired the unique British Guiana 1c Magenta stamp at the Ferrary sales.) After passing to Admiral Harris and Maurice Burrus, this stamp was acquired by Thurston Twigg-Smith, who sold it privately to Christian Aall, for $75 000 in 1973. Then bought it back when the Aall collection was sold by the Siegel firm in 1998.

Převzato ze Smithsonovy instituce, galerie známek Williama H. Grosse

Images are a courtesy of the Smithsonian Institution, William H. Gross Stamps Gallery

Henry Martyn Whitney

H. M. Whitney se narodil ve městě Waimea na ostrově Kauai. Jeho otcem byl misionář Samuel Whitney (1793–1845). Od r. 1831 pobýval Henry v USA, kde studoval a poté pracoval jako tiskárenský mistr v různých vydavatelstvích. Po návratu r. 1849 pracoval ve vládní tiskárně Havajského království, která vydávala noviny ***The Polynesian***. 22. prosince 1850 se Whitney stává prvním poštmistrem Havaje.

H. M. Whitney was born in Waimea on the island of Kauai. His father was missionary Samuel Whitney (1793–1845). In 1831 Henry moved to the USA, where he studied and later on worked as a foreman in various publishing houses. After his return in 1849 he worked for the Kingdom of Hawaii government printing office, which published a newspaper called ***The Polynesian***. Whitney became the first postmaster general in Hawaii on 22 December 1850.

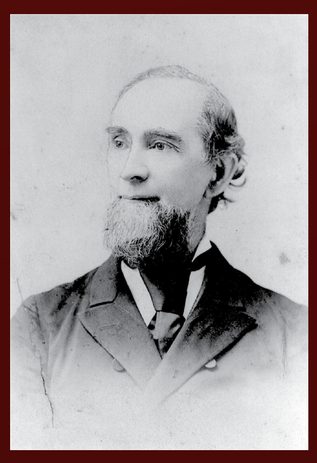

Henry Martyn Whitney (1824–1904)

The Polynesian Office, sídlo poštovního úřadu 1850-1854

Litografie od Paula Emmerta z roku 1853. Budova na rohu ulice Merchant a Bethel, zhruba jeden blok od přístavu směrem k vnitrozemí. Část horního patra se v prosinci roku 1850 stává poštovním úřadem Honolulu. Dům byl v roce 1869 stržen.

The Polynesian Office, Post Office Premises 1850-1854

Image of The Polynesian office from a lithograph plate by Paul Emmert done in 1853. Building at the corner of Merchant and Bethel Streets about a block inland from the harbor. Part of the upstairs was turned into the Honolulu Post Office in December, 1850. The building was torn down in 1869.

Ve čtvrté aukci ex. Ferrary 15. června 1922 v Paříži, dosáhla tato 2 C. Missionary 94 000 franků

At the fourth Ferrary auction in Paris on the 15 June 1922, this 2 C Missionary reached the price of 94 000 francs

Philipp von Ferrary (1850–1917)

Dnešní cenzus 2 C, 5 C, 13 C vydání 1851 a 13 C vydání 1852

Pět dvoucentových Missionaries se nacházejí v muzeích, mj. v Taplingově sbírce v British Library a deset je v privátních sbírkách největších filatelistů současnosti.

Today's census of 1851 issue 2 C, 5C and 13 C and of 1852 issue 13 C stamps

Five 2 cent Missionaries are in museums, the Tapling Collection in the British Library among others and another 10 pieces are in private collections of the greatest contemporary philatelists.

Scott No.	Unused	Used	On Piece	On Cover	Total
1	1	12	1	1	15
2	15	28	2	10	55
3	12	34	3	11	60
4	7	23	4	9	43

Österreichischer Philatelisten Club

Seit 1880

VINDOBONA

JEDEN DEN, DVĚ RARITY

Kolky používané jako známky

První kolkové známky byly vydány 1. listopadu 1854. V krejcarové měně v Rakousku a v Lombardsku-Benátsku v měně centesimi. Zprvu bylo užití kolků místo poštovních známek tolerováno poštovními úřady. Úředníci jejich užívání kritizovali, ale dopisy s kolky byly přijímány bez vyžadování doplatku. Tento kritický postoj úředníků poštovní správy vycházel z toho, že výdělky z prodeje kolků šly ministerstvu obchodu, nikoliv ministerstvu financí, které spravovalo poštovní služby. Užití kolkových známek jako poštovních se definitivně zakázalo dekretem z července roku 1857. Poštovně užité smíšené frankatury známek prvního vydání s kolkovými známkami jsou na rakouském území vzácné. Smíšené frankatury se žlutými 1krejcarovými nebo s černými 2krejcarovými známkami jsou pak extrémně vzácné. Zde vystavené exempláře byly dokonce použity ve stejný den. Dnes jsou známy pouze tři takové frankatury.

ONE DAY, TWO RARITIES

Fiscal stamps used as postal stamps

The first fiscal stamps were issued on 1 November 1854 for Austria in Kreuzer currency and for Lombardy-Venetia in Centesimi currency. At the beginning, the use of document fiscals as postal stamps was tolerated by the postal administration. It was criticised, but no further taxation was required. The critical stance of post official towards fiscal stamps stemmed from the fact that profits from their sale went to the ministry of commerce and not to the ministry of finance, which administrated postal services. It was a decree from July 1857, that definitively forbade the use of fiscal stamps as means of payment for postage fees. Postally used mixed frankings of first issue postage stamps and fiscal stamps in the Austrian territory are rare. Mixed frankings franked with the yellow 1 Kreuzer or/with the black 2 Kreuzer are then extremely rare. The two shown pieces were even used on the same day. To this day, only three such frankings are known to exist.

Doporučený dopis (váha 1 lot) z Nového Bydžova 1. 7. 1856 zaslaný přes Jičín 2. 7. do Mladé Boleslavi (do 10 rakouských mil) – Unikátní smíšená frankatura jedné 3kr. kolkové známky C. M. (Conventions-Münze) a dvou trojpásek 1krejcarových známek prvního vydání na strojovém papíru, typ Ib. 3 Kr bylo poštovné a 6 Kr za doporučený dopis.

Registered letter (I Lot) from NEUBIDSCHOW 1. 7. 1856 *through Jicin on 2. 7. to Jungbunzlau (up to Austrian 10 miles). Unique, postally used mixed franking of an 3 Kr C.M. (Conventions-Money) fiscal stamp and two stripes of three 1 Kreuzer machine paper /Ib first issue stamps. 3 Kr postage and 6 Kr for a registered letter.*

Smíšená frankatura na dopisu z Nového Bydžova z 1. 7. 1856 zaslaném přes Pardubice do Vídně 2. 7. (přes 20 rakouských mil) – 3krejcarové C. M. kolková známka a trojpáska 2krejcarových známek prvního vydání na strojovém papíru, typ III. I přes prvotní protesty poštovního úředníka (přeškrtnutá kolková známka) byl nakonec dopis přijat bez doplatku.

Mixed franking from NEUBIDSCHOW 1. 7. 1856 *through Pardubice on 1. 7. to Wien on 2. 7. (over 20 Austrian miles) – 3 Kr C.M. fiscal stamp and strip of three 2 Kreuzer machine paper type III first issue stamp. Even though the post official initially protested against the use of a fiscal stamp and crossed it out with a pen, he then accepted it without requesting further taxation of the letter.*

Provenience *Provenance*

Max Oberlander – 17. Muller – Auktion Basel (1958) Lot 166
Baron Alfred Landberg – H. R. Harmer New York (1958) Lot 155
Renato Mondolfo – 102. Raymond Auktion Roma (1959) Lot 11
Ing. Hans Kolbe – Wien
Alexander Havlicek (1979)

Provenience *Provenance*

Baron Alfred Landberg – H. R. Harmer Auktion, New York (1958) Lot 156
Ing. Hans Kolbe – Wien
Alexander Havlicek (1981)

Ing. Hans Kolbe (1906–1982) byl vídeňský filatelista, badatel, znalec a obchodník se známkami. V roce 1950 vydal v pamětní publikaci Ein Jahrhundert Osterreichische Briefmarke výsledky svojí práce v textu ***Die Mischplatte B der 3 Kreuzer*** – I. Ausgabe. Jeho závěry jsou dodnes přijímány jako platný standard. Kolbe také asistoval při vydání a distribuci katalogu ***Austrian and Lombardy Venetian Cancellations 1850–1864*** Ing. Müllera a katalogu razítek na emisích z let 1867 až 1890 od Wilhelma Kleina. Vedl také důkladnou korespondenci s Achillem Rivoltou z Milana o lombardsko-benátských známkách 45 centesimi, typ I. Jeho výzkum na toto téma však existoval jen jako koncept a nikdy nedošlo k jeho vydání. Trendy ve sbírání známek se s postupem let měnily, nejprve se sbíraly především samotné známky, pak se přidala razítka na výstřižcích a nakonec i celé dopisy (poštovní historie). Mezi Kolbeho klienty patřili přední sběratelé světa, jako Ing. Pietro Provera, Dr. Anton Jerger, Gen. Dir. Wilhelm Klein, Walter Germann, Ludlow C. Grosse, Dipl. Ing Emil Capellaro atd.

Ing. Hans Kolbe (1906–1982) was a philatelist, researcher, examiner and stamp dealer from Vienna. In 1950 in the commemorative publication Ein Jahrhundert Osterreichische Briefmarke Kolbe published the results from his research in an article called Die Mischplatte „B" der 3 Kreuzer – I. Ausgabe. *His results are generally accepted as standard to this day. He also assisted in the publishing and distributing of the catalogues of Ing. Muller* Austrian and Lombardy Venetian Cancellations 1850–1864 *and that of Gen. Dir. Wilhelm Klein dealing with the 1867–1890 issues. He also led an exhaustive correspondence with Achille Rivolta from Milan about the 45 Centes Type I (Lombardy Venetia). His extensive research on this subject existed only as a concept, as he never published it. The trend in collecting stamps changed over the years from loose stamps to collecting cancellations on pieces and finally to covers (postal history). Among his clients were leading Austrian and international collectors like Ing. Pietro Provera, Dr. Anton Jerger, Gen. Dir. Wilhelm Klein, Walter Germann, Ludlow C. Grosse, Dipl. Ing Emil Capellaro etc.*

Znak královského města Nový Bydžov založeného v 13. století, asi 1860

Coat of arms of the royal city Nový Bydžov, established in the 13th century, around 1860

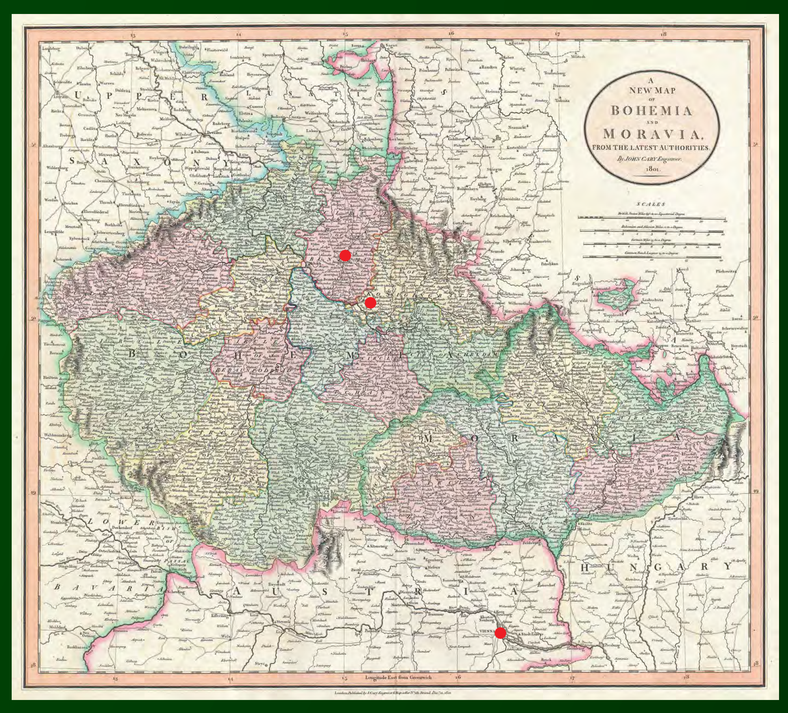

Čechy a Morava na mapě z 19. století, vyznačen Nový Bydžov, Mladá Boleslav a Vídeň

Bohemia and Moravia on a map from the 19th century, Nový Bydžov, Mladá Boleslav and Vienna are marked on the map

Náměstí v Novém Bydžově, Karel Liebscher, rok 1908; stará pošta z 19. století se nacházela v ulici vlevo, asi 100 m od náměstí, vedle židovského hřbitova

Townsquare in Nový Bydžov, Karel Liebscher, 1908; the old post from the 19th century was located in the street to the left, about 100m from the square, next to the Jewish cemetery

Renato Mondolfo (1918–1992)

Renato Mondolfo byl obchodník se známkami a filatelista působící v Římě. Narodil se v Terstu v posledním roce existence Rakouska-Uherska, a měl tak vždy blízko k Rakousku a jeho známkám. Jeho přestěhování do Říma ho přivedlo do společnosti takových velikánů, jakými byli filatelisté a aukcionáři Federico Grioni, Dott. Giulio Bolaffi a Ing. Alberto Diena z Itálie. Mezi jeho klienty, kteří od něj kupovali rakouské známky, byli Ing. Pietro Provera, dipl. Ing. Emil Capellaro a Dr. Anton Jerger.

Renato Mondolfo was a stamp dealer and philatelist working in Rome was originally born in Triest in the last year of the Austria-Hungarian Empire and always had a great affinity for Austria and its stamps. His moving to Rome led him to the company of great philatelists and auctioneers such as Federico Grioni, Dott, Giulio Bolaffi and Ing. Alberto Diena in Italy. Among his clients buying Austrian stamps were Ing. Pietro Provera, Dipl. Ing Emil Capellaro and Dr. Anton Jerger.

Österreichischer Philatelisten Club

Seit 1880

VINDOBONA

KORESPONDENČNÍ LÍSTKY – FDC, ALBINSKÁ, ČERNÁ DOPISNICE

CORRESPONDENCE CARDS – FDC, ALBINO, BLACK

Dr. Emanuel Herrmann (1839–1902)

Na konci 60. let 19. století prožívalo Rakousko bouřlivé období a utrpělo velké územní a politické ztráty. Nyní byly rizikové faktory konečně odstraněny a lidé se mohli svobodněji dýchat, a to jak v politice, tak v hospodářství. A právě v této situaci se na scéně objevil muž s návrhem, který odpovídal své době – Dr. Emanuel Herrmann.

Emanuel Herrmann (narozen 24. června 1839 v Klagenfurtu v Korutanech; zemřel 13. července 1902 ve Vídni) byl rakouským ekonomem. Podal první návrh na úřední zavedení dopisnice v Rakousku-Uhersku. Nebyl však jediným vynálezcem dopisnice, neboť existovaly již dřívější návrhy podané v jiných zemích. Od roku 1868 vyučoval politickou ekonomii a encyklopedii práva na Vojenské akademii ve Wiener Neustadtu. Dne 26. ledna 1869 uveřejnil v Neue Freie Presse článek s názvem ***O novém typu poštovní korespondence***. V tomto článku navrhoval, aby všechny lístky psané nebo vyrobené kopírovacím strojem či tiskem ve formátu obyčejné obálky mohly být zasílány otevřeně se známkou 2 krejcary, pokud neobsahují více než 20 slov včetně adresy a podpisu odesílatele. Běžné poštovné v té době činilo pět krejcarů.

Této myšlenky se ujal tehdejší generální poštovní ředitel Ritter von Malý. Již v září 1869 se objevilo nařízení ministerstva obchodu o zavedení korespondenčního lístku, podle něhož poštovní správa od 1. října 1869 vydávala korespondenční lístky, na nichž se za poplatek 2 krejcary posílaly krátké písemné zprávy do všech míst monarchie bez ohledu na vzdálenost.

At the end of the 1860s Austria was through a turbulent time and had suffered major territorial and political losses. Now that the smoke from explosives was finally out of the air, people could look forward more freely again both in politics and economy. And it was precisely in this time that a man appeared on the scene with a suggestion that suited the time – Dr. Emanuel Herrmann.

Emanuel Herrmann (24 June 1839 in Klagenfurt, Carinthia – 13 July 1902 in Vienna) was an Austrian economist. He made the suggestion for the first official postal introduction of the postcard in Austria-Hungary. However, he was not the sole inventor of the postcard, as there were already earlier approaches.

From 1868 he taught political economy and law at the military academy in Wiener Neustadt. On 26 January 1869, he published an article in the Neue Freie Presse under the title ***About a new type of correspondence by post***. In this article he suggested that all cards written or produced by printing machines or printing in the format of an ordinary envelope, may be sent openly with a 2 Kreuzer stamp if they contain no more than 20 words, including the address and signature of the sender. The normal postage at that time was two Kreuzer. The General Postal Director of these days, Ritter v. Maly, took over the idea. As early as September 1869, the Ministry of Commerce's regulated the introduction of the new correspondence card, according to which postcards were issued by the postal administration from 1 October 1869, on which short messages were sent to all places in the monarchy, regardless of the distance, for a fee of 2 Kreuzer.

První den prvního korespondenčního lístku na světě

Korespondenční lístky byly zřejmě v monarchii všeobecně dostupné – v současnosti známých pět rakouských a dva uherské první korespondenční lístky jsou hojně rozšířené, jeden z nich pochází z Tyrolska. Pohlednice byla odeslána 1. října 1869, z LANDECKU. Šla přes REUTTE (zpětné tranzitní razítko rovněž z 1. října) do ELBIGENALP v Lechthale, odkud odjela 4. října a byla doručena běžným poštovním kurýrem ve STOCKACH im Lechthal.

First day of the world's first correspondence card

The correspondence cards were obviously available everywhere in the monarchy in sufficient time – the currently known five Austrian and two Hungarian first day uses are widely spread, one comes from Tyrol: The card was posted on 1 October 1869, in LANDECK. The card travelled via REUTTE (back transit stamp also from 1 October 1869) to ELBIGENALP in Lechthale, from where it left on 4 October. and was delivered by a regular postal courier in STOCKACH im Lechthal.

Zadní strana lístku

Back side of the card

Příjemcem byl S. A. Wolf, výrobce zápalek

Lístek byl prodán nejpozději ve čtvrtek 30. září 1869 a napsán den před prvním dnem platnosti, jak je patrné z přední strany: Landeck am 30/9 1869.

Obsah zprávy byl – stejně jako většina ostatních známých případů použití v první den - čistě obchodní: objednávka zboží. Obchodníci okamžitě, téměř přes noc, rozpoznali výhody otevřeného posílání zpráv a využívali je.

The recipient was S. A. Wolf, matchstick manufacturer

The card was mailed no later than Thursday, 30 September 1869 and written on the day before the first day of validity, as visible on the frontside: Landeck am 30/9 1869.

The content of the message was – like most other known first day uses – purely commercial: an order for goods. The merchants immediately, almost overnight, recognized the advantages of sending messages openly and took advantage of them.

Černý císař

Výroba korespondenčních lístků ve dvou tiskových fázích zřejmě nebyla zcela bezproblémová – na mnoha příkladech jsou patrné výrazné posuny tisku. Zřejmě proto státní tiskárna hledala alternativy ještě předtím, než se korespondenční lístky v roce 1876 objevily v hnědé barvě. Vedle je jeden z takových pokusů.

Známka je vytištěna ve stejné černé barvě jako rámeček a je také ideálně umístěna v rámečku. To naznačuje, že známka a rámeček byly vytvořeny v jednom tiskařském procesu. Tento kus je pravděpodobně zkušební exemplář, který se dostal do oběhu náhodou. Drobné, ale zřetelné stopy zašpinění v horním okraji lístku, a to jak na adresní straně, tak na zadní straně, naznačují, že s tímto lístkem manipulovali ručně ve vídeňské Staatsdruckerei místní tiskaři, protože takové drobné zašpinění je u nalezených korektur pro archivy Staatsdruckerei a postarchiv zcela typické.

Lístek byl odeslán z TACHAU 17. srpna 1875 a do PLZNĚ dorazil 19. srpna 1875, kam byl doručen běžnou poštou v 19:00. Kresba rámu (Mi P18 b I) je doložena až od března 1876.

Císař jako albínská

Tento lístek byl vydán bez viditelného otisku žluté 2kr hodnotové známky. Jinak se jedná o zcela běžný korespondenční lístek. Karta byla v knihtisku pro žlutý tisk, ve kterém na něj měla být natištěna hodnotová známka – klišé hodnotové známky je na kartě vidět jako slepotisk (velmi slabě). Cizí předmět – pravděpodobně kousek papíru – zabránil tomu, aby se barva dostala na karty.

Kresba rámečku (Mi P18 a IV) je doložena z února 1873.

*„**Albínská karta**“* dorazila 18. května 1875 z GRÄTZU ve Slezsku (dnes Hradec nad Moravicí) do 8 km vzdáleného Troppau; byla převezena bez reklamace. Příjemcem byl Eichig Schneider.

Žádný další takový lístek se dosud nepodařilo nalézt. Přitom se o něj sto let nevědělo, v literatuře se o něm naposledy zmiňuje Kropf (Praha) v roce 1902, než byl počátkem roku 2000 znovu objeven a v roce 2008 zmíněn a vyobrazen ve Ferchenbauerově příručce a speciálním katalogu Rakousko.

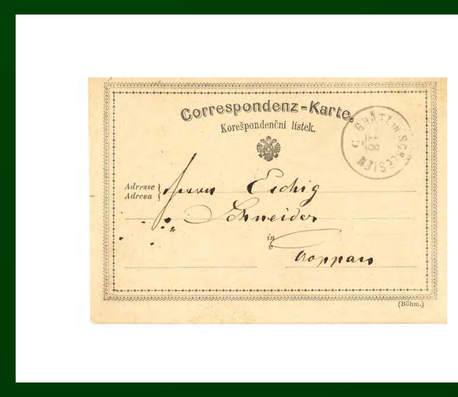

Detail slepotisku

Detail of the blind print

The Emperor as an albino

This card was issued without a visible yellow 2 K value stamp impression. Otherwise it is a completely normal correspondence card. The card was in the letterpress for the yellow printing process, in which it was supposed to receive the value stamp – the value stamp cliché can be seen as a blind print on the card (very faintly). A foreign object – probably a piece of paper – prevented the ink from getting onto the cards.

The frame drawing (Mi P18 a IV) is documented from February 1873.

*The **"Albino card"** arrived on 18 May 1875 from GRÄTZ in Silesia (today Hradec nad Moravicí) to Troppau, 8 km away; it was transported without complaint. The recipient was Eichig Schneider.*

No such card has yet been found. And this card has had a 100-year slumber: it was last mentioned in literature in 1902 by Kropf (Prague) until it was rediscovered in the early 2000s and mentioned and illustrated in Ferchenbauer's Austria handbook and special catalog in 2008.

The Black Emperor

Producing the correspondence cards in two printing stages was apparently not entirely seamless – significant printing shifts can be seen in numerous examples. That is probably why the state printing press searched for alternatives before the correspondence cards appeared in brown in 1876. This is one such attempt:

The stamp is printed in the same black colour as the frame and is also ideally positioned in the frame. This suggests that the stamp and frame were created in one printing process. This piece is probably a proof that came into circulation by chance. The small but clear traces of dirt in the upper edge of the card, both on the address side and on the back, indicate, that this piece was manipulated by hand in the Viennese Staatsdruckerei by the printers employed there, because such minor dirt is quite typical for the found proofs in the archives of the Staatsdruckerei and postarchive.

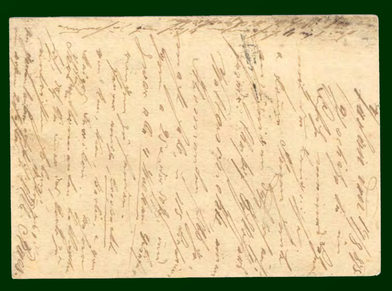

The card was posted in TACHAU on 17 August 1875 and reached PILSEN on 19 August 1875, where it was delivered by regular mail at 7 p.m. The frame drawing (Mi P18 b I) is only documented from March 1876.

Zadní strana lístku

Back side of the card

Österreichischer Philatelisten Club

Seit 1880

VINDOBONA

1850 – PRVNÍ EMISE RAKOUSKÉ MONARCHIE, PÁS OSMI Z 9 KREUZERŮ TYPU I NA OBÁLCE

1850 – FIRST ISSUE OF THE AUSTRIAN MONARCHY, STRIP OF EIGHT OF 9 KREUZER TYPE I ON COVER

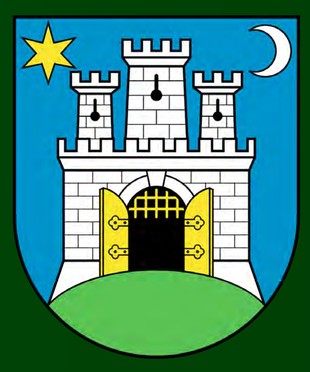

Velký státní znak Záhřebu

Coat of arms of Zagreb

Znak Zemunu, dnešního předměstí Bělehradu

The coat of arms of Semlin, today's suburb of Belgrade

Tato jedinečná osmipáska na obálce je ikonou rakouské filatelie. Tento dopis zdobil mimo jiné sbírky Rothschilda, Bolaffiho, Ludera a Provery. Obálka byla naposledy veřejně nabízena na 65. aukci Corinphila v roce 1981. Od té doby je v rukou soukromých sběratelů.

This unique combination of 8 Kreuzers on cover is an icon of Austrian philately. This letter adorned the Rothschild, Bolaffi, Luder and Provera collections, among others. The cover was last publicly offered at the 65th Corinphila auction in 1981. It has been in private collectors' hands ever since.

Trasa dopisu

Route of the letter

Velké známkové jednotky na obálkách jsou vrcholem rakouské poštovní historie

Známky z první emise rakouského císařství byly vždy vyhledávaným sběratelským artiklem. Velké bloky o více než šesti známkách jsou vzácné. Bloky s více než osmi známkami a pásy po osmi, zejména na obálce, jsou v rakouské filatelii výjimečnou raritou. Anton Jerger ve druhém díle své frankovací dokumentace (1983) popisuje tento dokument na straně 93 včetně grafického znázornění. Známý je pouze tento jediný dopis. Dále je u 9 krejcarů typu I známo pouze pět volných osmičkových proužků a jeden osmičkový proužek na kusu.

Large Stamp Units on Covers are the Highlights of Austrian Postal History

Joint stamps from the first issue of the Austrian Empire have always been sought-after collector's items. Large units of over six stamps are rare. Blocks with more than eight stamps and strips of eight, especially on cover are exceptional rarities in Austrian philately. In volume II of his franking documentation (1983), Anton Jerger describes this document on page 93 including a graphical display. Only this one letter is known. Furthermore, for the 9 Kreuzer Type I only five loose strips of eight and one strip of eight on piece are known.

Poštovní sazba pro tento dopis

Více než jedno razítko se na obálce často používalo, pokud byla obálka těžší nebo pokud byla zasílána do zahraničí. Základní vnitrostátní poplatek za dopisy o hmotnosti do 17,5 gramu (1 lotu) bylo možné uhradit modrou známkou 9 krejcarů (více než 20 poštovních mil – jedna poštovní míle odpovídala 7 585,9 metru). Tento základní poplatek byl účtován znovu za každý další lot. Zobrazený dopis měl hmotnost 8 lotů (140 gramů), a proto se za třetí vzdálenostní pásmo (nad 20 poštovních mil) platil poplatek 72 krejcarů. Kromě toho byl dopis odeslán doporučeně (se zpětnou doručenkou). Registrační poplatek ve výši 6 krejcarů byl podle předpisů uhrazen kolkem na zadní straně.

The Postal Rate for this Letter

The use of more than one stamp on a cover was often the case if it was of heavier weight or if it was being sent abroad. The basic domestic fee for letters weighing up to 17.5 grams (1 Loth) could be paid for with a blue 9 Kreuzer stamp (more than 20 postal miles – one postal mile corresponded to 7585.9 metres). This basic fee was charged again for each additional Loth. The letter shown had a weight of 8 loths (140 grams) and thus a charge of 72 kreuzers for the third distance zone (over 20 postal miles) was due. In addition, the letter was sent registered (with return receipt). The registration fee of 6 Kreuzer was paid for with a stamp on the reverse, as per regulations.

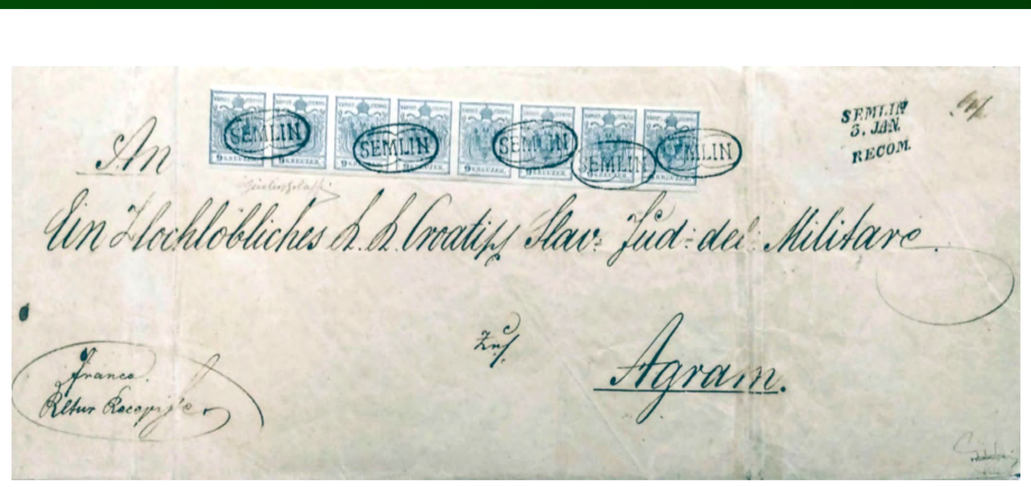

Známky

Známka typu I 9 Kreuzer má zajímavou historii, která se odráží i v rytině známkových štočků. Dne 25. září 1849 podepsal císař František Josef I. dekret o zavedení poštovních známek v monarchii k 1. červnu 1850. Původně byla pro třetí vnitrostátní dálkový stupeň určena poštovní sazba 12 krejcarů. Obraz známky byl proto navržen s nápisem ***12 Kreuzer***. V německo-rakouské poštovní smlouvě, která byla sjednána a uzavřena ve stejné době, bylo pro třetí dálkové pásmo stanoveno poštovné 9 Kreuzerů. Již vytištěné známky 12 Kreuzer byly úředně zničeny. Nedostatek času, do 1. června 1850 zbývalo jen několik týdnů, vyžadoval rychlé řešení. Ve 240 deskách byla narychlo vyvrtána hodnotová číslice a do vzniklé dutiny byla připájena číslice 9 Kreuzer. Každá z 240 desek má individuální rozdíly na pozici číslice 9 a v obrazu známky, což dnes umožňuje jednoznačně určit pozici jednotlivých desek ve známkovém archu (čtyřikrát 60 známek + čtyřikrát 4 Andreasovy kříže). V případě prezentované obálky se jedná o desky P171+P245+259+302+43+P116+208+109.

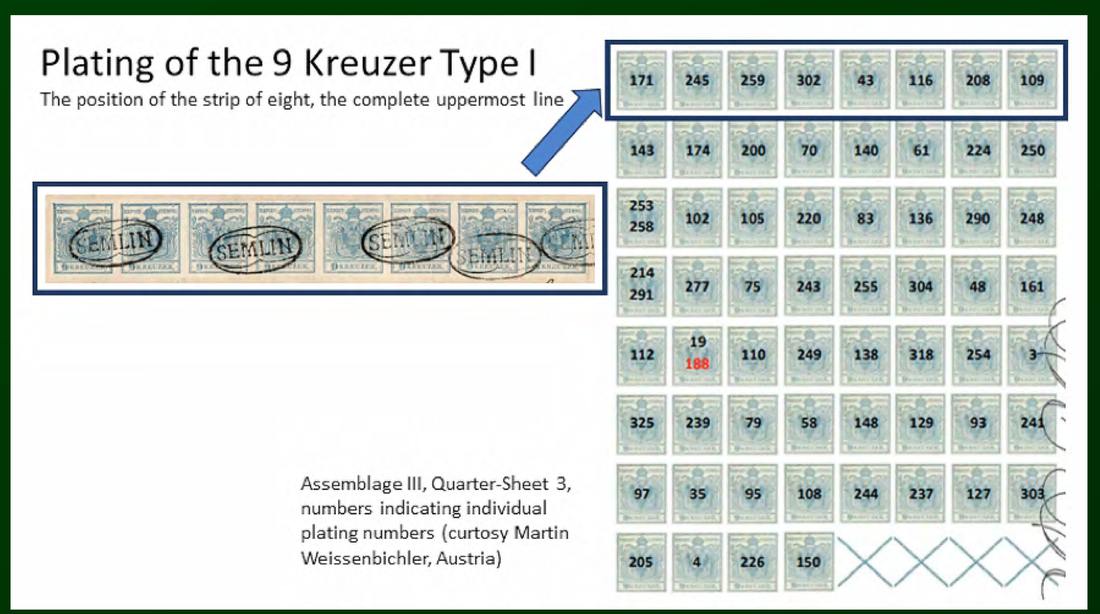

Obálka

Dne 3. ledna 1851 byl dokument odeslán ze Zemunu na banátsko-srbské vojenské hranici (dnes předměstí Bělehradu) do Agramu (dnes Záhřeb) v Korunní zemi Küstenland. Vzhledem k těžkému obsahu (nejspíše soudní spisy nebo vojenské dokumenty) je dopis výrazně větší než běžně zasílaný dopis. Je 33 cm široký a 12 cm vysoký. Plný až široký okrajový pás osmi z 9 krejcarů typu I je orazítkován pěti oválnými razítky ***„Semlin“***. Vedle je dvouřádkové razítko Semlin s datem a registrační doložkou. Vpravo dole je přidána ručně psaná poznámka ***„franko“*** (= poštovné zaplaceno v plné výši) a ***„Retour Reccepisse“***.

The Cover

*The document was sent on 3 January 1851 from Semlin, Banat-Serbian Military Border (today a suburb of Belgrade) to Agram (today Zagreb) in the Crown Land Küstenland. Because of its heavy content (most likely court records or military documents), the letter is significantly larger than a letter normally mailed. It is 33 cm wide and 12 cm high. The full to wide-margined strip of eight of the 9 Kreuzer Type I is canceled with five oval postmarks **"Semlin"**. Adjacent is the two-line postmark by Semlin with the date and a registration cancel. A handwritten note **"franko"** (= postage paid in full) and **"Retour Reccepisse"** was added at the bottom right.*

The Stamps

*The type I 9 Kreuzer stamp has an interesting history, which is also reflected in the engraving of the stamp plates. On 25 September 1849, Emperor Franz-Josef I signed the decree introducing postage stamps in the monarchy on June 1, 1850. Originally, a postage rate of 12 Kreuzer was intended for the third domestic distance level. The stamp image was therefore designed with **"12 Kreuzer"**. In the German-Austrian Postal Contract, which was negotiated and concluded at the same time, 9 Kreuzer was set as the postage fee for the third distance zone. The 12 Kreuzer stamps, which have been already printed out, were officially destroyed. Lack of time, there were only weeks left until 1 June 1850, required a quick solution. The value digit was hurriedly drilled out in the 240 plates and the 9 Kreuzer digit was soldered into the resulting cavity. Each of the 240 plates has individual differences on the position of the digit 9 and in the stamp image, which today makes it possible to clearly determine the position of the individual plates in the stamp sheet (four times 60 stamps + four times 4 Andreas crosses). In the case of the presented cover, these are the plates P171+P245+259+302+43+P116+208+109.*

Pokrytí 9 Keuzer typ I,
poloha osmibloku, kompletní horní linie

Sestava III, čtvrtlist 3,
čísla označující jednotlivé desky

Österreichischer Philatelisten Club

Seit 1880

VINDOBONA

50 KR RARITA ZE ŠLECHTICKÉ KORESPONDENCE

50 KR RARITY FROM ARISTOCRATIC CORRESPONDENCE

Jan František Pálffy
(1829–1908)

Po vzniku samostatné uherské poštovní správy 1. května 1867 bylo nutné vydat nové poštovní známky, protože nová uherská poštovní správa odmítla známkový obraz rakouského dvouhlavého orla, který byl vyobrazen na známkách v oběhu. Po složitých jednáních mezi vídeňskou a budapešťskou poštovní správou ohledně vyobrazení na známce se nejvyšší úředníci shodli na císařském/královském portrétu, společné hlavě státu Františku Josefovi I.

Jedná se o šestou rakouskou a první uherskou emisi známek. Protože v Uhrách nebyly prostředky na jejich tisk, byly tyto známky vyrobeny v Rakousku. Známky této emise platily v Uhrách do 31. července 1871.

With the establishment of the independent Hungarian Postal Administration on 1 May 1867, it was necessary to issue new postage stamps, because the new Hungarian postal administration rejected the stamp image of the Austrian double-headed eagle that was depicted on the stamps in circulation. After difficult negotiations between the Vienna and Budapest postal administration regarding the stamp image, the highest officials agreed on the imperial/royal portrait, the joint head of state Franz Joseph I.

This is the 6th Austrian and the 1st Hungarian stamp issue. As there were no means of printing them in Hungary, these stamps were produced in Austria. Stamps of this issue were valid in Hungary until 31 July 1871.

Známka 50 kr

50 kr stamp

Odmítnutá známka

Na známce v hodnotě 50 kr je však rakouská císařská koruna vyobrazena nad hlavou Františka Josefa. Dostatečný důvod k tomu, aby budapešťská poštovní správa tuto známku odmítla, nepoužívala nebo ji používala pouze pro vnitřní potřebu. Proto existuje jen několik dopisů z Uher se známkou 50 Kr, několik kusů je známo z Budína a Pešti, asi 10 kusů je známo z Poszony/Pressburgu/Bratislavy. Dopisy známé z Poszony jsou adresovány hraběti Johannu Pálffymu, uherskému šlechtici, který pravidelně pobýval služebně v Paříži. Existují předpoklady, že kumulace použití 50 Kr známek v této korespondenci souvisí s tím, že tato šlechtická rodina měla samozřejmě také správu ve Vídni a že 50 Kr známky se do rodiny nedostávaly prostřednictvím maďarské poštovní správy, ale spíše přes vídeňskou správu Pálffyů, vzdálenou od Poszony jen něco málo přes 50 km.

Rejected stamp

On the 50 Kr stamp, however, the Austrian imperial crown is depicted above Franz Joseph's head. Reason enough for the Budapest postal administration to reject this stamp or not to use it or only use it for internal service. That's why there are only a few letters from Hungary with the 50 Kr stamp, a few pieces known from Buda and Pest, around 10 pieces known from Poszony/Pressburg/Bratislava. The letters known from Poszony are addressed to Count Johann Pálffy, a Hungarian aristocrat who regularly stayed in Paris for business. There are assumptions that the accumulation of uses of 50 Kr stamps in this correspondence has to do with the fact that this noble family of course also had an administration in Vienna and that the 50 Kr stamps did not reach the family via the Hungarian postal administration but rather through the Vienna administration of the Palffy family, just over 50 km away from Poszony.

Zadní strana dopisu

Back side of the letter

Dopis

Na velmi dobře zachovalém dopise je na přední straně uvedena adresa hraběte Pálffyho na Rue Royale v Paříži. Dopis patřil do 2. váhové kategorie, a proto se za něj platilo dvojnásobné poštovné z Rakouska nebo Uherska do Francie, které se platilo jednou známkou. Dopis byl odeslán v Poszony 21. března 1868 a je na něm vidět červené razítko hraničního přechodu ze Štrasburku. Razítko INSUFFISANT bylo vymazáno. Na zadní straně je vidět tranzitní razítko ze Salcburku z 22. března a příjezdové razítko z Paříže z 24. března 1868. Dopis má ještě krásně zachovalou červenou lakovou pečeť.

The letter

The very well-preserved letter shows Count Palffy's address on Rue Royale in Paris on the front. The letter was in the 2nd weight category and therefore carried double the postage from Austria or Hungary to France, which was paid with a single stamp. The letter was posted in Poszony on 21 March 1868 and shows the red border crossing stamp from Strasbourg. A stamp INSUFFISANT was deleted. On the back you can see the transit stamp from Salzburg from 22 March and the arrival stamp from Paris from 24 March 1868. The letter still has a beautifully preserved red lacquer seal.

Vášnivý sběratel

Hrabě vlastnil řadu nemovitostí v Paříži, Vídni a Uherském království. V Prešpurku vlastnil palác v Herrengasse č. 19, který nechal v roce 1885 velkoryse přestavět a rozšířit. Jeho zvláštní láskou však byl zámek Weinitz (Bojnice), který v letech 1888–1909 podrobil rozsáhlé romantické rekonstrukci. Vznikl tak současný zámek, který je postaven po vzoru francouzských zámků na Loiře. Pálffy, architekt a grafik, patřil k největším sběratelům starožitných tapiserií i kreseb, obrazů a soch své doby. Díky svým podnikatelským schopnostem v oblasti nemovitostí se stal jedním z nejbohatších mužů Rakouska-Uherska; na konci života po sobě zanechal majetek v hodnotě přibližně 90 milionů korun.

Passionate collector

The duke owned numerous properties in Paris, Vienna and the Kingdom of Hungary. In Pressburg he owned a palace at Herrengasse No. 19, which he had generously rebuilt and expanded in 1885. However, his particular love was Weinitz Castle (Bojnice), which he subjected to a comprehensive, romantic renovation from 1888 to 1909. The current castle was created, which is modeled on the French castles of the Loire. Pálffy, architect and graphic designer, was one of the greatest collectors of antique tapestries as well as drawings, paintings and sculptures of his time. His entrepreneurial skills in the real estate sector made him one of the richest men in the Austro-Hungarian Empire; at the end of his life he left behind a fortune of around 90 million crowns.

Zámek Bojnice

The Bojnice castle

Pálffyovský palác
v Panské ulici v Bratislavě

Pálffy Palace in Panská Street in Bratislava

Jan František Pálffy

Jan František Pálffy z Erdödu (1829, Pressburg - 1908, Vídeň) byl maďarský šlechtic a mecenáš umění. Hodně cestoval do Francie, Itálie a Anglie a hovořil plynně několika jazyky: maďarsky, německy, francouzsky, italsky, anglicky a částečně španělsky. Byl velmi úspěšný v podnikání a v roce 1871 byl zvolen do čela prešporské župy. V této době také zahájil svou rozsáhlou charitativní činnost.

Pálffy založil penzijní fond pro okresní úředníky s kapitálem 20 000 zlatých; ze svých prostředků platil lékaře během epidemie cholery v letech 1873–1874. Po povodni na řece Tise v Segedíně (maďarsky Szeged) Pálffy věnoval obětem velkorysý finanční příspěvek. Hrabě přikládal velký význam vzdělání, a proto podporoval několik škol, například obecné školy v Tyrnau (Trnava) a Sommereinu (Šamorín) a evangelické lyceum v Prešpurku. Ze svého podílu na panství v Bibersburgu (Červený Kameň) založil v roce 1900 nadaci, která vyplácela stipendia studentům středních a vysokých škol.

Johann Graf Pálffy

Johann Graf Pálffy von Erdőd (1829, Pressburg - 1908, Wien) was a Hungarian nobleman and patron of the arts. He traveled extensively to France, Italy and England and was fluent in several languages: Hungarian, German, French, Italian, English and partly Spanish. He was very successful in business and was elected head of the Pressburg county in 1871. At this time he also began his extensive charitable work.

Pálffy founded a pension fund for the county officials with the capital of 20 000 gold crowns; he paid doctors from his own resources during the cholera epidemic of 1873–1874. After the Tisza flood in Segedin (Hungarian: Szeged), Pálffy donated a generous financial contribution to the victims. The count attached great importance to education and therefore he supported several schools, such as the community schools in Tyrnau (Trnava) and Sommerein (Šamorín) as well as the Evangelical Lyceum in Pressburg. From his share of the estate in Bibersburg (Červený Kameň), he founded a foundation in 1900 that paid out scholarships for students at secondary schools and universities.

Österreichischer Philatelisten Club

Seit 1880

VINDOBONA

PŘEDFILATELIE VS. FILATELIE V RAKOUSKÉM CÍSAŘSTVÍ

PREPHILATELY VS. PHILATELY IN THE AUSTRIAN EMPIRE

V roce 1490 začíná fungovat poštovní systém Rakouského císařství, poté co císař Maxmilián (1459–1519) zřídil první evropskou poštovní trasu mezi Mechelnem (Belgie) a Innsbruckem (Rakousko). V této době sloužila pouze k rychlé přepravě císařských dopisů a jeho důvěrníků.

O 360 let a mnoho změn v poštovní správě později, 1. června 1850 začíná nová éra poštovní historie! Zavedení 1. emise rakouských známek a nová cesta poštovní historie.

Až do 31. května 1850, posledního dne předfilatelie, byly všechny druhy dopisů, obálek a poštovních zásilek označovány ručně psanými poštovními poplatky, daněmi a dalšími poznámkami, aby byla jasně organizována finanční správa poštovního systému pro vládu, a také pro adresáty a příjemce.

In 1490 the postal system of the Austrian Empire begins to work, after Kaiser Maximilan (1459–1519) creates the first european post route between Mecheln (Belgium) and Innsbruck (Austria). In this time it was only used for fast transport of imperial letters of the emperor and his confidents.

360 years and lot a of changes in the postal administration later, on 1 June 1850 a new era of postal history starts to begin! The introduction of the 1st emission of Austrian stamps and a new way of postal history.

Until 31 May of 1850, the last day of prephilately, all kind of letters, covers and postal items have been marked with handwritten postage dues, taxes and other notations to clearly organize the financial administration of the postal system for the government and also for the adressers and recipients.

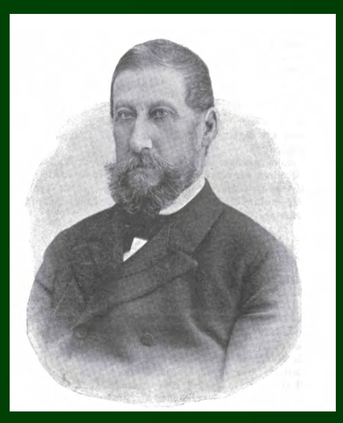

Franz v. Falkenhayn (1827–1898)

Julius v. Falkenhayn (1829–1899)

Poslední den filatelie

The last day of philately

V tento POSLEDNÍ DEN OBÁLKA z PESTH (Maďarsko) do BEREGSZASZ (Ukrajina), předaná do SAROS NAGY PATAK (Maďarsko)

On this LAST DAY COVER from PESTH (Hungary) to BEREGSZASZ (Ukraine), forwarded to SAROS NAGY PATAK (Hungary)

Složený dopis byl napsán 31. května 1850

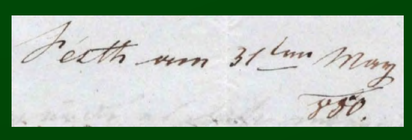

The folded letter was written on 31 May 1850

a téhož dne odeslána na poštu PESTH. Poštmistr označil obálku zřetelným přeškrtnutím datového razítka „PEST 31/5“

and also mailed on the same day in the post office of PESTH. The postmaster marked the cover with a clear strike of the date stamp “PEST 31/5”

a také s ručně psaným poštovným „12“ Kreuzer.

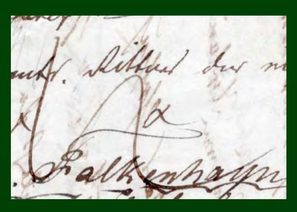

and also with handwritten postage due of “12” Kreuzer.

Normální písmeno druhé úrovně, ½ lotu nad 10 mil, poštovní výnos z 1. srpna 1842 na přední straně.

Dvanáct krejcarů musel zaplatit příjemce dopisu, který měl být v BEREGSZASZ. Ten tam však nebyl, a tak byla obálka přeposlána na novou adresu v SAROS NAGY PATOK, kde bylo vybráno dlužné poštovné a dopis doručen.

Dne 1. června 1850 se věci primárně změnily. Od této chvíle musela být každá poštovní zásilka, která byla odeslána uvnitř Rakouského císařství, opatřena správnou hodnotou dlužného poštovného.

Normal letter of the second level, ½ loth over 10 miles, postal decree of 1 August 1842 on the frontside.

The 12 Kreuzer had to be paid by recipient of the letter which was supposed to be in BEREGSZASZ. But he was not, so the cover was forwarded to a new address in SAROS NAGY PATOK where postage due was paid and the letter was delivered.

On 1 June of 1850 things have primary changed. From now on every postal item, which was sent inside the Austrian empire has to be stamped with the correct value of the postage due.

Jedinečný pár dopisů

Tato unikátní dvojice dopisů z POSLEDNÍHO DNE PREFILATIE a PRVNÍHO DNE FILATELIE pochází z bratrské korespondence z rodiny FALKENHAYNŮ.

Adresát FRANZ v. FALKENHAYN (1827–1898), člen Rakousko-uherského Panského sněmu a politik, denně informoval svého bratra JULIUSE v. FALKENHAYNA (1829–1899), hornorakouského místodržitele, který byl v té době v armádě, o válečné situaci v Rakousko-uherské říši.

Unique pair of letters

This unique pair of letters from THE LAST DAY OF PREPHILATEY and THE FIRST DAY OF PHILATELY is out of a brother’s correspondence out of the FALKENHAYN family.

The addresser FRANZ v. FALKENHAYN (1827–1898), member of the Austrian-hungarian Manor house and politician was daily reporting his brother JULIUS v. FALKENHAYN (1829–1899), governor of upper Austria, who was in the army at this time, about the war situation in the Austro-Hungarian Empire.

Šlechtický rod

Falkenhayn (také Falkenhain nebo Falckenhan) je jméno německého šlechtického rodu ze 13. století až do současnosti.

Aristocratic family

Falkenhayn (also Falkenhain or Falckenhan) is the name of a German aristocratic family from the 13th century until the present day.

První den filatelie

The first day of philately

Na této OBÁLCE PRVNÍHO DNE můžeme pozorovat stejného adresáta, stejného příjemce a také stejnou poštovní cestu z PESTH do BEREGSZASZ a následně přeposlaný dopis do SAROS NAGY PATAK.

On this FIRST DAY COVER we may observe the same addresser, the same recipient and also the same postal way from PESTH to BEREGSZASZ and then again was the letter forwarded to SAROS NAGY PATAK.

Složený dopis byl napsán 1. června 1850

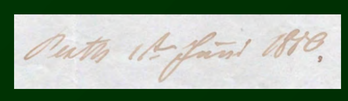

The folded letter was written on 1 June 1850

Dopis byl odeslán téhož dne na poštu PESTH. Nyní však na obálce není ručně psaná splatnost poštovného, ale je na ní razítko 9 Kreuzer známka, která byla stornována pomocí datovým razítkem „PESTH 1/6“.

The letter was mailed on the same day in the post office of PESTH. But now there is no handwritten postage due on the cover, there is a 9 Kreuzer stamp on it, which was cancelled with date stamp “PESTH 1/6”.

Nový systém znamenal také novou rychlost odesílání. Od nynějška tedy musel dlužné poštovné platit adresát, a nikoliv příjemce.

The new system also meant higher standards of the sending rate. From now on the addresser had to pay the postage due and not the recipient.

Österreichischer Philatelisten Club

Seit 1880

VINDOBONA

PRVNÍ DOPISNICE SVĚTA – SMS 19. STOLETÍ

THE FIRST POSTCARD IN THE WORLD – THE SMS OF THE 19TH CENTURY

Dopisnice je rakouský vynález. Během prvního měsíce od svého prvního použití 1. října 1869 se jich na území rakouského císařství prodalo 1,4 milionu. Mnoho zahraničních poštovních služeb se rakouským nápadem inspirovalo, a tak začalo vítězné tažení korespondenčních lístků kolem světa.

Jednoduché používání, ideální pro krátké zprávy, výrazně zredukované poštovné 2 krejcary, coby známka natištěná na kartě, to vše brzy vedlo k popularizaci dopisnic jakožto nástroje k posílání zpráv v 19. století.

Revoluční myšlenka

Původcem této světové prvotiny byl Dr. Emanuel Herrmann, rakouský profesor vyučující ekonomii a právo na Tereziánské vojenské akademii ve vídeňském Novém Městě v letech 1868 až 1871. Ve večerním plátku ***Neue Freie Press*** v sekci ***Obchod a průmysl*** vydal 1. ledna 1869 dnes již legendární článek s názvem ***O novém typu poštovní korespondence***. Ve svém textu obhajoval zavedení otevřeně psaných korespondenčních lístků do poštovního systému za jednotnou cenu 2 krejcary, což je cena výrazně nižší než za posílání dopisů (5 Kr). Podle Herrmanna by šlo o značnou úsporu pro veřejnost a ekonomiku a zároveň by poštovní administrace dosáhla větších obratů skrz nárůst objemu zasílané pošty.

A revolutionary Idea

*The idea for this world's first came from Dr. Emanuel Herrmann, an Austrian professor who taught economics and law at the Theresian Military Academy in Wiener Neustadt from 1868 to 1871. On 26 January 1869, he published the legendary article About a new type of correspondence via mail in the **Neue Freie Presse**, the evening paper in the section **Trade and Industry**. He considered how to allow openly written cards in the Postal system, at a postage fee of 2 Kreuzer, which is significantly lower than the postage fee for letters (5 Kr). This meant, that enormous financial savings would be achieved for the economy and the public, and as well as that the higher income for the postal administration through the substantial increase in mail volume would be possible.*

Mimořádně rychlé zavedení

Dr. Vinzenz Maly, Freiherr von Vevanovic, generální poštovní ředitel v letech 1867 až 1872, Herrmannův nápad přijal a nechal otázky praktické implementace přezkoumat sekčním šéfem Kolbensteinerem. Následně musela být zkontaktována uherská poštovní administrace, jejíž souhlas byl vzhledem k rakousko-uherskému vyrovnání z roku 1867 k zavedení takové změny nezbytně nutný. Sekční šéf ministerstva obchodu de Pretis poskytl nezbytný souhlas. Odpovídající výnos z 22. září 1869 byl anoncován v říšském zákoníku LXII dne 25. září 1869. Dopisnice pak byly dodány po celé monarchii během jediného týdne.

Extremely fast implementation

Dr. Vinzenz Maly, Freiherr von Vevanovic, General Post Director from 1867 to 1872, took up Herrmann's idea and had the questions of the technical implementation examined by Section Councilor Kolbensteiner. Then the Hungarian Postal Administration had to be contacted, whose approval was required under the Compensation Act of 1867. Section chief de Pretis granted the necessary approval from the Ministry of Commerce. The corresponding ordinance of 22 September 1869 was then announced in the Reichsgesetzblatt LXII of 25 September 1869. The postcards (Correspondenz-Karten) were delivered throughout the monarchy within just one week.

Dopisnice do mezinárodních destinací

Nařízení z 27. září 1869 stanovilo, že jednotná cena za zaslání lístku kamkoliv v rámci Rakousko-uherské monarchie, nehledě na vzdálenost, budou 2 krejcary. Nařízení z 8. května a 22. srpna 1870 pak umožnila zasílání do většiny německých států s příplatkem 3 krejcarů. Od 1. srpna 1871 bylo možné posílat dopisnice do Belgie, Dánska, Velké Británie, Nizozemska, Norska, Portugalska, Švédska, Švýcarska, Španělska a Spojených států amerických. V těchto případech byl také dodatečný poplatek placen nad dané 2 Kr ***nalepením známek na přední stranu lístku.***

V poštovním věstníku z 12. srpna 1871 bylo oznámeno, že dopisnice mohou být posílány také do Francie. Přídavný poplatek 23 krejcarů pro dopisy do Francie měl být doplacen známkami na dopisnici dle předchozích předpisů. Tato možnost byla zřídkakdy využívána, pro veřejnost bylo smysluplnější pro poštu do Francie užití uzavřených frankovaných dopisů. Frankované dopisnice do Francie jsou tedy extrémně vzácné a dochovalo se jich odhadem 5 kusů. Je známa pouze jedna jediná čtyřbarevná frankatura – unikát prvních korespondenčních lístků světa.

Postcards (Correspondenz-Karten) to international destinations

*The ordinance of 27 September 1869 clearly regulated that the postal administration sends postcards to all places of the Austro-Hungarian monarchy, regardless of distance, for an equal fee of 2 new Kreuzer. The ordinances of 8 May and 22 August 1870 made it possible to send postcards to most German states; the additional postage for this was 3 Kreuzer. From 1 August 1871, postcards were permitted to be sent to Belgium, Denmark, Great Britain, the Netherlands, Norway, Portugal, Sweden, Switzerland, Spain and the United States of America. Here, too, the additional postage was to be paid on top of the 2 Kr by **sticking stamps on the front of the card**.*

In the postal ordinance gazette of 12 August 1871, it was announced that postcards would be also allowed to be sent to France. The additional postage on the fee of 23 Kreuzer for a simple letter to France had to be provided by postage stamps on the card in accordance with the previous regulations. This option was rarely used; the public found it more sensible to use closed, franked letters for messages to France. Franked cards to France are therefore extremely rare, the number of remaining specimens is estimated to be 5 pieces. Only one single 4-colour franking is known – a unique item from the world's first postcard!

The postcard is an Austrian invention. First used on 1 October 1869, 1.4 million cards were sold throughout the Austrian Empire in the first month. Many foreign mail services followed the Austrian idea and so the postcard began its triumphal march around the world.

The ease of use, ideal for short messages, the greatly reduced postage – 2 Kreuzer as a stamp imprint (this also paid for the card) soon made it a popular tool for short messages in the 19th century.

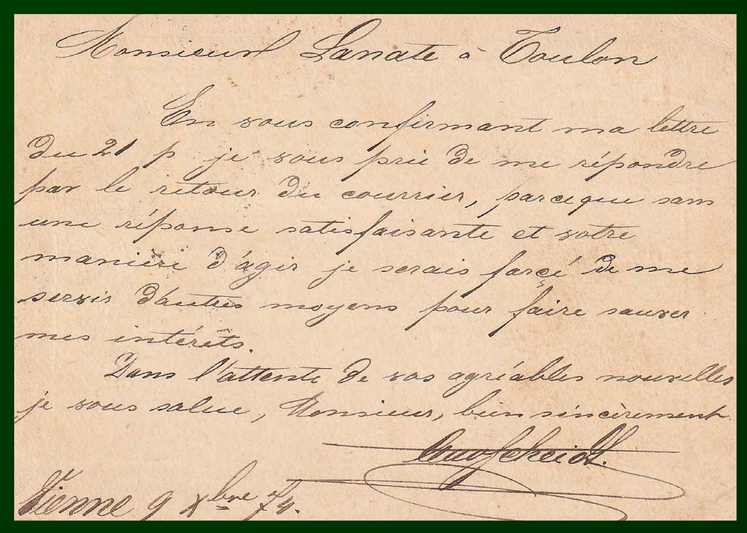

200 %

PRESTIGE PHILATELY CLUB
PRAGUE

100. VÝROČÍ HYPERINFLACE V NĚMECKU – 1923/2023

„Chcete-li vést válku, potřebujete kapitál, obrovský kapitál... Válčící strany se vždy pořádně zadluží a doufají, že po vítězné válce to za ně zaplatí ti poražení! Ne vždy to ale každému vyjde, protože často někdo tu válku prohraje...“

Velmi sebevědomé Německo si počínalo v duchu tohoto motta a již na počátku 1. světové války, dne 4. srpna 1914, zrušilo svůj zlatý standard. To znamenalo, že říšská měna již nebyla zajištěna zlatými nebo devizovými rezervami a bylo možno vydávat nekryté bankovky. Také válečné půjčky a pokladniční poukázky, které byly veřejně upisovány, stály „na vodě“. Během války množství peněz v oběhu stále narůstalo, až v roce 1918 dosáhlo pětinásobku stavu z roku 1914. Protože až do konce války byly úředně stanovovány pevné ceny surovin, potravin a jiných výrobků, žádné inflační tlaky na Německou Marku se ještě příliš neprojevovaly.

Prohranou válkou se však Německo dostalo do složité finanční situace. Když bylo po prohrané válce obnoveno tržní hospodářství, situace na vnitřních trzích se rázem změnila. Kromě existence válečného dluhu ve výši 154 miliard Marek hrozily Německu také obrovské válečné reparace a nedozírné náklady při poválečné obnově země. Zlaté a devizové státní rezervy v podstatě již neexistovaly. Vláda chtěla předejít hrozícímu státnímu bankrotu a požadovala tedy další a další finanční půjčky. Říšská banka - Deutsche Reichsbank – tak byla nucena vydávat další a další v podstatě ničím nekryté bankovky. Tím se však jenom urychlil proces znehodnocování měny, což o několik let později vedlo k absolutní finanční katastrofě.

Dne 9. listopadu 1918 došlo k vyhlášení Výmarské republiky a odstoupení císaře Viléma II. Již v té době se Německo nacházelo v prostředí všeobecného vnitřního chaosu, zemí zmítaly neustálé stávky a lidové nepokoje. Dne 28. června 1919 byla pod brutálním tlakem vítězů podepsána Versailleská dohoda, která kromě povinnosti zatím nespecifikovaného splácení válečných reparací připravila Německo o značnou část jeho území, všechny kolonie a více než 10 % jeho původního obyvatelstva. Německé hospodářství tímto krokem ztratilo 35 % uhelných a 75 % rudných nalezišť. Nespokojenost obyvatelstva vyústila v otevřené vzpoury, které hrozily přerůst až v občanskou válku.

V lednu 1921 se vítězné mocnosti konečně dohodly na válečných reparacích, které však byly nepřiměřeně tvrdé a pro Německé hospodářství té doby v podstatě likvidační. Německo mělo zaplatit během 42 let celkem 226 miliard marek ve zlatě. Tato nepředstavitelná suma prosazená Francií a Belgií zcela převyšovala možnosti již tak zdecimované ekonomiky. Německé vládě nezbývalo nic jiného než v této podobě podmínky odmítnout. Reakcí spojenců bylo okamžité vojenské obsazení velké části nejprůmyslovější části Německa – Porúří. Následně se obě strany pokusily vyřešit vzniklou patovou situaci úpravou podmínek reparací na 132 miliard marek ve zlatě, splatných během třiceti let. I tuto sumu považovala německá vláda za naprosto nesmyslnou, ale věřila, že vítězové sami časem uznají, že splácení takovýchto reparací je nad síly Německa a tak na tyto nové podmínky přistoupila. Toto rozhodnutí však jen dokončilo totální devastaci německého hospodářství. Následoval masivní odliv kapitálu ze země, který vedl k dalšímu a rychlejšímu znehodnocení Marky. Tiskárny Reichsbank však chrlily další a další nekryté bankovky...

Logickým důsledkem pak byla nevyhnutelná skutečnost, že se Německu přes veškerou snahu nepodařilo zcela uhradit již první požadovanou splátku reparací. Namísto snahy o pochopení situace a vyvolání jednání však 9. ledna 1923 obsadila francouzská a belgická vojska zbytek Porúří a celou oblast levého břehu Rýna. Tato nová okupace vyvolala v Německu další vlnu odporu, vláda protestovala a zastavila Francii a Belgii placení všech dalších reparací. Obyvatelstvo na obsazeném území vyzvala k pasivnímu odporu a přislíbila mu finanční pomoc. Tato protiakce však zcela vyčerpala všechny zbytky finančních rezerv země a celá německá ekonomika ruku v ruce s německou markou se vydala volným pádem do hlubin...

Měnový kurz německé marky se v průběhu roku 1923 zcela vymkne jakékoliv kontrole. Bankovky se tiskly, podobně jako noviny, na rotačních strojích ve velkých rolích papíru. Vedle státní tiskárny, kde pracovalo 7 500 lidí, bylo „velkovýrobou“ bankovek vytíženo ještě dalších 133 tiskáren. Zatímco v roce 1922 se americký dolar prodával v průměru za 200 německých marek, tak v červenci 1923 stál jeden americký dolar již 400 000 marek a v srpnu 4 500 000 marek. Tím však pád marky zdaleka nekončil, naopak nabíral stále na rychlosti a počátkem listopadu 1923 dosáhl na maximální hodnotu 4,2 bilionu marek za jeden americký dolar.

Reálný život v Německu ve stínu hyperinflace nabýval opravdu bizarní formy. Mzda pracujícím byla vyplácena nejprve týdně později však i několikrát denně. Zaměstnanci si chodili pro mzdu s kufry či s prádelními koši, aby mohli pobrat hromady bezcenných papírů, zvaných peníze. Každý pak rychle spěchal nakoupit potraviny nebo zboží, protože za několik hodin bylo všechno násobně dražší. Některá města, obce a podniky si začaly tisknout i své vlastní peníze, aby se vyhnuly inflaci a mohly přiměřeně vyplácet své zaměstnance nebo mzdu či její část vyplácely radši v naturáliích. Všude lítala astronomická čísla. Litr mléka stál 5,4 miliónů marek, dopisní známka 2 milióny. Počátkem listopadu stál dvoukilový chléb 420 miliard marek, když ještě před několika dny byl za „pouhých“ 130 miliard. V tu dobu bylo v oběhu celkem 10 miliard bankovek o nominální hodnotě 3,9 triliónů marek. Kromě toho se v zemi pohybovalo ještě asi 500 triliónů lokálních bankovek. Na přelomu října a listopadu 1923 měl tak skoro každý německý občan doma alespoň několik biliónů marek.

Jediným východiskem z této situace byla okamžitá měnová reforma. Vláda rozhodla nařízením ustanovit tzv. Rentovou banku, jejímž posláním bylo vydávat novou stabilní měnu - Rentovou marku - RENTENMARK. Rentová marka měla na přechodnou dobu umožnit státní financování a zbavit zemi přízraku hyperinflace. Oficiální zavedení rentové marky proběhlo k 15. listopadu 1923. Protože stát nemohl krýt novou měnu vlastními zlatými rezervami, použil ke krytí průmyslové a zemědělské pozemky a zatížil je hypotékou ve výši 3,2 miliard rentových marek. Za to vydala Rentová banka 2,4 miliardy nových rentových marek, které z poloviny dostala vláda a z poloviny Říšská banka spolu s dalšími bankovními ústavy. Z těchto peněz byly poskytovány hospodářství nové úvěry.

Tak se konečně podařilo nastolit důvěru v novou měnu a hyperinflace se dostala pod kontrolu. Když se poté kurz nové marky stabilizoval, byl 20. listopadu 1923 stanoven oficiální směnný kurz papírové marky k dolaru. Jeden dolar obnášel 4,2 biliónů marek. V půli prosince 1923 byl stanoven také výměnný poměr mezi rentovou markou a papírovou markou. Za jeden bilión papírových marek byla jedna Rentenmark.

Po hospodářské stabilizaci se zlepšilo i politické klima. Rostoucí tlak Spojených států a Velké Británie donutil Francii ukončit okupaci Porúří a levobřežní oblasti Rýna. Pod vedením amerického finančního experta Ch. G. Dawese byl na jaře 1924 předložen nový reparační plán, který stanovil vůči Německu mnohem realističtější požadavky. Německu byl rovněž poskytnut mezinárodní úvěr, který měl podpořit jeho hospodářské oživení. Díky všeobecným úsporným došlo skutečně k nastartování hospodářského růstu a finanční situace státu se zlepšila. V říjnu, na základě Mincovního zákona z 30. srpna 1924, nahradila dočasnou rentovou marku opět definitivní měna - říšská marka, jejíž kurz byl již fixován na zlato.

Kurz německé říšské marky (RM) k amerického dolaru (USD) v letech 1914–1923

4 RM/1 USD	1914
9 RM/1 USD	1918
14 RM/1 USD	1919
40 RM/1 USD	1920
80 RM/1 USD	1921
190 RM/1 USD	1922 leden
500 RM/1 USD	1922 červenec
18 000 RM/1 USD	1923 leden
350 000 RM/1 USD	1923 červenec
4 500 000 RM/1 USD	1923 srpen
100 000 000 RM/1 USD	1923 září
25 000 000 000 RM/1 USD	1923 říjen
4 200 000 000 000 RM/1 USD	1923 listopad

Poštovní služby v době německé hyperinflace

Hyperinflace v Německu měla samozřejmě dopad i na úroveň poštovních tarifů a tomu odpovídající výplatní hodnotu vydávaných poštovních známek. V prvopočátku se ještě dařilo udržet inflační tempo a při růstu poštovních tarifů vydávat nové známky s odpovídající výplatní hodnotou. Nicméně od 24. srpna 1923 až do zavedení Rentenmark německá pošta rezignovala na vydávání nových známek a stíhala jen přetiskovat stávající známky zvyšujícími se nominály. Jedinou výjimkou byla série výplatních známek vydaná 4. října 1923 v hodnotách od 500 000 RM do 50 mld. RM. Koncová hodnota této série s výplatní hodnotou 50 miliard marek se současně stala známkou s nejvyšší nominální výplatní hodnotou v dějinách německého poštovnictví.

V průběhu hyperinflace, především pak v 2. polovině roku 1923, se nedostatek „nominálu“ k vyplacení poštovních tarifů projevoval používáním celých archů (!) známek k vyplácení zásilek. Vznikaly tak bizardní frankatury, které často svou velikostí zcela překonávaly velikost samotné zásilky a zcela ji pokrývaly z obou stran...

Poštovní tarify pro vnitrostátní dopis po Německu do 20 g

10 Pfennig	1914
15 Pfennig	1918
20 Pfennig	1919
40 Pfennig	1920
60 Pfennig	1921
2 Mark	1922 leden
3 Mark	1922 červenec
50 Mark	1923 leden
300 Mark	1923 červenec
1.000 Mark	1923 srpen
75.000 Mark	1923 září
2.000.000 Mark	1923 říjen
100.000.000.000 Mark	1923 listopad

Počátek hyperinflace / první přetisky – srpen 1923

První „milionové“ známky / druhé přetisky – říjen 1923

Hyperinflace na vrcholu – „miliardové“ známky – listopad 1923

Miliardové známky vydané v Mnichově, tzv. Hitler-puč-provizorium – 7. 11. 1923

Závěr hyperinflace – miliardové přetisky – konec listopadu 1923

Ukázka významných tiskových či přetiskových vad a chybějícího zoubkování na inflačních známkách

12 x 50 mld. Marek - nejvyšší známý nominál na známce Německa - blok z několika významnými vadami tisku

Martin Němeček

Zdroj: https://www.penize.cz/15896-hyperinflace-v-nemecku-1923

Bankovky v hodnotě 10 a 20 milionů Marek – červenec 1923

Bankovka v hodnotě 50 milionů Marek – srpen 1923

Bankovka v hodnotě 10 miliard Marek – říjen 1923

Bankovka v hodnotě 1 miliarda Marek – přetisková – září 1923

Bankovka v hodnotě 1 miliarda Marek – říjen 1923

Bankovka v hodnotě 5 miliard Marek – říjen 1923

Bankovka v hodnotě 200 miliard Marek – říjen 1923

Německá vlajka 1918–1933

Státní znak Německa 1918–1933

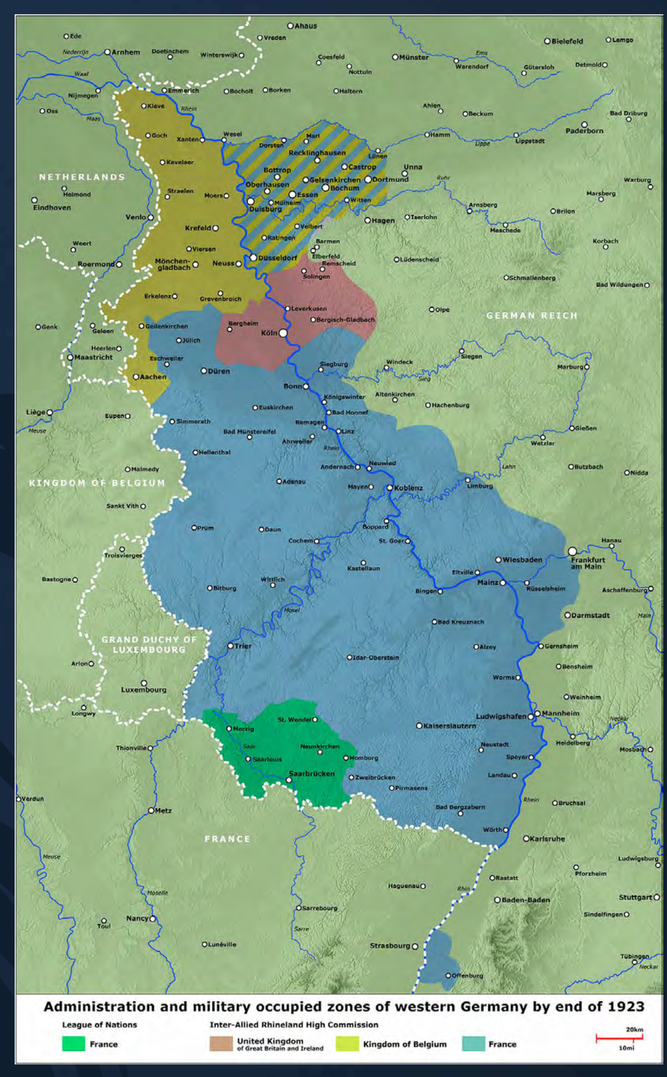

Území Německa okupované Francií a Belgií 1923

Německá hyperinflace

Převoz peněz na výplaty

Peníze jako vhodné palivo do kamen

Hlídání hotovosti 1923

Zloděj ukradl vozík, ale před tím vysypal bezcenné peníze

Bankovky jako hračky

Chleba za miliardy

Francouzští vojáci okupují Dortmund

Francouzské tanky v Porúří

Belgičtí vojáci okupují Porúří

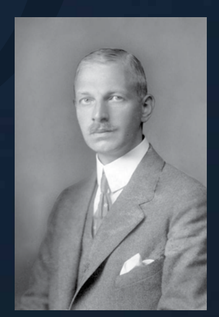

Dr. Wilhelm Cuno
kancléř 1922

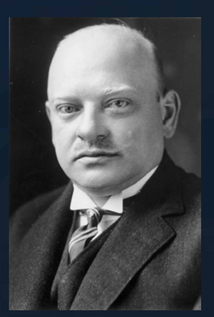

Gustav Stresemann
kancléř 1923

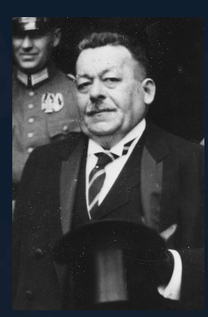

Friedrich Ebert
prezident
1919–1925

Dobové protestní plakáty proti francouzské a belgické okupaci Porúří

Francie okupuje Porúří